

โรงแรมพาศิมา จังหวัดนครราชสีมา

ห้องสมุด

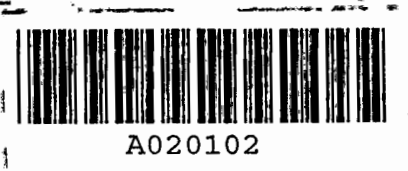

นายธีรชัย เจริญศุกกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต
สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2531

เลขที่ 000341-020102
น. ว.คค.๖๕๖

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

ข้อปัญหาต่าง ๆ

การศึกษาโครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะค้นคว้าหาแนวทางการออกแบบ ตกแต่ง ภายในโรงแรมชั้นหนึ่งในจังหวัดนครราชสีมา เพื่อให้ได้ตามมาตรฐานสากลที่มุ่งจะให้บริการ แก่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศและชาวไทย ตลอดจนนักธุรกิจต่าง ๆ ที่จะมาใช้บริการของ โรงแรม

เนื่องจากแนวโน้มของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในประเทศไทยมีจำนวนเพิ่มขึ้น ทำให้ เป็นที่คาดหมายว่าความต้องการห้องพักโรงแรมจะมีแนวโน้มสูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงแรม ชั้นหนึ่งประเภทที่มีบริการความสะดวกสบายนานับประการสำหรับผู้มาใช้บริการ ดังนั้น กิจกรรม โรงแรมจึงเป็นธุรกิจที่น่าจะสนับสนุนให้มีการลงทุน เพื่อผลได้ทางเพิ่มปริมาณและคุณภาพของ โรงแรม และยังสอดคล้องกับแนวทางการส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอันเป็นนโยบาย ของรัฐในการส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรม

วิธีการวิจัย

เพื่อที่จะให้สามารถกำหนดการออกแบบตกแต่งภายในโรงแรมชั้นหนึ่งในจังหวัด นครราชสีมา ได้สอดคล้องกับลักษณะความต้องการและพฤติกรรมของผู้ใช้อาคาร ผู้วิจัยได้ทำ การศึกษากังนี้

1. สภาวะการณ์และแนวโน้มของอุตสาหกรรมบริการท่องเที่ยวและแนวโน้มความต้องการ การห้องพักในจังหวัดนครราชสีมา
2. ลักษณะพฤติกรรมและจวมต้องการของผู้ใช้อาคาร
3. รายละเอียดและการกำหนดองค์ประกอบของโรงแรม
4. ศึกษา จากอาคารตัวอย่างที่ประกอบการแบบเดียวกัน
5. ศึกษาแนวทางและหลักเกณฑ์ในการออกแบบส่วนต่าง ๆ ของโรงแรม

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการวิจัย

1. สถานะการณ์ท่องเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมาจกัว่าอยู่ในเกณฑ์ดี แนวโน้มความต้องการท่องเที่ยวของจังหวัดนครราชสีมายังเป็นที่ต้องการอีกมาก ซึ่งมีผลกระทบถึงเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

2. ลักษณะของผู้ใช้บริการ ทั้งชาวต่างประเทศและคนไทยที่เข้ามาใช้บริการของโรงแรมต่างมีลักษณะความต้องการและพฤติกรรมที่คล้ายคลึงกันคือ ความต้องการความสะดวกสบาย ความหรูหราในการพักอาศัยและกร ใ้บริการ รวมถึงบรรยากาศที่ดีในการพักผ่อน

3. จากการศึกษาตัวอย่างของอ การประเภทเดียวกัน สรุปได้ว่าโรงแรมโดยทั่วไปเน้นความหรูหราสง่างาม ควบคู่ไปกับการบริการที่ดีเยี่ยม พร้อมทั้งอุปกรณ์อำนวยความสะดวกที่ทันสมัยต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะ

1. ต้องมีการออกแบบตกแต่งภายในโรงแรมในจังหวัดนครราชสีมา เพื่อตอบสนองความต้องการของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและอำนวยความสะดวกสบายแก่นักท่องเที่ยวและนักธุรกิจตามมาตรฐานสากล

2. เนื่องจากมีสถานที่ตั้งอยู่เขตตัวเมืองจังหวัดนครราชสีมา จึงเหมาะแก่การทำให้เป็นโรงแรมชั้นหนึ่ง ที่เต็มไปด้วยความหรูหรา สะดวกสบาย สำหรับผู้มาใช้บริการ

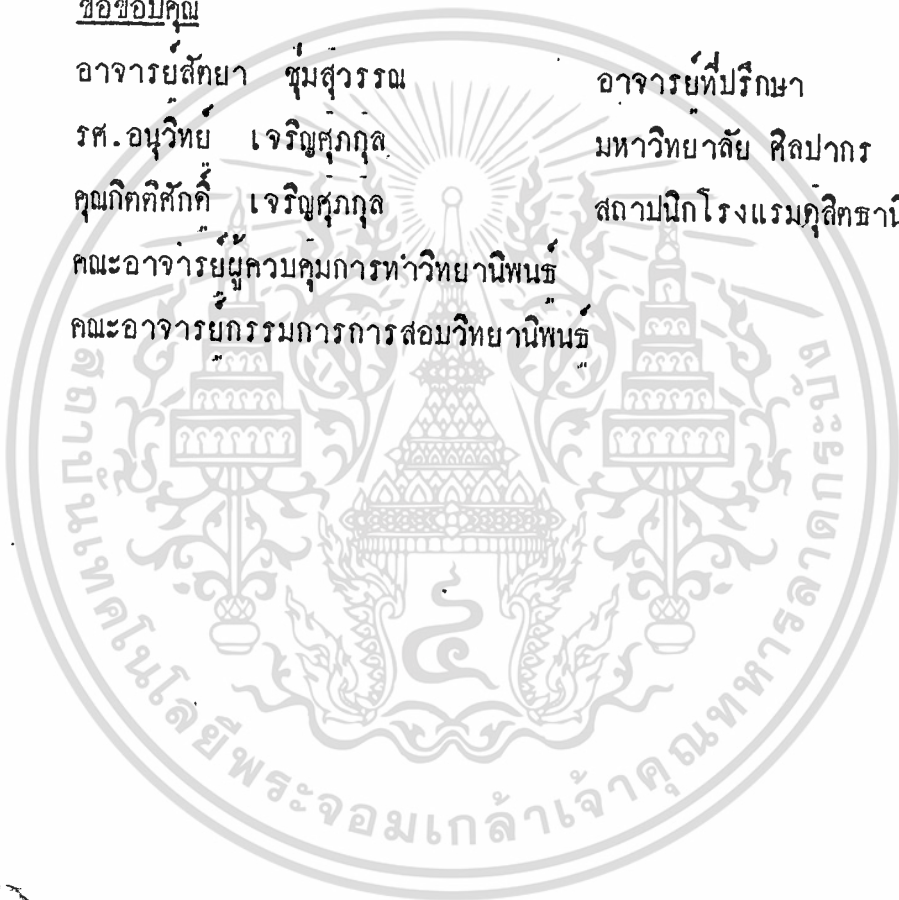
3. โครงการออกแบบตกแต่งภายในโรงแรมชั้นหนึ่งจังหวัดนครราชสีมา ควรจัดให้มีองค์ประกอบครบทั้งค่านผู้ให้บริการหลัก ค่านผู้มาใช้บริการร่วม ค่านผู้บริหารและค่านผู้ให้บริการ รวมทั้งองค์ประกอบเสริม เพื่อให้โครงการนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงได้ ก็เนื่องจากความช่วยเหลือจากท่านต่าง ๆ จากบุคคลหลายฝ่าย ฉะนั้นผู้เขียนวิทยานิพนธ์เล่มนี้ จึงขอขอบคุณแก่ผู้ที่ให้ความช่วยเหลือทางด้านการหาข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการทำวิทยานิพนธ์ในท่านต่าง ๆ ไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบคุณ

อาจารย์สัทยา ชุมสุวรรณ	อาจารย์ที่ปรึกษา
รศ.อนุวิทย์ เจริญศุภกุล	มหาวิทยาลัย ศิลปากร
คุณกิติศักดิ์ เจริญศุภกุล	สถาบันฝึกอบรมคุณศึกษา
คณะอาจารย์ผู้ควบคุมการทำวิทยานิพนธ์	
คณะอาจารย์กรรมการสอบวิทยานิพนธ์	

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
รายการตารางประกอบ.....	ฉ
รายการภาพประกอบ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาของโครงการ.....	1
1.2 เหตุผลในการเลือกโครงการ.....	2
1.3 วัตถุประสงค์ของโครงการ.....	3
1.4 ขอบเขตของโครงการและวิทยานิพนธ์.....	3
1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 การศึกษาข้อมูลประกอบโครงการ.....	7
2.1 ประวัติความเป็นมาธุรกิจการโรงแรม.....	7
2.2 การแบ่งประเภทและชนิดของโรงแรม.....	9
2.3 นโยบายและแผนการท่องเที่ยวที่มีผลต่อโครงการ.....	13
2.4 ตลาดการท่องเที่ยวและความต้องการที่พักในจังหวัดนครราชสีมา.....	16
2.5 ภูมิลักษณะและสภาวะทั่วไปของจังหวัดนครราชสีมา.....	26
บทที่ 3 การศึกษาและวิเคราะห์รายละเอียดโครงการเพื่อการออกแบบ....	29
3.1 สภาพแวดล้อมและสภาพที่ตั้งโครงการ.....	29
3.2 รายละเอียดก้านบริหารและหน้าที่รับผิดชอบของบุคคล.....	32
3.3 อัตรากำลัง.....	61
3.4 ประเภทผู้ใช้อาคาร.....	63

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.5 พฤติกรรมผู้ใช้อาคาร.....	64
3.6 รายละเอียดค่านองค์ประกอบและเนื้อที่ใช้สอย.....	83
3.7 วิเคราะห์พื้นที่องค์ประกอบของโครงการ.....	99
3.8 การศึกษาโครงการเปรียบเทียบ.....	105
บทที่ 4 ข้อมูลประกอบการออกแบบ.....	125
4.1 สถาปัตยกรรมอีสาน.....	125
4.2 เรือนพักอาศัยของชาวไทย-โคราช.....	139
4.3 ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านอีสาน.....	145
บทที่ 5 บทสรุป.....	162
5.1 แนวความคิดในการออกแบบ.....	162
5.2 ผลงานการออกแบบ.....	164
บรรณานุกรม.....	188
ภาคผนวก	
ก. วัสดุตกแต่งภายในอาคาร.....	189
ข. ระบบเทคโนโลยีในอาคาร.....	213

รายการตารางประกอบ

	หน้า
ตารางที่ 2.1 จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าจังหวัดนครราชสีมา ปี พ.ศ. 2528-2547.....	17
" " 2.2 ค่าพยากรณ์ประเภทของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าจังหวัด นครราชสีมา ปี พ.ศ. 2528-2547.....	20
" " 2.3 ค่าพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าจังหวัดนครราชสีมา ปี พ.ศ. 2528-2547 แยกตามวัตถุประสงค์.....	21
" " 2.4 สรุปการพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าจังหวัด นครราชสีมา ปี พ.ศ. 2528-2547.....	22
" " 2.5 ความต้องการห้องพักโรงแรมและที่พักระหว่าง ปี พ.ศ. 2526-2544.....	24
" " 2.6 จำนวนนักท่องเที่ยว, จำนวนนักท่องเที่ยวที่พักค้างแรมในเมือง จำนวนนักท่องเที่ยวที่พักค้างแรมในเมืองต่อวันและความต้องการ ห้องพักต่อวัน ปี พ.ศ. 2528-2547.....	25

ตารางภาพประกอบ

	หน้า
ภาพที่ 4.1 กลุ่มสถาปัตยกรรมปราสาทหินในภาคอีสาน.....	133
“ “ 4.2 องค์พระธาตุในภาคอีสาน.....	134
“ “ 4.3 วิหารวัดมโนภิรมย์.....	135
“ “ 4.4 วิหารวัดนาฬิกาบนาวาส.....	135
“ “ 4.5 อุโบสถวัดศรีมงคลใต้.....	136
“ “ 4.6 วิหารวัดศรีมงคลใต้.....	136
“ “ 4.7 วิหารวัดพระธาตุเชิงชุม.....	137
“ “ 4.8 เรือนพักอาศัยของชาวไท-โคราช.....	141
“ “ 4.9 เรือนพักอาศัยของชาวไท-โคราช.....	142
“ “ 4.10 เรือนพักอาศัยของชาวไท-โคราช.....	143
“ “ 4.11 เรือนพักอาศัยของชาวไท-โคราช.....	144
“ “ 5.1 บทนำ, เหตุผล และวัตถุประสงค์ของโครงการ.....	164
“ “ 5.2 จำนวนนักท่องเที่ยวและความต้องการห้องพักในจังหวัด นครราชสีมา.....	164
“ “ 5.3 สภาพแวดล้อมที่ตั้งโครงการ.....	165
“ “ 5.4 การวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ.....	165
“ “ 5.5 สายการบริหารงาน.....	166
“ “ 5.6 สายกักรบริหารงาน.....	166
“ “ 5.7 ประเภทผู้ใช้อาคาร.....	167
“ “ 5.8 ขอบเขตการใช้อาคารของผู้ใช้อาคารและเวลาเปิดบริการ...	167
“ “ 5.9 พฤติกรรมของผู้ใช้อาคาร.....	168
“ “ 5.10 พฤติกรรมของผู้ใช้อาคาร.....	168

ตารางภาพประกอบ(ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 5.11 ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบใช้สอย.....	169
" " 5.12 ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบใช้สอย.....	169
" " 5.13 ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบใช้สอย.....	170
" " 5.14 ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบใช้สอย.....	170
" " 5.15 ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบใช้สอย.....	171
" " 5.16 ความต้องการพื้นที่ใช้สอยของแต่ละองค์ประกอบใช้สอย.....	171
" " 5.17 ความต้องการพื้นที่ใช้สอยของแต่ละองค์ประกอบใช้สอย.....	172
" " 5.18 การกำหนดพื้นที่ขององค์ประกอบใช้สอย.....	172
" " 5.19 การกำหนดพื้นที่ขององค์ประกอบใช้สอย.....	173
" " 5.20 การกำหนดพื้นที่ขององค์ประกอบใช้สอย.....	173
" " 5.21 การศึกษาโครงการเปรียบเทียบ.....	174
" " 5.22 การศึกษาโครงการเปรียบเทียบ.....	174
" " 5.23 การศึกษาโครงการเปรียบเทียบ.....	175
" " 5.24 แนวความคิดในการออกแบบ.....	175
" " 5.25 วิเคราะห์การออกแบบและการนำไปใช้.....	176
" " 5.26 วิเคราะห์การออกแบบและการนำไปใช้.....	176
" " 5.27 วิเคราะห์การออกแบบและการนำไปใช้.....	177
" " 5.28ผังบริเวณอาคารของโครงการ.....	177
" " 5.29 แปลน ส่วนลิโอบบี้.....	178
" " 5.30 รูปค้ำาน ส่วนลิโอบบี้.....	178
" " 5.31 ทัศนียภาพ ส่วนลิโอบบี้.....	179

ตารางภาพประกอบ(ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 5.32 แพลน ส่วนคอฟฟี่ชอป.....	179
“ “ 5.33 รูปปั้น ส่วนคอฟฟี่ชอป.....	180
“ “ 5.34 ทัศนียภาพ ส่วนคอฟฟี่ชอป.....	180
“ “ 5.35 แพลน, รูปปั้น หองเคอหลูซ สวิท.....	181
“ “ 5.36 ทัศนียภาพ หองเคอหลูซ สวิท.....	181
“ “ 5.37 แพลน, รูปปั้น หองจูเนียร์ สวิท.....	182
“ “ 5.38 ทัศนียภาพ หองจูเนียร์ สวิท.....	182
“ “ 5.39 แพลน, รูปปั้น หองคัมเบล.....	183
“ “ 5.40 ทัศนียภาพ หองคัมเบล.....	183
“ “ 5.41 แพลน, รูปปั้น หองทวิน.....	184
“ “ 5.42 ทัศนียภาพ หองทวิน.....	184
“ “ 5.43 แบบขยายเครื่องเรือน.....	185
“ “ 5.44 แบบขยายเคาน์เตอร์บริการส่วนหน้า.....	185
“ “ 5.45 หุ่นจำลอง ส่วนลิอบบี้.....	186
“ “ 5.46 หุ่นจำลอง ส่วนลิอบบี้.....	186
“ “ 5.47 หุ่นจำลอง ส่วนลิอบบี้.....	187
“ “ 5.48 หุ่นจำลอง ส่วนลิอบบี้.....	187
“ “ 5.49 หุ่นจำลอง ส่วนลิอบบี้.....	188
“ “ 5.50 หุ่นจำลอง ส่วนลิอบบี้.....	188

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของโครงการ

ปัจจุบันรัฐบาลมีนโยบายพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพราะสามารถหารายได้เข้าประเทศสูงชันอย่างรวดเร็ว โดยในปี 2528 และ 2529 สามารถทำรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศสูงเป็นอันดับหนึ่ง ทำให้รัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและได้กำหนดเป็นแผนพัฒนาการท่องเที่ยวไว้ในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมาตั้งแต่ฉบับที่ 3 จนถึงฉบับที่ 6 ซึ่งใช้อยู่ในปัจจุบัน

สำหรับจังหวัดนครราชสีมารัฐโดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้กำหนดให้มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างเป็นขั้นตอนโดยการจัดทำแผนและดำเนินการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัดโดยได้มีการศึกษาจัดทำแผนหลักการพัฒนาตั้งแต่ก่อนสิ้นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 และได้กำหนดระยะเวลาการดำเนินการของแผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมาอยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 (ปีพ.ศ. 2530 ถึงปีพ.ศ. 2534)

จากการจัดทำแผนหลักพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา พบว่าสถานบริการนักท่องเที่ยวยังไม่ดีพอและไม่เพียงพอต่อจำนวนนักท่องเที่ยว ซึ่งมีแนวโน้มว่าจะเพิ่มขึ้นอีกในอนาคต

โรงแรมซึ่งเป็นสถานบริการนักท่องเที่ยวที่สำคัญอย่างหนึ่งเพราะสามารถช่วยขยายเวลาการท่องเที่ยวภายในจังหวัดได้หากมีมาตรฐานของโรงแรมที่ดี ในปัจจุบันนี้จังหวัดนครราชสีมายังมีขาดโรงแรมที่มีมาตรฐานที่ดีเมื่อเทียบกับมาตรฐานของโรงแรมในปัจจุบัน เพราะกิจการโรงแรมในจังหวัดนครราชสีมาได้หยุดการขยายตัวมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518 และรวมตัวกันอยู่อย่างหนาแน่นในตัวเมือง ทำให้ไม่สามารถขยายตัวได้เพื่อรองรับจำนวนนัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ท่องเที่ยวที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต

อนึ่ง จังหวัดนครราชสีมาเป็นเสมือนประตูเข้าสู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของ ประเทศจากทางภาคกลางซึ่งเป็นที่ตั้งของกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นแหล่งรวมของกิจกรรม ทุกประเภท และจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งเป็นที่ตั้งท่าเรือน้ำลึกของสินค้า เข้า-ออก ที่สำคัญ แห่งหนึ่งของประเทศ ทั้งจังหวัดนครราชสีมายังมีระยะทางใกล้กับกรุงเทพมหานครมากกว่า ทุกจังหวัดในภูมิภาคเดียวกัน ดังนั้นจังหวัดนครราชสีมาจึงกลายเป็นเมืองหน้าด่านของภูมิภาค ไปโดยปริยาย

ด้วยเหตุที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ จึงได้มีการจัดดำเนินการสร้างโรงแรมฟาคิดาขึ้นที่ จังหวัดนครราชสีมา เพื่อให้เป็นโรงแรมชั้นหนึ่งที่ได้มาตรฐานของจังหวัดนครราชสีมาและ เป็นโรงแรมชั้นนำของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อเป็นแหล่งให้บริการนักท่องเที่ยวใน ด่านที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวกที่สมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่งในปัจจุบัน

1.2 เหตุผลในการเลือกโครงการ

1. เป็นโครงการจริง ซึ่งสามารถตอบสนองนโยบายของรัฐบาลตามแผนพัฒนา เศรษฐกิจ
2. เป็นโครงการที่ช่วยส่งเสริมและขยายขอบเขตการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ให้กว้างขวางขึ้น
3. เป็นโครงการที่นวัตสนใจทางการตกแต่งภายใน เนื่องจากโครงการตั้งอยู่ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีศิลปวัฒนธรรมประจำภาคที่แตกต่างจากโครงการประ- เภทโรงแรมที่เคยมีผู้ทำมาก่อน อีกทั้งยังเป็นการท้าทายความสามารถในการทำ วิทยานิพนธ์
4. เพื่อศึกษาศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านอีสาน เพื่อนำมาประยุกต์และผสมผสานกับการ ออกแบบตกแต่งภายในงานสมัยใหม่
5. เพื่อสนับสนุนการส่งเสริมและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านประจำภาคให้คงอยู่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และแพร่หลายทั้งในประเทศและนอกประเทศ

6. เพื่อศึกษาระบบงานของโรงแรมและการดำเนินงานในการบริการผู้มาพัก
7. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของผู้ใช้อาคาร ตลอดจนสิ่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
8. เพื่อศึกษารายละเอียดของส่วนประกอบต่าง ๆ ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของโครงการและการออกแบบ
9. เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาสำหรับผู้สนใจนำไปทำการค้นคว้าและวิจัยต่อไป

1.3 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อเป็นการสนับสนุนและส่งเสริมนโยบายการท่องเที่ยว โดยเฉพาะแผนหลักการท่องเที่ยวจังหวัดจันทบุรีราชสีมา ในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบันเทิง
2. เพื่อเป็นการส่งเสริมให้คนไทยได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานธุรกิจโรงแรมและการท่องเที่ยวมากขึ้น
3. เพื่อส่งเสริมเผยแพร่และอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย
4. เพื่อสนองความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและสถานบันเทิง รวมทั้งที่พักผ่อนหย่อนใจกาย
5. เพื่อยกระดับมาตรฐานของโรงแรมและสถานแวกด์ลอมให้ดีขึ้น
6. เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์มากที่สุด
7. เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศให้มาใช้บริการและนำเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศมากขึ้น
8. เพื่อเป็นการเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของชาติและเป็นการส่งเสริมอาชีพของชุมชนกวายน

1.4 ขอบเขตของโครงการและวิทยานิพนธ์

โรงแรมราชสีมา นครราชสีมา เป็นโครงการที่ตั้งอยู่บนเนื้อที่ประมาณ 12 ไร่เศษ ริมถนนมิตรภาพ โดยตั้งอยู่ห่างจาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สามแยก กรุงเทพฯ - นครราชสีมา - ขอนแก่น 3.. กิโลเมตร

สามแยก นครราชสีมา - โนนโศภ - ขอนแก่น 4.6 กิโลเมตร

ตัวอาคารมีความสูง 12 ชั้น มีห้องพักทั้งหมด 204 ห้อง ที่จอดรถ 180 คัน โดยมีส่วนประกอบ
ต่าง ๆ ดังนี้

ชั้นที่ 1 พื้นทั้งหมดชั้นประมาณ 2930 ตารางเมตร ประกอบด้วย

1. ส่วน PUBLIC AREA

- LOBBY & FOYER
- MULTI-PURPOSED HALL
- BARBER ROOM
- TOILET FOR GUEST
- SWIMMING POOL & POOL TERRACE

2. ส่วน EMPLOYEE AREA

- LOADING AREA
- PERSONNE OFFICE
- STORAGE
- EMPLOYEE LOCKER & TOILET
- MAIN KITCHEN
- LAUNDRY
- MACHANICAL ROOM

- - - SERVICE AREA

ชั้นที่ 2 พื้นทั้งหมดชั้นประมาณ 2155 ตารางเมตร ประกอบด้วย

1. ส่วน PUBLIC AREA

- CONVENTION LOBBY & FOYER
- CONVENTION HALL
- MAIN LOBBY
- COFFEE SHOP

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- RENTAL SHOP

- TOILET FOR GUEST

2. ส่วน STAFF AREA

- OFFICE

- SERVICE PANTRY & SERVICE AREA

ชั้นที่ 3-12 พื้นที่รวมทั้งหมดประมาณ 7946 ตารางเมตร ประกอบด้วย

1. ส่วน GUEST ROOM

- SUITE ROOM TYPE

- TYPICAL ROOM TYPE

2. ส่วน FLOOR SERVICE

- STORAGE

- FLOOR SERVICE

- UTILITY ROOM

สำหรับโครงการที่จะทำการออกแบบตกแต่งภายใน ประกอบด้วยขอบเขตดังต่อไปนี้

ไปนี้

ชั้นที่ 2 ประกอบด้วย

1. MAIN LOBBY 430 ตารางเมตร

2. COFFEE SHOP 268 ตารางเมตร

ชั้นที่ 3-12 ประกอบด้วย

1. SUITE ROOM 1 123 ตารางเมตร

2. JUNIOR SUITE 1 58 ตารางเมตร

3. TYPICAL GUEST ROOM 2 56 ตารางเมตร

รวมพื้นที่ขอบเขตวิทยานิพนธ์ที่จะทำการออกแบบตกแต่งภายในทั้งหมด 935 ตารางเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

โครงการนี้เมื่อสร้างเสร็จสมบูรณ์จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม คือ

1. เป็นโรงแรมสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีการตกแต่งด้วยศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านอีสาน ประยุกต์ผสมผสานกัน
2. สามารถสนองตอบประโยชน์ใช้สอยของผู้ให้และผู้รับบริการอย่างมีประสิทธิภาพสมบูรณ์
3. นำหลักทางสถาปัตยกรรมภายในมาใช้ในการออกแบบ ทำให้การบริหารงานและการปฏิบัติงานของพนักงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และการใช้เนื้อที่ภายในใช้ได้อย่างเหมาะสมได้ประโยชน์เต็มที่
4. เป็นโครงการที่มีอิทธิพลในค่านิยมวิทยาต่อผู้มาใช้บริการ ทำให้ผู้มาใช้บริการมีความประทับใจในบรรยากาศและความงาม ซึ่งส่งผลต่อรายได้ของโรงแรม
5. ผลที่ได้รับจากการขยายตัวทางอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ทำให้มีการกระจายรายได้ของประชาชน และมีผลไปถึงสภาพเศรษฐกิจที่คึกคักด้วย
6. เป็นการเสริมสร้างบรรยากาศในการลงทุนสำหรับชาวไทยและชาวต่างประเทศทำให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวขยายตัวมากขึ้น
7. เป็นแหล่งให้ความสะดวกสบายแก่นักท่องเที่ยวในค่านิยมธุรกิจและบันเทิง รวมไปถึงการพักผ่อนด้วย
8. ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย และอุตสาหกรรมพื้นบ้านให้คงอยู่และแพร่หลายก่อนหน้าไปทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ
9. เป็นการเสนอแนวความคิดและการแก้ปัญหา โดยการนำศิลปวัฒนธรรมไทยมาประยุกต์ใช้กับงานสมัยใหม่ เพื่อให้ผู้สนใจนำไปศึกษาค้นคว้าต่อไป

บทที่ 2

การศึกษาข้อมูลประกอบโครงการ

2.1 ประวัติความเป็นมาของธุรกิจการโรงแรม

การดำเนินธุรกิจโรงแรมและภัตตาคาร คือ การประกอบธุรกิจที่นำเอาหลักวิชามาปฏิบัติเพื่อหาทางจำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม และที่พักให้แก่คนเดินทาง ธุรกิจนี้เป็นงานที่ต้องใช้หลักวิชาหลายสาขาเข้าช่วย ทั้งหลักการบริหาร การประกอบอาหาร วิศวกรรม สถาปัตยกรรม และอื่น ๆ นำมาผสมผสานกันและที่สำคัญในการดำเนินธุรกิจนี้คนให้ประสมผลสำเร็จได้จะต้องมีศิลป์ในการสมาคมกับบุคคลหลายประเภทอีกด้วย

ยุคแรกของธุรกิจการโรงแรม

ธุรกิจโรงแรมเริ่มมีขึ้นในประเทศอังกฤษ เรียกว่า INN มีสถานะเป็นเพียงที่พักค้างคืน และรับประทานอาหารสำหรับผู้เดินทางมาจากแคนโกล ไม่ใช่ที่พักผ่อนชั่วคราว และเมื่อถึงเวลาที่ผู้เดินทางจะจากไป ก็อาจมีการให้เงิน หรือทรัพย์สินเป็นการตอบแทนแก่เจ้าของบ้าน ความสมควร ต่อมาได้มีการคิดแปลงบ้านให้มีสภาพเป็นโรงแรมโดยจัดที่นอน และที่รับประทานอาหารเป็นสัดส่วน ผู้ที่เป็นเจ้าของสถานที่ (INN KEEPER) ก็จะเรียกค่าบริการจากผู้เดินทางเป็นการตอบแทน

นอกจากที่อังกฤษแล้ว ยังมีที่พักคนเดินทางที่เรียกว่า TAVERN ในประเทศกรีซมีสตรีคอยให้การปฏิบัติ และมีการบรรเลงขับกล่อมคนตรี ต่อมายุคอาณาจักรโรมันรุ่งเรือง (ค.ศ. 079) มีการจัดทำรูปแบบการดำเนินธุรกิจโรงแรมอย่างเต็มที่ แต่ในปี ค.ศ. 500 ธุรกิจโรงแรมก็เสื่อมลง เมื่อถึงช่วงเวลาของ "ยุคปฏิวัติสังคม" (SOCIAL REVOLUTION) ก็เป็นระยะฟื้นตัวของกิจการโรงแรมอีกครั้ง และกลายเป็นอาชีพที่มั่นคงและเป็นที่ยอมรับหลาย

ความที่ไต่กล่าวนมาเด้านี้ ถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของธุรกิจโรงแรมและภัตตาคารใน

ระยะแรก จนถึงช่วงเวลาที่ระบบการโรงแรมของอังกฤษ และอเมริกา เริ่มเป็นที่ยอมรับและ
เป็นต้นแบบของการดำเนินธุรกิจโรงแรมในสมัยต่อ ๆ มา

ประวัติธุรกิจการโรงแรมในประเทศไทย

การโรงแรมในประเทศไทยนับได้ว่าเริ่มในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
หรือประมาณ 120 ปีมาแล้ว เหตุเพราะมีผู้คนเดินทางค้าขายมากขึ้น โดยเฉพาะการค้ากับ
ชาวต่างชาติ จากหลักฐานหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษที่พิมพ์จำหน่ายในประเทศไทย พ.ศ. 2405-
2407 เริ่มมีประกาศแจ้งความโรงแรม 2-3 แห่ง บริเวณตำบลคอกความ ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระ-
ยา ต่อมาได้เกิดไปใหม่ครั้งใหญ่ โรงแรมเหล่านี้ต่างสูญเสียทรัพย์สินไปเป็นอันมาก ต่อมาในปี
พ.ศ. 2419 สมัยรัชกาลที่ 5 จึงมีการสร้างโรงแรมใหม่ขึ้น สันนิษฐานว่าบนเนื้อที่ที่ไปใหม่นั้นก็
คือโรงแรมโอเรียนเต็ลในปัจจุบัน (แต่แรกเริ่มเป็นอาคารไม้ชั้นเดียว สร้างขนานกับริมฝั่งแม่
น้ำเจ้าพระยา) ในสมัยรัชกาลที่ 6 พ.ศ. 2465 กรมรถไฟสร้างโรงแรมหัวหินเป็นโรงแรม
ชายทะเลแห่งแรกของเมืองไทย และใน พ.ศ. 2469 สมัยรัชกาลที่ 7 มีโรงแรมเคอดุ๊กซ์แห่ง
แรก คือ โอเต็ลวังงูญาไท ประกอบด้วยห้องรับรอง ห้องอาหาร บาร์ ห้องนั่งเล่น ห้องหนังสือ
และมีห้องพักประมาณ 60 ห้อง เนื่องจากเป็นพระราชวังมาก่อน จึงมีการประดับตกแต่งอย่าง
วิจิตรงดงาม มีห้องเล่นรำ บังกาโล คอร์ทเทนนิส คอร์ทแบกมินตัน รถยนต์สำหรับบริการเช่า มี
สถานที่กว้างขวางและการจัดสวนงดงามมาก วังงูญาไทได้รับการยกย่องเป็น PALACE HOTEL
ที่ยอดเยี่ยที่สุดในตะวันออกไกล โดยได้ทรงมอบหมายให้พลเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระ
กำแพงเพชรอัครโยธิน เป็นผู้วางรากฐานกิจการโรงแรมไทยและเป็นผู้คิดแปลงวังงูญาไทให้
เป็นโรงแรมใหม่

ประมาณช่วงเวลา 20 - 30 ปีมานี้ กิจการโรงแรมได้ขยายตัว และเจริญรุ่งเรือง
เป็นอย่างมาก มีอาคารโรงแรมที่มีมาตรฐานสากล แข่งขันกันในความใหญ่โตหรูหรา มีการอ่า
นวนความสะดวกสบายมากยิ่งขึ้นทุกขณะ ในปัจจุบันเฉพาะในกรุงเทพฯ มีโรงแรมชั้นหนึ่งมาก
กว่า 70 แห่ง และมีห้องพักรวมกันกว่า 20,000 ห้อง ส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีโรงแรมชั้น
หนึ่ง 5 แห่ง มีห้องพักรวมกันเพียง 570 ห้อง สามารถที่จะขยายตัวขึ้นอีก เพื่อรองรับความคั่ง
งอการที่เพิ่มขึ้นในปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 การแบ่งประเภทและชนิดของโรงแรม

การแบ่งประเภทของโรงแรม สามารถแบ่งได้หลายวิธีตามหลักวิชาการดังนี้

1. การแบ่งประเภทตามลักษณะที่ตั้ง
2. การแบ่งประเภทตามมาตรฐานของโรงแรม
3. การแบ่งประเภทตามลักษณะการดำเนินการ
4. การแบ่งประเภทตามขนาดของโรงแรม
5. การแบ่งประเภทตามระยะเวลาการเข้าพัก
6. การแบ่งประเภทตามลักษณะของการเข้าพัก

1. การแบ่งประเภทตามลักษณะที่ตั้ง แบ่งได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

ก. โรงแรมในเมือง (CITY HOTEL) คือโรงแรมในเมืองใหญ่ ๆ ที่มีความสำคัญทางธุรกิจการค้า การทูต หรือการท่องเที่ยว โดยเฉพาะที่มีสถานที่ท่องเที่ยวในลักษณะสถาปัตยกรรมเก่าแก่ของเมืองโบราณ สถานโบราณวัตถุ และอื่น ๆ ผู้ที่ใช้บริการของโรงแรมประเภทนี้ จะได้รับความสะดวกสบายต่าง ๆ อย่างพร้อมมูล

นอกจากนี้ โรงแรมประเภทนี้ยังได้จัดให้มีการบริการ เพื่ออำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่แขกโรงแรมและบุคคลภายนอก เช่น ห้องอาหาร ภัตตาคาร COCKTAIL LOUNGE DISCO CLUB, FOOD CENTER หรือบริการสำหรับนักธุรกิจ เช่น BUSINESS CENTER เป็นต้น

ข. โรงแรมในเมืองเล็ก (SMALLER CITY HOTEL) คือโรงแรมที่อยู่ในเมืองที่อยู่ห่างไกลจากชุมชนเมืองใหญ่ หรือชนบทและแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์

ค. โรงแรมสำหรับการพักผ่อนตากอากาศ (RESORT HOTEL) คือโรงแรมที่ตั้งขึ้นเพื่อการพักผ่อนตากอากาศโดยเฉพาะ ตั้งอยู่ในบริเวณที่เป็นสถานที่พักผ่อนตากอากาศต่าง ๆ ทำให้มีบรรยากาศโดยรอบบริเวณแตกต่างไปจากโรงแรมในเมือง ส่วนในด้าน

การบริการของโรงแรมประเภทนี้มีการบริการด้านต่าง ๆ เช่นเดียวกับโรงแรมในเมืองทั่วไป และมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ อย่างครบครัน

2. การแบ่งประเภทตามมาตรฐานของโรงแรม แบ่งได้เป็น 5 ประเภท ดังนี้

ก. โรงแรมชั้นพิเศษ (LUXURY HOTEL) มีส่วนที่ให้บริการ และการบริการพิเศษต่าง ๆ ครบถ้วน

ข. โรงแรมชั้นหนึ่ง (FIRST CLASS HOTEL) มีส่วนที่ให้บริการและความสะดวกสบายต่าง ๆ ครบถ้วน มีการจัดการด้านบริการเป็นอย่างดี มีระบบการบริหารที่ซับซ้อนมากมาย

ค. โรงแรมชั้นสอง (SECOND CLASS HOTEL) ลักษณะการบริการและส่วนประกอบต่าง ๆ คล้ายกับโรงแรมชั้นหนึ่ง

ง. โรงแรมชั้นสาม (THIRD CLASS HOTEL) การบริการและส่วนประกอบที่อำนวยความสะดวกต่าง ๆ มีน้อย หรืออาจไม่มีเลย

จ. โรงแรมชั้นสี่ หรือโรงแรมราคาถูก (CHEAP HOTEL) ให้บริการด้านที่พักค้างคืน หรือห้องนอนเท่านั้น

3. การแบ่งประเภทตามขนาดของโรงแรม โดยถือจำนวนห้องพักเป็นเกณฑ์พิจารณา

ก. โรงแรมขนาดใหญ่ มีจำนวนห้องพักตั้งแต่ 300 ห้องขึ้นไป เป็นโรงแรมที่จัดอยู่มาตรฐานสากล มีการดำเนินงานกิจการที่สลับซับซ้อน ส่วนใหญ่จะเป็นโรงแรมที่มีเครือข่ายของการดำเนินงานขยายขอบเขตไปตามเมืองหรือประเทศต่าง ๆ

ข. โรงแรมขนาดกลาง มีจำนวนห้องพักไม่เกิน 300 ห้อง เป็นโรงแรมที่จัดให้มีการบริการที่ได้มาตรฐาน มีการดำเนินงานไม่กว้างขวางนัก คงจำกัดอยู่เพียงภายในสถานที่ซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงแรมเท่านั้น

โรงแรมประเภทนี้มีอยู่ทั่วไป ถ้าตั้งอยู่ในบริเวณที่ปกคลุมอากาศหรือสถานที่
ห้องเที่ยวในต่างจังหวัดก็อาจถือได้ว่าเป็นโรงแรมขนาดใหญ่แห่งหนึ่งในท้องถิ่นนั้น ๆ ได้ เนื่องจาก
จากมีจำนวนห้องพักมากกว่า 100 ห้อง

ค. โรงแรมขนาดเล็ก มีจำนวนห้องพักไม่เกิน 100 ห้อง โรงแรมประเภท
นี้ ส่วนใหญ่จะเป็นการดำเนินการโดยสมาชิกภายในครอบครัว หรือโดยเจ้าของสถานที่จัดตั้ง
โรงแรมนั่นเอง ค่าเป็นการเป็นธุรกิจขนาดเล็ก ส่วนใหญ่จะเป็นโรงแรมในท้องถิ่นชนบท หรือ
โรงแรมที่ตั้งอยู่ในระหว่างเส้นทางคมนาคม และโรงแรมในบริเวณที่ปกคลุมอากาศ ซึ่งมีผู้ไป
พักในช่วงฤดูพักผ่อน

4. การแบ่งประเภทตามลักษณะการดำเนินการของโรงแรม

ก. ลักษณะอเมริกัน (AMERICAN PLAN HOTEL) คืออัตราห้องพักที่รวม
ค่าอาหารเช้า ซึ่งอาจจะเป็น 2-3 มื้อ (ไม่ยกเว้นในกรณีที่พักไม่รับบริการอาหารเช้า).

ข. ลักษณะยุโรป (EUROPE PLAN HOTEL) คือค่าอัตราค่าห้องพักเท่านั้น
ช่วยค่าอาหารเช้าที่พักจะรับบริการก็จะต้องเสียเพิ่มอีก

ค. ลักษณะผสม (DUAL PLAN HOTEL) คือมีการให้บริการทั้งสองแบบ
ข้างกัน โดยจะให้แขกที่มาพักเป็นผู้เลือกรับบริการเอง

5. การแบ่งประเภทตามระยะเวลาการเข้าพัก

ก. TRANSIENT HOTEL มีระยะเวลาการเข้าพักสั้นเพียงวันเดียวหรือ
มากกว่านั้น ไม่มีการจองห้องล่วงหน้า โรงแรมประเภทนี้โดยมากจะอยู่นอกเมืองตามทาง
ผ่าน แขกจะเข้าพักเพื่อพักผ่อน พักรถและชำระร่างกายเท่านั้น

ข. RESIDENT HOTEL เป็นโรงแรมที่แขกผู้มาพัก มาดำเนินการธุรกิจที่ต้อง
ใช้เวลานาน มีการทำสัญญาเพราะต้องใช้เวลามากยาวนาน ลักษณะโรงแรมคล้าย
และควรมีส่วนบริการที่ดีและอำนวยความสะดวกพร้อม

ค. RESORT HOTEL เป็นโรงแรมที่แขกต้องการมาพักผ่อนหรือพักผ่อน โดยมาก
จะอยู่บริเวณแหล่งท่องเที่ยว การบริการเน้นหนักสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาพัก ระยะเวลาพัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตั้งแต่ 3 วันไปจนถึง 20 วัน

ง. COMMERCIAL HOTEL เป็นโรงแรมที่ตั้งอยู่ในเมืองใหญ่หรือเมืองสำคัญตามย่านธุรกิจต่าง ๆ ระยะเวลาในการพักตั้งแต่ 1-5 วัน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็น 3-5 วัน

6. การแบ่งตามลักษณะการเข้าพัก

ก. โรงแรมสำหรับนักธุรกิจ (BUSINESS HOTEL) โดยมุ่งบริการด้านที่พัก อาหาร และบริการเกี่ยวกับธุรกิจต่าง ๆ เช่น มีห้องประชุมอุปกรณ์ในการประชุม ธุรกิจ มีบริการเลขานุการ และพนักงานพิมพ์ หากต้องการมีการสื่อสาร ก็จะมีบริการ เช่น ไปรษณีย์ โทรศัพท์ โทรเลข

ข. โรงแรมสำหรับนักท่องเที่ยว (TOURIST HOTEL) โดยบริการอาหารที่พัก และอำนวยความสะดวกเรื่องการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาพักปกติแล้วโรงแรมประเภทนี้พร้อมที่จะรับนักธุรกิจด้วย

ค. โรงแรมระหว่างทาง (MOTOR HOTEL) บริการผู้พักที่เดินทางผ่านมา โดยวันรุ่งขึ้นจะเดินทางต่อด้วยรถยนต์ มุ่งบริการที่พักและอาหาร สถานที่ตั้งอยู่ระหว่างทางจากเมืองหนึ่งไปอีกเมืองหนึ่ง มีบริการที่จอดรถผู้พักอย่างสะดวกสบาย

จากการแบ่งประเภทของโรงแรม สามารถสรุปได้ว่า โครงการโรงแรมพาศิมมาจกอยู่ในชนิดและประเภทดังนี้

๓. การแบ่งประเภทตามลักษณะที่ตั้ง

โครงการตั้งอยู่ริมถนนมิตรภาพ จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นเมืองหน้าด่านของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และมีความสำคัญทางธุรกิจการค้าของภูมิภาคนี้ ดังนั้นจึงเข้าลักษณะ "โรงแรมในเมือง" (CITY HOTEL)

2. การแบ่งประเภทตามมาตรฐานของโรงแรม

โครงการนี้มีที่ให้บริการและความสะดวกสบายต่าง ๆ ครบถ้วน และมีการจัดการด้านบริการเป็นอย่างดี จึงจัดเข้าลักษณะ "โรงแรมชั้นหนึ่ง" (FIRST CLASS HOTEL)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การแบ่งประเภทตามขนาดของโรงแรม

โครงการนี้ มีจำนวนห้องพักทั้งหมด 204 ห้อง ดังนั้นจึงเข้าลักษณะ "โรงแรมขนาดกลาง"

4. การแบ่งประเภทตามลักษณะการดำเนินการของโรงแรม

โรงแรม พาติมา จะบริการแบบติดเคาะเช้าห้องพักเท่านั้น ส่วนค่าอาหาร ถ้าแขกที่มาพักจะรับบริการจะต้องเสียเพิ่มอีก ดังนั้นจึงเข้าลักษณะ "ลักษณะยุโรป" (EUROPE PLAN HOTEL)

5. การแบ่งประเภทตามระยะเวลาการเข้าพัก

โรงแรม พาติมา เป็นโรงแรมที่ตั้งอยู่ในจังหวัด นครราชสีมา ซึ่งถือว่าเป็นหัวเมืองใหญ่ และระยะเวลาการเข้าพักเฉลี่ยประมาณ 3- 6 วันต่อคน ดังนั้นจึงเข้าลักษณะ "COMMERCIAL HOTEL"

6. การแบ่งประเภทตามลักษณะการเข้าพัก

ตามที่กล่าวมาแล้วว่า โรงแรมพาติมา มีการให้บริการและความสะดวกสบายต่าง ๆ ครบถ้วน เพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยวและพร้อมที่จะรับนักท่องเที่ยว ดังนั้นจึงเข้าลักษณะ "โรงแรมสำหรับนักท่องเที่ยว" (TOURIST HOTEL)

2.3 นโยบายและแผนพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีผลต่อโครงการ

การท่องเที่ยวได้พัฒนาเป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญ และทำรายได้เข้าประเทศสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ในปี พ.ศ. 2525 และ 2526 สามารถทำรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศสูงเป็นอันดับหนึ่ง รัฐได้เล็งเห็นความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและได้กำหนดเป็นแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ในระยะแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่ฉบับที่ 3 จนถึงฉบับที่ 6 ซึ่งใช้อยู่ในปัจจุบัน

1. การพัฒนาการท่องเที่ยวระดับชาติ

ในแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2525-2529) รัฐได้กำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย และเป้าหมาย ในการพัฒนาการท่องเที่ยวระดับชาติไว้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อช่วยแก้ไขการขาดดุลการชำระเงิน โดยคำนึงถึงรายได้เงินตราต่างประเทศสุทธิจากการท่องเที่ยวเป็นสำคัญ
2. เพื่อให้การท่องเที่ยวเป็นฐานทางเศรษฐกิจในส่วนภูมิภาคที่กระตุ้นให้เกิดการลงทุนในทางอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรมที่ต่อเนื่องกัน เป็นแหล่งสร้างงานกระจายรายได้และความเจริญไปสู่ส่วนภูมิภาค
3. เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม โบราณสถานทางประวัติศาสตร์ อันเป็นประโยชน์ในการพัฒนาบ้านสังคม

เพื่อสนองตอบการขยายตัวด้านการท่องเที่ยวที่คาดว่าจะเพิ่มมากขึ้นในอนาคต และเร่งรัดแก้ไขปัญหาที่มีอยู่ ตลอดจนเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ นโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวจึงกำหนดไว้ดังนี้

นโยบาย

1. จะเริ่มดำเนินการส่งเสริมและชักจูงให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางสู่ประเทศไทยให้มากขึ้น เส้นทางท่องเที่ยวนานาชาติ และใช้จ่ายมากขึ้น ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยจะขอการเส้นทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศให้ลดน้อยลง เพื่อเป็นการสงวนเงินตราต่างประเทศ และจะส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวชาวไทยหันมาท่องเที่ยวภายในประเทศไทย
2. จะส่งเสริมให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีต้นทุนที่ไม่สูง สามารถแข่งขันกับตลาดต่างประเทศได้โดยง่าย ปัญหาและอุปสรรคที่มีอยู่จะพิจารณาขจัดทวนแก้ไขโดยเร่งรีบ
3. จะมีมาตรการสร้างความมั่นใจแก่ความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว
4. จะสนับสนุนภาคเอกชนในด้านการลงทุน การผลิตสินค้า การบริการอย่างจริงจัง จะไม่ควบคุมหรือแทรกแซงการประกอบธุรกิจภาคเอกชน ยกเว้นในกรณีที่เห็นได้ชัดแจ้งว่าจะเป็นการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาเพื่อประโยชน์โดยรวม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**ห้องสมุด
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม**

5. จะส่งเสริมและควบคุมในการลงทุนทั้งของภาครัฐบาลและภาคเอกชน เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทั้งที่มีอยู่และจะพัฒนาใหม่ให้สอดคล้อง

เป้าหมาย

เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายที่กำหนดขึ้นตั้งได้แสดงไว้ในย่อหน้าที่แล้ว รัฐจึงได้กำหนดเป้าหมายในปลายปีของแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ฉบับที่ 5 ที่จะพยายามเร่งรัดให้มีจำนวนนักท่องเที่ยวสูงสุดประมาณ 2.9 ล้านคน ทั้งนี้โดยมีอัตราเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ 8.4 ต่อปี และจะดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาพักอยู่ในประเทศไทย โดยเฉลี่ยคนละ 5.5 วัน นอกจากนี้จะชักจูงให้นักท่องเที่ยวใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศ โดยเฉลี่ยต่อคนวันละ 3,100 บาท ซึ่งจะทำให้มีรายได้ทางการท่องเที่ยวประมาณ 49,500 ล้านบาท ในปลายปี พ.ศ. 2529 จากผลดังกล่าว ทำให้มีความต้องการห้องพักโรงแรมทั่วประเทศประมาณ 66,000 ห้อง และจะก่อให้เกิดการจ้างงานในธุรกิจบริการการท่องเที่ยว ทั้งทางตรงและทางอ้อมประมาณ 2.0 ล้านบาท

เป้าหมายในการพัฒนาที่นี้ รัฐโดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้กำหนดให้มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างเป็นขั้นตอนโดยการจัดทำแผนและดำเนินการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหลักที่ได้รับควรวางแผนพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สมบูรณ์ ซึ่งนครราชสีมา เป็นแหล่งสำคัญที่ถูกกำหนดให้ทำการศึกษาจัดทำแผนหลักการพัฒนาตั้งแต่ก่อนสิ้นแผน ฯ 5 แล้ว

2. การพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา

เมื่อแก้ไขและบรรเทาปัญหาทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และจังหวัดนครราชสีมา จึงเห็นควรที่จะให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวขึ้นในจังหวัดนครราชสีมา และเพื่อให้การพัฒนาการท่องเที่ยวเกิดขึ้นถูกต้องตรงตามสภาพของพื้นที่และสอดคล้องกับแนวนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ แผนพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของแผนหลักไว้ดังต่อไปนี้ เพื่อให้บรรลุตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวระดับชาติ ดังแล้ว

~~๐๐๐๐๑๑~~ ๐๐๐๑๐๑

1. เป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดอย่างจริงจังที่มีระบบและถูกกลองความหลักวิชาการ
2. เป็นกรอบของพัฒนาการทางการท่องเที่ยวที่จะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคต
3. เตรียมการเพื่อรองรับผู้เดินทางและนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางเข้ามาในจังหวัด นครราชสีมาในจำนวนที่เพิ่มขึ้นในอนาคต โดยจัดเตรียมในเรื่อง ก) สถานที่ท่องเที่ยว ข) บริการอันจำเป็นสำหรับนักท่องเที่ยว เช่น ที่พักแรม ภัตตาคาร ร้านอาหาร และแหล่งบันเทิง สำหรับนักท่องเที่ยวให้พร้อมเพียง
4. ให้มีการนำทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีอยู่ในจังหวัดมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยผู้รับประโยชน์ประกอบด้วยนักท่องเที่ยว ราษฎรในท้องถิ่น องค์กรและรัฐ ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบทรัพยากรนั้น ๆ
5. ให้มีการอนุรักษ์ ดูแล บำรุงรักษา ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เปิดให้มีการใช้ประโยชน์โดยถูกกลองตามหลักวิชาการ เพื่อให้ทรัพยากรการท่องเที่ยวซึ่งส่วนใหญ่เป็นสาธารณะสมบัติคงอยู่ในสถานะที่ดี อำนวยประโยชน์ได้อย่างต่อเนื่องไปในระยะยาว เพื่ออนุชนรุ่นหลังได้มีโอกาสชื่นชมก่ ซึ่งที่พวกเขาร่วมเป็นเจ้าของ
6. เป็นสิ่งจูงใจและแนะนำการลงทุนสนับสนุนและให้ภาคเอกชนเห็นถึงความตั้งใจและจริงใจของภาครัฐในการที่จะสนับสนุนให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวเกิดขึ้น

เมื่อพิจารณาแผนหลักการท่องเที่ยว จะเห็นว่ารัฐให้การส่งเสริมและสนับสนุนต่อการท่องเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมา ในทุกด้านคือ สถานที่ท่องเที่ยว บริการอันจำเป็นสำหรับนักท่องเที่ยว ซึ่งจะมีผลคือโครงการโดยตรง และสาธารณูปโภคและสาธารณูปการต่าง ๆ ทำให้จังหวัดนครราชสีมามีความพร้อมในทุกด้านสำหรับรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินการของโครงการ เป็นไปด้วยดี

2.4 การภาคการณจำนวนและความต้องการที่กัในจังหวัดนครราชสีมา

เพื่อให้โครงการ สามารถตอบสนองต่อความต้องการ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม จึงจำเป็นต้องศึกษาข้อมูลด้านผลการท่องเที่ยว เพื่อให้ทราบลักษณะและความต้องการของ

นักท่องเที่ยว ค้างคองไปนี้

1. ตลาดการท่องเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมา

การที่จังหวัดนครราชสีมาเป็นศูนย์ราชการ การบริการและการพาณิชย์ การคมนาคม การป้องกันประเทศ และเปรียบเสมือนเป็นประตูเข้าออกภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งภาคจากภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นแหล่งศีกค่อใหญ่จากพื้นที่นอกภาค ทำให้จังหวัดนครราชสีมาที่มีความสำคัญ มีนักท่องเที่ยวเดินทางไปพักผ่อน และเดินทางผ่านจังหวัดเป็นประจำ นวนมากในแต่ละปี จากข้อมูลที่รวบรวมได้ปรากฏว่าในปีพ.ศ. 2527 มีผู้เดินทางพักผ่อนในหัวเมืองนครราชสีมา 1.68 ล้านคน และมีนักท่องเที่ยวทั้งหมด 3.83 ล้านคน การที่จังหวัดนครราชสีมาที่มีความสำคัญดังกล่าวและจะยังคงความสำคัญต่อไป จึงคาดว่าจำนวนนักท่องเที่ยวที่พักผ่อนและนักท่องเที่ยวทั้งหมดจะมีจำนวนเพิ่มขึ้นในอนาคต ตารางที่ 2.1 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นในอนาคต

ตารางที่ 2.1 จำนวนนักท่องเที่ยวจังหวัด นครราชสีมา พ.ศ. 2528-2547

ปี พ.ศ.	นักท่องเที่ยว (คน)
2528	4,104,670
2529	4,365,887
2530	4,627,104
2531	4,888,321
2532	5,149,537
2533 - 2537	6,455,621
2538 - 42	7,761,706
2543 - 47	9,067,790

หมายเหตุ: เป็นตัวเลขนักท่องเที่ยว เมื่อสิ้นสุดปีสุดท้าย

ที่มา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แม้ว่าจะสามารถแสดงจำนวนนักท่องเที่ยวจำนวนมากพอสมควรในปัจจุบันและแนวโน้มของการเพิ่มขึ้นที่น่าประทับใจในอนาคต แต่เนื่องจากส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าจังหวัดนครราชสีมาเพื่อการศึกษา ค่อธุรกิจ การค้า และราชการ ส่วนใหญ่จึงมีวันหยุดหลายวัน คือร้อยละ 57 มีวันหยุดเกิน 2 วัน และสำหรับนักท่องเที่ยวที่พักรวมทั้งหมดมีวันหยุดเฉลี่ย 3.6 วันต่อคน การที่มีผู้เดินทางเข้าจังหวัดนครราชสีมาจากจะด้วยเหตุผลประการใดก็ตาม โดยมีวันหยุดเฉลี่ย 3.6 วันและมีแนวโน้มว่าตัวเลขทั้งสองจะขยายเพิ่มขึ้นในอนาคตทำให้พิจารณาว่าการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครราชสีมาจะเริ่มค่นจากการพัฒนาเพื่อตอบสนองอุปสงค์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันแทนที่จะเน้นทางด้านการศึกษาสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว ทั้งนี้เนื่องจากข้อเสียเปรียบทางด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวของจังหวัด ทำให้การพัฒนาในแนวทางหลังเป็นไปได้ยาก สิ่งที่น่าคำนึงถึงคือการใช้เวลาที่เหลือจากภารกิจของผู้เดินทางเข้าไปพักรวมในจังหวัดนครราชสีมาจากจำนวนวันหยุดโดยเฉลี่ย 3.6 วันนั้น นักท่องเที่ยวควรจะมีเวลาว่างสำหรับการพักผ่อนบ้าง ทั้งนี้เพราะมีสถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่งทั้งที่อยู่ใกล้และไกลจากตัวเมืองนครราชสีมาที่สามารถใช้เวลาในการเดินทางไปเที่ยวชมได้ภายใน 2-3 ชั่วโมง สำหรับนักท่องเที่ยวที่ไปเที่ยวยังแหล่งหรือสถานที่ท่องเที่ยวภายในและรอบตัวเมืองหมดแล้วและยังมีเวลาพักผ่อนมากขึ้น ควรจะได้กำหนดสถานที่ท่องเที่ยวซึ่งอยู่ไกลออกไปและต้องใช้เวลาในการเดินทางไปท่องเที่ยวมากขึ้น เช่นใช้เวลา 6-10 ชั่วโมงสำหรับการท่องเที่ยว และเมื่อท่องเที่ยวเสร็จแล้วก็สามารถเดินทางกลับมาพักผ่อนในตัวเมืองได้ จึงเห็นควรว่าสถานที่ตากอากาศของนักท่องเที่ยวควรอยู่ในเขตตัวเมือง เนื่องจากในตัวเมืองมีระบบสาธารณูปโภค และสถานบริการต่าง ๆ พร้อมอยู่แล้วและยังไม่ปรากฏว่ามีแหล่งท่องเที่ยวใดในเขตจังหวัดที่จะต้องใช้เวลาท่องเที่ยวจนจนจำเป็นที่จะต้องพักค้างแรมในแหล่งท่องเที่ยววันนั้น (ยกเว้นอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่) อนึ่งพบว่าสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดที่จะได้รับการพัฒนาต่อไปยังมีขนาดเล็ก รูปแบบของการพัฒนายังไม่ซับซ้อนจนนักท่องเที่ยวต้องใช้เวลาในการเที่ยวชมสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่งและระยะทางจากตัวเมืองนครราชสีมาถึงสถานที่ท่องเที่ยวเหล่านั้นไม่ไกลจนเกินไป สามารถที่จะเดินทางไปกลับได้ภายในเวลากลางวัน จึงยังไม่เห็นความจำเป็นของการสร้างที่พักนอกตัวเมือง เท่ากับการส่งเสริมโรงแรมที่พักในเขตตัวเมือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สิ่งที่อาจนับได้ว่าเป็นปัจจัยสนับสนุนและมีส่วนในการกำหนดความสำคัญของการพัฒนาแหล่งหรือสถานที่พักในตัวเมืองจังหวัดนครราชสีมาอีกข้อหนึ่งได้แก่ การที่เส้นทางหลวงที่สำคัญ 2 สายคือ ทางหลวงหมายเลข 2 (ถนนมิตรภาพ) และทางหลวงหมายเลข 304 ซึ่งเชื่อมภาคกลางโดยเฉาะกรุงเทพมหานคร และภาคตะวันออกเฉียงกับจังหวัดนครราชสีมา และภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งหมดคั่นผ่านพื้นที่จังหวัดนี้ ในปัจจุบันประมาณว่ากว่าร้อยละ 80 ของปริมาณการขนส่งทั้งหมดที่เข้าไปยังภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งภาคผ่านเส้นทางทั้งสองโดยมีจังหวัดนครราชสีมาเป็นประตูเข้า-ออก ดังนั้นจึงควรคำนึงถึงนักท่องเที่ยวที่ใช้เส้นทางสำคัญทั้งสองสายนี้ ตามสภาพความเป็นจริงที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันได้มีที่รักบางจุดบนเส้นทางทั้งสองที่นักท่องเที่ยวหรือผู้เดินทางผ่านไ้เป็นจุดหยุดพักอยู่แล้ว การจัดสถานที่พักเป็นโรงแรมที่ได้มาตรฐานบนเส้นทางหลวงทั้งสองในเขตตัวเมือง ย่อมจะช่วยให้การพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดมีลักษณะเป็นระบบสมบูรณ์ขึ้น

2. นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าสู่จังหวัดนครราชสีมา

จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าสู่จังหวัดนครราชสีมาสามารถแยกเป็นวัตถุประสงค์ต่าง ๆ กัน ดังนี้

เยี่ยมญาติ	ร้อยละ	35.20
ท่องเที่ยว	ร้อยละ	31.40
ศึกษาค้นธุรกิจ	ร้อยละ	12.20
ศึกษาราชการ	ร้อยละ	9.60
ประชุม/สัมมนา/อบรม	ร้อยละ	2.40
อื่น ๆ	ร้อยละ	9.20

ในกรณีที่สภาพการท่องเที่ยวในอนาคตเป็นทั้งเช่นในปัจจุบัน กล่าวคือ วัตถุประสงค์ของการเดินทางมาเที่ยวจังหวัดนครราชสีมาไม่เปลี่ยนแปลงในช่วงเวลา 20 ปีข้างหน้า เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2528 ถึง พ.ศ. 2574 ค่าพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าจังหวัดด้วยวัตถุประสงค์ต่าง ๆ จะเป็นดังที่แสดงในตารางที่ 2

ตัวเลขการขยายกรณัจำนวน ประเภท และวัคยุประสงค์ของการเดินทางของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าจังหวัดนครราชสีมา ทั้งแสดงตัวเลขในตารางที่ 2.2 ถึง 2.3 สามารถสรุปให้เห็นเป็นภาพรวมได้ดังที่ตามตารางที่ 2.4

ตารางที่ 2.2 แสดงค่าพยากรณ์ประเภทของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าจังหวัดนครราชสีมา ปี พ.ศ. 2528-2547 (หน่วย:คน)

ปี พ.ศ.	นักท่องเที่ยวไม่พักแรม	นักท่องเที่ยวที่พักแรม	รวม
2528	1,040,534	3,064,136	4,104,670
2529	1,106,752	3,259,135	4,365,887
2530	1,172,971	3,454,133	4,627,104
2531	1,239,189	3,649,132	4,888,321
2532	1,305,408	3,844,129	5,149,537
2523-2537	1,636,500	4,811,121	6,455,621
2538-2542	1,967,592	5,794,114	7,761,706
2543-2547	2,298,685	6,769,105	9,076,790

หมายเหตุ : ค่าพยากรณ์ที่สูญหายของช่วงเวลา
ที่มา แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว จังหวัดนครราชสีมา

ตารางที่ 2.3 แสดงค่าพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าจังหวัดนครราชสีมา ระหว่างปี พ.ศ. 2526-2547 แยกตามวัตถุประสงค์

ปี พ.ศ.	วัตถุประสงค์					(หน่วย:คน)
	เยี่ยมญาติ/เพื่อน	ท่องเที่ยว	ติดธุระกิจ	ราชการ	อื่นๆ	
2528	1,444,812	1,225,366	500,770	394,048	98,512	4,104,670
2529	1,536,792	1,370,335	532,638	419,125	104,781	4,365,667
2530	1,623,719	1,452,511	564,507	444,202	111,050	4,627,104
2531	1,720,683	1,534,933	596,375	469,279	117,320	4,859,321
2532	1,812,637	1,616,955	626,243	494,356	123,589	5,149,537
2533-2537	2,272,378	2,027,055	787,586	619,740	154,935	6,455,621
2538-2542	2,732,120	2,437,176	946,929	745,124	186,281	7,761,706
2543-2547	3,151,562	2,847,256	1,106,270	670,508	217,627	9,067,790

หมายเหตุ : ค่าพยากรณ์สุดท้ายของช่วงเวลา
ที่มา : แผนแม่บทพัฒนาการท่องเที่ยว จังหวัด นครราชสีมา

ตารางที่ 2.4 สรุปการพยากรณ์นักท่องเที่ยวที่เกินทางเข้าจังหวัดนครราชสีมา ปีพ.ศ. 2528 ถึง 2547

(หน่วย:คน)

ปี พ.ศ.	จำนวนนักท่องเที่ยว		เมืองภูเก็ต/เหนือ		ภาคใต้		ภาคกลาง		ภาคตะวันออก		ภาคอื่นๆ	
	ไม่พักแรม	พักแรม	ทั้งหมด	ทั้งหมด	ทั้งหมด	ทั้งหมด	ทั้งหมด	ทั้งหมด	ทั้งหมด	ทั้งหมด	ทั้งหมด	ทั้งหมด
2528	4,104,570	1,050,534	3,064,136	1,444,814	1,268,866	500,770	394,043	98,512	377,630			
2529	4,365,887	1,105,752	3,259,135	1,536,792	1,370,899	532,638	419,125	104,751	401,662			
2530	4,527,104	1,172,971	3,454,133	1,628,740	1,452,911	564,507	444,202	111,050	425,654			
2531	4,828,321	1,239,189	3,649,132	1,720,629	1,554,933	596,375	469,279	117,320	449,725			
2532	5,149,537	1,305,408	3,844,129	1,812,637	1,616,955	628,243	494,356	123,589	473,757			
2533-2537	6,455,621	1,636,500	4,819,121	2,272,376	2,027,065	787,536	619,740	154,935	593,917			
2538-2542	7,761,706	1,967,592	5,794,114	2,732,120	2,437,175	946,928	745,124	86,281	714,077			
2543-2547	9,057,790	2,298,685	6,759,105	3,111,862	2,817,256	1,106,270	870,508	217,627	634,237			

หมายเหตุ : ค่าพยากรณ์ได้ถูกทายของช่วงเวลาดังกล่าว

3. โรงแรมและที่พัก

โรงแรมและสถานที่พักมีความสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวมากเพราะเป็นปัจจัยพื้นฐานอย่างหนึ่งที่จะสนองตอบความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่พักค้างแรมซึ่งมักจะมีค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก

ในหัวข้อนี้มุ่งศึกษาเฉพาะโรงแรมและที่พักในเขตเทศบาลเมืองนครราชสีมา เนื่องจากเป็นศูนย์กลางของบริการการท่องเที่ยวในหลาย ๆ ด้าน เช่น โรงแรม ภัตตาคาร สถานเริงรมย์ บริการนำเที่ยว ฯลฯ และยังเป็นเมืองหน้าด่านเข้าสู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้ที่เดินทางไปติดต่อธุรกิจ ราชการ และท่องเที่ยวในเขตจังหวัดส่วนใหญ่จะใช้บริการพักแรมในตัวเมือง แหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะอยู่ในรัศมีที่สามารถกลับเข้าพักแรมในตัวเมืองได้ โรงแรมและที่พักในการศึกษานี้ได้แบ่งเป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มที่มีอัตราค่าห้องพักแพงกว่าหรือเท่ากับ 200 บาท/วัน และสภาพทางกายภาพจัดเป็นโรงแรมชั้น 1 ของจังหวัด (โครงการนี้จัดอยู่ในกลุ่มนี้ด้วย) ประกอบด้วยโรงแรมศรีพัฒนา โรงแรมโคราชไฮเทค โรงแรมอาภาจักร โรงแรมเจ้าพระยา และโรงแรมจอมสุรางค์ กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มที่มีอัตราค่าห้องพักเดี่ยวน้อยกว่า 200 บาท/วัน และสภาพทางกายภาพจัดเป็นโรงแรมชั้น 2 ของจังหวัด กลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มที่มีอัตราค่าห้องพักเดี่ยวน้อยกว่า 100 บาท/วัน และสภาพทางกายภาพจัดเป็นโรงแรมชั้น 3 ของจังหวัด

ในค่านับปริมาณ โรงแรมและที่พักในเขตเมืองจำนวนทั้งสิ้น 38 แห่ง เป็นโรงแรมในกลุ่มที่ 1 จำนวน 5 โรงแรม กลุ่ม 2 จำนวน 7 โรงแรม กลุ่ม 3 จำนวน 26 โรงแรม รวมจำนวนห้องพักทั้งสิ้น 1731 ห้อง ในจำนวนนี้โรงแรมในกลุ่มที่ 1 มีจำนวน 567 ห้องในค่านับลักษณะและคุณภาพของบริการ พบว่าโรงแรมส่วนใหญ่มีขนาดเล็ก ลักษณะของเฟอร์นิเจอร์และการตกแต่งยังไม่ได้มาตรฐาน และยังคงเป็นซุกเขมตั้งแต่เริ่มสร้าง

การคาดคะเนความต้องการโรงแรมในอนาคตปรากฏว่าจำนวนโรงแรมที่มีอยู่ในปัจจุบันยังไม่เพียงพอต่อความต้องการในปัจจุบัน (ตารางที่ 2.5 แสดงความต้องการห้องพักในอนาคต) ดังนั้นจึงควรมีการขยายกิจการค่านโรงแรมให้เพิ่มขึ้นตามความต้องการในวางแผนพัฒนา ฉบับที่ 6 ดังแสดงในตารางที่ 2.6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.5 ความต้องการห้องพักโรงแรมและที่พักระหว่างปี พ.ศ. 2526-2544

ปีพ.ศ.	ความต้องการห้องพักโรงแรมในอนาคค	
	โรงแรม(ทอง)	บังกาโล (ทอง)
2526	1,087	13
2527	1,214	15
2528	1,348	18
2529	1,489	20
2530-34	2,245	35
2535-39	3,109	52
2540-44	4,056	71

ที่มา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
แผนพัฒนาการท่องเที่ยว 6 จังหวัด ภาคอีสาน

ตารางที่ 2.6 จำนวนนักท่องเที่ยว จำนวนนักท่องเที่ยวที่ศึกษาเรียนรู้ในเมือง
จำนวนนักท่องเที่ยวในเมืองท้องถิ่น และความถี่ของการพักค้างคืน พ.ศ. 2528-2547

ปีพ.ศ.	จำนวนนักท่องเที่ยว	จำนวนนักท่องเที่ยวที่ศึกษาเรียนรู้ในเมือง	จำนวนนักท่องเที่ยวที่ศึกษาเรียนรู้ในเมืองท้องถิ่น	ความถี่ของการพักค้างคืน (คน)
2528	4,509,903	3,217,342	1,896,357	18,600
2529	4,584,181	3,422,092	2,017,040	19,784
2530	4,858,459	3,626,840	2,137,722	20,967
2531	5,132,737	3,831,589	2,258,404	22,151
2532	5,407,013	4,036,335	2,379,086	23,335
2533-37	6,642,958	5,474,366	3,226,686	31,648
2538-42	6,505,025	7,055,271	4,760,856	40,811
2543-47	9,793,213	8,813,892	5,195,060	50,954

ที่มา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

2.5 ลักษณะและสภาวะทั่วไปของจังหวัดนครราชสีมา

1. ที่ตั้ง จังหวัดนครราชสีมาตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ระหว่างเส้นรุ้งที่ $14^{\circ} 58'$ ทิศค่อกับเส้นแวงที่ $102^{\circ} 06'$ ห่างจากกรุงเทพมหานคร โดยทางรถยนต์ 255 กิโลเมตร ทางรถไฟ 264 กิโลเมตร มีอาณาเขตทิศค่อกับจังหวัดใกล้เคียงคือ

ทิศเหนือ	ทิศค่อกับจังหวัดชัยภูมิและขอนแก่น
ทิศตะวันออก	ทิศค่อกับจังหวัดบุรีรัมย์และขอนแก่น
ทิศใต้	ทิศค่อกับจังหวัดนครนายก และปราจีนบุรี
ทิศตะวันตก	ทิศค่อกับจังหวัดสระบุรี ลพบุรี และนครนายก

2. ลักษณะภูมิประเทศ เป็นพื้นที่สูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ 200 เมตร บริเวณอำเภอเมืองเป็นแอ่งโดยทางคานทิศใต้มีระดับสูงและค่อย ๆ ลากค่อไปทางคานทิศตะวันออก คานทิศเหนือมีลักษณะเป็นที่ลุ่มอยู่ตรงกลาง บริเวณที่ราบลุ่มนี้แผ่ขนานไปกับลำคาคอง ส่วนทางคานทิศตะวันออกเป็นที่ราบแผ่ขนานไปกับลำน้ำมูล เป็นบริเวณที่อุดมสมบูรณ์เหมาะสำหรับการเพาะปลูก เนื้อที่คินโดยทั่วไปเป็นคินร่วนปนทราย ในฤดูฝนจะมีน้ำไหลบ่าจากคานทิศใต้ผ่านตัวเมืองเป็นครั้งคราว ทำให้น้ำท่วมบริเวณตัวเมืองแต่ละครั้งประมาณ 3 วัน

3. ลักษณะคินฟ้าอากาศ จังหวัดนครราชสีมาได้รับอิทธิพลจากมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ มรสุมทั้งสองนี้ ทำให้อจังหวัดนครราชสีมา มีอากาศแตกต่างกัน 3 ฤดู ฤดูฝน ฤดูหนาว และฤดูร้อน

3.1 ฤดูฝน เริ่มในเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนกันยายน ในระหว่างนี้มีมรสุมตะวันออกเฉียงใต้จะพัดเอาไอน้ำจากมหาสมุทรอินเดียเข้ามาในประเทศไทย ทำให้มีฝนตกชุก จังหวัดนครราชสีมาจะมีฝนตกน้อยในเดือนกันยายน และตกมากที่สุดในเดือนพฤษภาคม จากการสำรวจปรากฏว่า ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยประมาณ 162.8 มิลลิเมตรค่อปี บางปีถ้าฝนเริ่มตกตั้งแต่เดือนเมษายน จะไปสิ้นสุดฤดูฝนเดือนตุลาคม

3.2 ฤดูหนาว เริ่มในเดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนกุมภาพันธ์ เมื่อมรสุมตะวันออกเฉียงใต้พัดมา ฝนก็เริ่มขาด ในช่วงฤดูฝนที่ฤดูหนาวนี้ มรสุมจะเปลี่ยนจากตะวันออกเฉียงใต้เป็นมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ในระยะต้นฤดูหนาวโดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคนี้ฝนจะตกน้อยมาก อากาศจะเริ่มหนาวและหนาวมากในเดือนธันวาคม จนถึงเดือนมกราคม อุณหภูมิต่ำสุดในจังหวัดนี้ประมาณ 12-13 องศาเซลเซียส

3.3 ฤดูร้อน เริ่มในเดือนมีนาคม ถึงเดือนเมษายน มรสุมเปลี่ยนจากตะวันออกเฉียงเหนือมาเป็นตะวันออกเฉียงใต้ อุณหภูมิจะอยู่ในระหว่าง 33-43 องศาเซลเซียส

ความชื้นของอากาศ เฉลี่ยระหว่าง 54.9 และ 93.4 เปอร์เซ็นต์ ต่อวัน โดยความชื้นมีค่าที่สูงสุดในฤดูหนาว และสูงสุดในฤดูฝน

4. การคมนาคม การคมนาคม ทิศตะวันออก-ตะวันตกของเมืองนครราชสีมา กับกรุงเทพมหานคร และชุมชนอื่น สามารถทำได้โดยทางถนนและทางรถไฟ ปัจจุบันการพัฒนาทางหลวงสายต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ทำให้มีผู้หันมานิยมการคมนาคมและการขนส่งทางถนนมากขึ้น เพราะสะดวกและรวดเร็วกว่าทางรถไฟ

โครงการพัฒนาทางหลวงที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับชุมชนแห่งนี้ ยังคงมีเพิ่มขึ้นทั้งทางหลวงแผ่นดินและทางหลวงจังหวัด ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกในการคมนาคมทิศตะวันออก-ตะวันตกและอำเภอต่าง ๆ ใกล้เคียงขึ้นในอนาคต ส่วนการคมนาคมทิศภายในชุมชนเมืองนครราชสีมาเองนั้น มีเพียงทางถนนทางเดียว ซึ่งในสภาพปัจจุบันสามารถอำนวยความสะดวกได้พอสมควร

4.1 ทางรถไฟ ชุมชนเมืองนครราชสีมา มีระบบการคมนาคมทางรถไฟที่ติดต่อกับกรุงเทพฯ และจังหวัดต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยบริการของการรถไฟแห่งประเทศไทย ซึ่งเกิดในเส้นทางกรุงเทพฯ-อุบลราชธานี-สระบุรี-นครราชสีมา-บุรีรัมย์-สุรินทร์-ศรีสะเกษ-อุบลราชธานี-ขอนแก่น-อุดรธานี-หนองคาย มีบริการทั้งรถธรรมดา รถเร็ว รถด่วน และรถดีเซลราง ซึ่งจะออกหรือผ่านชุมชนแห่งนี้ที่สถานีรถไฟนครราชสีมา และที่ชุมทางถนนจิระทั้งขาขึ้นและขาล่องอย่างละ 11 เที่ยวต่อวัน

4.2 ทางถนน เส้นทางคมนาคมทางถนนที่สำคัญ ซึ่ง เชื่อมชุมชนเมืองนครราชสีมา กับชุมชนอื่น ๆ ได้แก่ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2 และหมายเลข 24 กับทางหลวงจังหวัดที่ เชื่อมโยงให้ชุมชนเมืองนครราชสีมา กับชุมชนอื่น ๆ ทางไกลและใกล้สามารถเดินทางติดต่อถึงกันได้โดยสะดวก พาหนะที่ใช้เดินทางนอกจากภาคใช้รถยนต์ โดยสารขนาดกลางที่วิ่งระหว่างอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดนครราชสีมา

บทที่ 3

การศึกษาและวิเคราะห์รายละเอียดโครงการเพื่อการออกแบบ

3.1 สภาพที่ตั้งและสภาพแวดล้อมของโครงการ

ที่ตั้งโครงการ

ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดนครราชสีมา อ.เมือง ต. หน้มนไวย์ ริมถนนมิตรภาพ (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2) โดยห่างจาก-สามแยก กรุงเทพฯ-โคราช-ขอนแก่น 3.4 กิโลเมตร และห่างจากสามแยกโคราช-โนนโอศิก-ขอนแก่น 4.6 กิโลเมตร

ขนาดที่ดิน

ที่ดินห่างจากถนนมิตรภาพ ประมาณ 120 เมตร เป็นรูปสี่เหลี่ยมคางหมู มีพื้นที่ประมาณ 12 ไร่เศษ โดยค่านแคบจะติดถนนมิตรภาพ

อาณาเขตติดต่อกับข้างเคียง

ทิศใต้	-	ที่ดินว่างเปล่า และ เขตบ้านพักอาศัย
ทิศเหนือ	-	ถนนมิตรภาพ
ทิศตะวันออก	-	ซอยชัยเจริญ และบ้านพักอาศัย
ทิศตะวันตก	-	แนวคันไม้และบ้านพักอาศัย

สภาพแวดล้อมโดยทั่วไป

ส่วนมากจะเป็นย่านพักอาศัย และที่ดินว่างเปล่า ทำให้สามารถสังเกตเห็นตัวอาคารได้แก่ไกล และไม่แออัดเมื่อเปรียบเทียบกับโรงแรมที่รวมตัวกันอยู่ในตัวเมืองบริเวณโครงการ จึงนับว่าเป็นที่ร่มรื่น น่าพักผ่อนอย่างยิ่ง

การจราจร

ถนนมิตรภาพ หน้าโครงการ เป็นถนนที่มีความสำคัญเพราะเป็นถนนที่จะเข้าสู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้ผู้ที่เดินทางผ่านไปมา สามารถเข้าพักใช้บริการได้สะดวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สภาพแวดล้อม

สภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อโครงการที่สำคัญที่สุดได้แก่ เสียงรบกวนจากยวดยานพาหนะที่ผ่านไปมา แม้ว่าที่กินจะห่างจากถนนมิตรภาพ 120 เมตรก็ตาม แต่ทั้งนี้จะหาทางป้องกันไว้ล่วงหน้า โดยอาจจะใช้ภูมิสถาปัตยกรรมเข้าช่วย โดยการปลูกต้นไม้ภายนอกขึ้นมาเป็นตัวสกรีน ซึ่งจะได้ประโยชน์ทั้งลดเสียงรบกวนและสร้างความร่มรื่น สำหรับชั้นสูง ๆ ขึ้นไปของอาคาร เสียงรบกวนจะลดลง เพราะระยะห่างจากแหล่งกพบเน็คเสียงมากขึ้น หรือใช้กระจกสองชั้นเพื่อป้องกันเสียงรบกวนในส่วนของห้องพัก

ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะทั่วไป ลักษณะทั่วไป

ในปีหนึ่งจะมี 3 ฤดู ฤดูฝนเริ่มในเดือนพฤษภาคม ถึงกันยายน ฤดูหนาวเริ่มในเดือนพฤศจิกายน ถึงกุมภาพันธ์และฤดูร้อนเริ่มในเดือนมีนาคม ถึงเดือนเมษายน

ลม

ลมประจำที่พัดผ่าน จะเป็นลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ แต่เนื่องจากอาคารประเภทโรงแรมชั้นหนึ่ง จำเป็นที่จะต้องอำนวยความสะดวกสบายแก่ผู้ที่มาใช้บริการโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องปรับอากาศ กังหัน จึงไม่จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับเรื่องลมธรรมชาติมากนัก

น้ำฝน

ปริมาณน้ำฝนสูงสุดในเดือนกันยายน 263 มิลลิเมตร และต่ำสุดในเดือนธันวาคม

3.1 มิลลิเมตร

อุณหภูมิ

ในฤดูร้อนอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดเมษายน 29 องศาเซลเซียส และต่ำสุด 22 องศาเซลเซียสในเดือนธันวาคม ช่วงเดือนที่มีอุณหภูมิเหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยวในเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมกราคม เพราะเป็นช่วงที่อากาศกำลังเย็นสบาย ระหว่าง 22-25 องศาเซลเซียส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความชื้น
 ความชื้นสัมพัทธ์โดยเฉลี่ยสูงสุด 83% ในเดือนกันยายน และต่ำสุด 65% ในเดือน
 กุมภาพันธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 รายละเอียดการบริหารและหน้าที่รับผิดชอบของบุคคล

การโรงแรมเป็นธุรกิจที่ดำเนินการตลอดเวลา 24 ชม. ทุกวันไม่มีวันหยุดจึงต้องมีผู้บริหารและพนักงานปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ บุคคลเหล่านี้จะต้องได้รับการฝึกฝนอบรมดูแลเอาใจใส่ให้มีมาตรฐานการบริการ (STANDARD OF SERVICE) จึงต้องมีการร่วมมือกันระหว่างพนักงานในแผนกต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานของโรงแรมเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพสูงสุด ทุกโรงแรมจึงต้องจัดให้มีโครงสร้าง (STRUCTURE) ประกอบด้วย สายงานหรือ แผนผังองค์กรลำดับการบังคับบัญชา (CHAIN OF COMMAND OR ORGANIZATION CHART) นโยบายและระบบ (POLICIES AND SYSTEM) โรงแรมมีลักษณะเป็นอุตสาหกรรมประเภทหนึ่ง ไม่สามารถที่จะบริหารและดำเนินการได้โดยคนเพียงคนเดียว จำเป็นต้องมีผู้รับผิดชอบปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งต่าง ๆ กัน การบริหารโรงแรมในปัจจุบันอาจแบ่งประเภทพนักงานของโรงแรมออกเป็น 4 ระดับดังนี้

1. ระดับผู้กำหนดนโยบาย และผู้ควบคุมนโยบายไปปฏิบัติ ได้แก่ ผู้จัดการทั่วไป และระดับหัวหน้าฝ่าย หรือแผนกต่าง ๆ (GENERAL MANAGER AND DEPARTMENT HEAD)
2. ระดับรอง และผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายหรือแผนก (SUB. AND ASSISTANT DEPARTMENT HEADS)
3. ระดับหัวหน้างาน (SUPERVISOR)
4. พนักงานปฏิบัติงานทั่วไป (GENERAL STAFF)

ฝ่ายหรือแผนกที่สำคัญของโรงแรม อาจแบ่งได้ 6 ฝ่ายหรือแผนกดังนี้

1. ฝ่ายบริหาร (MANAGEMENT)
2. ฝ่ายบัญชี (ACCOUNTING DEPARTMENT)
3. ฝ่ายห้องพัก (ROOM DIVISION)
4. ฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม (FOOD AND BEVERAGE DEPARTMENT)

5. ฝ่ายขาย (SALES DEPARTMENT)
6. ฝ่ายบุคคล (PERSONNEL DEPARTMENT)

นอกจากนี้ก็มีแผนกอื่น ๆ อีกคือ

- แผนกช่าง (ENGINEERING DEPARTMENT)
- แผนกประชาสัมพันธ์ (PUBLIC RELATIONS DEPARTMENT)
- แผนกจัดซื้อ (PURCHASING DEPARTMENT)

1. ฝ่ายบริหาร (MANAGEMENT)

ผู้จัดการทั่วไป (GENERAL MANAGER)

หน้าที่และความรับผิดชอบ

- ความรับผิดชอบของผู้จัดการทั่วไปครอบคลุมกิจกรรมทุกด้านของโรงแรม บริหารและควบคุมให้การดำเนินงานเป็นไปตามนโยบายที่กำหนดรับผิดชอบการปฏิบัติงานของพนักงานโรงแรมทั้งหมด
- ประสานงานกับต่าง ๆ ให้ดำเนินไปโดยสอดคล้องและราบรื่นเพื่อประโยชน์และผลกำไรให้แก่โรงแรมมากที่สุด
- มีความสามารถในการบริหารและมีลักษณะเป็นผู้นำสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

ผู้บังคับบัญชาโดยตรงของผู้จัดการทั่วไป

- ประธานกรรมการ (CHAIRMAN)
- กรรมการผู้จัดการ (MANAGING DIRECTOR) หรือเจ้าของ (OWNER)
แล้วแต่กรณี

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่นของผู้จัดการทั่วไป

- หัวหน้าทุกแผนก
- พนักงานทุกคน

รองหรือผู้ช่วยผู้จัดการทั่วไป (EXECUTIVE ASSISTANT MANAGER)

หน้าที่และความรับผิดชอบ

- ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
- ตรวจสอบผลการดำเนินงานประจำวันของแผนกต่าง ๆ ประเมินหรือทดลองจนให้คำแนะนำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ในเรื่องนั้น
- ประชุม ประเมิน ท้าหรือและแนะนำฝ่ายบริหารหรือหัวหน้าแผนกในเรื่องแนวโน้มของธุรกิจ

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้จัดการทั่วไป

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- หัวหน้าทุกฝ่ายทุกแผนก

2. ฝ่ายบัญชี (ACCOUNTING DEPARTMENT)

ผู้อำนวยการฝ่ายการเงินและกรมบัญชี (COMPTROLLER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- ควบคุมการบันทึกรายงานบัญชีทุกประเภททดลองทรัพย์สินทั้งหลายของโรงแรม
- บริหารงานทั้งหมดที่เกี่ยวกับการเงินการบัญชีในฝ่ายควบคุมกำกับดูแลกระแสเงินสด (CASHFLOW) และทรัพย์สินอื่น ๆ ทั้งหมดของโรงแรม

ผู้บังคับบัญชา โดยตรง

- ผู้จัดการทั่วไป
- เจ้าของกิจการ (แล้วแต่กรณี)

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- หัวหน้าทุกฝ่ายทุกแผนก

ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายการเงินและการบัญชี (ASSISTANT COMPTROLLER)หน้าที่ความรับผิดชอบ

- ทำหน้าที่แทนผู้อำนวยการฝ่ายการเงินและการบัญชีในสำนักงานของฝ่ายการเงินและการบัญชีทั้งหมด
- รับผิดชอบดูแลให้พนักงานทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้บังคับบัญชา โดยตรง

- ผู้อำนวยการฝ่ายการเงินและการบัญชี

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- หัวหน้าทุกฝ่ายทุกแผนก

ผู้จัดการสินเชื่อ (CREDIT MANAGER)หน้าที่และความรับผิดชอบ

- กำกับดูแลรวบรวมเรื่องเกี่ยวกับสินเชื่อและการเก็บเงินทั้งหมด

ผู้บังคับบัญชา โดยตรง

- ผู้อำนวยการฝ่ายการเงินและการบัญชี
- ผู้จัดการทั่วไป

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- ทุกฝ่ายทุกแผนก
- ลูกค้า

ผู้ตรวจสอบรายได้ (INCOME AUDITOR)

- ตรวจสอบให้แน่ใจว่ารายได้ประจำวันเป็นไปอย่างถูกต้อง ตรวจสอบงานของพนักงานตรวจสอบภาคกลางคืน (NIGHT AUDITOR) หัวหน้าตรวจสอบ (HEAD CHECKER) และพนักงานเก็บเงินอาหารและเครื่องดื่ม (F&B CASHIER) รวมทั้งจัดทำรายงานต่าง ๆ ที่มีผลต่อรายได้ให้สมบูรณ์

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้อำนวยการฝ่ายและผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายการเงินและการบัญชี

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- ฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม
- ฝ่ายห้องพัก

หัวหน้าตรวจสอบ (HEAD CHECKER)หน้าที่และความรับผิดชอบ

- ฝึกอบรมและกำกับดูแลพนักงานเก็บเงินอาหารและเครื่องดื่มทั้งหมด (F&B CASHIERS) และ FRONT CASHIER ค่ายในบางกรณี

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้อำนวยการฝ่ายและผู้ช่วยผู้อำนวยการ

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- ฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม
- ฝ่ายจัดเลี้ยง และแผนกบริการส่วนหน้า

พนักงานเก็บเงินส่วนหน้า (FRONT OFFICE CASHIERS)

หน้าที่และความรับผิดชอบ

- รับและเก็บบัญชีแยกประเภทของลูกค้าไว้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ
- รับชำระบัญชีค่าห้องพักและอื่น ๆ ทั้งที่เป็นเงินสด บัตรเครดิตต่าง ๆ (CREDIT CARDS)หรือลงบัญชีลูกหนี้ (BY CHARGE)

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้อำนวยการฝ่ายและผู้ช่วยผู้อำนวยการ

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- แผนกบริการส่วนหน้า (FRONT OFFICE)
- ลูกค้าของ โรงแรม

ผู้ควบคุมต้นทุนอาหารและเครื่องดื่ม (F&B CONTROLLER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- ควบคุมต้นทุนการขายอาหารและเครื่องดื่มรวมทั้งรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนอาหารและเครื่องดื่ม
- ตรวจสอบการรับของว่าเป็นไปตามวิธีปฏิบัติที่วางไว้หรือไม่ และของที่ไ้รับกับเอกสารนำเสนอตรงกันหรือไม่

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้อำนวยการฝ่ายและผู้ช่วยผู้อำนวยการ

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- หัวหน้าฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม
- หัวหน้าแผนกจัดซื้อ

พนักงานควบคุมต้นทุนอาหารและเครื่องดื่ม (F&B CONTROLLER CLERK)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- บันทึกรายงานปริมาณและราคาค้นทุนตามความเป็นจริงในการซื้ออาหารและเครื่องดื่ม ตลอดจนที่แจกจ่ายไปเพื่อการขาย

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้ควบคุมต้นทุนอาหารและเครื่องดื่ม

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- แผนกต่าง ๆ ฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม
- แผนกจัดซื้อ

สมทบบัญชี (CHIEF ACCOUNTANT)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- รับผิดชอบต่อรายงานการเงิน ตลอดจนวิเคราะห์ทั้งปวง

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้อำนวยการฝ่ายการเงินและการบัญชี

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- หัวหน้าทุกฝ่ายทุกแผนก

ผู้รักษาคคลังพัสดุ (STORE KEEPER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- ดูแลคลังพัสดุอาหารและเครื่องดื่ม (F&B STORE) คลังพัสดุทั่วไป (GENERAL STORE) และรับผิดชอบของทั้งหมดที่เก็บในคลังพัสดุ (STORE) โดยลงบัญชีของนำเข้าและการจ่ายออก

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้อำนวยการฝ่ายฯและผู้ช่วยฯ

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- ฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม
- แผนกจัดซื้อ

เสมือนรับของ (RECEIVING CLERK)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- ตรวจสอบรายการสินค้าที่มาถือว่าถูกต้องตามที่สั่งและรับของนั้น

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้รักษาคัดสิ่งผิดๆ

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- ฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม
- แผนกจัดซื้อ

ผู้จ่ายเงินเค็อน (PAY MASTER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- กำกับดูแลบันทึกที่เกี่ยวข้องกับเงินเค็อน
- เก็บรักษามันติกเงินเค็อนต่าง ๆ ให้เหมาะสม
- เตรียมการเรื่องการจ่ายเงินเค็อนและจ่ายถูกต้องตามเวลาที่กำหนด
- มันติกรายงานเงินเค็อนที่จ่ายแล้ว

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้อำนวยการฝ่ายฯและผู้ช่วยผู้อำนวยการ

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่นของตำแหน่งผู้จ่ายเงินเดือน

- ทุกฝ่ายทุกแผนก
- ฝ่ายบุคคล

แคชเชียร์ใหญ่ (GENERAL CASHIER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- รวบรวมยอดเงินประจำวันและจัดทำบัญชีเงินสกรายวันรวมทั้ง เงินสดในมือ (CASH IN HAND)

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้อำนวยการฝ่ายฯ และผู้ช่วยผู้อำนวยการ

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- ทุกฝ่ายทุกแผนก

ผู้ควบคุมบัญชีเจ้าหนี้ (ACCOUNTS PAYABLE SUPERVISOR)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- จัดวิธีการ และเตรียมการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายตรวจสอบวิธีการและระยะเวลาในการจ่ายเงินของโรงแรมทั้งหมด เตรียมการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนที่แน่นอน

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้อำนวยการฝ่ายฯ และผู้ช่วยผู้อำนวยการ

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- แผนกจัดซื้อ

ผู้ควบคุมบัญชีลูกหนี้ (ACCOUNTS RECEIVABLE SUPERVISOR)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- จัดทำและเก็บรักษาสินที่กรายรับต่าง ๆ ให้ถูกต้อง เก็บยอดบัญชีลูกหนี้ของลูกค้านวมทั้งบัญชีของพนักงานโรงแรม
- ดูแลให้ได้รับเงินจากลูกหนี้ตรงตามกำหนดเวลา ตามบัญชีลูกหนี้และใบเรียกเก็บเงิน

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้อำนวยการฝ่าย ๆ และผู้ช่วยผู้อำนวยการ

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- แผนกเดินเรือฝ่ายห้องพัก
- ฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม
- ฝ่ายขาย
- ลูกค้า

3. ฝ่ายห้องพัก (ROOM DIVISION)

ผู้จัดการฝ่ายห้องพัก (ROOMS DIVISION MANAGER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- ประสานงานและความคุมการปฏิบัติงานวันต่อวันของทุกแผนกที่เกี่ยวข้องกับฝ่ายห้องพัก

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้จัดการทั่วไป

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- หัวหน้าทุกฝ่ายทุกแผนก

ผู้จัดการแผนกบริการส่วนหน้า (FRONT OFFICE MANAGER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- ควบคุมดูแลและประสานงานทั้งหมดของแผนกบริการส่วนหน้า

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้จัดการฝ่ายห้องพัก

ความสัมพันธ์แผนกอื่น

- หัวหน้าทุกฝ่ายทุกแผนก

ผู้ช่วยผู้จัดการแผนกบริการส่วนหน้า (ASSISTANT FRONT MANAGER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- รับผิดชอบงานของแผนกบริการส่วนหน้าทั้งหมดกรณีที่ผู้จัดการแผนกบริการส่วนหน้าไม่อยู่ในโรงแรม
- ควบคุมดูแลในเรื่องรายละเอียดการทำงานในส่วนบริการส่วนหน้า

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้จัดการแผนกบริการส่วนหน้า

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- ฝ่ายบัญชี
- ฝ่ายขาย
- ฝ่ายบุคคล
- ฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม

หัวหน้าเสมียนห้องพัก (CHIEF ROOM CLERK)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- ควบคุมดูแลการฝึกอบรมเสมียนห้องพัก (ROOM CLERK)
- รับผิดชอบบริเวณเคาน์เตอร์ต้อนรับและพนักงาน

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้จัดการแผนกบริการส่วนหน้าและผู้ช่วยผู้จัดการ

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- แผนกบริการส่วนหน้า
- แผนกแม่บ้าน
- แผนกรับจองห้องพัก
- แคชเชียร์ส่วนหน้า และพนักงานโทรศัพท์

หัวหน้าพนักงานยกสัมภาระ (BELL CAPTAIN)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- กำเนินงาน เรื่องการบริการขนสัมภาระ โดยควบคุมดูแลพนักงานยกกระเป๋า (BELLMAN) และพนักงานเปิดประตู (DOORMAN)

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้จัดการแผนกบริการส่วนหน้า

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- ฝ่ายห้องพักทุกแผนก
- ฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม

ผู้จัดการแผนกต้อนรับห้องพัก (RESERVATIONS MANAGER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- ประสานงานกับผู้ช่วยผู้จัดการ (ASST. MGR.) ผู้จัดการแผนกบริการทัวร์ และฝ่ายชาย
- ควบคุมดูแลการดำเนินงานของแผนกต้อนรับห้องพัก

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้จัดการแผนกบริการส่วนหน้า

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- หัวหน้าแผนกต่าง ๆ ฝ่ายห้องพักและฝ่ายชาย

เสมียนรับจอง (RESERVATIONS CLERK)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- รับและยืนยันการจองห้องพักของลูกค้ารวมทั้งการทำรายงานประจำวัน

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้จัดการแผนกต้อนรับห้องพัก

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- หัวหน้าแผนกทุกแผนก แผนกบริการส่วนหน้าฝ่ายชาย แผนกแม่บ้าน

หัวหน้าพนักงานโทรศัพท์ (CHIEF TELEPHONE OPERATOR)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- บริหารและปฏิบัติงานด้านควบคุมโทรศัพท์ของโรงแรม

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้จัดการแผนกบริการส่วนหน้า

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- หัวหน้าแผนกต่าง ๆ
- ฝ่ายห้องพัก
- ฝ่ายช่าง
- ฝ่ายบุคคล
- ฝ่ายขาย

หัวหน้ารักษาความปลอดภัย (CHIEF SECURITY OFFICER)หน้าที่ความรับผิดชอบ

- บริหารและปฏิบัติงานในด้านการรักษาความปลอดภัยของแผนกเพื่อป้องกันความเสียหาย ที่จะพึงมีต่อบุคคลและทรัพย์สินของโรงแรม

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้จัดการฝ่ายห้องพัก

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- ทุกฝ่ายทุกแผนก
- ลูกค้าของโรงแรม

ยามรักษาความปลอดภัย "ผู้รักษาเวลา" (TIME KEEPER)หน้าที่ความรับผิดชอบ

- ประสานการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการรักษาเวลาทำงานกับฝ่ายบุคคล

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- หัวหน้ารักษาความปลอดภัย

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- ทุกฝ่ายทุกแผนก
- บุคคลภายนอกที่มาติดต่อกับโรงแรม
- พนักงานโรงแรม

ยามรักษาความปลอดภัย "ที่จอดรถ" (PARKING LOT)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- รับผิดชอบลานหรือที่จอดรถ ความปลอดภัยของยานพาหนะทั้งหมดที่จอดอยู่และ
ความปลอดภัยต่อทรัพย์สินของ โรงแรม

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- หัวหน้ารักษาความปลอดภัย

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- ทุกฝ่ายทุกแผนก

ยามรักษาความปลอดภัย "เวรตรวจ" (PATROL)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- ประสานการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยแก่บุคคลและทรัพย์สินภายใน
อาณาเขตของ โรงแรม

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- หัวหน้ารักษาความปลอดภัย

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- ทุกฝ่ายทุกแผนก

ผู้จัดการแผนกซักรีก (LAUNDRY MANAGER)หน้าที่ความรับผิดชอบ

- บริหารงานซักรีกทั้งที่เป็นของลูกค้า เครื่องแบบพนักงานและของใช้ในโรงแรม

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้จัดการฝ่ายห้องพัก

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- แผนกแม่บ้าน
- ฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม
- ฝ่ายช่าง

หัวหน้าแผนกแม่บ้าน (EXECUTIVE HOUSEKEEPER)หน้าที่ความรับผิดชอบ

- รับผิดชอบงานในแผนกแม่บ้านทั้งหมด

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้จัดการฝ่ายห้องพัก

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- หัวหน้าแผนกต่าง ๆ
- ฝ่ายห้องพัก ฝ่ายบุคคล ฝ่ายช่าง ฝ่ายอาหาร และเครื่องดื่ม แผนกซักรีก

เสมียนงานแม่บ้าน (HOUSEKEEPING CLERK)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- ทำงานด้านธุรการงานบัญชีและพิมพ์งานให้แก่แผนกแม่บ้าน
- ตรวจสอบของใช้ในคลังพัสดุของแผนก

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- หัวหน้าแผนกแม่บ้าน

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- หัวหน้าแผนกฝ่ายห้องพัก
- คลังพัสดุทั่วไป

พนักงานทำความสะอาดห้องพัก (ROOM ATTENDANT)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- ทำความสะอาดห้องพัก (ประมาณ 14 ห้อง/คน)
- เปลี่ยนของใช้ต่าง ๆ ในห้องพัก

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- หัวหน้าแผนกแม่บ้าน
- หัวหน้าควบคุมประจำชั้น

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- ฝ่ายห้องพักทุกแผนก
- แผนกรักษาความปลอดภัย
- ฝ่ายช่าง
- แผนกซักรีด

4. ฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม (FOOD AND BEVERAGE DEPARTMENT)

ผู้จัดการฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม (FOOD AND BEVERAGE MANAGER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- รับผิดชอบการปฏิบัติงานทั้งหมดทุกแผนกในฝ่ายและประสานงานกับทุกหน่วยในแผนกต่าง ๆ (

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้จัดการทั่วไป

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- ทุกฝ่ายทุกแผนก
- ลูกค้าของ โรงแรม

หัวหน้าพ่อครัว (EXECUTIVE CHEF)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- ศึกษาคูแลและประสานงานทั้งหมดที่เกี่ยวกับการผลิตอาหาร ควบคุมการปฏิบัติงานโดยผ่านสายงานทางผู้ช่วยหัวหน้าพ่อครัวและห่อครัว

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้จัดการฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- ฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม ทุกแผนก
- ฝ่ายบุคคล
- แผนกจัดซื้อ
- ฝ่ายช่าง และฝ่ายบัญชี

ผู้ช่วยหัวหน้าพ่อครัว (SOUS CHEF)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- รับผิดชอบทำงานในครัวทุกอย่างในกรณีที่หัวหน้าพ่อครัวไม่อยู่
- จัดทำตารางการทำงานประจำวันและบริหารงานประจำวัน

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- หัวหน้าพ่อครัว

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- ฝ่ายอาหารและเครื่องดื่มทุกแผนก
- ฝ่ายบุคคล
- แผนกจัดซื้อ

ผู้จัดการแผนกจัดเลี้ยง (BANQUET MANAGER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- ควบคุมดูแลกิจการทั้งหมดที่เกี่ยวกับการบริการอาหารและเครื่องดื่มในการจัดเลี้ยงเลี้ยงต่าง ๆ ที่จัดในโรงแรม รวมทั้งการติดต่อกับลูกค้า
- ทำแผนรายละเอียดในการเตรียมงาน

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้จัดการฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- ทุกแผนกในฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม
- หัวหน้าพ่อครัว
- แผนกแม่บ้านและลูกค้าของโรงแรม

ตัวแทนขายการจัดเลี้ยง (BANQUET SALES)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- รับผิดชอบเรื่องการขายการจัดเลี้ยง โดยติดต่อประสานงานกับลูกค้าต่าง ๆ ให้นำใบบริการจัดเลี้ยงของโรงแรม

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้จัดการแผนกจัดเลี้ยง

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- ฝ่ายขาย
- แผนกบริการส่วนหน้า

ผู้จัดการคอฟฟี่ชอป (COFFEE MANAGER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- ควบคุมดูแลให้การปฏิบัติงานทุกด้านของคอฟฟี่ชอป ให้ดำเนินไปด้วยดี โดยเฉพาะงานด้านบริการให้เป็นที่พอใจของลูกค้า

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้จัดการฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- แผนกครัว
- ฝ่ายบัญชี
- ฝ่ายช่าง
- ฝ่ายบุคคล

ผู้ควบคุมคอฟฟี่ช็อป (COFFEE SHOP SUPERVISOR)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- ควบคุมการบริการในส่วนที่รับผิดชอบให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย
- ฝึกอบรมพนักงานในความรับผิดชอบให้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ และรับผิดชอบพนักงานบริการเก็บกวาด ทำความสะอาด

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้จัดการคอฟฟี่ช็อป

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- หัวหน้าพอดครัว
- แผนก STEWARD

พนักงานบริการชาย/หญิง (COFFEE SHOP WAITER/WAITRESS)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- รับคำสั่งและบริการลูกค้าอย่างถูกต้องมีประสิทธิภาพ

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้ควบคุมและผู้จัดการ คอฟฟี่ช็อป

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- พอดครัว
- พนักงานห้องครัว

หัวหน้าพนักงานบริการห้องพัก (

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานทั้งหมดในการบริการในห้องพักของโรงแรมในค่านอาหารและเครื่องดื่มซึ่งลูกค้าสั่งทางโทรศัพท์

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้จัดการฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม หรือผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายฯ

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- แผนกโทรศัพท์
- แผนกครัว บาร์
- แผนก

พนักงานบริการห้องพัก (ROOM SERVICE SUPERVISOR)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- บริการอาหารและเครื่องดื่มให้ลูกค้าในห้องพักตามคำสั่งของลูกค้า

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- หัวหน้าพนักงานบริการห้องพัก

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- แผนกแม่บ้าน
- แผนกครัว บาร์
- แผนก STEWARD

ผู้จัดการแผนกเครื่องดื่ม (BAR MANAGER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- เตรียมเครื่องดื่มต่าง ๆ ที่ใช้ในโรงแรมตลอดจนการบริการในบาร์ และการจัดเลี้ยง

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- หัวหน้าแผนกต่าง ๆ ในฝ่าย F&B
- แผนกจ๊กซ้อ

หัวหน้าบาร์เทนเดอร์ (HEAD BARTENDER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- ควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่ในด้านการเตรียมและการบริการ เครื่องดื่มในบริเวณซาร์คามาที่ต่าง ๆ ของโรงแรม

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้จัดการแผนกเครื่องดื่ม

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- ผู้จัดการแผนกจัดเลี้ยง
- ผู้จัดการแผนกภัตตาคาร
- ไนต์คลับและบวาร์

บาร์เทนเดอร์ (BAR TENDER)

หน้าที่และความรับผิดชอบ

- รับผิดชอบงานทุกอย่างประจำบาร์คามาที่ได้รับมอบหมาย

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- หัวหน้าบาร์เทนเดอร์

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- แผนกต่าง ๆ ในฝ่าย F&B

พนักงานประจำบาร์ (BAR BOY/GIRL)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- ให้ความช่วยเหลือตามความต้องการของบาร์เทนเดอร์

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- หัวหน้าบาร์เทนเดอร์

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- แผนกต่าง ๆ ในฝ่าย F&B

หัวหน้าสจ๊วต (CHIEF STEWARD)หน้าที่ความรับผิดชอบ

- กำเนินการและประสานงานหน้าที่รักษาเครื่องมือเครื่องใช้ในฝ่าย F&B ทุกชนิดรวมทั้งการทำความสะอาดพื้นที่บริเวณครัวและภาชนะ

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้จัดการฝ่าย F&B
- หัวหน้าพ่อครัว

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- ฝ่ายบุคคล

5. ฝ่ายขาย (SALES DEPARTMENT)ผู้จัดการฝ่ายฝ่ายขาย (SALES MANAGER)หน้าที่ความรับผิดชอบ

- บริหารงานในฝ่ายขายทั้งหมด
- ทักท้อชักจูงและให้บริการตัวแทนการนำเที่ยวและกลุ่มธุรกิจต่าง ๆ เพื่อให้มาใช้บริการทุกชนิดของโรงแรม

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้จัดการทั่วไป

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- หัวหน้าทุกแผนกฝ่ายห้องพักฝ่าย F&B
- แผนกรับจอง
- แผนกจัดเลี้ยง

ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายขาย (ASSISTANT SALE MANAGER)หน้าที่ความรับผิดชอบ

- ประสานงานให้คานการปฏิบัติการบริหารการขาย

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้จัดการฝ่ายขาย

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- หัวหน้าแผนกทุกแผนก

พนักงานขาย (SALES EXECUTIVE)หน้าที่ความรับผิดชอบ

- ประสานงานและดำเนินการในคานการขาย

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้จัดการฝ่ายขาย

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- หัวหน้าทุกฝ่ายทุกแผนก

6. ฝ่ายบุคคล (

ผู้จัดการฝ่ายบุคคล (

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- จัดระบบจำแนกหน้าที่ของพนักงานการว่าจ้างแรงงาน วางหลักเกณฑ์ในเรื่องเกี่ยวกับบุคลากรและความสัมพันธ์กับพนักงานและลูกจ้าง

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้จัดการทั่วไป

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- หัวหน้าทุกฝ่ายทุกแผนก
- พนักงานโรงแรมและลูกจ้างทุกคน

ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายบุคคล

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- ช่วยเหลือผู้จัดการฝ่ายบุคคลในเรื่องทุกเรื่อง และจัดการเรื่องการทำงานของชาวต่างประเทศที่เป็นพนักงานโรงแรม กำเนินการในเรื่องชำระภาษี

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้จัดการฝ่ายบุคคล

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- หัวหน้าทุกฝ่ายทุกแผนก
- พนักงานทุกคน

ผู้จัดการแผนกฝึกอบรม (

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- ดำเนินการฝึกอบรมพนักงานทุแผนกเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำงาน มาตรฐาน และการพัฒนาตนเอง รวมทั้งติดตามผลการฝึกอบรม

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้จัดการฝ่ายบุคคล

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- หัวหน้าแผนกทุกแผนก

นอกจากนี้ยังต้องติดต่อประสานงานกับแผนกต่าง ๆ เพื่อความสมบูรณ์ของการให้บริการในการดำเนินการคือ

ฝ่ายช่าง (

หัวหน้าฝ่ายช่าง (

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- บริหารและรับผิดชอบงานในฝ่ายช่างและเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานช่างทั้งหมด

ผู้บังคับบัญชา โดยตรง

- ผู้จัดการทั่วไป

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- หัวหน้าทุกฝ่ายทุกแผนก ฝ่ายห้องพัก
- แผนกซักรีด
- แผนกซักซ้อม
- แผนกบัญชี

แผนกประชาสัมพันธ์ (PUBLIC RELATIONS DEPARTMENT)

ผู้จัดการแผนกประชาสัมพันธ์ (PUBLIC RELATIONS MANAGER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- เป็นผู้เชื่อมโยงข่าวสารระหว่างโรงแรมกับสื่อมวลชน และพนักงานของโรงแรม

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้จัดการทั่วไป

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- หัวหน้าทุกฝ่ายทุกแผนก
- หัวหน้าฝ่ายขาย
- ลูกค้าและสื่อมวลชนต่าง ๆ

พนักงานประชาสัมพันธ์และช่างภาพ

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- ควบคุมดูแลงานติดต่องานธุรการ และงานภาพ

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้จัดการแผนกประชาสัมพันธ์

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- หัวหน้าทุกฝ่ายทุกแผนก
- แผนกจกเลี้ยง
- แผนกศิลป์
- ฝ่ายบุคคล
- ลูกค้า และสื่อมวลชน

แผนกจัดซื้อ (PURCHASING DEPARTMENT)

ผู้จัดการแผนกจัดซื้อ (PURCHASING MANAGER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- จัดซื้อทุกสิ่งทุกอย่างตามความต้องการของทุกฝ่ายทุกแผนก เพื่อใช้ในการดำเนินงาน

ผู้บังคับบัญชาโดยตรง

- ผู้จัดการทั่วไป

ความสัมพันธ์กับแผนกอื่น

- ทุกฝ่ายทุกแผนก

3.3 อัตรากำลัง

การจัดระดับพนักงานในโรงแรม โดยพิจารณาลักษณะของงานในธุรกิจโรงแรม และอาศัยหลักเกณฑ์ของกรมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เราอาจจะแบ่งระดับพนักงานโรงแรม ออกได้เป็น 4 ระดับคือ

1. ระดับบริหาร เช่น ผู้อำนวยการฝ่ายจัดการรองผู้อำนวยการ ฝ่ายจัดการ รองประธานฝ่ายปฏิบัติงาน ประธาน กรรมการ ผู้จัดการใหญ่ เลขานุการ ผู้จัดการใหญ่ ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ ผู้อำนวยการฝ่ายการเงิน ฯลฯ
2. ระดับงานเหนือเทคนิค เช่น ผู้จัดการฝ่ายห้องพัก ผู้จัดการฝ่ายต้อนรับ ผู้จัดการฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม ผู้ตรวจสอบ ภายในแม่บ้าน
3. ระดับใช้เทคนิคปานกลาง เช่น ผู้ผสมเครื่องดื่ม หัวหน้าพนักงานบริการ ผู้ควบคุมงานครัว พนักงานเก็บเงิน ผู้ควบคุมการ ทำความสะอาด พนักงานบัญชี เลขานุการ ฯลฯ
4. ระดับไม่ใช่เทคนิค เช่น พนักงานทำความสะอาดห้องพัก พนักงาน ชนของ พนักงานขายอาหาร ผู้ช่วยงานครัว พนักงาน โทรศัพท พนักงานต้อนรับ พนักงานรักษาความปลอดภัย ฯลฯ

จากมาตรฐาน จำนวนพนักงานต่อห้องของโรงแรม 1.5 คน / ห้อง

โรงแรมโครงการ มีขนาด	204 ห้อง			
จำนวนพนักงานทั้งหมด	1-5 / ห้องพัก			
จำนวนพนักงานทั้งหมด	204	1.5		306 คน

จำนวนพนักงานแยกตามระดับ

จำนวนพนักงานทั้งหมด	306	คน		
- ระดับที่ 1 ระดับบริหาร				
ร้อยละของพนักงาน	5.23			
จำนวนคนระดับบริหาร	$\frac{5.23}{100}$	306	16	คน
- ระดับที่ 2 ระดับเนื้องานเทคนิค				
ร้อยละของพนักงาน	9.16			
จำนวนคนระดับเนื้องานเทคนิค	$\frac{9.16}{100}$	306	28	คน
- ระดับที่ 3 ระดับใช้เทคนิคปานกลาง				
ร้อยละของพนักงาน	36.60			
จำนวนคนระดับใช้เทคนิคปานกลาง	$\frac{36.60}{100}$	306	112	คน
- ระดับที่ 4 ระดับไม่ใช่เทคนิค				
ร้อยละของพนักงาน	49.01			
จำนวนคนระดับไม่ใช่เทคนิค	$\frac{49.01}{100}$	306	150	คน
รวมทั้ง 4 ระดับ		306		คน

3.4 ประเภทของผู้ใช้อาคาร

ผู้ใช้อาคารของโรงแรม แบ่งเป็นประเภทใหญ่ ๆ 2 ประเภทคือ

1. ผู้ให้บริการ ไคแก่

- เจ้าหน้าที่ระดับสูง เช่น ผู้จัดการ
- เจ้าหน้าที่ เช่น พนักงานต้อนรับ พนักงานบัญชี
- ลูกจ้าง เช่น พนักงานเสิร์ฟ พนักงานรักษาความปลอดภัย

2. ผู้ใช้บริการ คือ บุคคลที่เข้ามาใช้บริการต่าง ๆ ในโรงแรม ซึ่งแบ่งได้เป็น

2 ประเภทคือ

ก. ผู้มาพักโรงแรม หมายถึง ผู้ที่มาใช้บริการห้องพักของโรงแรม เพื่อพักค้างคืน อาจเป็นนักท่องเที่ยว นักธุรกิจ หรือผู้มาพักผ่อนเป็นครอบครัว โดยมีรายละเอียดดังนี้

- F.I.T. (FREE LANCE INDIVIDUAL TRAVELLER)

เป็นผู้เดินทางมาเป็นส่วนตัว มีการจองห้องพักล่วงหน้า หรือมาพักเอง โดยเลือกโรงแรมเอง

- GROUP TOUR เป็นผู้ที่เดินทางท่องเที่ยวมาเป็นกลุ่ม 15-30 คน

โดยผ่าน มีการจ่ายเงินผ่าน
ล่วงหน้า

- G.I.T. (GROUP INDIVIDUAL TRAVELLER) เป็นนัก

ท่องเที่ยวที่เดินทางโดยจัดเป็นกลุ่มมาด้วยกัน ประมาณ 7-15 คน

- COMMERCIAL เป็นผู้ที่เดินทางเพื่อทำธุรกิจการค้า หรือประชุมสัมมนาต่าง ๆ

ข. ผู้มาใช้บริการ โดยมากเป็นลูกค้าภายในประเทศ ซึ่งปัจจุบันนิยมใช้บริการของโรงแรมในร้านอาหารและสถานที่มากขึ้น เป็นการเพิ่มรายได้ให้กับโรงแรม แบ่งเป็น

- ผู้ใช้บริการค่านประชุม สัมมนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ผู้ให้บริการด้านสถานที่จัดเลี้ยงต่าง ๆ
- ผู้ให้บริการที่เข้ามาซื้อของ รับประทานอาหาร พักผ่อนหย่อนใจ
- ผู้มาติดต่อกับแขกที่พักภายในโรงแรม

3.5 พฤติกรรมผู้ใช้อาคาร

1. พฤติกรรมของผู้ให้บริการ

พฤติกรรมของผู้ให้บริการของโรงแรม จะแตกต่างกันตามประเภทของบุคคลที่ทำงานโดยมีรายละเอียดดังนี้

ก. ฝ่ายบริหารหรือเจ้าหน้าที่ระดับสูง

เวลาทำงาน 8.00 น. - 21.00 น.

เวลาพัก 12.00 น. - 13.00 น. และ 18.00 น. - 18.30 น.

พฤติกรรม เดินทางมาถึงโรงแรม โดยทางเท้าสำหรับผู้ที่มาพักอยู่ภายในบริเวณโรงแรม และใช้รถสำหรับผู้ที่อยู่ภายนอก จอดรถเข้าไปยังอาคารสำนักงาน ทอดมัทรีเพื่อลงเวลาเข้าทำงาน ตรงไปยังส่วนที่ปฏิบัติหน้าที่ และปฏิบัติหน้าที่ของตนจนหมดเวลาทำงาน ไปทอดมัทรีเพื่อลงเวลากลับ แล้วจึงเดินทางกลับ

ข. เจ้าหน้าที่

เวลาทำงาน แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

- ทำงานเป็นผลึก เวลา 8.00-16.00 น.

16.00-24.00 น.

24.00-8.00 น.

- ทำงานไม่เป็นผลึก 8.00-17.00 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เวลาพัก ผลัดกันไปพัก
 พฤติกรรม เดินทางมาจากบ้านพักพนักงาน หรือจากภายนอก
 ลงเวลาที่ TIME KEEPER ไปยังห้องแต่งตัว เพื่อ
 เปลี่ยนเสื้อผ้าเป็น FORM ของโรงแรม ทรงไปยัง
 ส่วนที่ปฏิบัติหน้าที่และปฏิบัติหน้าที่จนหมดเวลาทำงาน
 ไปคอกมัทร์เพื่อลงเวลาเลิกงาน แล้วเดินทางกลับ

ค. ลูกจ้างหรือพนักงานบริการ

เวลาทำงาน แบ่งการทำงานเป็นผลัด และเข้าปฏิบัติงานตามเวลา
 บริการของส่วนที่คนทำงานอยู่
 พฤติกรรม เช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่

2. พฤติกรรมของผู้รับบริการ

พฤติกรรมของผู้รับบริการนั้น ก็จะแตกต่างกันตามประเภทและความมีประสงค์
 ของการเข้าใช้อาคาร โดยมีรายละเอียดดังนี้

ก. แขกที่มาพัก ซึ่งแบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วคือ

- F.I.T. เป็นแขกที่มาพักเป็นส่วนตัว อาจเป็นนักท่องเที่ยวที่เดิน
 ทางมาเอง หรือมาเป็นครอบครัว หรือเป็นนักธุรกิจที่มาติดต่อธุรกิจ
 ในบริเวณนั้น ๆ

เวลาเข้าใช้ มักเป็นช่วงเย็น-ค่ำ แต่ก็ไม่มีกำหนดตายตัว อาจขึ้น
 อยู่กับเวลาของเครื่องบิน หรือพาหนะอื่น ๆ

การเดินทางเข้า รถส่วนตัว รถรับจ้าง รถของโรงแรม ที่ไปรอรับคน
 จากสนามบิน

พฤติกรรม เมื่อเดินทางมาถึง จะลงจากรถ แล้วเดินเข้าสู่บริ-
 เวณ เพื่อทำการติดต่อห้องพัก อาจนั่งพักผ่อนบริเวณ
 สักครู่ แล้วขึ้นไปพักผ่อนในห้องพัก โดยใช้เวลาประ-
 มาน 5-10 นาที ต่อจากนั้นก็ออกจากห้องพักมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใช้บริการในส่วนต่าง ๆ ของโรงแรม เช่นรับประทานอาหาร ฟังเพลง ฯลฯ และพักค้างคืนในห้องพักของโรงแรม

- GROUP TOUR เป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเป็นกลุ่ม 15-30 คน โดยผ่านทาง TOUR AGENCY

การเดินทาง- รถทัวร์ภายในประเทศ ในกรณีที่เดินทางท่องเที่ยว
เข้าสู่โรงแรม- ต่อมาจากที่อื่น รถของโรงแรม ที่จัดไปรับจากสนามบิน รถของบริษัททัวร์ที่มีการติดคอลลาร์หน้าไว้

พฤติกรรม- เมื่อเดินทางมาถึงโรงแรม แยกทั้งหมดจะตรงเข้าสู่ ล้อมบี้เพื่อนั่งพักผ่อน รับเครื่องดื่ม ที่ทางโรงแรม เตรียมไว้บริการไกด์ของ GROUP TOUR จะทำหน้าที่ติดคอลลาร์และลงทะเบียนห้องพัก เมื่อเรียบร้อยแล้ว นำกุญแจมาแจกแก่ลูกค้าทัวร์ เพื่อแยกย้ายกันไปพักผ่อนตามห้องของตน ซึ่งจะใช้เวลาติดคอลลาร์ประมาณ 1.0-2.0 นาที หลังจากพักผ่อนแล้ว จะมีการนัดเวลา เพื่อมาร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่นรับประทานอาหาร หรือออกไปเที่ยวยังสถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียง

- G.I.T. เป็นนักท่องเที่ยวที่รวมกลุ่มเดินทางกันมาเอง ประมาณ 7-15 คน โดยส่วนใหญ่จะมีการจองห้องพักล่วงหน้า

การเดินทาง- รถส่วนตัว รถรับจ้าง รถของโรงแรม
เข้าสู่โรงแรม

พฤติกรรม- เมื่อเดินทางมาถึงโรงแรม จะเข้าสู่ล้อมบี้ คิวแทนของกลุ่มจะเป็นผู้มาติดคอลลาร์ห้องซึ่งได้จองไว้ ส่วนคนอื่นจะนั่งพักผ่อนอยู่บริเวณล้อมบี้ เมื่อติดคอลลาร์ก็ จะนำกุญแจมาแจกแก่คนในกลุ่ม เพื่อแยกย้ายกันไปพักผ่อน และใช้บริการของโรงแรมเช่นเดียวกัน

- Commercial เป็นลูกค้าที่ใช้บริการพักค้างคืน ในการเดินทางมาติดต่อธุรกิจ หรือประชุมต่าง ๆ อาจมีการจองห้องพักรถล่วงหน้าหรือไม่มีก็ได้ ยกเว้นการจัดการประชุมสัมมนาในโรงแรมจะมีการจองห้องล่วงหน้า

การเดินทาง รถส่วนตัว รถรับจ้าง รถของโรงแรม
เข้าสู่โรงแรม

พฤติกรรม เมื่อเดินทางมาถึงโรงแรมจะเข้าสู่ล็อบบี้ เพื่อติดต่อห้องพักและใช้บริการโทรศัพท์ ฯลฯ มักจะกลับเข้ามาพักผ่อนในโรงแรมในตอนกลางคืน และออกไปติดต่อธุรกิจเวลากลางวัน หรืออาจใช้โรงแรมเป็นสถานที่นัดพบในการติดต่อ

- ช. ผู้มาใช้บริการ อาจเป็นบุคคลคนเดียวหรือเป็นกลุ่มก็ได้ แบ่งเป็น
 - ผู้ใช้บริการค่านประชุมสัมมนา

การเดินทาง รถส่วนตัว รถรับจ้าง
เข้าสู่โรงแรม

พฤติกรรม

ต้องมีการติดต่อจองสถานที่ล่วงหน้า เมื่อถึงกำหนดทางโรงแรมก็จะเตรียมสถานที่ไว้ให้ ผู้ใช้บริการเข้ามาถึงโรงแรมอาจผ่านล็อบบี้หรือตรงเข้าสู่ห้องประชุมสัมมนาตามที่ได้กำหนดไว้ อาจมีการจัดเตรียมเครื่องดื่ม ของว่าง หรืออาหาร ไว้บริการตามความต้องการของผู้จองสถานที่และเมื่อเสร็จสิ้นการประชุมก็จะเดินทางกลับ หรือบางส่วนอาจจองห้องพักของโรงแรมเป็นที่พักด้วย

- ผู้ใช้บริการค่านสถานที่จัดเลี้ยงต่าง ๆ อาจเป็นผู้ใช้บริการจากภายนอกหรืออาจเป็นแขกที่มาพักในโรงแรม หากการจองสถานที่ล่วงหน้าเพื่อใช้เป็นที่พักเลี้ยงต่าง ๆ

พฤติกรรม เมื่อมีการจองและแจ้งความประสงค์แก่ทางโรงแรม เป็นการล่วงหน้าแล้ว เมื่อถึงกำหนดทางโรงแรมก็จะเตรียมสถานที่และอาหารตามคำสั่ง ผู้ใช้บริการเดินทางมาถึงโรงแรมสามารถเข้าสู่ห้องจึกเตียง โดยผ่านลิอบบี้ หรือไม้กั๊ก เริ่มงานตามกำหนดเวลา และเมื่อเสร็จสิ้นการจึกเตียงก็จะเดินทางกลับ หรือผู้ให้บริการบางส่วนอาจจองที่พักไว้ในโรงแรมด้วย

- ผู้ใช้บริการซื้อของ รับประทานอาหาร พักผ่อนหย่อนใจ

การเดินทาง รถส่วนตัว รถรับจ้าง

เข้าสู่โรงแรม

พฤติกรรม

เดินทางมาถึงโรงแรม แล้วเข้าสู่ส่วนบริการต่าง ๆ ตามความต้องการ เช่น ร้านขายของที่ระลึก คอฟฟี่ ช็อพ DISCO THEQUE เป็นต้น และเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจแล้วก็เดินทางกลับ

- ผู้มาคิกค่อกับแขกที่พักภายในโรงแรม

การเดินทาง รถส่วนตัว รถรับจ้าง

เข้าสู่โรงแรม

พฤติกรรม

ผู้มาคิกค่ออาจมีการนัดหมายกับแขกที่พักภายในโรงแรมล่วงหน้าหรือไม้กั๊ก หากมีการนัดกันล่วงหน้า เมื่อเดินทางมาถึงโรงแรมตามเวลาที่นัดหมาย ก็จะไปรอในสถานที่พัก อาจเป็นลิอบบี้ คอฟฟี่ช็อพ เป็นต้น แต่หากไม่มีการนัดหมายล่วงหน้า ผู้มาคิกค่อจะต้องไปคิกค่อบริเวณเคาน์เตอร์ เพื่อสอบถามถึงห้องพัก และให้พนักงานโทรศัพท์แจ้งแก่แขกของโรงแรมให้มาพบ โดยมักจะนั่งรอในบริเวณลิอบบี้ เมื่อคิกค่อธุรกิจแล้ว อาจเข้าใช้บริการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานในคอฟฟี่ช็อพแล้วจึงเดินทางกลับ ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การศึกษาพฤติกรรมที่ใช้ภายในบริเวณล็อบบี้

ก. ผู้ให้บริการ

ผู้ให้บริการบริเวณ FRONT DESK มีการทำงาน 3 ผลึก

ผลึก 1	ตั้งแต่	6.00 น.	ถึง	14.00 น.
ผลึก 2	ตั้งแต่	14.00 น.	ถึง	22.00 น.
ผลึก 3	ตั้งแต่	22.00 น.	ถึง	6.00 น.

1) แผนกทะเบียน จำนวน 3 คน

หน้าที่

บทบาท

ลงทะเบียนการเข้าพักของแขก CHECK IN - CHECK OUT

ก) ยืนประจำตำแหน่ง ในส่วน FRONT DESK

ข) ลงทะเบียนการเข้าพักของแขกแต่ละคน

ค) หาห้องพักให้แก่แขก

ง) ทำสถิติ การเข้าพักของแขก

จ) เก็บรักษากุญแจห้องของแขก

ฉ) ต้อนรับแขก

กิจกรรม

ก) เมื่อแขกแสดงความจงงจะของเข้าพักในโรงแรม

จะมาทักท้อเคาน์เตอร์ บริเวณแผนกทะเบียน

พนักงานจะกล่าวต้อนรับและถามว่า จองห้องพัก

หรือไม่ ถ้าไม่ก็จะเช็คหาห้องว่างให้ โดยตรวจ

ดูจาก ROOM RACK ทรงบริเวณเคาน์เตอร์

ถ้าแขกยื่นความประสงค์จะพักห้องแบบไหน ก็

จะบริการแก่แขก

ข) ทำการ CHECK IN ให้แก่แขก โดยให้แขกเซ็น

ชื่อที่อยู่ วันเดือนปีเกิด สัญชาติ อาชีพ การทำงาน

ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว บัตรประจำตัว

ประชาชน ลงในใบรอกอกเรียกว่า บัตรจดนาม

ผู้เข้าพัก ในใบนี้จะกำหนดวันเวลาเข้าพัก ระยะเวลา และการเลิกพักในเวลาใด วันใด

- ค) เมื่อแขกเซ็นชื่อแล้วพนักงานจะทำการกรอกตัวเลขที่แขกไม่ได้กรอก ขอใบสำคัญ เช่น พาสปอร์ต หรือบัตรประชาชน เพื่อคู่ให้ถูกต้อง
- ง) จากนั้นหยิบกุญแจให้แก่แขก แล้วบอกว่าห้องไหน อยู่ปีกไหนของตึก ใช้ลิฟท์ตัวใด
- จ) ในกรณีที่เป็นการเช็คอินที่เช็คอิน ก็จะเป็นผู้ทำหน้าที่ทั้งหมดแทนแขก
- ฉ) กรณีที่แขกจองห้องพักไว้แล้ว พนักงานก็จะทำการตรวจเช็ค จากนั้นให้ไปจกนามผู้พักแก่แขก กรอกข้อความ ทบพวนกับใบจองห้องอีกครั้ง เพื่อกันความผิดพลาด แล้วให้กุญแจแก่แขก บอกตำแหน่งของห้อง อยู่ปีกไหน ใช้ลิฟท์ตัวใด
- ช) จากนั้น BELL BOY จะเข้ามาถามและช่วยยกกระเป๋าไปให้
- ซ) เมื่อทำการ CHECK IN เสร็จเรียบร้อยแล้ว จะนำไปบันทึกในสมุดลงทะเบียนการบันทึกนี้ เพื่อทำสถิติ และนำไปตรวจเช็คกับกองตรวจคนเข้าเมือง จากนั้นออกบิลล์ ห้องพักแขกและนำไปส่งแคชเชียร์ เพื่อคิดจำนวนเงินอีกที
- ฅ) ทำการลงรายงานประจำวัน ว่ามีแขกมาพักจำนวนเท่าใด
- ญ) โจรศพทั้งไปทางแผนกแม่บ้าน เพื่อคิดค่าว่าแขกเข้าห้องไหนจะได้จัดเตรียมห้องพร้อมเครื่องคิม และของตกแต่งจำพวกไม้คอก และคอสายโหดศัพท์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ให้เรียบร้อย เพื่อบริการแก่แขกอย่างพร้อมพร้อม
 ฅ) ในกรณีที่แขกจะย้ายห้องทำการ เช็คว่าห้องไหนว่าง
 จากนั้นรับกุญแจเอาคืน และให้กุญแจใหม่แก่แขก
 และทำการป้อนข้อมูลเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ จากนั้นนำไปเปลี่ยนห้องให้แก่แขกเชิยร์ และแผนกแม่
 บ้าน แผนกโอเปอเรเตอร์ จะให้ทำการต่อสาย
 โทรศัพท์และตกแต่งให้ใหม่

ฅ) ทำการทอมข้อซักถาม และคอยต้อนรับ

ค) กรณีที่อุปกรณบริเวณ FRONT DESK เสียหาย
 ติดต่อกแผนกช่างให้ทำการซ่อมแซม

ด) เมื่อแขกออกไปธุระข้างนอก จะเอากุญแจมา
 KEEP DROP COUNTER พนักงานก็จะ
 นำไปใส่ในช่อง KEY RACK ความเคิม เมื่อ
 แขกมาก็จะมาขอกุญแจได้

ปัญหาที่เกิก

ก) มีการติดต่อกงานตลอดเวลา โดยเฉพาะเวลากฎี
 ทั้วรมา อาจเกิดการสับสนได้จึงมีเนื้อที่กว้างและมี
 พนักงานมากกว่าส่วนอื่น ๆ

ข) กรณีที่เป็นกรู๊ปทั้วร จะจิกห้องไว้ให้ล่วงหน้าเป็นชุก ๆ

2) INFORMATION จำนวน 1 คน

หน้าที่ ให้ข่าวสาร และตอบคำถามแก่แขก

ก) ท้องรับแขกและผู้นเข้ามาใช้บริการในโรงแรม

ข) ทอมข้อซักถาม และให้คำแนะนำแก่แขก

ค) แจกเอกสารแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวภายในกรุง-
 เทพฯ และใกล้เคียง รวมทั้งแนะนำการหาซื้อสิน-
 ค้า ของที่ระลึกต่าง ๆ ความเหมาะสม

- กิจกรรม
- ก) บริการค่านไปรษณีย์และโทรเลข หรือเทเล็กซ์ด้วย
 - ข) เมื่อแขกเข้ามาตามมีผู้หาหรือต้องการทราบข้อมูล การท่องเที่ยวก็จะคอยตอบในตำแหน่งเคาน์เตอร์ ที่ยื่นอยู่ อาจแจกเอกสารที่แนะนำกรุงเทพ ฯ หรือ แนะนำสถานที่ชื่อของ หรือแผนที่ต่าง ๆ
 - ค) เมื่อมีผู้มาติดต่อกับแขกที่พักในโรงแรม ก็จะแจ้ง ชื่อนามสกุลให้แก่พนักงานแล้ว พนักงานก็จะไปตรวจ เช็คที่ INFORMATION ซึ่งจะใส่ชื่อแขกเรียง ตามอักษรและหมายเลขห้องพัก
 - ง) ในกรณีที่มีการจัดเลี้ยง แขกที่ไม่ทราบตำแหน่งห้อง ก็จะมาสอบถามก็ต้องคอยบริการแก่แขกด้วย
 - จ) มีตารางราคาห้องพัก โปรชัวร์ต่าง ๆ คอยบริการ แก่แขกที่ต้องการทราบรายละเอียด
 - ฉ) โทรศัพท์ติดต่อกับแผนกต่าง ๆ
 - ช) รับจดหมายจากนอกรั้วไปรษณีย์ ทำการแยกชื่อ ห้อง แล้วนำไปเสียบไว้ที่ KEY RACK ตรงบริเวณ ลงทะเบียน
 - ซ) พนักงานจะรับข้อความที่แขกต้องการส่งเทเลเลข ไปส่งยังห้องเทเล็กซ์ และรับข้อความที่ส่งมาโดย เทเล็กซ์ให้แก่แขกทางช่อง KEY RACK พนักงาน ฝ่ายทะเบียนจะเป็นผู้นำให้แก่แขกมารับกุญแจ
- ปัญหา
- ๓.๓) ฝ่าย INFORMATION ต้องทำงานควบคู่ 2 ตำแหน่ง คือ ทั้งบริการค่านข่าวสาร และเป็นฝ่าย ไปรษณีย์โทรเลขด้วย ทำให้มีความสับสนในหน้าที่ และบางทีก็ยุ่งยากในกรณีที่แขกมาใช้บริการพร้อม กัน ซึ่งมีคหบริการเพียง 1 คน จึงควรแยกออก

3. FRONT CASHIER จำนวน 1 คน

- หน้าที่ รับผิดชอบจัดการต่างๆของแขกที่เข้ามาพักในโรงแรม และแลกเปลี่ยนเงินให้แก่แขก
- บทบาท
- ก) รับบิลจากแผนกทะเบียนมาจึ๊กเก็บเข้าแฟ้ม
 - ข) คิคเงินค่างห้องของแขกทุกวัน ขณะที่แขกยังพักอยู่ในโรงแรม
 - ค) เช็คไปยังแผนกต่าง ๆ ว่าแขกได้เข้าไปใช้บริการอะไรบ้างเป็นจำนวนเงินเท่าใด
 - ง) CHECK OUT ให้แขก
 - จ) แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
- กิจกรรม
- ก) รับบิลจากแผนกทะเบียนเมื่อแขก CHECK IN แล้วเจ้าหน้าที่ฝ่ายทะเบียนจะออกบิลค่างห้องพักนำมาให้แคชเชียร์ นำมาจึ๊กเข้าแฟ้ม ซึ่งจะจึ๊กเรียงลำดับตามรายชื่อห้อง
 - ข) พนักงานแคชเชียร์จะนำบิลค่างกล่าวของทุกห้องเข้าเครื่องทุกวัน เป็นการคิคเงินค่างห้องพักแขกประจำวัน เมื่อแขกมา CHECK OUT พนักงานแคชเชียร์จะโทรตาม MAID ที่อยู่ตามชั้นที่แขกพัก แลตห้องนี้ชื่อนี้ ได้สั่งอาหารและเครื่องคัมอะไรบ้าง จะไค้ทำการออกบิลค่าง แล้วโทรศัพท์ไปตามโฮเปอร์เรเพอร์ว่าแขกห้องนี้โทรศัพท์กี่ครั้ง และโทรไปเช็คหน่วยบริการอื่น ๆ ว่าแขกใช้บริการอะไรบ้าง โดยนำบิลค่างที่ฝ่ายทะเบียนออกให้นำเข้าเครื่องรวมจำนวนเงินที่แขกใช้ทั้งหมด

- ง) รับเงินค่าบริการจากแขก
- จ) เช็คยอดเงินไปรับไปมั่งแผนกบัญชี
- ฉ) ถ้าแขกที่มาใช้บริการมีความต้องการแลกเปลี่ยนเงินตราในสกุลต่าง ๆ มาเป็นเงินไทยก็จะต้องทำการแลกเปลี่ยนให้ ในอัตราสากล มีบอร์ดแสดงอัตราแลกเปลี่ยนเงินคิดไว้ให้แขกดู
- ช) จะต้องมีที่เก็บเงิน จำแนกสกุลต่าง ๆ อย่างเป็นหมวดหมู่และเป็นสกุลด้วย

ปัญหาที่ เกิด

- ก) การแยกจ่ายแลกเปลี่ยนเงินตราออกจากฝ่าย FRONT CASHIER เนื่องจากภาระรับผิดชอบมีมากอยู่แล้ว การแลกเปลี่ยนอาจจะสับสน บัญชีอาจจะปะปนกับเงินจ่ายค่าบริการห้องพักรักษา
- ข) ผู้ที่แลกเปลี่ยนเงินจำเป็นต้องมีความรับผิดชอบ และมีความชำนาญในการแลกเปลี่ยนเงินสกุลต่าง ๆ ด้วย

4. SAFE DEPOSIT จำนวน 1 คน

หน้าที่ เก็บของมีค่าของแขก

บทบาท ก) อยู่ในตำแหน่งเคาน์เตอร์

ข) รับฝากของมีค่าของแขก

กิจกรรม ก) รับของมีค่าจากแขกเมื่อแขกนำมาฝาก

ข) เก็บของมีค่าอย่างระมัดระวัง

ค) คืนของแก่แขกเมื่อแขกมารับคืน

ปัญหา ค้ารมีที่เก็บของอย่างพอเพียงและบางที่ไม่อาจจะรับของที่มีขนาดใหญ่ได้เนื่องจากความไม่สะดวกในการเก็บ

5. BELL CAPTAIN จำนวน 1 คน

หน้าที่ ควบคุมดูแลการทำงานของ BELL BOY

บทบาท ก) ควบคุมการทำงานของ BELL BOY ให้มีประสิทธิภาพที่สุด
ข) ถ้าแขกมากหรือมีกรู๊ปทัวร์ลงจะต้องช่วย BELL BOY คอย

ค) รับโทรศัพท์ที่มาถึงแขกและสั่งให้ BELL BOY ไปตามแขกมารับโทรศัพท์

กิจกรรม ก) นั่งทำงานอยู่บริเวณเคาน์เตอร์

ข) ควบคุมการทำงานของ BELL BOY กรณีที่แขกมากอาจจะต้องช่วยขนของ

ค) กรณีที่แขก CHECK OUT แล้วประสงค์จะฝากของไว้พนักงานจะออกตัวให้แก่แขกและเช็คดูว่ามีบิลล์ CHECK OUT เรียบร้อยแล้วหรือยัง จากนั้นนำกระเป๋าไปเก็บใน BAGGAGE ROOM

ง) คอยรับโทรศัพท์บริเวณเคาน์เตอร์ เมื่อแขกต้องการให้คนขึ้นไปขนกระเป๋าบนห้องพัก เพื่อจะ CHECK OUT จะออกคำสั่งให้ BELL BOY ขึ้นไปขนกระเป๋าหรือถ้ามีโทรศัพท์มาถึงแขกจะให้ BELL BOY ไปตามตัวแขกมารับโทรศัพท์ สำหรับกรณีแขกมาทัวร์จะมีตารางอยู่บริเวณเคาน์เตอร์เขียนชื่อกรู๊ปของแขกพร้อมทั้งเวลา CHECK IN AND CHECK OUT

6. BELL BOY จำนวน 4 คน

หน้าที่ บริการขนกระเป๋าเดินทาง และสัมภาระให้แก่แขก

บทบาท ก) ขนกระเป๋าเดินทางของแขกที่ CHECK IN แล้วไป
ยังห้องพักแขก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการฝึกอบรมเท่านั้น อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข) ชนกระเป๋าคืนทางของแขกที่ CHECK OUT ไป
ยังรถของแขก

ค) ความแขกรับ โทรศัพท์ที่มาถึงแขก

กิจกรรม ก) อยู่ประจำบริเวณประตูทางเข้า

ข) คอยออกไปรับกระเป๋านำมายังเคาน์เตอร์เพื่อ
CHECK IN

ค) นำกระเป๋ามาไปยังห้องพักแขก

ง) รับคำสั่งจาก BELL CAPTAIN ว่าห้องไหน
CHECK OUT แล้วขึ้นไปชนกระเป๋าสัมภาระ
ของแขก

จ) เมื่อแขก CHECK OUT แล้วส่งของสัมภาระไป
ยังรถของแขก

ฉ) กรณีแขกฝากกระเป๋านำไปไว้ใน BAGGAGE ROOM
และทำบัตรให้เพื่อความสะดวกในการรับคืน

ช) ถ้ามีโทรศัพท์มาถึงแขกจะป้อนผู้ไปตามแขกให้มารับ
โทรศัพท์

7. RESERVATION จำนวน 1 คน

หน้าที่ รับจองห้อง

บทบาท ก) คอยรับความประสงค์แขกว่าต้องการห้องพักจำนวน
เท่าใดแบบไหน

ข) กรณีเป็นกรู๊ปทัวร์จะคอยตรวจสอบแผนกทะเบียน
ว่ามีห้องพักพอหรือไม่

กิจกรรม ก) คอยรับโทรศัพท์หรือแขกที่มาติดต่อด้วยตนเองว่า
มีความต้องการห้องพักขนาดและจำนวนเท่าใด

ข) ตรวจสอบฝ่ายทะเบียนแล้วแจ้งแก่ผู้จองว่ามี
ห้องหรือไม่

ค) เมื่อตกลงเรียบร้อยแล้วจะทำบัตรจองห้องให้แก่แขก และมีสำรองอีกก็ส่งไปยังฝ่ายทะเบียน เพื่อรอรับการมาของแขกอีกที

ข. ผู้รับบริการ

ผู้เข้ารับบริการภายในลอบบี้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

- 1) แขกที่เข้ามาพักในโรงแรม
- 2) บุคคลภายนอกที่เข้ามาใช้บริการของโรงแรม

แขกที่เข้ามาพักในโรงแรม

ประเภทของผู้เข้าพักมีหลายเชื้อชาติ ได้แก่ ญี่ปุ่น สิงคโปร์ฮ่องกง ฝรั่งเศส ชาวอุรุกวัย อเมริกา ยุโรป และคนไทย โดยส่วนใหญ่จะเป็นนักท่องเที่ยวมากกว่า ส่วนคนไทยมีบางส่วนเป็นนักธุรกิจ

หน้าที่ เป็นแขกของโรงแรม

บทบาท ปฏิบัติตามกฎหมายที่โรงแรมวางไว้

กิจกรรม

- ก) แขกจะลงจากรถตรงเข้าประตูใหญ่ อาจจะนั่งพักตรงบริเวณลอบบี้ สักครู่แล้วลงทะเบียนเข้าพัก เมื่อรับกุญแจแล้วก็จะตรงไปยังห้องพัก
- ข) กรณีที่มาหลายคน อาจจะต้งนั่งรอพัก บางทีอาจจะไปรอบริเวณลอบบี้บาร์
- ค) กรณีที่มาจับกรุปทัวร์ ไกด์ หรือหัวหน้ากรุป จะเป็นผู้ทำหน้าที่ลงทะเบียนก็จะนั่งพักรอบริเวณลอบบี้ หรือ ลอบบี้บาร์ รอกุญแจแล้วจึงเข้าห้องพัก
- ง) แขกอาจจะใช้บริเวณลอบบี้ เป็นที่ชุมนุมพบปะกันของทัวร์ที่มาด้วยกัน

ปัญหา หากมีกรู๊ปมาพร้อมกันจำนวนมาก บริเวณลอบบี้บาร์
อาจจะไม่เพียงพอให้นั่ง

บุคคลภายนอกที่เข้ามาใช้บริการภายในโรงแรม

หน้าที่ แยกที่เข้ามาใช้บริการของโรงแรม

บทบาท ก) เข้ามาในบริเวณลอบบี้ เพื่อนั่งรอพบแขกของโรง-
แรม

ข) ปฏิบัติตามกฎหรือระเบียบที่โรงแรมวางเอาไว้

กิจกรรม ก) บุคคลภายนอกที่เข้ามาพักรอในบริเวณลอบบี้เพื่อ
รอพบปะพูดคุยจากธุรกิจหรือเรื่องส่วนตัว กับแขกที่
มาพักในโรงแรมหลังจากโทรศัพท์ขึ้นไปยังห้องพัก
แขกแล้วก็จะนั่งรออยู่ในบริเวณลอบบี้ หรือลอบบี้
บาร์

ข) บุคคลภายนอกที่เข้ามาพักรอในบริเวณลอบบี้บาร์
เพื่อจะรอเข้าไปยังงานจ๊อคเลี้ยงสังสรรค์หรือ
ประชุมในห้องจ๊อคเลี้ยงหรือบริการอื่น ๆ

ค) บุคคลภายนอกที่เข้ามานั่งรอในบริเวณลอบบี้เพื่อ
ที่จะติดต่อธุรกิจการงานกับบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่ทำ
งานในบริเวณโรงแรม

ง) บุคคลภายนอกที่เข้ามารับประทานอาหารในโรง-
แรมจะตรงเข้าไปยังห้องอาหารเลย หรืออาจจะ
นั่งรอในบริเวณลอบบี้บาร์ก็ได้

4. การศึกษาพฤติกรรมภายใน COFFEE SHOP

เปิดบริการตั้งแต่ 06.00 น. ถึง 02.00 น.

บริการ อาหารทั่วไป ไทย จีน ฝรั่งเศส และเครื่องดื่มทุกชนิด

ผู้ใช้ภายใน

- ก) ผู้ให้บริการ ทำงาน 3 มล็ด ๆ ละ 10 คน
มล็ดแรก	เวลา 6.00 น.	ถึง 12.30 น.
มล็ดสอง	เวลา 12.30 น.	ถึง 19.00 น.
มล็ดสาม	เวลา 19.00 น.	ถึง 02:00 น.

- 1) ผู้จัดการ 1 คน

หน้าที่ ควบคุมดูแลความเรียบร้อยภายใน และ

บทบาท

- ก) รับคำสั่งจากฝ่ายบริหารและนำมาประสานงานกับพนักงานในความรับผิดชอบ
 ข) ตรวจสอบดูแลความเรียบร้อย
 ค) ให้คำแนะนำแก้ไขปรับปรุงการบริการอยู่เสมอ

กิจกรรม

- ก) คอยต้อนรับและแนะนำแขก
 ข) ควบคุมดูแลความเรียบร้อยกับ SUPERVISOR

2. SUPERVISOR 1 คน

หน้าที่ คุ้ดูแลการปฏิบัติงานภายในห้องที่รับผิดชอบ

บทบาท

- ก) คอยต้อนรับแขก พาแขกไปนั่ง
 ข) ช่วยเรียกพนักงานบริการ
 ค) นำบิลล์มาให้แขกเมื่อเรียกเก็บเงิน
 ง) คุ้ดูแลความเรียบร้อยก่อนเปิดและปิดบริการทุกครั้ง

- 3) แคชเชียร์ จำนวน 1 คน

หน้าที่ คุ้ดูแลเกี่ยวกับการเงินในห้องอาหาร

- บทบาท ก) เชื้อคยอกเงินแต่ละโต๊ะ
 ข) รับเงินเข้าบัญชี ทอนเงิน
 ค) ทำบัญชียอดขายในแต่ละวัน
- กิจกรรม ก) พนักงานบริการจะนำไปส่งของแขกมาเสียบหน้า
 แคชเชียร์ แคชเชียร์จะนำมาตักเงิน ส่งบิลล์ให้
 พนักงานไปเก็บเงิน
 ข) ถ้าเป็นแขกที่มาพักในโรงแรม จะให้พนักงานบริการ
 นำบิลล์ไปให้แขกเซ็นชื่อ และหมายเลขห้องพัก
 นำมาให้แคชเชียร์ เพื่อส่งต่อไปฝ่ายบัญชี
 ค) เมื่อห้องอาหารปิด รวมยอดเงินให้ตรงกับใบ
 เสรีจ
 ง) นำบัญชีเสนอผู้จัดการและแผนกบัญชี
- 4) บารเทนเคอร์ 2 คน
หน้าที่ ผสมเครื่องดื่มและจัดอาหารว่าง
- บทบาท ก) คอยต้อนรับรายการจากพนักงานบริการ
 ข) ผสมเครื่องดื่ม หรือจัดหาอาหารว่าง
- กิจกรรม ก) รับรายการจากพนักงานบริการ แล้วนำไปเสียบ
 ไว้ที่เคาน์เตอร์
 ข) จัดรายการตามสั่ง
 ค) วางไวบนเคาน์เตอร์ เพื่อรอพนักงานนำไปให้แก่
 แขก
 ง) พนักงานจะนำบิลล์มาไว้ 1 ใบ เก็บไว้ที่แคชเชียร์

- 5) พนักงานบริการ จำนวน 5 คน
หน้าที่ บริการเสิร์ฟอาหาร ให้แก่ผู้ใช้บริการ

- บทบาท
- ก) เข้าทำงานก่อนเปิดบริการ 30 นาที
 - ข) ใส่เครื่องแบบสะอาด เรียบร้อย
 - ค) ตรวจสอบอุปกรณ์ภายใน SERVICE STATION ให้ครบ

- ง) เก็บโต๊ะ เช็کت๊ะ นำจานไปเก็บอย่างรวดเร็ว
- กิจกรรม
- ก) เข้าประจำหน้าที่ก่อนเวลาตระเตรียมอุปกรณ์ต่าง ๆ จักโต๊ะให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย พร้อมจะใช้ไ้ทันที
 - ข) คอยรับคำสั่งจากผู้จัดการและผู้ช่วย
 - ค) เรียนรู้รายการอาหาร
 - ง) เมื่อแขกเข้ามา คอยบริการกล่าวทักทายแก่แขก ช่วยเลื่อนเก้าอี้ให้แก่แขก
 - จ) ถามแขกว่าต้องการเครื่องดื่มก่อนหรือไม่ ถ้าต้องการจะเขียนใบสั่งไปให้บาร์เทนเดอร์ เมื่อเสิร์ฟเรียบร้อยแล้ว ยื่นคอยรับสั่งอาหารจากแขกโดย รออนแขกพร้อม
 - ฉ) รับคำสั่งและทบทวน เขียนใบสั่งไปที่ตู้ PANTRY ซึ่งจะมีพนักงานยกออกมาให้ที่ STATION นำไปส่งให้แขก
 - ช) คอยเติมเครื่องดื่ม เก็บจานอาหาร คอยถามแขก ว่าต้องการสิ่งใดเพิ่ม โภชนบริการอย่างยิ้มแย้มตลอด
 - ซ) เวลา
 - ข) เก็บโต๊ะเมื่อแขกรับประทานอาหารเรียบร้อยแล้ว ส่งไปยัง PANTRY แล้วถามแขกว่าต้องการอะไรเพิ่มเติมอีก หลังอาหารเสิร์ฟรายการ

- ณ) เมื่อคิดเงินนำบิลด์จากแคชเชียร์มาให้
 ญ) กล่าวคำขอบคุณเมื่อแขกรับบิลด์

ข) ผู้รับบริการ

- 1) แขกที่มาพักภายในโรงแรม ให้บริการ กลุ่มเล็ก 2-5 คน
 กลุ่มใหญ่ 6-10 คน

- 2) บุคคลที่เข้ามาใช้บริการ ได้แก่บุคคลทั่วไป

หน้าที่ เข้ามารับประทานอาหาร

บทบาท ก) แต่งกายสุภาพ

ข) เข้ามาเลือกที่นั่ง

ค) หยิบเมนู สั่งเครื่องดื่มและอาหารกับพนักงานบริการ

ง) รับประทานอาหาร สันทนาการ

จ) จ่ายค่าบริการ

กิจกรรม ก) เมื่อเข้ามาในห้องอาหาร พนักงานจะนำไปนั่งโต๊ะ
 ตามจำนวนคน

ข) สั่งเครื่องดื่ม

ค) สั่งอาหารมารับประทาน ตามลำดับจากพนักงาน
 บริการ

ง) จ่ายเงินตามบิลด์

3.6 รายละเอียดขององค์ประกอบและเนื้อหาใช้สอย

1. ทางเข้า (HOTEL ENTRANCE)

ลักษณะโดยทั่วไป

เป็นทางเข้าหลักของโรงแรม ซึ่งจะเป็นส่วนแรกที่แขกผู้ใช้บริการ ได้พบเห็น ก่อนส่วนอื่นหรือเป็นทางเข้าช่องที่ทำงาน และส่วนบริการภายในโรงแรม สามารถแบ่งได้เป็น ดังนี้

1.1 MAIN ENTRANCE (ทางเข้าหลัก)

เป็นทางเข้าใหญ่ของแขกผู้ใช้บริการโรงแรม มีลักษณะเด่นชัด และแสดงออกในลักษณะของการเชิญ รวทั้งทัศนียภาพที่ก็ สามารถเข้าถึงได้จากที่จอดรถและสามารถตรงเข้าไปยังส่วนต้อนรับ (RECEPTION) ได้สะดวก จะยกระดับขึ้นเพื่อเน้นความสำคัญ จึง LUGGAGE RECEPTION ไว้บนระดับถนน เพื่อบริการขนกระเป๋าได้สะดวก

1.2 SECONDARY ENTRANCE OR SUB - ENTRANCE

เป็นทางที่บุคคลภายนอกที่ไม่ได้พักโรงแรม แต่มาใช้บริการของทางโรงแรม เช่น ภัตตาคาร ห้องประชุมจัดเลี้ยง และร้านค้าในโรงแรม เป็นต้น ทางเข้าย่อยนี้จะไม่มาปะปนกับทางเข้าหลัก

1.3 SERVICE ENTRANCE (ทางเข้าส่วนบริการ)

จะเป็นทางเข้าของพนักงาน และส่วนบริการภายในโรงแรมจะไม่ปะปนกับทางเข้าของผู้ใช้บริการ โรงแรม เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นจุดผ่านของพนักงานระดับต่าง ๆ รวมทั้งสิ่งของที่นำมาใช้ของทางโรงแรม บริเวณนี้มักจะสับสนและไม่สะอาดเรียบร้อยนัก

2. โถงต้อนรับ

2.1 ลักษณะโดยทั่วไป

โถงต้อนรับเป็นศูนย์กลางของโรงแรม เป็นจุดที่จะแจกไปยังส่วนต่าง ๆ และเป็นจุดแรกที่แขกผู้มาพักจะได้สัมผัสกับ ส่วนอื่น เมื่อก้าวเข้าสู่ตัวอาคาร ตลอดจนเป็นที่ที่แขก

ใช้เป็นที่ติดต่อพักคอย และเป็นศูนย์กลางอำนวยความสะดวกและให้ข่าวสารบริการแก่ผู้มาใช้บริการด้านต่าง ๆ ดังนั้นจึงควรอยู่ในตำแหน่งที่พบเห็นได้โดยง่ายจากทางเข้าใหญ่ สามารถติดต่อได้โดยสะดวก และเพื่อให้เหมาะสมกับการใช้งาน ซึ่งต้องติดต่อกับคนจำนวนมาก จึงควรมีขนาดใหญ่พอเพียงและมี รัทกแต่งที่สวยงาม โอลง สร้างบรรยากาศที่ดี เพื่อให้แขกเกิดความประทับใจ

2.2 ข้อคำนึงในการออกแบบ

ก. ขนาดของห้องโถง

ขึ้นอยู่กับชนิดและขนาดของโรงแรมนั้น ๆ รวมถึงจำนวนของร้านค้าที่ให้เช่าทำกิจการบริเวณนี้อีกด้วย ในการออกแบบห้องโถงควรทำให้มีการรู้จักโรงแรมในด้านการบริการอื่น ๆ ด้วย และในโรงแรมใหญ่ ๆ ห้องโถงมักจัดให้มีการออกแบบเป็นที่รวมบริการทั้งหลายที่ลูกค้าต้องการ

ข. การออกแบบห้องโถง

เพื่อเน้นความสำคัญของห้องโถง ดังนั้นการตกแต่งจึงต้องให้ดูเด่นและมีสง่า เป็นการสร้างบรรยากาศ กำหนดจุดที่ตั้งของกลุ่มพักคอย จะไม่เป็นการสร้างปัญหาการสัญจรไม่สะดวก การจัดวางชุดรับแขกในลักษณะตัวเคี้ยวและอยู่กันเป็นกลุ่ม เพื่อว่าแขกที่มาคนเคี้ยวจะได้เลือกนั่งได้โดยไม่เคอะเขิน จึงควรเป็นเก้าอ้นั่งสบายเพียงพอสำหรับ 1 คน แต่จัดให้เป็นกลุ่ม เป็นก้อน ซึ่งจะดูเหมาะสมที่สุด และเพื่อเป็นการเน้นในส่วนนี้ให้ดูเด่นสะกิดตาขึ้น จึงจัดให้มี รูปพรรณรองโต๊ะส่วนพักคอยนี้โดยเฉพาะในการตกแต่งบริเวณห้องโถงต้องมีการเลือกวัสดุพื้นผิวและเครื่องตกแต่งอื่น ๆ เช่น พ้น ผนัง ประตุ เคาน์เตอร์ และเฟอร์นิเจอร์ควรเป็นชนิดที่แข็งแรงทนทานและสวยงามด้วย

การปู การปูพื้นและวัสดุพื้นผิว

สามารถแบ่งออกเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. พื้นหินอ่อน

ให้ความรู้สึกกลมเย็นดูสมฐานะ แต่มีข้อเสียคือ อาจลื่นไถ้ ดังนั้นทางเดินควร

บุพรม ตลอดจนบริเวณทางเข้าใหญ่ ควรมีพรมเช็ดเท้าเฉพาะ

2. พรมไม้

ให้ความรู้สึกที่อบอุ่น ซื่อสัตย์อยู่ที่การดูแลรักษา หากต้องมีการดูแลเอาใจใส่ อย่างก็ไม่นิยมใช้ปูในส่วนโถงพักคอย เพราะเป็นการสิ้นเปลือง และใช้ประโยชน์ไม่ได้ที่เท่าที่ควร

3. พรม

ให้ความรู้สึกสะบายสบาย อบอุ่นใจและเชื่อเชิญดี ปูได้เกือบทุกสถานที่ อาจใช้ปูทั่วทั้งบริเวณ หรือจะปูเฉพาะส่วน เพื่อเน้นความสำคัญก็ได้ ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับบรรยากาศแวดล้อมต้องให้เข้ากันได้ ทั้งการเลือกใช้โทนสี และลักษณะรูปร่างต่าง ๆ

4. พรมทอหยาบ หินอ่อน และพรมหินชนิดอื่น ๆ

พรมหินชนิดนี้ทำให้เกิดความสกปรกได้ง่าย และยากต่อการทำความสะอาด อาจใช้กับชั้นบันได ทางเข้าลิฟท์ และช่องทางระหว่างประตูในกับประตูนอก ให้ความรู้สึกหยาบ ไม่เรียบร้อย

5. แผ่นปู (แผ่นคอนกรีต แผ่นหิน)

มีความแข็งแรงทนทาน ยากต่อการสึกกร่อน แต่ควรคำนึงถึงความหยาบและการสะท้อนเสียง ควรใช้สีที่เข้ากับส่วนอื่น ๆ ได้ดี เหมาะกับโรงแรมตากอากาศที่คนไปมากันพลุกพล่าน

6. โมเสกและแผ่นประดับอื่น ๆ

จะใช้ส่วนที่เป็นจุดกลาง ผลที่จะได้ต้องขึ้นอยู่กับความละเอียด และความสามารถของช่างปูน อยู่ใก้ทนทาน

การตกแต่งห้อง

เป็นส่วนประกอบที่ให้ผลต่อการตกแต่งภายในห้อง และยังแบ่งบริเวณให้เป็นสัดส่วน เพื่อการใช้งานและสามารถตกแต่งผนังนั้นให้สวย มีความรู้สึกในการมอง และไม่ขัดกับส่วนอื่น ๆ การออกแบบควรคำนึงถึงความสะบายและความสะอาดอีกด้วย การตกแต่งผนัง

อาจกระทำได้ด้วยวิธี เช่น

1. ฉาบปูนโดยใช้เกรียงแต่ง
2. ฉาบปูนเรียบทาสี
3. โฉว์โครงสร้างของวัสดุ เช่น อิฐหรือหิน
4. พันค้ำยวัสดุเคลือบผิว โดยใช้กับพื้นผิวเรียบ
5. ใช้วิธีปูเซรามิคตกแต่ง คัดภาพ
6. อื่น ๆ

ผลกระทบที่ควรคำนึงถึง

- โครงสร้าง
พื้นผิวที่ใช้ตกแต่งมีความสามารถทนต่อแรงกด แรงอัด เมื่อต้องการใช้การยึดเหนี่ยวกับผนังในกรณีออกแบบให้ค้ำค้ำงวงโคม หรือกรุทับค้ำยไม้ อูบกฉฉก่ง ๆ
- ความทนต่อไฟ ความไวไฟ และการที่ไฟจะสามารถแผ่ไปไคบนพื้นผิว
ข้อนี้การออกแบบห้อง โถงถือว่าสำคัญมาก เพราะสามารถใช้ห้องโถงอพยพหนีไฟได้ ควรคำนึงถึงการกันไฟในช่องโปรง โดยจักแผ่นรองกันไฟไว้ค้ำย
- การป้องกันเสียงสะท้อน
การซึมของเสียงและฉนวนกันเสียง ปริมาณที่สูงมากของเสียงในห้องโถงโธงฉแรมที่สะท้อนกลับไปมา ช่วยแก้ไขโดยการออกแบบเพดาน การบุพรม ฉัดม่าน หรือการป้องกันเสียงอื่น ๆ โคมรอบของบริเวณค้ำอนรับนี้ การใช้ฉนวนก็จะช่วยกันเสียงอื่น ๆ ใค้
- บริเวณที่ค้ำองรักษาเป็นพิเศษ
เช่น เคาน์เคอร์ส่วนหน้า โถงที่นำไปสู่บันไคหรือลิฟท์ นอกจากนี้รวมถึงการป้องกันการชุกชีกจากรดฉั้น กลฉงของ

การตกแต่งเพดาน

ในบริเวณโถงแผนกค้ำอนรับและบริเวณสาธารณะ ส่วนมากจะออกแบบโครงสร้างของพื้นฉั้นบนเป็นพิเศษ เพคานจึงควรมีความฉิกพอที่จะชอนท่อแอร่ ท่อร้อยสายไฟ และอุปกรณ์อื่น ๆ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ใม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ใม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ฉัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และจะบิดท้อต่าง ๆ ด้วยผ้าเหนียว ซึ่งอาจจะตกแต่งให้เป็นรูปแบบต่าง ๆ ได้หลายลักษณะ
โรงแรมที่มีผ้าเหนียวห้องโถงสูงมาก ก็อาจตกแต่งด้วยโคมไฟระย้า โครงสร้างภายในควร
เป็นชนิดที่เบาที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ ความแข็งแรงของโครงสร้างของพื้นชั้นเหนือขึ้นไปต้องแข็งแรงพอที่จะรับน้ำหนักของการตกแต่งผ้าเหนียวได้ และควรจะมีช่องท่อเข้าไปทำการบำรุงรักษาซ่อมแซม หรือบริการอื่น ๆ ที่ต้องทำ การใช้วัสดุในการก่อสร้างและตกแต่งควรคำนึงถึงเรื่อง การป้องกันไฟ

3. เคาน์เตอร์บริการส่วนหน้า (FRONT DESK)

คือ หน่วยงานส่วนใหญ่ของ FRONT OFFICE ซึ่งมีส่วนสัมพันธ์กับห้องโถงพักคอยมาก เพราะการติดต่อกับแขกจะอยู่บริเวณส่วนหนึ่งส่วนใดของโถง การลงทะเบียน แคนเซียร์และประชาสัมพันธ์จะอยู่ติดต่อกันโดยตลอดก็ได้ แต่อย่างไรก็ตาม พนักงานหลังเคาน์เตอร์ต้องสามารถไปสู่ห้องทำงาน FRONT OFFICE ซึ่งอยู่ด้านหลังโดยสะดวกและรวดเร็วที่สุด แผนกต้อนรับควรจะมีการติดต่อกับแขกได้โดยตรงทันทีที่แขกเข้ามาในโถงของโรงแรม และตำแหน่ง FRONT DESK ควรอยู่ในที่ที่สามารถมองเห็นหน้าลิฟท์ และบันไดขึ้นลงได้ชัดเจนทั้งแผนกต้อนรับและแคนเซียร์ ตำแหน่งที่ตั้งของประชาสัมพันธ์ไม่แน่นอน อาจจะอยู่ร่วมกับแผนกทะเบียน นอกจากนี้ควรมีส่วน BELL CAPTAIN หรือเคาน์เตอร์สำหรับ BELL CAPTAIN

การออกแบบเคาน์เตอร์ส่วนหน้า

ลักษณะโดยทั่วไปจะเป็นเคาน์เตอร์ตามยาว อาจแบ่งเป็นช่วงตามช่วงของเสด ควรจะให้เห็นถึงความ เป็นกลุ่มก้อนของแผนกด้วย ควรโชว์ด้านหน้าของเคาน์เตอร์ที่ได้รับการออกแบบและควรลดระดับความสูงของเพดาน เพื่อเน้นถึงความสำคัญของเคาน์เตอร์และขอบเขตบริเวณ

ส่วนนี้ควรมีการออกแบบให้เห็นชัดเจนด้วยการติดตัวหนังสือขนาดสูงประมาณ 10 เซนติเมตร ก็สามารถมองเห็นได้ชัดเจนพอสมควร ในระยะจากทางเข้าและบริเวณพักคอยในห้องโถง

ลักษณะของเคาน์เตอร์

ลักษณะของเคาน์เตอร์ควรจะเป็น 2 ระดับ คือ ส่วนค้ำหน้าสำหรับแขกยืนเขียน สูงประมาณ 1.00 เมตร และส่วนค้ำในสำหรับพนักงานสูงประมาณ 70 เซนติเมตร สำหรับนั่งทำงาน และเก้าอี้สูงประมาณ 43 เซนติเมตร ช่วงค้ำในนี้จะเว้นช่องให้พนักงานเดินกว้างอย่างน้อย 1.00 เมตร (ไม่รวมส่วนเก้าอี้พนักงาน) สำหรับความกว้างของเคาน์เตอร์เพื่อสะดวกในการเดินของไปมา ควรกว้างประมาณ 0.60 - 0.65 เมตร

ส่วนหลังของเคาน์เตอร์จะเป็นแผงแสดงห้องพัก ช่องใส่กุญแจ ช่องใส่จดหมาย บอร์ด ประชาสัมพันธ์ ควรจัดไว้ในที่ที่สามารถมองเห็นได้ง่าย ไม่ควรให้แขกมองเห็นหลังของเคาน์เตอร์ช่องเก็บเงินได้

ขนาดของเคาน์เตอร์ที่เหมาะสมกับขนาดของโรงแรม

จำนวนห้องพักของ โรงแรม	ขนาดเคาน์เตอร์ (เมตร)	เนื้อที่สำหรับ FRONT DESK (ตรม.)
50	3.00	5.50
100	4.50	9.50
200	7.50	18.50
400	10.00	30

3. คอฟฟี่ชอป (COFFEE SHOP)

3.1 ลักษณะทั่วไป

เป็นที่บริการอาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งโดยปกติมักเปิดบริการตลอด 24 ชั่วโมง มีลักษณะการตกแต่งภายในให้มีบรรยากาศแบบสันทนาการ เป็นกันเอง

คอฟฟี่ชอป ส่วนใหญ่มักมีเคาน์เตอร์บริการเสมอ เพราะสะดวกในการนั่งรับประทานอาหาร และดื่มเครื่องดื่มได้อย่างสะดวก การบริการทำให้รวดเร็ว และ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาหารในนั้นนับว่าถูกที่สุดในโรงแรม จึงเป็นส่วนที่ตกแก่พวกปานกลาง ไม่ต้องหุรหุราจนเกินไป เป็นสถานที่ที่ไม่ต้องมีพิธีรีตอง จึงปรากฏว่ามีบุคคลหลายประเภทสามารถใช้บริการได้ตลอดเวลา มักมีส่วนบริเวณโต๊ะอาหารมากกว่าบริเวณเคาน์เตอร์ และมีครัวข้างหากเป็นครัวขนาดเล็ก (AUXILIARY KITCHEN) ที่ทำการปรุงอาหารเบา ๆ และทำหน้าที่ปรุงอาหารเมื่อครัวใหญ่ปิด

พื้นที่ครัวจะประมาณ 20 ถึง 25 % ของพื้นที่ค้อฟฟี่ช้อฟ

3.2 ข้อกำหนดในการออกแบบ

ก. การจัดความสัมพันธ์ระหว่างโต๊ะอาหาร เคาน์เตอร์เสิร์ฟ ครัว และเนื้อที่ใส่สอยอื่น ๆ

ข. ตำแหน่งของทางเข้าออกของลูกค้า และพนักงาน ต้องไม่ปะปนกัน

ค. ชนิดของวัสดุที่ใช้ในการตกแต่ง สิ่งที่ใช้ การป้องกันเสียงรบกวนจากบริเวณข้างเคียง เช่นครัว

ง) การเลือกวัสดุพื้น

จ) การให้แสงบริเวณทั่วไป ควรใช้ DIMMER ความสว่างตั้งแต่ 0 ถึง 320 ลักซ์ ส่วนบริเวณเคาน์เตอร์ควรติดตั้งแสงสว่างที่ให้ความนุ่มนวลและรู้สึกอบอุ่น

ฉ) การออกแบบ วิธีจัดโต๊ะ เก้าอี้ โต๊ะบริการ และเครื่องเรือนอื่น ๆ

ช) ระบบการถ่ายเทอากาศ

การตกแต่งภายใน

การตกแต่งภายใน เน้นหนักด้านการบริการที่สะดวกสบาย การจัดภายในจะแบ่งเป็น 2 เท่า ส่วนนอกให้บริการแขกผู้มารับประทานอาหารทั่วไป ไม่ใช่อาหารหนัก ใช้เวลาในการรับประทานน้อยส่วนในให้บริการอาหารที่หนักที่ใช้เวลานานกว่า เพราะมักจะกินส่วนโดยที่นั่งยาวหันหลังให้ หรือใช้กระดาษกันไม้ หรือท้าวมันไคขึ้นไป นอกจากนี้ยังจัดให้มีเคาน์เตอร์บริการด้วย อาจใช้เป็นที่นั่งคอยโต๊ะในขณะที่ยังไม่ว่าง หรือบริการอาหารและเครื่องดื่ม

พื้น

โดยทั่วไปควรเลือกวัสดุที่แข็ง คงทน ปัจจุบันนี้มีการศึกษาค้นพบวัสดุประเภทหินมา เพื่อป้องกันความสกปรกและทำความสะอาดได้ง่าย แต่ยังมีการใช้พรมชนิดที่ในคอร์ทที่ซอฟ พร้อม วัสดุ BUILT - IN ACOUSTIC สามารถสร้างความสบายขึ้นในการรับประทานอาหาร

ผนัง

อาจมีการตกแต่งเล็กน้อย คือ ทาสี หรือ WALL COVERING ที่เข้ากับบรรยากาศภายในได้ดี โดยทั่วไปแล้วผนังด้านติดถนนใหญ่มักทำด้วยกระจกใส การตกแต่งโดยการ แบ่งช่องของชานกระจกเป็นกรอบบาน หรือใช้บานโปร่ง บานปรับแสง เป็นการตกแต่ง

เพดาน

ควรเป็นวัสดุดูดเสียง มีการตกแต่งไม่มากนัก หรืออาจใช้โครงสร้างทางสถาปัตยกรรมที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ เว้นเสียจากต้องแก้ปัญหาท่อแอร์และซ่อนสายไฟฟ้าไว้ จึงจำเป็นต้องลดระดับเพดานลงมา อาจมีอะไรเล็กน้อยที่ช่วยให้เพดานไม่เรียบจนเกินไป รวมทั้งการ ติดตั้งดวงไฟไว้ในเพดาน

อย่างไรก็ดี คอร์ทที่ซอฟไม่ควรทรูหราเกินไปนักในด้านการออกแบบ มิฉะนั้นจะเสีย ความประสงค์เกินไป การออกแบบควรคำนึงถึงประโยชน์ได้สอย ให้ความรู้สึกสะกดกไม่แห้ง แล้ง สีสดใสน่าดูและดูอบอุ่น จะทำให้บรรยากาศ ร่ายการอาหาร ด้วยซาม และเครื่องใช้บน โต๊ะอาหารจะช่วยเน้นลักษณะเด่นขึ้นมาเอง

เครื่องเรือนในคอร์ทที่ซอฟ

(ขนาดและกัวจักให้ดูจากภัคตาคาร)

ส่วนประกอบมีดังนี้

- 1) เคาน์เตอร์ และสตูด
- 2) โต๊ะติดตาย
- 3) BOOTH
- 4) โต๊ะอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 5) เก้าอี้อาหาร
- 6) โต๊ะบริการ

1. เคาน์เตอร์ และ stools

เคาน์เตอร์สามารถจัดได้หลายวิธีแล้วแต่ขนาดและรูปร่างของเนื้อที่ห้องคือ

- แบบตรง
- แบบรูปตัว "U"
- แบบรูปตัว "U" หลายตัวประกอบกัน

ส่วน stools เคาน์เตอร์แบ่งออกเป็น

- stools ชนิดคิกคาย มีพนักหรือไม่มีก็ได้ (จะต้องมีความห่างจากทางเดิน 0.55 ถึง 0.60 เมตร)
- stools ลอยตัวชนิดมีพนักพิง
- stools ลอยตัวชนิดไม่มีพนักพิง

2. โต๊ะคิกคาย

การจัดคล้ายกับการจัด BOOTH ต่างกันที่หนึ่ง อาจนั่งได้ 2 ถึง 3 ค้าน โต๊ะที่มีที่นั่งเป็นแถวประกอบโต๊ะนั้น เป็นแบบที่เหมาะสมกับที่นั่งที่มีค้านหนึ่งอยู่คิกคาน บางครั้ง อาจทำให้การเข้าออกลำบากขึ้น วิธีแก้ คือ จัดโซฟาโต๊ะคิกคายกับพื้น แค่นำโต๊ะเลื่อนเข้าออกได้ เพื่อความสะดวกในการเข้าออก

3. BOOTH

ตามปกติโต๊ะควรมีขนาดเล็ก เพื่อประหยัดเนื้อที่ แต่ควรมีขนาดที่ขาของผู้รับประทานอาหารจะไม่ชนกัน ซึ่งอย่างต่ำจะต้องกว้าง 0.60 เมตร และตามปกติความกว้างของโต๊ะจะมีขนาด 0.75 เมตร ส่วนความยาวนั้นขึ้นอยู่กับขนาดของไหล่ของผู้นั่ง ซึ่งเมื่อเฉลี่ยแล้วความกว้างของแต่ละคนเท่ากับ 0.60 เมตร ซึ่ง BOOTH ปกติอาจมีขนาดยาว 1.10 เมตร สำหรับที่นั่ง 2 คน ถ้าหากเป็น ที่มิก้านหนึ่งคิกคานจะต้อค่านี้ถึงช่วงแขน

ของบริการที่จะล้อมเข้ามาบริการด้วย ซึ่งไม่ควรเกิน 1.20 เมตร

4. โต๊ะอาหาร

โต๊ะปกติขนาดใหญ่มากควรมี 4 ขา แต่ถ้าใหญ่มากอาจมีขาเกิน 4 ขาก็ได้ วัสดุที่ใช้ทำโต๊ะอาจจะเป็นไม้ เหล็ก หรือพลาสติก พื้นผิวของโต๊ะนั้นจะต้องเรียบไม่ว่าด้านบนหรือด้านล่าง ถ้าหากเป็นโครงโลหะอาจใช้วัสดุหลายชนิด แต่ก็ต้องมีคุณสมบัติทนทาน และทำความสะอาดง่าย เช่น วัสดุจำพวกพลาสติก กระจก ไม้อัด แผ่นโลหะ และอื่น ๆ

5. เก้าอี้

ขนาดของที่นั่งเฉลี่ยแล้วต้องลึกเท่ากับ 0.43 ถึง 0.45 เมตร ความเอียงของพนักพิงประมาณ 3 ถึง 5 องศา (ไม่นับความหนาของเบาะ) ความสูงของที่นั่ง 0.43 เมตร ควรใช้กับโต๊ะสูง 0.70 เมตร

4. ห้องพักแขก (GUEST ROOM)

1. ลักษณะทั่วไป

ห้องพักเป็นส่วนที่จะสร้างความสุขสบายแก่แขกมากที่สุดในการบริการทุกอย่างของโรงแรม เพราะว่าการได้พักผ่อนอย่างเต็มที่ มีความสะดวกสบาย จะทำให้แขกผู้มาพักนึกถึงความสบายที่เกิดขึ้นเหล่านี้ จึงต้องมีการพิจารณาความต้องการของแขก และดูว่าแขกจะใช้ห้องพักอย่างไร แล้วจึงจัดสิ่งอำนวยความสะดวกลงนามในการออกแบบ

2. ข้อคำนึงในการออกแบบ

ห้องพักแขกมีหลายแบบ ห้องที่มีความต้องการมาก คือ ห้องที่มีเตียงคู่ และห้องคู่ การออกแบบสีของห้องพักควรเลือกใช้เพียงสีเดียว เพื่อไม่ให้เกิดการเลือกจองห้องจากแขกผู้มาพัก อีกทั้งยังสะดวกในการดูแลรักษา ส่วนห้องชุดนั้นต้องมีลักษณะเด่นออกไป ห้องชุดนับเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งของโรงแรม เพื่อผู้ที่ต้องการห้องพักที่สมบูรณ์แบบ และยังเป็นสถานที่พบปะกันและจัดงานปาร์ตี้เล็ก ๆ ระหว่างการประชุมใหญ่

ส่วนประกอบของห้องพักแขกโดยทั่ว ๆ ไป

1. เตียงนอน โดยมากใช้แบบเตียงแฝด (TWIN BED) นอกจากนี้ห้องไม่อำนวย จึงใช้เป็นเตียงเดี่ยวหรือเตียงคู่ (DOUBLE BED)

ขนาดของเตียงนอนแบบยุโรป

<u>ลักษณะของเตียง</u>	<u>ขนาดความกว้าง (เมตร)</u>	<u>ขนาดความยาว (เมตร)</u>
TWIN BED	9.50	1.90
DOUBLE BED	1.37	2.03
QUEEN SIZE	1.52	2.10
KING SIZE	1.83	2.10

ขนาดของเตียงนอนแบบอเมริกา

<u>ลักษณะของเตียง</u>	<u>ขนาดความกว้าง (เมตร)</u>	<u>ขนาดความยาว (เมตร)</u>
SINGLE	1.00	2.00
DOUBLE	1.50	2.00
SMALL SINGLE	0.90	1.90
SMALL DOUBLE	1.35	1.90

ข้อกำหนดสำหรับเตียงในโรงแรม

- ก. ขนาดเหมาะสมทั้งความกว้าง ความยาว ความสูง ต่อขนาดของห้อง
- ข. ให้ความรู้สึกสบาย คุณสมบัติของฟูกที่นอนและตัวรองที่นอน
- ค. มีความทนทาน ประกอบด้วยขอบสันที่แข็งแรง
- ง. ไม่มีเสียงรบกวนเวลาพลิกตัว
- จ. เคลื่อนย้ายและถอดเก็บง่าย (สำหรับการซ่อมแซม และเปลี่ยนสถานที่หรือการเก็บ)

2. แผงหัวเตียง (HEAD BOARDS AND END BOARDS)

แผงหัวเตียงเป็นจุดสำคัญ เพื่อใช้เป็นที่นั่งอ่านหนังสือ กั้นและรักษาหมอน แผงนี้เป็นส่วนหนึ่งของเตียง ติดกับเตียง หรือเป็นเบาะกันกระแทกผนัง ในกรณีนี้ต้องคำนึงถึงการป้องกันความเสียหายจากการขีดข่วน เช่น จากก๊วยทึดคม ทรายน้ำมันใส่ผม ความสูงทั่วไปประมาณ 90 เซนติเมตร

สำหรับแผงปลายเตียง อาจมีชั้นเพื่อเป็นที่เก็บปลายผ้าปูที่นอนให้เรียบร้อย และควรทึคอย่างหนาแน่น เพราะใช้เป็นที่จับในการเคลื่อนย้ายเตียง

3. โต๊ะข้างเตียง

ขึ้นอยู่กับลักษณะของห้องพัก คืออาจอยู่ระหว่างเตียงแฝด หรืออยู่ 2 ข้างของเตียงใหญ่ ส่วนมากจัดเป็นจุกรวมสวิตช์ไฟฟ้า โทรศัทพ์ วิทยุ และใช้วางโทรทัศน์ได้เหมือนกัน ขนาดความสูงของโต๊ะไม่ควรแตกต่างจากขนาดความสูงของเตียงมากนัก คืออย่าให้สูงกว่า 60 - 70 เซนติเมตร โต๊ะข้างเตียงควรเคลื่อนย้ายได้ เพื่อความสะดวกในการทำความสะดวก ความกว้างถ้าเป็นโต๊ะที่ขนาดข้างเตียงใช้ขนาด 37-45 เซนติเมตร ถ้าอยู่ระหว่าง 2 เตียงใช้ขนาด 60 เซนติเมตร

4. ที่ตั้งกระเป๋าเดินทาง (LUGGAGE RACK)

ควรมีความยาวประมาณ 75.90 เซนติเมตร ควรอยู่ติดกับโต๊ะแต่งตัวและโต๊ะเขียนหนังสือ สูงจากพื้นประมาณ 45 เซนติเมตร สำหรับห้องนอนคู่ควรมีบริการไว้ 2 ที่

5. โต๊ะเขียนหนังสือและโต๊ะแต่งตัว (WRITING DESK AND DRESSING TABLE)

ความกว้างควรกว้างประมาณ 40-45 เซนติเมตร ควรเป็นแบบติดตาย สูงประมาณ 75 เซนติเมตร ความสูงของเก้าอี้ประมาณ 43-45 เซนติเมตร

ข้อเปรียบเทียบโต๊ะเขียนหนังสือและโต๊ะแต่งตัว

แบบเคลื่อนย้ายได้

- ก. มีมากชนิดที่เลือกใช้ได้
- ข. วัสดุที่คิดว่า ออกแบบที่คิดว่า และมีโครงสร้างที่ดี
- ค. ให้ความสะดวกในการเคลื่อนย้ายตามความต้องการ
- ง. ใช้ต้นทุนการผลิตสูง

แบบติดตาย

- ก. การเลือกแบบอยู่ในเขตจำกัด
- ข. โขมามากมักสร้างในเนื้อที่น้อย ๆ
- ค. ช่วยลดเนื้อที่การปูพรม
- ง. ใช้ต้นทุนปานกลาง

6 เครื่องเรือนที่สามารถเคลื่อนย้ายได้ (LOOSE FURNITURE)

ประกอบกาย

- เก้าอี้แต่งตัว (DRESSING CHAIR OR STOOL)
- เก้าอี้นั่งพักผ่อน ต่อ 1 คน (EASY CHAIR)
- โต๊ะตั้งโคมไฟ (STANDARD OR TABLE LAMP)
- โต๊ะกลาง (COFFEE TABLE)
- ตะกร้าทิ้งขยะ (WASTE BASKET)
- ที่เขี่ยบุหรี่ (ASH TRAYS)

7. สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ (OTHER FACILITIES)

- โทรศัพท
- โทรทัศน์
- วิดียู
- กริ่งกดเรียกบอยบริการ แผ่นประกาศบอกอัตราค่าห้องพัก แบบฟอร์ม 1 แผ่น ประกาศมัจฉอบังคับของโรงแรม

8. ระบบไฟฟ้าในห้องพักแขก

ความสำคัญขอแสงสว่างในห้องพัก คือช่วยสร้างบรรยากาศที่นั้กออกแบบ

ต้องการและทำให้แขกรู้สึกว่าเป็นห้องพักที่ดี สิ่งเหล่านี้จำเป็นมากสำหรับโรงแรมในเมือง

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และโรงแรมตากอากาศ มีการจัดวางตำแหน่งไฟที่โต๊ะเขียนหนังสือ ไฟหัวเตียงซึ่งมีที่นั่ง เพื่อ สะดวกในการก้มไฟ ห้องพักแขกต้องการแสงสว่างเพียงพอ แต่ไม่มากเกินไป ควรติดตั้งไฟ ส่องในตู้เสื้อผ้า

ตำแหน่งที่ให้แสงสว่างในห้องพัก

ทางเข้า

เหนือทางเข้าบริเวณห้องพัก ควรใช้ดวงไฟประมาณ 60 วัตต์

ที่เตียงตัวและโต๊ะเขียนหนังสือ

ติดตั้งอยู่เหนือกระจกส่อง หรือ มีโคมไฟตั้งโต๊ะ ประมาณ 100 วัตต์

หัวเตียง

มักจะอยู่เหนือหัวเตียง ในกรณีเตียงแยกควรติดตั้งแบบสองจุด เหนือโต๊ะข้าง ทรงกลาง หรือ ใช้ไฟแยกกันเลยก็ได้ ประมาณ 40-100 วัตต์

ห้องน้ำ

เป็นไฟแยกแต่ละดวง กว้างสวิทช์แยกสายในห้องน้ำ ไฟเหนืออ่างล้างหน้าหรือ กระจก ตามปกติจะควบคุมด้วยสวิทช์เดียวกัน ใช้ฟลูออเรสเซนต์ ประมาณ 30 วัตต์

ตู้เสื้อผ้า

ใช้ฟลูออเรสเซนต์ ประมาณ 15 วัตต์

บริเวณกลางห้อง

ควรเป็นแสงสว่างที่ให้ความสว่างทั่วๆ มีสวิทช์อยู่ที่ทางเข้าห้องพัก

ตำแหน่งคิกปลีกและสวิตช์

ปลีกตัวเมียทั่วไป	สูงเหนือระดับพื้น	0.30 เมตร
ปลีกสำหรับเครื่องใช้ที่วางบนโต๊ะ	สูงเหนือระดับพื้น	1.20 เมตร
สวิตช์	สูงเหนือระดับพื้น	1.20 เมตร
ปลีกเครื่อง โคนหนวค	สูงเหนือระดับพื้น	1.35 เมตร

9. ห้องน้ำแขก

ก. ผนังห้องน้ำ

ผนังด้านอ่างอาบน้ำปูกระเบื้องเคลือบ จากขอบอ่างถึงเพดาน ผนังด้านอื่นฉาบปูนเรียบ ทาสี หรือวัสดุที่ดีกว่า เช่น VINYL WALL PAPER ก็ได้ ผนังด้านหลังโถส้วมปูกระเบื้องเคลือบ

ข. พื้นห้องน้ำ

พื้นที่อ่างอาบน้ำต้องใช้กระเบื้องเซรามิค บริเวณที่อ่างอาบน้ำการปูกระเบื้องต้องเอียงลาดให้น้ำไหลลงท่ออ่างได้ สะดวก บริเวณแต่งตั้ง ปูพรม หรือกรวยเบี่ยงเซรามิค

ค. อ่างอาบน้ำ

ที่มีฝักบัว ขนาดอย่างน้อยที่สุด 1.50 เมตร ถึง 1.70 เมตร 0.70 เมตร

ง) อุปกรณ์ในห้องน้ำชนิดของ เหลือง

ควรแข็งแรงทนทาน โดยเฉพาะหัวก๊อกน้ำร้อน - น้ำเย็น มีตัวคักของก๊อกน้ำร้อน - น้ำเย็น โดยเฉพาะ

จ) โถส้วม

ควรเป็นแบบยาวหรือ กลม เปิดข้างหน้า ที่นั่งเป็นพลาสติกแข็ง สามารถยกตั้งขึ้นโดยไม่ล้ม

ฉ) น้ำร้อน

ที่ใช้สำหรับห้องพักควรมีเครื่องปั๊มติดไว้ โดยเฉพาะเมื่อเปิดน้ำร้อนจะออกมาทันที

ข. ที่แต่งตัวและที่อาบน้ำ ต้องมี

- กระจกเช็ดหน้า
- กระจกม้วนรวมทั้งที่ยึดกระจกสำหรับห้องส้วม
- ราวแขวนผ้าเช็ดตัว 1 ราว ขนาด 80 เซนติเมตร และมี 2

ราว ถ้าที่อาบน้ำกับโถส้วม มีผนังกันแยกออกจากกัน

- ที่แขวนผ้าเช็ดตัวแบบขึง หรือแบบวางซ้อนกัน

- ที่แขวนเสื้อแบบคู่

- ราวจับโครเมียม ขนาด 60 เซนติเมตร อยู่เหนืออ่างอาบน้ำ ที่

ยึดราวต้องแน่นมาก

- ที่วางสบู่กระเบื้อง แบบที่มียึด

- พรหมยงปูภายในอ่าง

ค. อ่างล้างหน้า- ล้างมือ พร้อมที่วางสบู่

ด. เคาน์เตอร์ล้างหน้า

ที่ขอบและที่กั้นน้ำกระเซ็นด้านหลังต้องใช้ดังพลาสติกลามิเนต ทั่วโครงสร้าง

ใช้ไม้อัดขนาดประมาณ 10 มิลลิเมตร

จ. กระจกเงา

ขนาดไม่น้อยกว่า 0.50 1.00 เมตร ติดอยู่เหนืออ่างล้างหน้า

ฉ. เครื่องหมาย

ควรคำนึงถึงเครื่องหมายของหัวก๊อกน้ำ ใช้เครื่องหมายที่คนเข้าใจได้ง่าย

3.7 การวิเคราะห์พื้นที่องค์ประกอบของโครงการ

1. LOBBY

ก. ลักษณะโดยทั่วไป

โถงต้อนรับนี้เป็นศูนย์กลางของอาคารนี้ ที่จะแจกจ่ายไปยังส่วนต่าง ๆ และเป็นจุดแรกที่แขกผู้มาพักได้สัมผัสก่อน เมื่อก้าวเข้ามาสู่ตัวอาคาร ตลอดจนเป็นที่ติดต่อกับคอยของแขกและผู้ที่มาพบกับแขก ดังนั้น ส่วน LOBBY จึงควรอยู่ในตำแหน่งที่สามารถติดต่อกับโดยสะดวกทางเข้าใหญ่เป็นส่วนที่มีความเคลื่อนไหวพลุกพล่าน เนื้อที่ส่วนนี้จึงมีขนาดใหญ่เพียงพอแก่แขกและผู้มาติดต่อกับ FRONT DESK ได้โดยไม่มีกีดขวาง พร้อมกับจัดให้มีส่วนนั่งคอยโทรศัพท์สาธารณะ โดยพยายามตกแต่งให้สวยงาม สร้างบรรยากาศที่ดีให้แขกได้ประทับใจ

ข. บทวิเคราะห์พื้นที่

ที่ตั้ง	:	FLOOR
เนื้อที่	:	ตารางเมตร
เวลาทำการ	:	ตลอด 24 ชั่วโมง
ลักษณะเด่นชัด	:	SPACE ภายในและบรรยากาศอบอุ่น ท้อนรับและเป็นกันเอง
ผู้ใช้พื้นที่	:	1. ผู้ให้บริการ
		1.1 พนักงานต้อนรับ (RECEPTIONISTS)
		1.2 พนักงานติดต่อสอบถาม (INFORMATION CLERK)
		1.3 พนักงานทวงบัญชี-เก็บเงิน (CASHIER)
		1.4 พนักงานทะเบียน (REGISTRATOR)
		1.5 พนักงานจองห้องพัก (RESERVATION CLERK)
		1.6 พนักงานรับใช้

2. ผู้ให้บริการ

2.1 แยกผู้มาพักโรงแรม

2.2 ผู้มาติดต่อ

2.3 ผู้มาใช้บริการอื่น ๆ ในโรงแรม

พฤติกรรมโดยย่อ

- แยกผู้มาพักจะเข้าสู่โรงแรมทางประตูใหญ่ของโถงพักคอย โดยมี DOOR BOYS และ BELL BOYS คอยเปิดประตูและช่วยยกสัมภาระให้ แยกจะติดต่อของห้องพักที่เคาน์เตอร์ต้อนรับ (FRONT DESK) หรือ บางรายอาจทำการจองห้องไว้ล่วงหน้าแล้ว ซึ่งพนักงานต้อนรับและพนักงานลงทะเบียนจะประสานงานกับพนักงานฝ่ายรับจองห้องพัก เมื่อพนักงานจัดหาห้องพักให้แยก อธิบายราคาห้องพักพร้อมค่าบริการและภาษี หมายเลขห้องพัก และทำการลงทะเบียนเรียบร้อยแล้ว แยกจะไ้กุญแจห้องพักจากพนักงาน และ BELL BOYS จะเป็นผู้พาแยกไปยังห้องพัก พร้อมกับกระเป๋าและสัมภาระส่วนตัวของแยก ถ้ามีกระเป๋าเดินทางใบใหญ่พนักงานยกสัมภาระจะยกนำขึ้นไปให้ ใช้เวลาทั้งหมดประมาณ 5-10 นาที

- ถ้าแยกมาพักเป็นลักษณะกลุ่มทัวร์ กลุ่มของแยกจะนั่งรอที่บริเวณโถงพักคอย โดยไกด์นำเที่ยวจะเป็นผู้ติดต่อและลงทะเบียนที่เคาน์เตอร์ โดยผู้ประสานงานทัวร์ของโรงแรมจะเป็นผู้แจ้งให้สมาชิกคณะทัวร์ทราบถึงรายละเอียดต่าง ๆ ถ้าเป็นกลุ่มซึ่งมีจำนวนคนมาก ๆ อาจใช้เวลา 10-20 นาที ในกรณีที่แยกต้องการฝากสัมภาระบางอย่างที่ไม่จำเป็นต้องใช้บนห้องพักก็จะติดต่อฝากกับ BELL CAPTAIN ไว้ในห้องฝากของ หรือถ้าเป็นของมีค่าก็จะติดต่อกับพนักงานฝ่ายการเงิน ฝากไว้ในเซฟของโรงแรม

- สำหรับผู้มาติดต่อกับแยก อาจสอบถามหมายเลขห้องพักจากพนักงานที่เคาน์เตอร์แล้วโทรขึ้นไปหาแยกที่ห้องพัก โดยอาจนัดพบกันที่โถงต้อนรับ หรือบริเวณอื่น ๆ ตามแต่สะดวก

- เวลาที่แยกผู้มาพักจะออกไปนอกโรงแรม จะนำกุญแจมาฝากไว้ที่เคาน์เตอร์ต้อนรับโดยหย่อนกุญแจลงทาง KEY DROP บนเคาน์เตอร์ ซึ่งพนักงานจะเก็บไปแยกใส่ในช่องเก็บกุญแจตามหมายเลขห้อง เมื่อแยกจะขึ้นห้องพัก จึงจะไปขอกุญแจโดยบอกหมายเลขห้องพัก พนักงานจะหยิบกุญแจมาให้

- เมื่อพนักงานต้อนรับได้แจ้งจากแขกว่าจะลงทะเบียนนอกเวลาใด จะต้องแจ้งให้พนักงานฝ่ายการเงินทราบล่วงหน้า เพื่อตรวจสอบและปิดบัญชีรายจ่ายของแขก หากการลงทะเบียนนอก และช่วยอำนวยความสะดวกแก่แขกในการชำระเงิน และสุดท้ายกล่าวคำขอบคุณและเชื้อเชิญให้มาใช้บริการอีกในอนาคตข้างหน้า พนักงานต้อนรับจะต้องสอบถาม BELL BOYS ทุกครั้งที่มีการลงทะเบียนออก (CHECK OUT) เกี่ยวกับเรื่องกุญแจห้องพักและเมื่อได้รับคืนแล้วต้องนำไปใส่ในช่องเก็บกุญแจ (KEY RACK)

การวิเคราะห์พื้นที่

1. พื้นที่จริง 430 ม.²
2. พื้นที่ประมาณจากจำนวนห้องพัก ประมาณ 373 ม.²
(หมายเหตุ : ตัวเลขพื้นที่ประมาณ/ห้องพัก จาก TIME SAVER STANDARD)
3. พื้นที่ประมาณจากองค์ประกอบใช้สอย

การประมาณจำนวนความต้องการที่นั่งในโรงพักคอย คือ 55 ที่นั่ง

องค์ประกอบ	พท./หน่วย (ม. ²)	จำนวน	พท.รวม. (ม. ²)	หมายเหตุ
1. พื้นที่เคาน์เตอร์	-	-	24.75	เนื้อที่ที่ใช้สำหรับการทำงาน และคิกค่อลูกค้าในบริเวณ เคาน์เตอร์ที่จำเป็นประมาณ 7.50 ม. (3.30+7.50)
2. พื้นที่นั่งพักคอย	2.2	55	121	
3. พื้นที่โทรศัพท์สาธารณะ	0.64	4	2.56	
4. พื้นที่วางกระเป๋า - เดินทาง	0.15	100	15.0	ลูกทัวร์ 1 คน มีกระเป๋า 2 ใบ คิกประมาณหนึ่งกลุ่ม 50 คน x 50% ของพื้นที่จริง
5. พื้นที่สัญจร	-	-	219	คิก 50% ของพื้นที่จริง
รวม			390.91	

สรุป พื้นที่ประมาณจากจำนวนห้องพัก พื้นที่ประมาณจากองค์ประกอบใช้สอย
พื้นที่จริง 3.73ม.² 390 ม.² 430 ม.²

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. COFFEE SHOP

ก. ลักษณะโดยทั่วไป

ใช้เป็นที่รับประทานอาหารเช้า อาหารว่าง ตลอดจนเครื่องดื่มต่าง ๆ ในลักษณะเป็นกันเอง ไม่มีพิธีรีตรองมากนัก มักตกแต่งให้มีบรรยากาศแบบสนุกสนาน โดยทั่วไปเปิดบริการตลอด 24 ชั่วโมง ให้บริการรวดเร็ว และสะดวกต่อการบริโภค มีครัวต่างหากเป็นครัวขนาดเล็ก (AUXILIARY KITCHEN) ที่ทำการปรุงอาหารเบา ๆ และทำหน้าที่ปรุงอาหารเมื่อครัวใหญ่ปิด

ข. บทวิเคราะห์พื้นที่

ที่ตั้ง	:	SECOND FLOOR
เนื้อที่	:	282 ม. ²
เวลาทำการ	:	6.00 น. - 02.00 น.
ผู้ใช้พื้นที่	:	1. ผู้ให้บริการ
		1.1 ผู้จัดการ COFFEE SHOP
		1.2 พนักงานบริการ (WAITER/WAITRESS)
		1.3 พนักงานต้อนรับ (HOSTESSES)
		1.4 ผู้ช่วยพนักงานบริการ (BUS BOY/GIRL)
		1.5 พนักงานเก็บเงิน (CASHIER)

ค. ผู้ใช้บริการ

- 2.1 แขกผู้มาพักในโรงแรม
- 2.2 บุคคลภายนอก

พฤติกรรมโดยย่อ : แขกผู้มาพักและบุคคลภายนอกจะมาจากทางเคาน์เตอร์หน้าคอฟฟี่ช็อป ซึ่งเข้ามาจากโถงต้อนรับ ส่วนใหญ่แขกจะมาใช้บริการอาหารเช้าและของว่าง เช่น เค้ก ชา กาแฟ การบริการเป็นแบบพนักงานบริการยกมาเสิร์ฟ โดยที่แขกจะสั่งอาหารจากเมนูของห้องอาหาร

การวิเคราะห์พื้นที่

1. พื้นที่จริง 282 ม.²
2. พื้นที่ประมาณจากจำนวนห้องพักประมาณ 148 ม.²
3. พื้นที่ประมาณจากองค์ประกอบใช้สอย

การประมาณจำนวนที่นั่งในคอฟฟี่ช็อปคือ 150 ที่นั่ง

องค์ประกอบ	พท./หน่วย (ม. ²)	จำนวน	พท.รวม (ม. ²)	หมายเหตุ
1. พื้นที่นั่งรวมเคาน์เตอร์	1.5	150	225	15% ของพื้นที่คอฟฟี่ช็อป
2. พื้นที่สัญจร			423	15% ของพื้นที่คอฟฟี่ช็อป
3. พื้นที่ SERVICE STATION	1.5	4	6	
รวม			273.3	

สรุป

พื้นที่จริง	พื้นที่ประมาณจากองค์ประกอบใช้สอย	พื้นที่ประมาณจากจำนวนห้องพัก
282ม. ²	273.3 ม. ²	148 ม. ²

3.8 การศึกษาตัวอย่างอาคารประเภทเดียวกัน

โรงแรมโอเรียนเต็ล

ประวัติคอนต้น ๆ ของโรงแรมโอเรียนเต็ล มีส่วนเกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ของไทยอยู่บ้าง เพราะแต่เดิมประเทศไทยไม่มีโรงแรมจนกระทั่งพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 ทรงอนุญาตให้เริ่มมีการค้าขายกับประเทศตะวันตก ในพ.ศ. 2398-2399 ในสมัยนั้นชาวเรือที่มาค้าขายยังไม่มีที่พักเป็นหลักแหล่ง จึงแห่งหนึ่งจึงถูกยกให้ใช้เป็นโรงแรมตามหลักฐานที่ปรากฏทำให้แน่ใจได้ว่า จังหวัดนั้นคือกำเนิดเริ่มแรกของโรงแรมโอเรียนเต็ล ต่อมาในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2408 โรงแรมถูกไฟไหม้หมด และในพ.ศ. 2419 นายทหารชาวเคนมาร์ค 2 คน ซึ่งตกใจจะทิ้งรกรากในเมืองไทยจึงก่อสร้างโรงแรมแบบ "โคโลเนียล" ขึ้นใกล้กับ สถานีรถไฟกรุงเทพ

โรงแรมโอเรียนเต็ลได้เปลี่ยนมือเจ้าของหลายครั้ง มีการเปลี่ยนมือในครั้งที่สำคัญเมื่อ พ.ศ. 2463 ซึ่งตกเป็นกรรมสิทธิ์ของหลุยส์ ที. เลียงโนเวน ผู้ซึ่งวางรากฐานธุรกิจการค้าหลายอย่างในประเทศไทย จนได้ชื่อว่าเป็นผู้บุกเบิกธุรกิจการค้าระหว่างประเทศคนสำคัญคนหนึ่งของไทย และจนครั้งสุดท้ายเมื่อ พ.ศ. 2510 กรรมสิทธิ์ไปตกอยู่ในมือของกลุ่มบริษัทร่วมทุน ไทย-ฮ่องกง ชื่อ "สยาม โฮเต็ล ซินดิเคท" อันประกอบด้วยบริษัท อิตัลไทย จำกัด ของไทยและบริษัทฮ่องกงแลนด์ จากฮ่องกง นับแต่นั้นเป็นต้นมา การบริการงานของโรงแรมแห่งนี้ก็เปลี่ยนเป็นรูปแบบที่ทันสมัย และมีขายงานโยงโยกับต่างประเทศมากขึ้น โรงแรมโอเรียนเต็ลเติบโตอย่างรวดเร็วมีชื่อเสียงไปทั่วโลกในความมั่งคั่งของทิวทัศน์และทำเลที่ตั้ง พร้อมด้วยชื่อเสียง และภาพพจน์ว่าเป็นโรงแรมที่มีความสะดวกสบาย และความหรูหราอยู่เคียงพร้อม

นับได้ว่าโรงแรมโอเรียนเต็ลเป็นโรงแรมที่เก่าแก่ มีประวัติความเป็นมาอันยาวนานน่าทึ่ง และความที่เด่นเลื่องลือขนาดหนังสือ "ซาเปอร์ แอนด์ ดวิน" ซึ่งเป็นหนังสืออ้างอิงที่มีชื่อเสียงของอังกฤษได้จัดอันดับให้โรงแรมโอเรียนเต็ลเป็นที่ 1 ใน 300 โรงแรมที่ดีที่สุดในโลก โดยเขียนเอาไว้ว่า "การตกแต่งเก๋ไก๋ เครื่องใช้เครื่องประดับมั่งคั่ง การบริ

การยกย่องมี อาหารรสดี มีค่าแก่การยกย่องชมเชย และสรรเสริญ และในครั้งหลังสุดใน พ.ศ. 2524 นิตยสาร อินสทิทิวชันแนล อินเวสเตอร์ นิวอรัคได้จัดอันดับโรงแรมโอเรียนเต็ลเป็นโรงแรมที่ดีที่สุดในโลกอันดับ 1 และได้รับเลือกอีกติดต่อกันถึง 3 ครั้งในพ.ศ. 2525 และ พ.ศ. 2526

เมื่อแรกสร้างใน พ.ศ. 2419 นั้นโรงแรมโอเรียนเต็ลเป็นอาคารชั้นเดียว สร้างขนานไปกับแม่น้ำเจ้าพระยา ต่อมาในพ.ศ. 2427 ได้สร้างอาคารสี่เหลี่ยมทรงสูงขึ้นมาบนที่ดินทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ในที่สุดเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2517 ได้มีการขยายอาคารเพิ่มขึ้นโดยซื้อที่ดินต่อจากธนาคารชาเออร์แมงก ค่าเนนการออกแบบและก่อสร้างอาคารแนวฉากกับแม่น้ำเจ้าพระยา เรียกอาคารนี้ว่า "RIVER WING" เป็นอาคารสูง 16 ชั้น มีห้องพัก 376 ห้อง มีอาคารจอดรถเชื่อมติดกันสูง 6 ชั้น จอดรถได้ 300 คัน ใช้เงินลงทุนก่อสร้างประมาณ 300 ล้านบาท ทำให้โรงแรมโอเรียนเต็ลมีห้องพักทั้งหมด 407 ห้อง โดยเป็นห้องชุด 20 ห้อง สำหรับห้องชุดที่ใหญ่ที่สุดนั้นมีชื่อว่า "โอเรียนเต็ล 스위트" ซึ่งเป็นห้องที่หรูหราที่สุดและอยู่ในมาตรฐานเดียวกับห้องพักที่หรูหราที่สุดระดับโลก

อาคารโรงแรมสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ส่วนใหญ่ ๆ คือ ส่วนที่ติดแม่น้ำ เป็นส่วนห้องพักแขก 367 ห้อง และส่วนบริการอื่น ๆ ขนาดโดยประมาณ 23,72 เมตรสูง 15 ชั้น ซึ่งไม่รวมชั้นใต้ดิน ส่วนที่สองเป็นห้องซักล้างใหญ่สูง 2 ชั้น ซึ่งมีขนาด 26 32 เมตร และส่วนที่สามเป็นอาคารที่จอดรถขนาด 30 42 เมตร

รายละเอียดของอาคาร

ชั้นใต้ดิน

อยู่ต่ำกว่าระดับดิน 2.20 เมตร เป็นส่วนซักรีด ห้องช่างฝีมือต่าง ๆ ห้องเก็บเครื่องครัวและอาหารสด ห้องกำจัดน้ำเสีย ห้องเครื่อง และที่จอดรถพนักงาน

ชั้นระดับดิน

ยกสูงจกระดับดิน 1.80 เมตร เป็นทางเข้าสู่โรงแรม และเป็นส่วนเชื่อมอาคารเก่า ประกอบด้วยลิบบี่ ห้องเวรันคอร์ท แอมบูบาร์ และ คอฟฟี่ช็อป ซึ่งต่อเนื่องกับเทอเรสมินน้ำและสระว่ายน้ำ

ไปเป็นส่วนพักผ่อนเล่นเครื่องเล่นเครื่องดนตรีตั้งแม่น้ำและท่าเรือโอเรียนเต็ล ส่วนใต้ห้องจึกเลี้ยงเป็นทางรอดออก ร้านตัดผมและทางขึ้นลงส่วน จอกรถ

ชั้นที่ 1

คานริมแม่น้ำเป็นภัตตาคารลอคร์ค จิม ซึ่งสามารถมองเห็นแม่น้ำ ใต้โดยตลอด ส่วนอีกคานหนึ่งเป็นห้องจึกเลี้ยงขนาดใหญ่ที่แบ่งออก ใต้เป็น 3 ส่วน ค่ายประทุนบานพับหากเปิดโล่งทั้งหมดสามารถจุ แยกได้ 600 คน และส่วนสุดท้ายเป็นที่จอกรถ

ชั้นที่ 2

เป็นส่วนงานแผนกบัญชี มีห้องอาหารและครัวพนักงานโดยเฉพาะ

ชั้นที่ 3-14

เป็นห้องพักแขก มีทั้งหมด 340 ห้อง ส่วนกลางเป็นห้องพักแบบ ธรรมดา ทางคานหัวและท้ายของอาคารเป็นห้องชุด จำนวน 4 ห้องต่อ 1 ชั้น

ชั้นที่ 15

เป็นห้องชุดพิเศษทั้งหมด มี 22 ห้อง จึกเหมือนกับห้องชุดชั้นอื่น ๆ โดยมีห้องริมสุดคานแม่น้ำจะเป็นห้องใหญ่ที่สุดและหรูหราที่สุดเรียกว่า "โอเรียนเต็ลสวีท" ซึ่งมีจำนวน 6 ห้อง

ระบบน้ำประปา

น้ำประปาที่ใช้ในอาคาร RIVER WING เป็นน้ำที่มาจากบ่อบาดาล เก่า ซึ่งใช้ร่วมกับอาคารโรงแรมเกิมค้าย จากชั้นใต้ดินสูบน้ำขึ้นไปเก็บที่ชั้นหลังคาภายในถังคอนกรีตแล้วจึงจ่ายลงมาตามห้องและ ส่วนต่าง ๆ ของอาคาร ส่วนน้ำประปาของสาธารณะจะต่อเข้ามา ใช้ในกรณีฉุกเฉินเท่านั้น

ระบบน้ำทิ้ง

วิศวกรสุขาภิบาลของโรงแรมได้แก้ปัญหาการกำจัดน้ำเสียโดยการ ใช้ถังเกรอะและ FILTER TANK ซึ่งใช้ระบบกรองน้ำด้วยหิน 3-4 ชั้น แล้วผ่านการฆ่าเชื้อโรคด้วยคลอรีนก่อนปล่อยลงแม่น้ำเจ้า พระยา

ระบบกันไฟ

เลือกใช้วัสดุก่อสร้างทั้งหมดที่เป็นวัสดุกันไฟ และมีบันไดฉุกเฉิน 2 บันได ภายในตัวอาคารมีหัวฉีดดับเพลิงทุกชั้น นอกจากนี้ยังมีเครื่อง สัญญาณแจ้งเหตุและ HEAT & SMOKE DETECTOR ติดตั้งเป็นระยะ

ระบบไฟฟ้าและปรับอากาศ ใช้ไฟฟ้าจากการไฟฟ้านครหลวงขนาด 500 กิโลวัตต์และมีเครื่องจ่ายกระแสไฟฟ้าสำรอง ในกรณีฉุกเฉิน ระบบปรับอากาศเป็นระบบนำเย็นจ่ายไปตามท่อต่าง ๆ กว้างเครื่องจ่าย 3 เครื่อง เครื่องละประมาณ 600 ตัน โดยมี THERMOSTAT ควบคุมอุณหภูมิทุกชั้น

การตกแต่งภายใน

แบบบุ บาร์

เป็นสถานที่สำหรับนักพบปะแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างนักธุรกิจ และผู้คนมากมายมาแต่เปิดโรงแรมใหม่ ๆ ต่อมาได้ย้ายมาอยู่ในอาคารหลังใหม่ และได้รับการตกแต่งให้มีบรรยากาศไม่ไฉนเช่นเดิมเป็นเอกลักษณ์มาแต่ต้น ในปัจจุบันนี้แบบบุ บาร์ได้รับการตกแต่งภายในชั้นใหม่อีกครั้งหนึ่งและเปิดทำการมาเมื่อต้น พ.ศ. 2527 นี้เองโดยมีการนำเอาหินอ่อนเข้ามาทำการร่วมตกแต่งด้วยและเปลี่ยนสีต้นของห้องใหม่ให้ดูสดใสขึ้นโดยการใช้น้ำสีครีม ชมพูเป็นหลักแต่ยังคงรักษาเอกลักษณ์ของ แบบบุ บาร์แต่เดิมเอาไว้โดยใช้เครื่องเรือนที่ทำจากหวายและไม้ไผ่อยู่ ห้องซุ้พิเศษ โอเรียนเต็ลมีสิ่งพิเศษอย่างหนึ่งที่โรงแรมอื่นใดในโลกมากจะมีได้นั้นคือโรงแรมไคอนุรักษ์บรรดาห้องที่บุคคลสำคัญของโลกมาพักและศึคใจเอาไว้ให้คงสภาพเดิมแทบทั้งสิ้น เช่น

- ซอมเมอร์เซทส์วิท เป็นห้องซุ้ที่นักเขียนผู้ยิ่งใหญ่มาพักและใช้เป็นมุมทำงานสำหรับบางคนในหนังสือของเขา ทางโรงแรมไคตั้งชื่อห้องซุ้ขึ้นเพื่อเป็นเกียรติคานักเขียนท่านนี้ ภายในห้องซอมเมอร์เซทส์วิทตกแต่งให้บรรยากาศสง่าและเคร่งขรึม แต่แฝงเอาไว้ด้วยความร่มรื่นและสงบเจียมแบบไทยโบราณ ผนังห้องประดับลวดลายเฉกสีม่วงอ่อนสลักกับเขียนมรดก เครื่องเรือนเป็นซุ้ศิลปะกลายไทยปิดทอง เบาะที่ไ้เป็นผ้าไหม ผ้าคลุมเตียงใช้ผ้าไหมสี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของ ลักษณะของเครื่องประดับตกแต่งทั้งหมดรวมทั้งคอลไม้เป็นแบบไทย ๆ ทั้งสิ้น ซอมเมอร์เซท มาพักที่ห้องนี้เมื่อ พ.ศ. 2466 - จิมทอมสันสวีท เป็นห้องซุกอีกห้องหนึ่งที่ตั้งชื่อเป็นเกียรติแก่จิม ทอมสัน ชาวอเมริกา ที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้นำวิวัฒนาการมาสู่อุตสาหกรรมไหมไทย และเป็นผู้นำเอาไหมไทยออกไปสู่สายตาชาวโลกจนเป็นที่รู้จักและชื่นชมอยู่จนถึงปัจจุบัน หลังจากที่เขากลับมาพักที่สวีทกลับไปอเมริกาแล้ว ทางโรงแรมจึงได้จัดตกแต่งห้องนี้เพื่อเป็นอนุสรณ์แก่จิม ทอมสัน โดยฝีมือของเพ็ญใจเขาเอง คือ แอนน์ บีทีย์ เธอได้จำลองบ้านริมคลองของจิม และลีลาการตกแต่งของเขาเอาไว้ในห้องสวีทนี้ครบครัน สีฉ่ำที่นำมาใช้ตกแต่งเน้นหนักที่สีแดงชาดกับชมพู ไม่ว่าจะเป็ผนังม่านท่อน หรือเครื่องใช้อื่น ๆ ประดับด้วยผ้าไหมทั้งสิ้นเพื่อเป็นการระลึกถึงสิ่งที่จิม ทอมสันได้ทำไว้ เครื่องเรือนทุกชิ้นเป็นไม้สักแกะสลักลายไทย ลงรักและปิดทอง มีการประดับด้วยเครื่องลายครามในแบบรสนิยมของจิม ในห้องนี้ยังเล่นประดับด้วยภาพเขียนไทยโดยจิตรกรชื่อ "ชวลิต" ที่สะท้อนชีวิตไทย ๆ ริมคลอง มีเรือบรรทุกสินค้า ฯลฯ ห้องนอนใหญ่ในห้องซุกนี้ประดับด้วยผ้าไหมทั้งสิ้น และสิ่งที่พิเศษก็คือผ้าคลุมเตียงขนาดใหญ่ที่เป็นงานฝีมือของชาวอีสานที่ทอพิเศษให้จิมทอมสันตั้งแต่ พ.ศ. 2498

นอกจากนี้ยังมีห้องซุกพิเศษอื่น ๆ อีกทั้งหมด 22 ห้องซึ่งมีชื่อดังนี้ คือ ห้องโซเซฟ คอนราดสวีท มอห์ม โนเอลสวีท โคเวียร์สวีท และเจมส์มิชชันเนอร์สวีท เป็นต้น ห้องซุกพิเศษนี้ประกอบด้วยห้องนอนขนาดใหญ่ ๕ ห้องขึ้นไป มีห้องรับรอง โอดอง ส่วนพักผ่อนนั่งเล่น ส่วนรับประทานอาหารซึ่งจัดให้มีที่นั่งถึง 12 ที่ มีเครื่องเสียง ส่วนตัวและบาร์ เฉพาะพร้อมด้วยส่วนเตรียมอาหารด้วย ส่วนห้องโอดองนั้นปูพื้นด้วยหินอ่อนสีขาว ผนังห้องตกแต่งด้วยผ้าไหมสลับแผ่น

ไม้สัก เป็นห้องที่เชื่อมต่อกับห้องนั่งเล่นและห้องรับประทานอาหาร
สิ่งที่พิเศษก็คือ ส่วนเฉลียงที่ออกแบบให้สามารถเห็นทิวทัศน์และชีวิต
บนสองฝั่งเจ้าพระยา ซึ่งเป็นภาพที่หาดูได้ยากยิ่ง

ล็อบบี้

ส่วนทางเข้าโถงใหญ่ของโรงแรมนั้นโถงและภูมิฐานมาก มีการ
ตกแต่งอย่างงดงามพื้นปูหินอ่อนคลอกและน้ำพุดทรงกลมเล็ก ๆ ที่
มีอ่างน้ำรองน้ำไหลอยู่ด้านล่างลงมาบรรจบฐานน้ำพุสิ่งที่สำคัญที่
เป็นเอกลักษณ์ของโรงแรมโอเรียนเต็ลก็คือ กระจกไม้ขนาดใหญ่มาก
ที่แกะลายไทยห้อยระยไยจากเพดานสูงที่ซ่อนดวงไฟส่องสว่างลง
บนกิ่งไม้โพธิ์คล้ายงกลม นอกจากนั้นเครื่องเรือนและเครื่อง
ประดับต่าง ๆ ล้วนแสดงถึงความเป็นไทยแทบทั้งสิ้น

ห้องเวรันค้ำ

เป็นคอฟฟี่ช็อปประจำโรงแรมซึ่งอยู่ติดกับเทอร์ริสริมน้ำ ลักษณะการ
ตกแต่งใช้กระจกสีน้ำคาลของเนื้อไม้เป็นหลักและหุ้มเบาะที่นั่งด้วยหนัง
สีน้ำคาลเช่นกัน มีการตกแต่งด้วยไม้ประดับเน้นตามจุดต่าง ๆ และ
ใช้ไฟส่องประดับด้วย

ห้องลอร์ค จิม

เป็นภัตตาคารอาหารทะเลบนชั้น 1 ของโรงแรม เนื่องจากลักษณะ
ของห้องสามารถมองเห็นทิวทัศน์คลองแควแม่น้ำเจ้าพระยา ทำให้
การตกแต่ง ออกมาในลักษณะของเรือคล้ายกับว่าได้ลงไปนั่งทาน
อาหารในเรือจริง ๆ โดยแบ่งระดับของหลังอาหารออกเป็น 2 ส่วน
ทุกจุดสามารถมองเห็นทิวทัศน์คานนอกได้โดยตลอด เฉากสีที่ใช้คือ
สีขาว สีน้ำเงินและความมันวาวของทองเหลือง นอกจากนั้นในส่วน
ต้อนรับของห้องลอร์ค จิมนี้ยังทำคล้ายกับภายในห้องพักเรือคือใช้ไม้
โดยตลอดและมีการสร้างบรรยากาศด้วยการใช้รูปภาพที่เกี่ยวกับ
การเดินเรือมาประดับด้วย

ห้องนอร์มังกี กริลล์

เป็นภัตตาคารอาหารยุโรปบนชั้นสูงสุดของอาคารเก่า ลักษณะการ
ตกแต่งเป็นแบบบาวาเรียนแท้ที่หรูหรา และแสดงถึงความมีรสนิยม

ผนังกระจกรอบทิศเปิดมุกกว้างเพื่อบอกให้เห็นแม่น้ำเจ้าพระยาและ
ชีวิตของผู้คนในรูปแบบต่าง ๆ ออกไปไต่กว้างไกลสู่ศตวรรษ การ
ตกแต่งเน้นวัสดุเป็นหลัก เช่น สีนํ้าตาลของเนื้อไม้ ความวาวของ
เครื่องใช้ทองเหลือง ผนังบุเครื่องเรือนสีธรรมชาติเป็นต้น นับได้
ว่าห้องนอร์มังคี กริลล์เป็นภัตตาคารที่เก๋ที่สุดแห่งหนึ่งที่มีอยู่ในประ
เทศไทยที่พร้อมทั้ง มาตรฐาน อาหาร การบริการและการตกแต่ง
ภายในที่สมบูรณ์แบบ

โรงแรมรีเจนท์ กรุงเทพฯ

โรงแรมรีเจนท์ กรุงเทพฯ ตั้งอยู่ในย่านที่พักอาศัยที่ดีที่สุดในกรุงเทพฯ โดยอยู่ตรงข้ามราชกรีฑาสโมสรและยังอยู่ใกล้ย่านธุรกิจถนนสุขุมวิท เพลินจิต สีลม รวมทั้งถนนวิฑูรย์ ซึ่งเป็นสถานที่ตั้งของสถานทูตนานาชาติประเทศ นอกจากนี้ยังสามารถใช้เวลาเดินทางจากสนามบินกรุงเทพฯ โดยทางด่วนเพียงครึ่งชั่วโมงเท่านั้น

อาคารโรงแรม

โรงแรมประกอบด้วย อาคารส่วนกลางซึ่งมีทั้งหมด 9 ชั้น ขนาดกว้างอาคารแบบอาเทรียม 8 หลัง โดยแบ่งเป็น 7 และ 8 ตามลำดับตัวอาคารรายล้อมด้วยสวนหย่อมและมีสระน้ำกลางแจ้งบนชั้นสองง ลักษณะตัวตึกสร้างแบบทันสมัย ประกอบด้วย ครัวตึกสีขาว และหลังคากระเบื้องสีน้ำเงิน แลถูกตกแต่งบริเวณคานหน้าและซุ้มประตูรูปโค้งที่ชั้นล่าง

นอกจากนี้ยังมีการตกแต่งด้วยศิลปะไทยอีกหลายแห่ง เช่น ทรงบริเวณคานหน้าของโรงแรมทรงทางเข้ามีสระบัว 2 สระ พร้อมด้วยรูปช่างแกะสลักจากหินทราย ทรงประตูทางเข้า ตลอดจนรูปทรงของหลังคา ให้บรรยากาศที่เป็นแบบไทย ๆ เข้ากันได้เป็นอย่างดีกับแนวต้นไม้สองฟากฝั่งของถนนราชกรีฑาสโมสรของ โรงแรมมีลักษณะคล้ายคลึงกับที่โรงแรมฮ่องกง คือ สร้างให้มีบรรยากาศเหมาะสมเป็นสถานที่พักผ่อนที่ชั้นชื่ออีกแห่งหนึ่งของกรุงเทพฯ

ห้องพักแขกทุกห้องมีระบบป้องกันเสียงรบกวนจากภายนอกโดยกรุไว้โดยกระจุกหนา 2 ชั้น ห้องพักบางห้องหันหน้าสู่สนามหญ้าเขียวชจี และสนามแข่งม้าของราชกรีฑาสโมสร ห้องอื่น ๆ หันออกสู่ย่านอัน งามสงบของบริเวณที่พักอาศัยและสถานทูต

ลักษณะที่เด่นและสำคัญที่สุดซึ่งเป็เอกลักษณ์ของโรงแรมคือ อาคารแบบลาเทรียมสองหลัง โดยแต่ละชั้นจะมีห้องพักแขกและระเบียงทางเดิน นอกจากนี้ยังมีส่วยของลานและสระว่ายน้ำอยู่ชั้นสองคานหลังของอาคารกลางด้วย

รายละเอียดแต่ละชั้น

<u>ชั้นใต้ดิน</u>	เป็นที่จอดรถของโรงแรมซึ่งสามารถจอดได้ 200 คัน เป็นที่ทำงาน แผนกช่าง
<u>ชั้นแรก</u>	ทางเข้าลิโอบบี้ ห้องอาหาร และบาร์ ร้านค้าใกล้เคียงกับสวนหย่อม ศูนย์ สุขภาพ <u>ลิโอบบี้</u> เพดานตกแต่งด้วย ภาพวาดบนผ้าไหม 6 ผืน รวม เนื้อที่แต่ละตารางเมตรโดยมีฝีมืออาจารย์ <u>ห้องโถง</u> โคมุสย สุวรรณภูมิ เป็นภาพวาดเกี่ยวกับเรื่องราวในวรรณคดีไทย ทรงมริ เวณมันโคทางขึ้น ตกแต่งด้วยภาพวาด บนผาผนังขนาด 83 ตาราง เมตร โดยฝีมืออาจารย์คนเดียวกัน เป็นภาพการ์ตูนทั้ง และเฉลิม ฉลองกรุงเทพฯ
<u>ชั้นสอง</u>	ประกอบด้วยห้องจัดเลี้ยง ส่วนช่างสระน้ำพร้อมบาร์ และเครื่องดื่ม ห้องประชุมพยาบาล ห้องเสริมสวย และร้านตัดผม ศูนย์ธุรกิจ รวม ทั้งห้องพักผ่อนที่อาคารปาริชาติ
<u>ชั้นสามถึงห้องพักแขก</u>	มีห้องชุดในอาคารปาริชาติและมณฑาทิพย์ และอาคารส่วนกลาง (กรรณิการ)
<u>ชั้นแปด</u>	
<u>ชั้นเก้า</u>	ห้องชุดราชคาวี

จำนวนห้องพักและห้องชุด

ห้องชุดราชคาวี	1	ห้อง
ห้องชุด	36	ห้อง
ห้องคูชนิคเตียงใหญ่เตียงเดี่ยว	161	ห้อง
ห้องคูชนิค 2 เตียง	135	ห้อง
ห้องสตูดิโอ	87	ห้อง
ห้องเดี่ยว	22	ห้อง
ห้องสำหรับคนทุพพลภาพ	2	ห้อง
รวม	424	ห้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากห้องพักแขกทุกห้องสามารถมองเห็นทัศนียภาพอันสวยงามของบริเวณอาทรियัม
ทั้ง 2 หลัง ซึ่งจัดว่าเป็นเอกลักษณ์เด่นของโรงแรมนี้ บริเวณนอกเทรียมตึกแต่งด้วยพันธุ์ไม้
นานาชนิดของไทย รวมทั้งสระน้ำซึ่งทำให้เกิดบรรยากาศที่สดชื่นและเงียบสงบ

ห้องพัก

ห้องชุดราชคาวรี ชั้น 9 มีเนื้อที่ 6,456 ตารางฟุต/600ตารางเมตร ห้องราชคาวรี
นี้ครองเนื้อที่ทั้งหมดของชั้น 9 ซึ่งเป็นชั้นสูงสุดของโรงแรม มีเนื้อที่ประมาณ 600 ตารางเมตร
แบ่งออกเป็น ห้องรับประทานอาหาร สำหรับ 18 คน ห้องนั่งเล่น ห้องสมุด และห้องนอนใหญ่
ขนาดเนื้อที่ 120 ตารางเมตร ถัดจากระเบียบยังมีห้องนอนชนิดเปิดถึงกันอีก 6 ห้อง รวม
เป็นห้องชุดราชคาวรี การตกแต่งห้องชุดนี้ทำอย่างพิเศษและประณีต แบบไทยโดยใช้วัสดุคือ
ไหมไทยหลากสี นอกจากนี้ยังมีลิฟท์เฉพาะ ซึ่งต้องใช้กุญแจพิเศษไขด้วย

ห้องชุดมีทั้งหมด 36 ห้อง แต่ละห้องมีเนื้อที่ 885 ตารางฟุต/82ตารางเมตร

ห้องชุดแต่ละห้องประกอบด้วย ห้องนอนเตียงคู่ขนาดใหญ่ มีเนื้อที่ 42 ตารางเมตร
โดยมีห้องแต่งเป็นสัดส่วนต่างหาก นอกจากนี้ยังมีห้องนั่งเล่นขนาดใหญ่กว้างขวางพร้อมโต๊ะเขียน
หนังสือ ตู้โทรศัพท์ เก้าอี้หวาย และเก้าอี้นั่งเล่น พร้อมทั้งมี การจักษ์ระบบไฟที่เหมาะสมสำหรับการ
การนั่งประชุม หรือรับรองแขก นอกจากนี้ยังมีบริการภาพยนตร์อีกด้วย ห้องชุดนี้มิได้เสีย
ทั้งหมดที่สามารถเปิดคอกับห้องนอนเดี่ยวหรือห้องนอนคู่อีกห้องหนึ่ง ได้ตามความต้องการ

ห้องคู่ชนิดเตียงใหญ่ เตียงเดี่ยว จำนวน 181 ห้อง แต่ละห้องมีเนื้อที่ 450/42
ตารางเมตร

ห้องพักทุกห้องมีระบบป้องกันเสียงรบกวนจากภายนอก บางห้องจะหันหน้าสู่สนาม
หญ้าสีเขียวและสนามม้า อชงราชกิติศาสโมสร ส่วนบ้างห้องจะหันหน้าสู่ย่านสงบรมวันของ
บริเวณที่พักอาศัยและสถานทูต ห้องทุกห้องได้รับการตกแต่งด้วยวัสดุของไทย อาทิ ผ้าไหม
และไม้ นอกจากนี้ยังมีห้องแต่งตัวเป็นสัดส่วนต่างหากด้วย

ห้องคูชนิด 2 เคียงมีจำนวน 135 ห้อง แต่ละห้องมีเนื้อที่ 450 ตารางฟุต/42 ตารางเมตร

การตกแต่งห้องนี้เหมือนกับห้องคูชนิดเตียงใหญ่เตียงเดี่ยวทุกอย่าง ท่างกันตรง ขนาดของเตียงที่ใช้คือ จะมีเตียงคูขนาดกลาง (ควีนไซส์) 2 เตียง และยังมีภาพวาดบนผ้าไหมไทย ประดับตรงหัวเตียง รวมทั้งมีห้องแต่งตัวเป็นสัดส่วนต่างหากด้วย

ห้องซุกแบบสตูดิโอ จำนวน 67 ห้อง แต่ละห้องมีเนื้อที่ 430 ตารางฟุต/40 ตารางเมตร

ห้องซุกแบบสตูดิโอนี้สามารถอำนวยความสะดวกสบายแก่แขกผู้มาพักได้ เช่นเดียวกับห้องอื่น ๆ จะมีแค่แตกต่างกันก็ตรงเตียงนอนขนาดกลาง (ควีนไซส์) สามารถพับเก็บได้เมื่อไม่ต้องการใช้ ทำให้เพิ่มอาณาบริเวณแก่ห้อง ได้มากขึ้น เพราะสามารถจัดแปลงเป็นห้องนั่งเล่นหรือห้องทำงานได้ นอกจากนี้แขกผู้มาพักยังสามารถปรับอุณหภูมิของเครื่องปรับอากาศเองได้ตามต้องการ เพราะมีปุ่มปรับต่างหาก

ห้องเดี่ยว จำนวน 22 ห้อง แต่ละห้องมีเนื้อที่ 390 ตารางฟุต/36 ตารางเมตร

ห้องเดี่ยวนี้แม้ว่าจะมีเนื้อที่น้อยกว่าห้องแบบอื่น ๆ แต่ก็มีความสะดวกสบายไม่น้อยกว่ากันเลย และยังมีห้องแต่งตัวเป็นสัดส่วนต่างหากด้วยเช่นกัน

ห้องพิเศษ 2 ห้อง เฉพาะแขกผู้พลภาพ

ภายในห้องจะมีเครื่องอุปกรณ์พิเศษสำหรับบริการแก่แขกผู้พลภาพโดยเฉพาะส่วนการแต่งและเครื่องอำนวยความสะดวกสบายอื่น ๆ มีเหมือนกันกับห้องแบบอื่น ๆ ทั่วไป

หมายเหตุ : ขนาดของเตียงใหญ่ในห้องคูชนิดเตียงเดี่ยว (คิงไซส์) $6\frac{1}{4}$ ฟุต (1.89ม.)
คู $6\frac{1}{2}$ ฟุต (1.98 ม.)

บริเวณรับแขก

ห้อง
ลอบบี้

<u>สถานที่ตั้ง</u>	:	ชั้นล่าง
<u>จำนวนที่นั่ง</u>	:	130 คน
<u>เวลาเปิดบริการ</u>	:	07.00 น. ถึง 24.00 น.

การออกแบบห้องลอบบี้ของโรงแรมนี้ใช้แนวความคิดเห็นเกี่ยวกับของโรงแรมเพนินซูล่า ฮองกง คือจัดให้มีบรรยากาศเหมาะเป็นสถานที่ตั้งพักพิงที่ชั้นช้อลโลฮาแห่งหนึ่งของกรุงเทพฯ ผลงานศิลปะชิ้นเอกที่จะประดับอยู่ภายในลอบบี้แห่งนี้ ได้แก่ ภาพวากบนผนังผ้าไหมผลงานของอาจารย์ไพบูล สุวรรณภัก จิตรกรเอกของไทยมีประดับไว้บนผาผนังและเพดาน ภาพวาดกึ่งกลาแสดงให้เห็นถึงศิลปะและวัฒนธรรมสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ที่ห้องลอบบี้จะมีอาหารว่างและเครื่องดื่มบริการตั้งแต่เช้าจนถึงเที่ยงคืน

ลาบราสเซอร์รี่

<u>สถานที่ตั้ง</u>	:	ชั้นล่างของอาคารปาริชาติ (ก้านเหนือ)
<u>จำนวนที่นั่ง</u>	:	ภายในอาคาร 156 คน และที่บริเวณสวนजू 50 คน
<u>เวลาเปิดบริการ</u>	:	06.00 น. ถึง 01.00 น.

ห้องอาหารลา บราสเซอร์รี่ มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันดีในหมู่นักธุรกิจในเรื่องบริการอาหารแบบฝรั่งเสสรสเลิศ ห้องอาหารลา บราสเซอร์รี่ จะเปิดบริการอาหารฝรั่งเสสตั้งแต่ก่อนเช้าจนถึงค่ำ โดยแขกสามารถเลือกรับประทานอาหารได้ทั้งภายในห้องหรือในสวนของอาคารปาริชาติก็ได้

เล คริสตัล

<u>สถานที่ตั้ง</u>	:	ชั้นล่างใกล้ห้องลอบบี้
<u>จำนวนที่นั่ง</u>	:	80 คน

เวลาเปิดบริการ : 09.00 น. ถึง 18.00 น.

ส่วนหอย่อมริมสระน้ำ จะแยกเป็นสัดส่วนต่างหากจากสระน้ำ โดยมีเรือกัลวดยไม้ และศาลากันเป็นหอย่อม ๆ เพื่อให้เกิดความร่มรื่นเหมาะสำหรับนั่งพักผ่อนดื่มเครื่องดื่มเย็น ๆ และรับประทานอาหารว่างจำพวกบัวปิ้งและพิซซ่า บริเวณนี้ยังเหมาะสำหรับจัดงานเลี้ยง รับประทานอาหารนอกเขต งานแสดงทางค่านวัฒนธรรม และการแสดงแฟชั่นโชว์ อีกด้วย

รมณีย์

สถานที่ตั้ง : ชั้นล่าง อยู่ติดกับห้องอาหาร เลอ คริสตัล
จำนวนที่นั่ง : 70 คน
เวลาเปิดบริการ : 11.30 น. ถึง 23.30 น.

รมณีย์ เลาจน์ สร้างเป็นแบบศาลาไทย เหมาะเป็นที่พักผ่อนสำหรับนั่งจิบเครื่องดื่มเบา ๆ ก่อนหรือหลังอาหาร

เดอะ สไปร์ มาร์เก็ต

สถานที่ตั้ง : ชั้นล่างอาหารปารีซาคี ก้านเหนือ
จำนวนที่นั่ง : 97 คน
เวลาเปิดบริการ : 11.30 น. ถึง 14.00 น. และ 18.30 น. ถึง 23.00 น.

โรงแรมในเครือเพนนินซูล่าทุกแห่งจะมีห้องอาหารพิเศษที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของแต่ละประเทศ เดอะสไปร์ มาร์เก็ต คือ ห้องอาหารพิเศษสุดของโรงแรมรีเจนท์ กรุงเทพฯ ที่ให้บริการอาหารไทยรสเลิศรวมทั้งอาหารประจำชาติอื่น ๆ ในแถบเอเชียอาคเนย์ด้วย

ห้องอาหารนี้ได้รับการตกแต่งเป็นแบบร้านค้าของพวกตะวันออก โดยมีพนักงานแต่งตัวแบบล่าถอง เพื่อให้เข้ากับบรรยากาศเป็นผู้คอยให้ความเอาใจใส่กับแขกพร้อมทั้งคอยให้คำอธิบายเกี่ยวกับลักษณะอาหารแต่ละชนิดที่ปรากฏอยู่ในรายการอาหาร

ศูนย์ธุรกิจ

ประกอบด้วยสำนักงานสำหรับนักบริหาร 2 ห้อง พร้อมห้องประชุมส่วนตัว รวมทั้งเลขานุการผู้มีความสามารถและเชี่ยวชาญช่วยบริการด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ จดหมาย และอื่น ๆ นอกจากนี้ยังมีบริการด้วยเครื่องเวิร์คโปรเซสเซอร์ สมุดรายนามผู้ใช้โทรศัพท์ สำเนารายชื่อธุรกิจ เครื่องถ่ายภาพสำหรับทำหนังสือเดินทาง รวมทั้งนักเขียนขลุ่ยด้วย

ที่จอดรถ

มีที่จอดรถชั้นใต้ดินสำหรับรถ 200 คัน ซึ่งมีทางเดินคดโค้งถึงห้องลิโอบบี้ของโรงแรมได้โดยตรง นอกจากนี้ยังมีบริการล้างรถด้วย

บัตรเครดิต ที่ทางโรงแรมยอมรับได้แก่

- อเมริกัน เอ็กซ์เพรส
- ไคเนอร์ คลับ
- มาสเตอร์การ์ด
- วีซ่า

ศูนย์สุขภาพ

ห้องบริหารร่างกายของโรงแรมประกอบด้วยเครื่องอำนวยความสะดวกอย่างครบครัน อาทิ เช่น ห้องอบไอน้ำ บ่อน้ำวน อุปกรณ์นวดตัว บาร์เพื่อสุขภาพ

รถรับส่ง

ทางโรงแรมมีบริการรถปรับอากาศพร้อมคนขับสำหรับการเรียกใช้เพื่องานธุรกิจ การเที่ยวชมสถานที่ต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ ฯ หรือต่างจังหวัด

ห้องพยาบาล

มีนายแพทย์ และพยาบาลที่มีคุณวุฒิประจำทั้งกลางวันและกลางคืน

ภาพยนตร์

ในห้องรับแขกทุกห้องจะมีโทรทัศน์สี บริการฟรีพร้อมด้วยภาพยนตร์พิเศษจากโรงแรม ให้เลือกชมอีก 2 ช่อง

รวมเซอร์วิส

ทางโรงแรมได้จัดบริการส่งอาหารและเครื่องดื่มถึงห้องพักแขกตลอด 24 ชั่วโมง

ศูนย์การค้าสถานที่ตั้ง

อยู่รอบ ๆ อาคารปาริชาติ (บ้านเหนือ) และอาคารมณฑาทิพย์ (บ้านใต้) ประกอบด้วยร้านค้าประมาณ 30 ห้อง จำหน่ายเครื่องประดับพลอยเพชรคุณภาพดี ผ้าไหมไทยหลากสีโบราณวิจิตร รวมทั้งเครื่องหัตถกรรมไทยนานาชนิด

สนามสควอช

ทางโรงแรมมีสนามสควอชระดับมาตรฐานสากลให้แขกของโรงแรมได้เล่นออกกำลังกาย 2 สนาม

บริการซักรีดเสื้อผ้า

บริการด้านการซักรีดและซักแห้ง ของโรงแรมนี้บ่ว่ารวดเร็วทันใจมาก โดยจะใช้เวลาเพียง ๔ ชั่วโมง

เครื่องปรับอากาศ

ที่เตียง เก้าอี้

บริการซักแห้ง

ร้านจำหน่ายขนมปัง

บริการซักรีดและซักแห้งวันเดียวเสร็จ

ตู้จดหมายและที่สออบถาม

ห้องพยาบาล

บริการเสียงเพลงทางวิทยุ

บาร์ เลาจัน	บริการหนังสือพิมพ์ที่ห้องพักแขกทุกเช้า
ร้านเสริมสวยสำหรับสุภาพบุรุษและสตรี	บริการค่าน้ำชาสวย
ร้านขายหนังสือ	ร้านค้าเพนนิงซูล่า
ศูนย์ธุรกิจ	บริการส่งพัสดุภัณฑ์
โทรศัพท์	มีตู้เปิดบริการ ให้ทุกห้อง
บริการรถเช่า 24 ชั่วโมง	ห้องอาหาร
ศูนย์กลาง	บริการรุมเซอร์วิสตลอด 24 ชั่วโมง
ร้านขายช็อคโกแลต	ตู้เซฟ
คนเฝ้าประตู	บริการค่าน้ำเชาบริการ
ห้องประชุม	บริการซ่อมและทำความสะอาดรองเท้า
ที่จอดรถมีหลังคา	ศูนย์การค้า
ภัตตาคาร	บริการให้คำแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว
สถานที่เต้นรำ	สิ่งอำนวยความสะดวกทุกด้านกีฬา
ร้านจำหน่ายอาหารสำเร็จรูป	สนามสควอช
น้ำดื่มประจำห้อง	สระว่ายน้ำ
ศูนย์สุขภาพ	โทรทัศน์สี
ร้านขายดอกไม้	เครื่องเทเล็กซ์
สวนไม้ประดับ	บริการภัตตาคารพยนตร์และละคร
บริการรถยนต์ฟรี	บริการจำหน่าย มัทร โยสสาร เครื่องบิน

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาจากโรงแรมรีเจนท์ กรุงเทพฯ ฯ จะเห็นได้ว่า

1. การออกแบบเป็นการสร้างลักษณะที่ผสมผสานลักษณะของท้องถิ่น กล่าวคือ มีการนำศิลปะของไทยเข้ามาใช้ในการออกแบบ
2. การใช้ลักษณะที่น่าสนใจใน กล่าวคือ มีการแทนค่าด้วยสัญลักษณ์
3. ความหลักนโยบายของโรงแรมในเครือเพนนินซูล่า จะไม่มี ล็อบบี้ นั่งคอย แต่มี HALL และใช้พื้นที่ COFFEE SHOP เป็นการใช้พื้นที่ให้บริการที่น่าสนใจ รวมถึงการออกแบบตกแต่ง LOBBY จะเป็นการตกแต่งเป็นไทยประยุกต์ โดยการ PAINT ลายเพชฌัญชี่ และเป็นการนำลักษณะลายปูนปั้น งานจิตรกรรมของไทยมาใช้
4. สร้างห้องชุดที่มีความหรูหรามากที่สุด คือ ราชคำวรี สวิต ชันมา
5. ห้องอาหารของโรงแรม รีเจนท์ กรุงเทพฯ ฯ เช่น
 SPICE MARKET
 LABRA SARTE
 LE CRISTAL
 จะมีแนวทางการออกแบบที่มีความเกินในตัวเอง โดยที่ไม่ลักษณะที่คล้ายคลึงกันเลย โดยแนวทางการออกแบบจะแสดงออกได้ถึงบรรยากาศที่ต้องการให้ เป็นไปได้อย่างชัดเจน
6. การเลือกใช้วัสดุ ซึ่งจะมีความแตกต่างกันในแต่ละส่วนตามประโยชน์ใช้สอย ซึ่งสมควรได้ศึกษา และนำมาใช้ได้
7. การเลือกใช้โครงสี ซึ่งเป็นสีหลักหรือโครงสีในแต่ละห้อง เป็นสิ่งที่น่าสนใจอย่างยิ่ง รวมถึงการออกแบบที่จะมีการเน้นจุดเด่นที่ต้องการ โดยปล่อยให้ส่วนอื่นเรียบเกลี้ยงที่สุด เช่น การตกแต่งในส่วน LOBBY นับว่าเป็นลักษณะที่น่าจะได้นำมาใช้ในการออกแบบได้

โรงแรมฮิลตัน อินเทอร์เนชันแนล บางกอก ณ ปาร์คนายเลิศ

เจ้าของ	คุณหญิงเลอศักดิ์ สมบัติศิริ
ที่ตั้ง	ถนนวิฑูย์ กรุงเทพมหานคร
สถาปนิก	บริษัท 103 ดีไซน์ จำกัด
ห้องพัก	อาคาร 5 ชั้น 360 ห้อง
ห้องอาหาร	การ์เดน เรสทิวรนต์ 688 ตารางเมตร ล็อบบี้ เตาจน์ 295 ตารางเมตร มิวสิค รูม 322 ตารางเมตร ไนท์คลับ 147 ตารางเมตร
ห้องจัดเลี้ยง	ห้องบอลรูม 727 ตารางเมตร ห้องมีที่ 309 ตารางเมตร

โรงแรมฮิลตัน อินเทอร์เนชันแนล บางกอก ณ ปาร์คนายเลิศ ก่อสร้างโดยทำสัญญา
ร่วมกันระหว่างบริษัทฮิลตัน อินเทอร์เนชันแนล กับ บริษัทโรงแรมปาร์คนายเลิศ จำกัด เมื่อ
เดือนมีนาคม 2524 ทั้งนี้ เพื่อก่อสร้างและดำเนินการในโรงแรมร่วมกันในเนื้อที่ 8.5
ไร่ บนถนนวิฑูย์ โดยบริษัทโรงแรมปาร์คนายเลิศ จำกัด ลงทุน ร้อยละ 65 บริษัทประกันภัย
เอไอเอ ลงทุนร้อยละ 20 ของบริษัทฮิลตัน อินเทอร์เนชันแนล ร้อยละ 15

บริษัท ไทยทาเคนาเกะ อันเป็นบริษัทญี่ปุ่น ได้เป็นผู้ทำการก่อสร้างโรงแรมแห่งนี้
โดยอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของ นางพิไลพรรณ สมบัติศิริ จอนสัน การดำเนินการก่อสร้าง
โรงแรมเป็นไปตามกำหนดระยะเวลา ซึ่งจะเปิดดำเนินการในเดือนกันยายน ศกนี้

ลักษณะของโรงแรมเป็นรูปอัมพรมย์สูง 5 ชั้น มีทิวทัศน์ ล้อมรอบด้วยสวนอันงดงาม
เหมาะแก่การพักผ่อนหย่อนใจแห่งหนึ่งในท่ามกลางย่านธุรกิจอันจอแจของเมืองหลวง

โรงแรมแห่งนี้ เป็นโรงแรมที่มีเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรม ผสมกลมกลืนกับศิลป
และเอกลักษณ์ของความเป็นไทย ได้สอดแทรกไว้ซึ่งศิลปและวัฒนธรรมแบบไทย ๆ ทั้งสิ้น ใน
ด้านศิลปกรรมไทยได้ออกแบบและควบคุม โดย คุณพิณิจ สมบัติศิริ และคุณพิทา สังขะวัณณะ ใน
ด้านการก่อสร้างแบบแสดงหลักการ (CONCEPTUAL DESIGN) ทำโดยบริษัท

มลรัฐฮาวาย ประเทศสหรัฐอเมริกา แบบร่างและก่อสร้างโดยดีไซน์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

103 ก้านความร่วมมือของอาจารย์อรุณ ชัยเสรี ทั้งนี้ฝ่ายบริการด้านเทคนิคและฝ่ายออกแบบของบริษัทฮิตตัน อินเตอร์เนชั่นแนล ที่นิวยอร์ก เป็นผู้ควบคุมและประสานงานอย่างใกล้ชิด กับ บริษัทผู้สร้างและหุ้นส่วนในประเทศไทยระหว่างการก่อสร้างนี้

พื้นที่ใต้ดิน (ASSESSMENT LEVEL PLAN) เป็นส่วนจอดรถและใช้เป็นส่วน LAUNDRY OFFICE) ส่วน CHECIN ส่วนของ House Keeping

พื้นที่ 1 (Groun Level plan) เป็นส่วนของ PUBLIC SPACE และ SERVICE ในส่วน

ของPUBLIC SPACE มีดังนี้

- BALL ROOM & PANTRY
- MEETING ROOM
- GARDEN RESTURANT
- SPECIALTY RESTURANT
- MUSIC ROOM

ในส่วน SERVICE

- F&B STORE
- MAINTENANCE
- STAFF COFFE SHOP
- GARBAGE
- MECHANICAL
- ACCOUNTING

- PARKING

พื้นที่ 2 (LOBBY LEVEL PLAN) ประกอบด้วยส่วน PUBLIC

- MAIN LOBBY
- LOBBY LOUNCE
- RENTAL SHO
- FRONT OFFICE & RECEPTION

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- EXHIBITION AREA

- ATRIUM ในส่วน CUEST ROOM 11 บางส่วน

พื้นที่ 3-6 (2nd LEVEL PLAN) เป็นส่วนของห้องพักรวมทั้งหมด 360 ห้อง

พื้นที่แยกออกก้านนอกอาคาร

จัดเป็นส่วนต่าง ๆ ดังนี้ คือ

- สรีระถยนต์และห้องเครื่อง
- สนามเทนนิส
- HEALTH CLUB
- ทางวิ่งออกกำลังกาย
- ดานจอดรถ
- ที่เก็บถังแก๊ส และ
- ที่ TREATMENT

นอกจากนี้ได้จัดเป็นส่วนโดย กันไม้ไว้อย่างเต็มที่และมีทั้งไม้ดอกไม้ประดับ กล้วยน้ำว้า เป็นการจัดสร้างบรรยากาศที่ร่มเย็นและร่มรื่นได้

นอกจากนี้ ยังมีการจัดระบบในการอำนวยความสะดวกกับนักธุรกิจ ในด้านการบริหารงานพิมพ์ ทั้งระบบพิมพ์ดีด อิเล็กทรอนิกส์ไปจนถึง เวิร์ชโปรเซสเซอร์ มีบริการล่าม ถอดขวเลข สำเนา ภาพถ่าย และสำเนาเอกสารไปจนถึง เทเล็กซ์ คิกค้อไค้ทั่วโลก และสิ่งสำคัญ คือ ระบบการเข้าพักหรือออกจากโรงแรมกระทำโดยคอมพิวเตอร์ทั้งหมด พร้อมกันนั้น ภูญแจห้องพักรวมทุกห้อง เป็นแบบยูนิคีย์ เป็นเอกลักษณะ เพื่อให้ลูกค้าได้รับความสะดวกรวดเร็ว และปลอดภัยที่สุด

บทที่ 4

ข้อมูลประกอบการออกแบบ

4.1 สถาปัตยกรรมอีสาน

เป็นที่ทราบกันว่าสถาปัตยกรรมเป็นศิลปะที่เก่าแก่ของมนุษยชาติที่มีพื้นฐานสืบต่อเนื่องกันเป็นระยะ ๆ ตั้งแต่มนุษย์ยังร้อนรุ่มหนาวไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง สถาปัตยกรรมเป็นศิลปะที่บอกเรื่องราว หรือสื่อความหมายซึ่งสะท้อนถึงอารยธรรมความเจริญของชาติ-รวมทั้งศิลปะประวัติศาสตร์ เทคโนโลยี และปรัชญาทางสังคม และการเมืองด้วย

เนื่องจากพื้นที่อีสานกว้างขวางมาก ประชากรก็มากเป็นหนึ่งในสามของประเทศ และเป็นแหล่งอารยธรรมที่เก่าแก่ยิ่งใหญ่มาก มีสิ่งที่น่าสนใจมากมายไม่ว่าจะเป็นศิลปะวัตถุ โบราณสถาน วัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น ตลอดจนภูมิประเทศที่สวยงามแตกต่างกันออกไปตามสภาพบรรยากาศแวดล้อมของท้องถิ่น ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีว่าสรรพสิ่งเหล่านี้เป็นมูลเหตุที่มีอิทธิพลทำให้รูปแบบของสถาปัตยกรรมแตกต่างกันออกไปจนเกิดเป็นเอกลักษณ์สถาปัตยกรรมในแต่ละท้องถิ่น

การท่องเที่ยวในดินแดนต่าง ๆ โดยมากมักจะไปดูทิวทัศน์โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ ตลอดจนศิลปวัฒนธรรมในแบบฉาบฉวย เมื่อไม่มีพื้นฐานความรู้ทำให้ไม่เกิดความสนใจเท่าที่ควร สักแต่ว่าเคยเห็นเท่านั้น และบางครั้งอาจจะทำลายโบราณวัตถุชิ้น ๆ เสียด้วยโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ งานสถาปัตยกรรมก็เช่นกันหากการพัฒนาอย่างไรพื้นฐานทางศิลปวัฒนธรรมของตนเอง ก็เหมือนการกระโจนไปข้างหน้าอย่างซาดั้ว ไม่มีแบบฉบับขนบนิยมโบราณที่เป็นของตนเองให้เก็บรักษาไว้

ด้วยเหตุนี้เพื่อให้เกิดการพัฒนาการสถาปัตยกรรมในอีสานสมบูรณ์ที่สุดจึงขอเสริมความรู้ด้านภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์วัฒนธรรมท้องถิ่น ตลอดจนการสังคมการศาสนา ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นส่วนสำคัญของกาสถาปัตยกรรมนั่นเอง จึงจะอธิบายโดยสังเขปดังนี้

1. ลักษณะภูมิศาสตร์ อีสานเป็นพื้นที่ราบสูงมีชื่อเรียกว่าที่ราบสูงโคราช ลักษณะเอียงเทไปทางตะวันออกเฉียงใต้ทางลุ่มแม่น้ำมูล โดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่ม ๆ กอน ๆ มีลักษณะพิเศษก็คือ มีแนวของที่ราบสูงชันเป็นคอน ๆ และมีแนวภูเขาที่แนวเขตแดนแทบจะโดยรอบทุกด้าน

ดังนั้น จึงมีอากาศร้อนจัด และมีฝนตกน้อย ผนวกกับทั่วไปเป็นดินปนทรายไม่สามารถกักซับน้ำ ส่วนที่ลึกลงไปก็เป็นดินเหนียวหรือไม้ก็ดินดานที่น้ำไม่สามารถซึมผ่านลงไปได้สะดวก ฉะนั้นเมื่อมีฝนตกชุกตามลุ่มน้ำต่าง ๆ น้ำนั้นก็ไหลป่าลงไปสู่ลุ่มน้ำ ทำให้เกิดน้ำท่วมหรือที่เรียกว่า ท่วมเป็นประจำ ทำให้ชาวอีสานไม่สามารถตั้งบ้านเรือน ทำไร่นา ศึกษามาก่อนแต่ละแห่งได้ต้องไปอยู่ในที่ดอนซึ่งสูงขึ้นไปอีก นี่เองเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้อีสานกันการน้ำ ทั้ง ๆ ที่มีแม่น้ำลำห้วยต่าง ๆ ในภาคอีสานไหลลงสู่แม่น้ำโขงถึงปีละ 25,000 ล้านลูกบาศก์เมตรใกล้เคียงกับจำนวนน้ำที่ไหลลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยาก็ตามทางรัฐบาลได้แก้ปัญหาโดยการสร้างเขื่อนกั้นน้ำหลายแห่ง เช่น เขื่อนอุบลรัตน์ที่จังหวัดขอนแก่น เขื่อนลำพระเพลิง เขื่อนลำตะคอง ที่จังหวัดนครราชสีมา เขื่อนจุฬาภรณ์ (เขื่อนน้ำพรม) ที่จังหวัดชัยภูมิ เขื่อนสิรินธรที่จังหวัดอุบลราชธานี เขื่อนลำปาวที่จังหวัดกาฬสินธุ์

อีกประการหนึ่งมีหลักฐานทางธรณีวิทยาทำให้ทราบว่าอาณาบริเวณอีสานในสมัยที่ค่าบรรพมีสภาพเป็นทะเลน้ำเค็ม ต่อมาเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงยุคเปลือกโลกบริเวณนี้ถูกยกขึ้น น้ำทะเลแห้งไปจึงมีแหล่งเกลือหินอยู่ที่ดินหนาหลายร้อยเมตรเป็นจำนวนมหึมาถึง 2 ล้านเมตริกตัน หินดานส่วนใหญ่เป็นหินตะกอน หรือหินชั้นประเภทหินทราย เวลาสีกร่อนจึงกลายเป็นดินทรายปนอยู่ทั่วไป ภัยเหตุนี้อีสานจึงมีสภาพแห้งแล้งกว่าภาคอื่น ๆ บางแห่งเพาะปลูกไม่ได้ผลเพราะดินเค็มจึงสูบน้ำใต้ดินขึ้นมาทำเกลือเป็นอุตสาหกรรมกันหลายหมู่บ้านแถบอีสานใต้ เช่น อ่าเภอ ปรบือ จังหวัดมหาสารคาม เป็นต้น

หากจะแบ่งพื้นที่ของภาคอีสานตามสภาพลุ่มน้ำแล้วพื้นที่อุดมสมบูรณ์ของอีสานจะอยู่
ตามลุ่มน้ำใหญ่ คือ

ลุ่มแม่น้ำโขง

อยู่ทางตอนเหนือของภาคอีสาน จากแนวเขาภูพานไปจดแม่น้ำโขง
มีลำน้ำสาขาที่สำคัญอีกหลายสายที่ไหลผ่านพื้นที่ลุ่มน้ำนี้ลงสู่ฝั่งขวา
ของแม่น้ำโขง เช่น แม่น้ำเหือง แม่น้ำเลย แม่น้ำโขง ห้วยหลวง
ห้วยทราย แม่น้ำคำ ห้วยบางทราย และแม่น้ำสงคราม อันขึ้น
แม่น้ำที่ใหญ่ที่สุดในพื้นที่ของลุ่มแม่น้ำโขงนี้ยาวประมาณ 420 กม.

ลุ่มน้ำชี

อยู่ตรงกลางของแผ่นดินอีสานไปจดทิวเขาภูพานทางทิศเหนือ
มีลำน้ำสาขาสำคัญไหลลง 3 สายคือ แม่น้ำพอง แม่น้ำลำปาว
และแม่น้ำยัง

ลุ่มน้ำมูล

อยู่ตอนใต้สุดของภาคอีสาน นับเป็นลุ่มน้ำสำคัญที่สุด ยาวประมาณ
641 กิโลเมตร มีลำน้ำสาขาสำคัญหลายสายไหลลงสู่แม่น้ำมูลทั้ง
ทางฝั่งขวาและฝั่งซ้าย เช่น ลำแซะ ลำปลายมาศ ลำชี ห้วยทัพ
ทัน ห้วยขยุง ลำโกมใหญ่ และลำโกมน้อย ส่วนทางฝั่งซ้ายก็มี ลำ
พระเหลียง ลำตะคอง ลำเชียงไกร และลำเสียว

2. ประวัติศาสตร์อีสาน

2.1 ยุคก่อนประวัติศาสตร์ มีการค้นพบเรื่องราวของมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์
ที่บ้านเชียง อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี บ้านนาดี จังหวัดขอนแก่น และบ้านกรวด จัง
หวัคบุรีรัมย์ โดยการตรวจสอบอายุของโบราณวัตถุต่าง ๆ ที่ขุดพบเช่น เครื่องปั้นดินเผา เครื่อง
ประดับงาช้าง และเครื่องสำริดต่าง ๆ ทำให้เชื่อว่าทางอีสานมีอารยธรรมที่เก่าแก่ที่สุดใน
โลกแห่งหนึ่ง สรรพสิ่งเหล่านี้ควรถือเอาเป็นความภาคภูมิใจของชาวไทยที่แสดงถึงความฉลาด
ความสามารถในฝีมืออันสูงส่งของบรรพบุรุษ ซึ่งเป็นหลักฐานยืนยันว่าไม่ได้นำมาจากที่อื่นแน่
นอน และอาจเป็นไปได้ว่าบรรพบุรุษแถบนี้เป็นก้นคอของอารยธรรมที่เผยแพร่ไปสู่แหล่งอื่นที่
ว่าได้

2.2 สมัยพุทธกาล มีหลักฐานทางโบราณสถานที่มีภาวะอึกกระจายอยู่มากมาย ยิ่งกว่าภาคใด ๆ ของประเทศ โบราณสถานที่มีปรากฏอยู่มีทั้งทวารวดีและสมัยลพบุรีอันเป็น ศิลปะสมัยขอมนับเนื่องมาแต่พุทธศตวรรษที่ 8-18 แล้วก็ขาดช่วงไปไม่มีศิลปะสมัยสุโขทัยปะปน อยู่เลย มีอีกครั้งหนึ่งก็เป็นศิลปะสมัยอยุธยา ทั้งนี้อาจสันนิษฐานได้ว่า อีสานอาจจะรุ่งเรือง อยู่แล้วจนไม่มีความจำเป็นต้องรับจากอาณาจักรสุโขทัยอีกเนื่องจากสุโขทัยเป็นเมืองหน้าด่าน ของขอม และในระบายนั้นขอมมีเมืองใหญ่ ๆ อยู่ในอีสานหลายเมือง สุโขทัยจึงไม่สามารถที่จะแผ่อำนาจมาถึงที่นี่ได้ จึงไม่มีการถ่ายทอดทางสายวัฒนธรรมเลย ต่อมาอำนาจและอิทธิพล ของขอมเสื่อมลงในขณะที่กรุงศรีอยุธยาซึ่งมีอำนาจกล้าแข็งมากขึ้น จึงสามารถแผ่อิทธิพลทุก ก้านมายังภาคอีสานได้

อาณาจักรขอมที่เจริญรุ่งเรืองในสมัยนั้นจะให้เห็นได้จากถนนขอมที่เป็นเส้นทาง คมนาคมหลายสาย เช่นสายหนึ่งสร้างขึ้นไปทางช่องเขาโคราชซึ่งแผ่นดินสูงอันเคยเป็นอาณาจักร โคตรบุคร จากนั้นก็ย่นขึ้นเนินไปตามลำน้ำป่าสักสู่เมืองพิษณุโลก สุโขทัย สวรรคโลก ส่วนทางใต้ของเมืองตะไคว้ก็มีถนนขอมมุ่งหน้าสู่เมืองอุทอง นครปฐม ราชบุรี จนถึงเพชรบุรี ถนนขอมนี้เองเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดศาสนสถานใหญ่่น้อยระหว่างทางคือ ปราสาทหิน ปราสาทอิฐ ที่เป็นสถานที่ประกอบพิธีทางศาสนาของกษัตริย์ขอม ทั้งนี้จึงมีปราสาทขอมน้อย ใหญ่กระจายไปทั่วอีสานทุกวันนี้

2.3 สมัยอยุธยา ตามระบบการปกครองของไทยแต่เดิมนั้นจะแบ่งดินแดน ของอาณาจักรออกเป็นหัวเมืองชั้นใน หัวเมืองชั้นนอก และหัวเมืองประเทศราช ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือคือภาคอีสานนี้มีเมืองนครราชสีมาเป็นหัวเมืองชั้นในมาตั้งแต่สมัยสมเด็จพระ นารายณ์(พ.ศ.2199-2231) มีเมืองเวียงจันทน์ และจำปาศักดิ์ก็เป็นเมืองประเทศราช ส่วน บ้านเมืองที่ตั้งอยู่ระหว่างเมืองนครราชสีมาและจำปาศักดิ์นั้นโดยระบบการปกครองแล้วจะมี ฐานะค่อนข้างพิเศษต่างจากหัวเมืองชั้นนอกในเขตอีสานนั้นจะเป็นการปกครองโดยผ่านตระกูลต่าง ๆ ที่ประชาชนจากฝั่งลาวอพยพเข้ามาและความยากลำบากในการเดินทางประกอบ กับความสัมพันธ์อันดีต่อกันกับกษัตริย์ล้านช้าง

2.4 สมัยรัตนโกสินทร์ อานาจักรปกครองของไทยมีตลอดสองฝั่งลำน้ำโขง จนถึงสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวปัจจุบัน ลุถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 107 (พ.ศ. 2431) ฝรั่งเศสเข้ามาล่าเมืองขึ้นแถบแหลมอินโดจีนจนถึงสิบสองจุไทย พระองค์จึงรับจักรกัทรแบ่งการปกครองหัวเมืองค้ำน้ำใหม่ในปี 2433 เพื่อจะแสดงให้ฝรั่งเศสเห็นว่าดินแดนแถบนี้เป็นของไทย พระองค์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้แบ่งการปกครองหัวเมืองภาคอีสานซึ่งกินอาณาเขตไปถึงฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขงด้วยเป็น 4 หัวเมืองใหญ่ ดังนี้

หัวเมืองลาวฝั่งตะวันออก มีเมืองนครจำปาศักดิ์เป็นศูนย์กลางการปกครอง มีหัวเมืองใหญ่ 11 เมือง และหัวเมืองเล็กอีก 26 เมือง รวม 37 เมือง หัวเมืองใหญ่ 11 เมือง ได้แก่ เมืองนครจำปาศักดิ์ เมืองเชียงเคียง เมืองแสนปาง เมืองสีมนคร เมืองอัตปือ เมืองสารวัน เมืองคำทองใหญ่ เมืองสุรินทร์ เมืองสัชะ เมืองขุขันธ์ เมืองเกษอุดม

หัวเมืองลาวฝั่งตะวันออกเฉียงเหนือ มีเมืองอุบลราชธานีเป็นศูนย์กลางการปกครอง มีหัวเมืองใหญ่ 12 เมือง และหัวเมืองเล็กอีก 29 เมือง รวม 41 เมือง หัวเมืองใหญ่ 12 เมือง ได้แก่ เมืองอุบลราชธานี เมืองกาฬสินธุ์ เมืองสุวรรณภูมิ เมืองมหาสารคาม เมืองร้อยเอ็ด เมืองภูแล่นช้าง เมืองกมลาสัย เมืองเขมราฐ เมืองยโสธร เมืองสองคอนคอนคง เมืองนอง และเมืองศรีสะเกษ

หัวเมืองฝ่ายเหนือ มีเมืองหนองคายเป็นศูนย์กลางการปกครอง มีหัวเมืองใหญ่ 16 เมือง และหัวเมืองเล็ก 36 เมืองรวม 52 หัวเมือง หัวเมืองใหญ่ 16 เมืองคือ เมืองหนองคาย เมืองเชียงขวาง เมืองบริคณฑ์ เมืองโพนพิสัย เมืองชัยบุรี เมืองท่าอุเทน เมืองนครพนม เมืองสกลนคร เมืองมุกดาหาร เมืองกุมภุตาลัย เมืองบุรีรัมย์ เมืองหนองหารใหญ่ เมืองขอนแก่น เมืองคำเกิด เมืองคำม่วน และเมืองหล่มสัก

หัวเมืองลาวฝ่ายกลาง มีเมืองนครราชสีมาเป็นศูนย์กลางการปกครอง มีหัวเมืองใหญ่ 3 เมือง คือเมืองนครราชสีมา เมืองชนบท และเมืองภูเขียว และเมืองเล็กอีก 12 เมือง รวมเป็น 15 เมือง

ต่อมาในปี พ.ศ. 112 (พ.ศ. 2436) ได้เสียดินแดนฝั่งซ้ายลำน้ำโขง อันเป็น
ประเทศลาวแก่ฝรั่งเศส และประเทศเขมรทั้งหมดอีกในปี 2445

ดังนั้นพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงทรงปฏิรูปการปกครองหัวเมือง
อีสานใหม่ โดยแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 3 มณฑล และอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาล
กลางคือ

มณฑลอุดร ชื่อเดิมมณฑลลาวพวน มีเมืองต่าง ๆ ได้แก่ หนองคาย อุกิรธานี ขอนแก่น นคร
พนม สกลนคร และเลย

มณฑลอิสาน เดิมเรียกมณฑลลาวท้าว มีเมืองหลายเมืองคือ เมืองอุบลราชธานี ศรีสะเกษ
สุรินทร์ ร้อยเอ็ด มหาสารคาม และกาฬสินธุ์

มณฑลราชสีห์ ชื่อเดิม มณฑลลาวกลาง มีเมืองใหญ่สามเมือง คือ สครราชสีห์ มา ชัยภูมิ
และบุรีรัมย์ ภายหลังการเปลี่ยนการปกครองเมื่อปี พ.ศ. 2475 แล้ว แต่ละเมืองจึงมีฐานะ
เป็นจังหวัด เมืองไหนเล็กก็เป็นอำเภอ ตามลตามลาก็ไป ภาคอีสานปัจจุบันมีจังหวัดต่าง ๆ
รวม 17 จังหวัด

อนึ่ง สมเด็จพระยาคำรงราชานุภาพได้เรียกชื่อสามมณฑลนี้ว่า "ลานช้าง"
(ล้านช้าง) ตามแนวกันค้ำกับลานนา (ล้านนา) มาแต่ก่อน

3. วัฒนธรรมอีสาน ดินแดนภาคอีสานแถบอีสานใต้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับอา
ณาจักรมากกว่า ปีตามหลักฐานโบราณสถานศิลปวัตถุต่าง ๆ ที่พบในชุมชน โบราณโดยเฉพาะใน
อีสานใต้มีถึง ชุมชน ดังนั้นลักษณะความเชื่อต่าง ๆ ชาวอีสานเชื่อกันจนกระทั่งทุกวันนี้ว่าต้นคำ
รับของศาสดาอากาศมาจากขอมผู้ประสิทธิ์ประสาท โดยเฉพาะชาวเขมรค่าจะได้รับความเชื่อ
ถือสูงมาก ศิลาจารึกต่าง ๆ จะเป็นภาษาขอมทั้งสิ้น สำหรับบริเวณแถบอีสานเหนือมีสัมพันธ์
กับอาณาจักรลาวด้วยความผูกพันกันอย่างแน่นแฟ้นมาแต่อดีต โดยเชื่อกันว่ายุคโลหะได้อพยพ
เข้าสู่ประเทศไทย 3 ทาง คือ

1. ซ้ำมลำน้ำโขงเข้าสู่อีสาน ทางบ้านจังหวัดอุกิรธานี
2. ซ้ำมลำน้ำโขงสู่ภาคอีสาน ทางบ้านอำเภอเวียงคาน จังหวัดเลย

3. ข้ามลำน้ำโขงสู่ภาคเหนือทางบ้านจันทน์และบริเวณใกล้เคียง ต่อจากนั้น ก็อพยพสู่ภาคกลางและภาคใต้ตามลำดับ

ความสัมพันธ์ของผู้คนทั้งสองชาติมีทั้งในรูปแบบทางความเชื่อถือในศาสนา และการเกี่ยวคองกันในระบบเครือญาติคั้งนั้นรูปแบบวัฒนธรรมประเพณี และวิถีการดำเนินชีวิตตามคตินิยมมีความคล้ายคลึงกันมาก คุ้มมีการถ่ายทอดและผสมกันตลอดมา

วัฒนธรรมพื้นบ้านที่เกี่ยวข้องกับชาวอีสานอย่างแนบแน่นตั้งแต่เกิดจนตายได้แก่ ฮีตสิบสอง ฮีตสิบสอง หมายถึง จารีตประเพณีในรอบสิบสองเดือน หรือในรอบปีของชาวอีสาน มีสาระสังเขปดังนี้

เดือนอ้าย เดือนเจียง หรือเดือนแรก เกี่ยวกับพระภิกษุที่ทำพิธีอุกกรรม หรือเข้ากรรม ซึ่งต้องอยู่แต่ในวัดวาอาราม ฝ่ายชาวบ้านก็ได้ทำบุญในโอกาสนั้นด้วย

เดือนยี่ เดือนสอง เรียกว่างานบุญคูณลาน เป็นเดือนเก็บเกี่ยวโดยชนชาวชั้นสู่ลาน นวกข้าว แลวกองข้าวเปลือกสูงเป็นจอมปลวก เรียกว่า กุ่มข้าว และทำพิธีบวงสรวงเจ้าแม่โพสพ นิมนต์พระมาทำบุญลาน ปัจจุบันจะนิยมรวมกันไปทำบุญคูณลานที่วัดประจำหมู่บ้าน

เดือนสาม งานบุญข้าวจี เนื่องในวันมา"บูชา ข้าวจีคือข้าวเหนียวบึ่งที่ปั้นกลมหรือยารี เอาเสียบไม้ย่างไฟเมื่อสุกเตรียมแล้วก็เอาไขซึ่งตีไว้ทาด้วยอ่างข้าวอีกเสร็จแล้วดอกไม้ออกเอาน้ำอ้อยหรือน้ำตาลที่เป็นก้อนยัดใส่แทน แล้วถวายพระเณรในตอนเช้า

เดือนสี่ งานบุญเทศมหาชาติ

เดือนห้า งานสงกรานต์ หรืองานบุญสงกรานต์

เดือนหก งานบุญวิสาขบูชา และงานบุญบั้งไฟเป็นงานใหญ่มีการแข่งนำขบวนแห่บั้งไฟ มีการประกวดทั้งรูปร่างและการตกแต่ง ตลอดจนการจุดบั้งไฟของคุ้มศรัทธา หรือของวัดไหนขึ้นสูงสุด งานบุญบั้งไฟในอีสานจัดใหญ่ที่สุดที่จังหวัดยโสธร และหนองคาย

เดือนเจ็ด เป็นช่วยฝนตกหนักมีงานบุญ ช่าชะบ่าเบิก หรือเบิกบ้าน หมายถึงบุญชำระ คือการชำระจิตใจให้ผ่องใส ทำพิธีเลี้ยงผีบ้าน คือก่อนจะลงนาก็เช่นสรวงบูชาเจ้าที่ผืนนาเป็นการแสดงความนับถือบุญคุณของวิญญาณบรรพบุรุษ

เคื่อนแปก งานบุญเข้าพรรษา มีการหล่อเทียนเข้าพรรษา เพื่อถวายตามพระอารามต่าง ๆ มีการตกแต่งกันวิจิตรพิสดาร เข้าประกวดกัน จังหวัดอุบลราชธานีจัดเป็นงานใหญ่ประจำปี

เคื่อนเก้า งานบุญข้าวประดับดิน ประชาชนหาอาหาร หมากพลู มูหรี ห่อค่วยใบจงไปวางตามยอดหญ้าบ้าง แขนงตามต้นไม้บ้าง และใส่ไว้ในศาลเจ้าเทวาลัยบ้าง วัตถุประสงค์เพื่อให้แก่ญาติที่ล่วงลับไปแล้ว หรือเป็นพิธีระลึกถึงคงที่มนุษย์ไปอาศัยอยู่กับดิน เคื่อนเก้านี้ชาวปลาและพืชพันธุ์กำลังเจริญ ชาวบ้านจึงทำพิธีขอบคุณแผ่นดิน

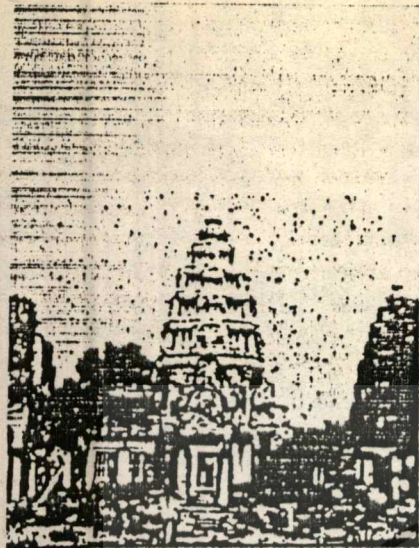
เคื่อนสับ งานบุญชาวสาก (สลากภัก) มีการจกชื่อของตนยกใส่ไว้ที่ภาชนะ และเขียนสลากใส่ลงในมาตรค่วย เมื่อพระภิกษุใดได้รับสลากนั้นก็เรียกทายกเจ้าของไปถวาย

เคื่อนสับเอ็ก งานบุญออกพรรษา จัดงานใหญ่โตกว่างานบุญเข้าพรรษา จังหวัดหนองคายจัดงานใหญ่โตกว่าทุกจังหวัด มีการตักบาตรเทโวในตอนเช้า ตอนสายมีการแข่งเรือยาวในแม่น้ำโขง ตอนเย็นจะแห่ปราสาทผึ้งไปบูชาพระชาุกุดกลางลำน้ำโขง และพอดกค่าจะมิงงานลอยประทีปโคมไฟซึ่งสมัยก่อนเรียกกันว่าลอยเรือไฟ หรือไหลเรือไฟ เคียนนี้วิวัฒนาการมาเป็นลอยกระทงเหมือนภาคกลาง

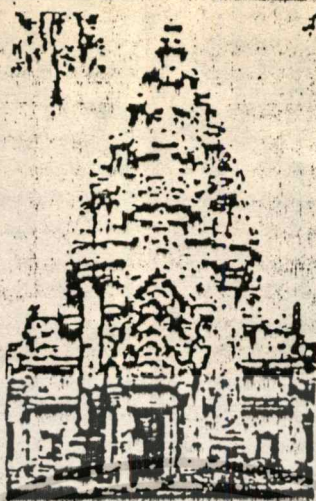
เคื่อนสับสอง งานบุญกฐินตลอดเคื่อนแบบเกี่ยวกับการทอดกฐินทั่วไป

4. ศิลปะสถาปัตยกรรมสถาน เป็นผลสืบเนื่องมาจากการวิวัฒนาการ ทั้งไถ่กล้ามาแล้วข้างต้น อาจถือได้ว่าในขบวนการทางศิลปะทั้งหมดที่ได้วิวัฒนาการมาเป็นลำดับอย่างทันตาเห็นใจนั้น ศิลปะสถาปัตยกรรมนับเป็นจุดยกแขนงหนึ่งที่มีหลักฐานเห็นได้ชัด ศิลปะสถาปัตยกรรมนับเป็นจุดยกแขนงหนึ่งที่มีหลักฐานเห็นได้ชัด ศิลปะสถาปัตยกรรมอีสาน อาจแยกประเภทได้ดังนี้

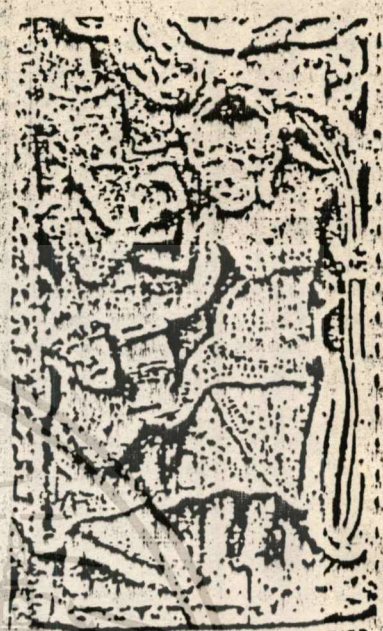
4.1 โบราณสถาน ส่วนมาเป็นศาสนสถานที่เป็นอิฐ หิน ในรูปปราสาท วิหาร วัด ทั้งอยู่กระจายแทบทุกจังหวัด ปราสาทที่มีชื่อเสียงอยู่ในสมัยทวารวดีและลพบุรีซึ่งเป็นอิทธิพลของขอมแถบอีสานใต้ เช่น ปราสาทหินพิมาย ปราสาทหินพนมวัน ที่จังหวัดนครราชสีมา ปราสาทหินเมืองค้อ ปราสาทหินพนมรุ้งที่จังหวัดบุรีรัมย์ ปราสาทหินเขาพระวิหาร ที่จังหวัดศรีสะเกษ ปราสาทหินบ้านพลวง ปราสาทศีขรภูมิที่จังหวัดสุรินทร์ เป็นต้น

ปราสาทหินทินาอ

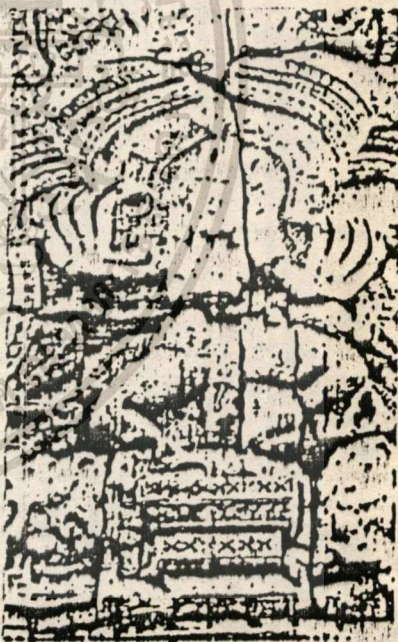
ปราสาทหินพนมรุ้งและภาพสลัก
ที่ศาลัดคูเมืองภาพนปราสาทประจัน

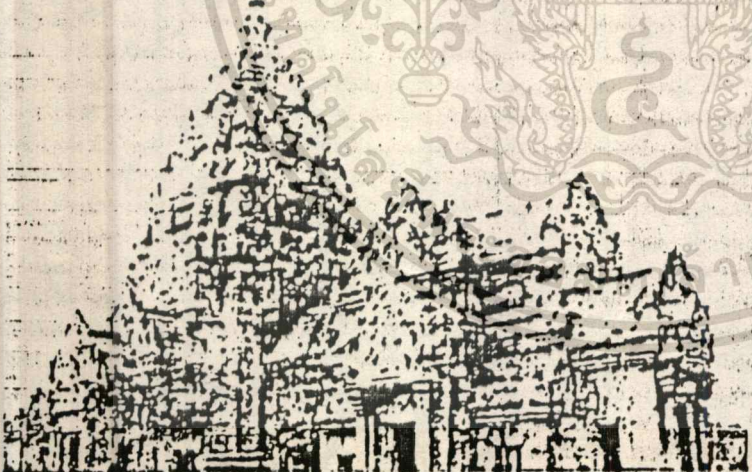
รูปสลักเศียรพระศิวะที่หน้าหินของปราสาทใหญ่

รูปสลักทางผ่านและหินออกของปราสาทใหญ่ ส่วนในงานวันขึ้นทิวเมืองพรหมจารี (เจวันตาม)

ภาพสลักพระศิวะที่หน้าคูเมือง
หน้าบันวิหารปราสาทประจัน

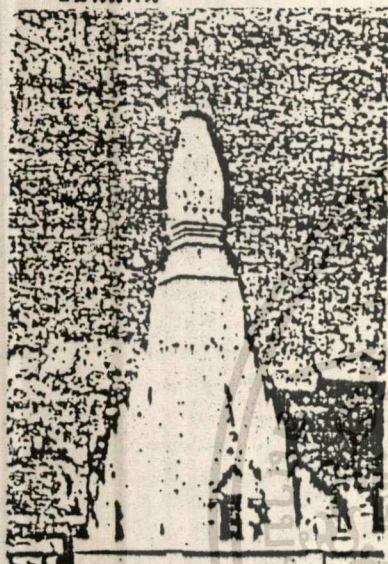

ปราสาทประจัน

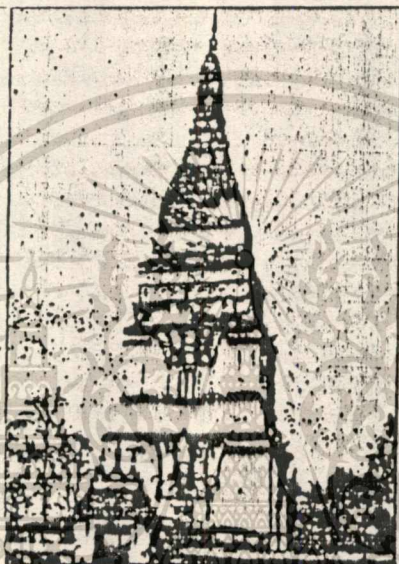
ภาพที่ 4.1 แสดงกลุ่มสถาปัตยกรรมประสาหิน ในภาคอีสาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พอมาถึงสมัยอยุธยาที่มีพวก เจกีย์ สตูบ ที่เรียกกันว่าพระธาตุจะเป็นในลักษณะ
ทรงบัวเหลี่ยมขนาดต่าง ๆ กัน ที่มีชื่อเสียงได้แก่ พระธาตุพนม พระธาตุเรณูนคร อำเภอ
เรณูนคร จังหวัดนครพนม พระธาตุเชิงชุม จังหวัดสกลนคร พระธาตุศรีสองรัก อำเภอกัน
ชัย จังหวัดเลย พระพุทธบาทบัวบก อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี พระธาตุซอนแก่น จังหวัด
ขอนแก่น

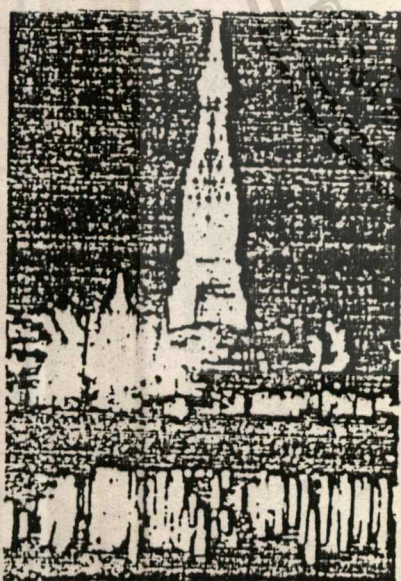
พระธาตุเชิงชุม จ.สกลนคร

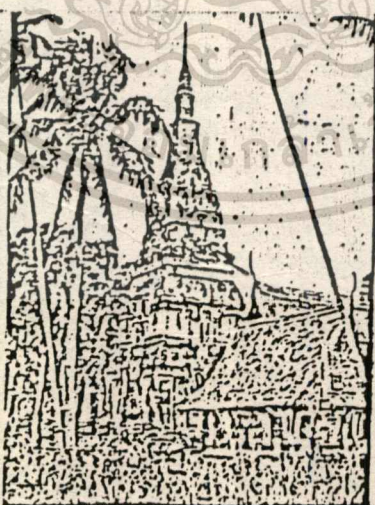
พระพุทธรูปมหาจุฬาราชวิทยาลัย อ.บ้านผือ อุดรธานี

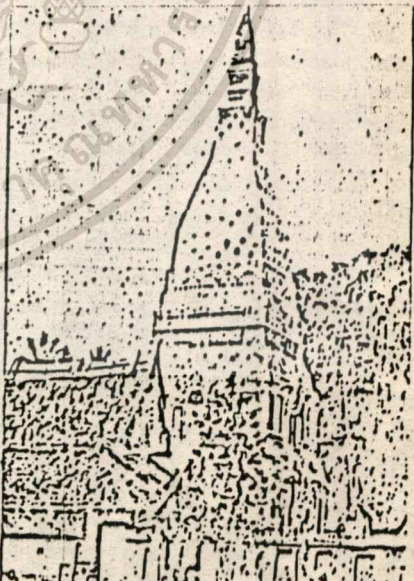
พระธาตุเรณูนคร นครพนม

งานศิลปกรรมพระธาตุพนมอภินิหาร
เมื่อเดือนมีนาคม 2521

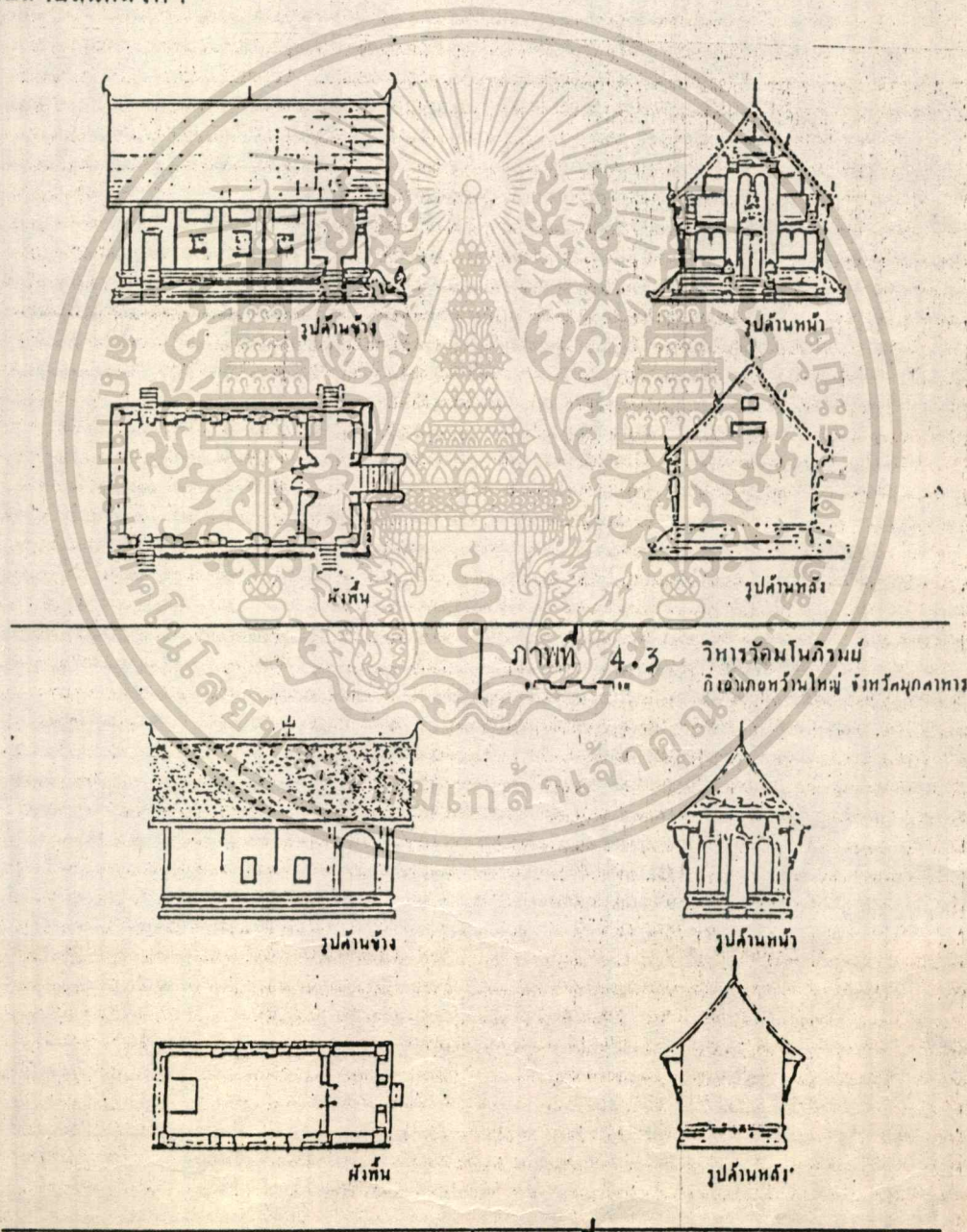
พระธาตุพนมเขมรที่เมืองพนมเปญ ประเทศเขมรเมื่อระหว่าง พ.ศ. 2450 เขตพระธาตุพนมของเจ้า
และ เจ้าหญิงองค์

ภาพที่ 4.2 องค์พระธาตุในภาคอีสาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

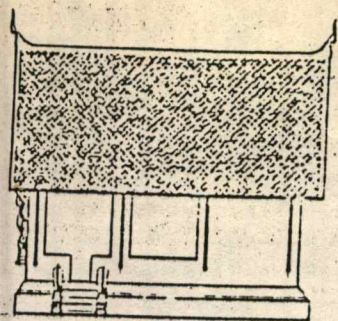
รูปแบบโบสถ์ และวิหารจะเป็นแบบศิลปะลาว ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าจะมีขนาดเล็ก รูปทรงเตี้ยแต่คล้ายกับสถาปัตยกรรมล้านนา หลังคาเครื่องไม้ทั้งหมด หรือมุงกระเบื้อง ทรงหลังคาค่อนข้างสูง เส้นของบ้านลมหรือหน้าจั่วโค้งเล็กน้อย เครื่องประดับหลังคามีเพียงช่อเท่านั้นที่ก่อด้วยปูนค่อมาจากสันหลังคาหรือก่อด้วยปูนมาถึงส่วนนอกของช่อฟ้า แล้วจึงนำไม้ที่แกะสลักเป็นส่วนปากมาค่อ ซึ่งแตกต่างจากภาคกลางที่ช่อฟ้าแกะสลักจากไม้ทั้งคัน แล้วจึงนำไปค่อที่ปลายสันหลังคา

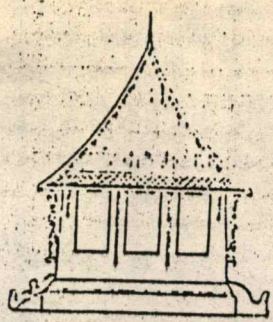
ภาพที่ 4.3 วัดรัตนโนภิรมย์
อำเภอท่าวุ้ง จังหวัดอุบลราชธานี

ภาพที่ 4.5 วัดนาทิกวนาวาส
อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

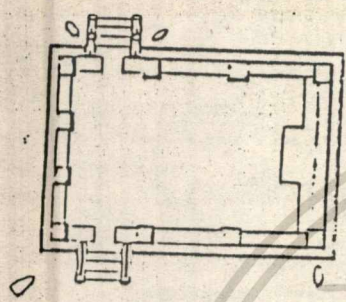
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีกรนำไปใช้

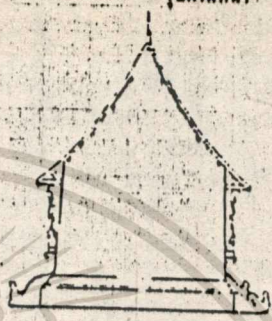
รูปด้านข้าง

รูปด้านหน้า

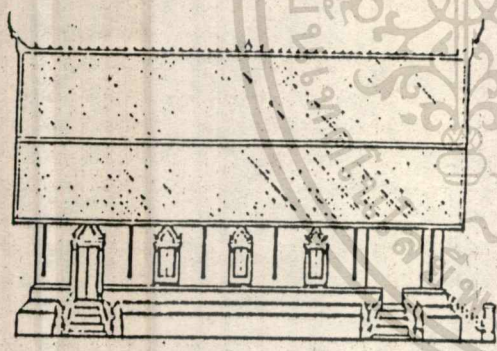

ผั้กั้น

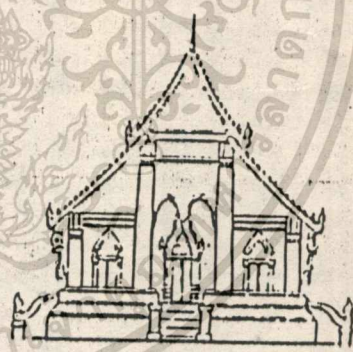

รูปด้านหลัง

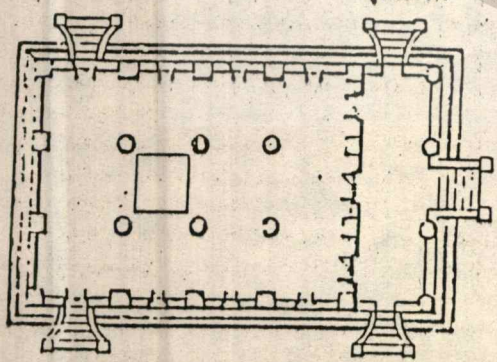
ภาพที่ 4.6 อุโบสถ วัดศรีมงคลใต้ อำเภอเมือง จังหวัดน่าน

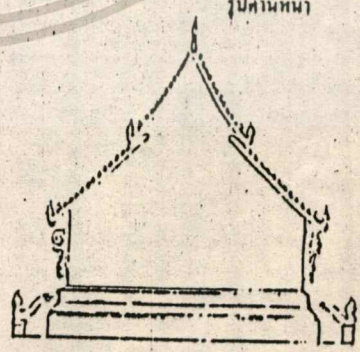
รูปด้านข้าง

รูปด้านหน้า

ผั้กั้น

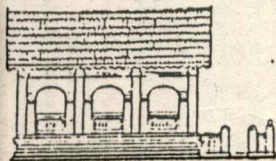
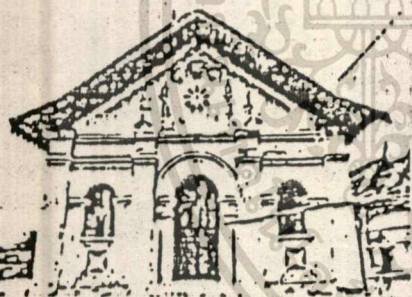
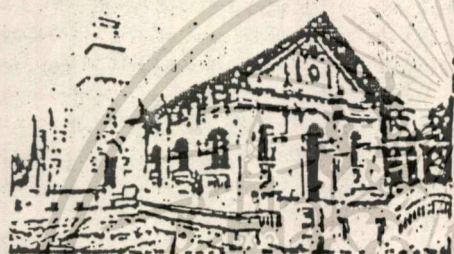

รูปด้านหลัง

ภาพที่ 4.7 วิหารวัดศรีมงคลใต้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

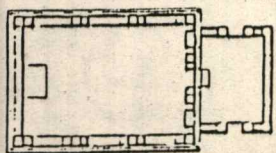
วิหารที่แสดงถึงการผสมผสานระหว่างศิลปะท้องถิ่นกับศิลปะตะวันตกอย่างใกล้ชิดส่วน
 งดงามนั้นได้แก่ วิหารวัดพระธาตุเชิงชุม ลักษณะอาคารแม้จะเปิดโถงตลอดผนัง และมีเส้น
 โถงมาประกอบอย่างมากก็ตามแต่ลักษณะของฐานอาคารที่ยกสูงแผนผังโครงสร้าง ตลอดจน
 ลวดลายประดับก็ยังคงลักษณะท้องถิ่นอยู่ สิ่งที่เห็นได้ชัดคือ หลังคาที่มีทรงเตี้ยแจ้งอย่างมาก
 ดีความ แต่ช่างก็ยังแสดงลักษณะท้องถิ่นโดยการทำให้สันหลังคาอ่อนโค้งเพื่อประดับความลวก
 ของหลังคาทำให้ เส้นมีลักษณะหักมุมทรงปลาย

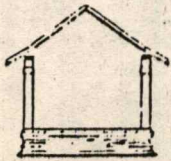
รูปด้านข้าง

รูปด้านหน้า

ผังพื้น

รูปด้านหลัง

ภาพที่ 4.8 วิหารวัดพระธาตุเชิงชุม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ในงานศึกษาค้นคว้าวิจัยเท่านั้น ไม่ให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 4.2 ศิลปวัตถุ เช่นพระพุทธรูป เครื่องประดับต่าง ๆ แบ่งเป็น
- ก. เครื่องปั้นดินเผา ที่ขุดพบเป็นโบราณวัตถุแถวบ้านเชียง จังหวัดอุดรธานี บ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นต้น ส่วนเครื่องปั้นดินเผาที่เป็นศิลปร่วมสมัยจะอยู่บ้านค่านเกวียน จังหวัดนครราชสีมา
 - ข. โลหะต่าง ๆ ได้แก่ เครื่องสำริดเป็นพวกก่าไล ก่าไลตันแขน (พาหุรัด) ลูกปัดและระฆัง เป็นต้น พบมากที่บ้านนาดี จังหวัดขอนแก่น บ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ นอกจากนี้ยังพบเบ้าหลอมโลหะที่ทำถ้วยหินทราย และเบ้าดินผสมเคลือบและสารบางอย่างที่มีจุดละลายเหนือโลหะ เป็นต้น

ข้อมูลเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิเคราะห์สถาปัตยกรรมอีสาน ที่มีเอกลักษณ์แตกต่างกันออกไปในแต่ละท้องถิ่น แต่ละยุคสมัยที่แยกแยะละเอียดออกไป ซึ่งเป็นของที่ต้องพิจารณาอย่างลึกซึ้งลงไปถึงรายละเอียดทั้งในเชิงประวัติ และสกุลช่างถ้วยจึงจะถูกต้อง แต่ก็เชื่อว่าเหลือวิสัยจะช่วยกันคิด และศึกษาค้นหากันอย่างเห็นคุณค่าและเข้าใจ แล้วช่วยกันบันทึกเอาไว้ช่วยกันอนุรักษ์สถาปัตยกรรมเก่า ๆ เอาไว้ให้ลูกหลานศึกษาถ้วยเพื่อจะได้เกิดความรักกัน ความภูมิใจห่วงแทน สมบัติอันล้ำค่าของประเทศโดยส่วนรวมกัน ช่วยอนุรักษ์สิ่งที่ตั้งงามไว้สืบทอดต่อไปคนเราจะก้าวไปข้างหน้าได้อย่างมั่นใจอย่างไร ถ้าไม่ศึกษาภูมิหลังของตนเองให้ถ่องแท้เสียก่อน

4.2 เรือนพักอาศัยของชาวไทยโคราช

เรือนพักอาศัยพื้นบ้านของชาวจังหวัดนครราชสีมา เขตอำเภอเมืองและอำเภอใกล้เคียง เช่น อำเภอโชคชัย อำเภอปักธงชัย อำเภอสีคิ้วและอำเภอพิมาย มีลักษณะมือแตกไปจากบ้านเรือนชาวไทยอีสานในจังหวัดอื่น ๆ อาจเป็นไปได้ที่ว่า เมืองโคราชได้รับการสถาปนาเป็นเมืองหน้าด่านสำคัญเพื่อป้องกันทัพลาวและเขมรมาตั้งแต่รัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ผู้คนจากอยุธยา รวมทั้งมอญและเชื้อสายเขมร (อีสานใต้) ได้ผสมผสานทางวัฒนธรรมจนเกิดเป็นภาษาพูดที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเองอยู่เพียงจังหวัดเดียว แม้แต่การละเล่น "เพลงโคราช" (KORAT SONG) ก็แต่งกายแบบนุ่งโจงกระเบน ไม่มีแคนประกอบ ผิดไปจากการละเล่นของชาวไทยอีสานทั่ว ๆ ไป

ถึงนั้นบ้านพักอาศัยของชาวบ้านจึงได้รับอิทธิพลจากเรือนไทยภาคกลางตั้งแต่สมัยอยุธยา มาเป็นส่วนใหญ่ กาลเวลาเนิ่นนานเข้าฝีมือช่างได้เปลี่ยนแปลงไปตามความคิดความอ่านของช่างท้องถิ่นจนเกิดการคลัดคลายในรูปแบบและรายละเอียดบางส่วน จนเกิดเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นขึ้น ซึ่งเราเรียกว่าเป็น "เรือนไท-โคราช"

เรือนไท-โคราช มักจะสร้างเป็นตัวเรือน 3 ห้องนอน (เสากลาง 4 ต้น 3 ช่วงเสลา) มีหน้าค่าง 3 บาน ประตู 1 บาน ช่วงก้ำวจากประตูลงสู่ระเบียบ (โคราชเรียก พระระเบียบ) สูง 0.80 เมตร จนต้องมีไม้รองแทนกระโถกอีก 1 ชั้น พระระเบียบนี้เป็นที่นั่งพักผ่อน ส่วนหลังคาเป็นจั่วสูงมากกว่า 50 องศา มีบันลมและการตกแต่งหน้าจั่วเป็นลวดลายการเข้าไม้แกะสลักต่าง ๆ

จั่วที่แตกต่างกันในการเข้าไม้จะมีชื่อเรียกต่างกัน เช่น

จั่วเกล็ดกลม (ดูรูป)

จั่วตุ๊กหัก (ดูรูป)

การเรียกชื่อเรือนก็แตกต่างกัน อาทิ เรือนมรดก หมายถึงเรือนที่เจ้าของได้สร้างขึ้นเป็นเรือนหอในการแต่งงานออกเรือน ส่วน เรือนหอ หมายถึงเรือนที่สร้างไว้รับแขก

หรือเป็นส่วนที่ให้แตกหักเป็นคัน

1. ลักษณะของโครงสร้าง ใช้เสากลมแฉ่งผิว เส้นผ่าศูนย์กลาง 5 นิ้ว-5 นิ้วครึ่ง เป็นไม้เต็งรับฝังในดิน 1 คอก เจาะกลางเสาสอดรอกหรือคานให้ทะลุไพล่ปลายทั้ง 2 ด้าน ราว 30 เซนติเมตร หัวเสาจะทำเป็นเกี้ยวในหัวเรียก กั้นเทียน สูง 1 คืบ สำหรับสวมชื่อทางนอนลงบนกั้นเทียน ยึดชื่อไว้ทั้ง 2 ข้าง กลางชื่อตัวหัวทกยจะเจาะทะลุให้ปลายตั้งสอดขึ้นจนถึงรอยบาก (ความสูงเท่าความสูงของจั่วบ้าน) เสาทั้ง จะขสกลกลางนึ่งบนคานหัวท้าย ไม้อะเส (รัศหัวเสา) จะบากลือคดลงบนร่องบากของชื่อทุกตัว จันทันจะบากวางลงบนไม้อะเสอีกค่อหนึ่ง และจะบากจันทันวางแปทางนอน ไม้กลอนนิยมไม้ไผ่รวก หรือ ไม้หมาก เอาเฉพาะผิวและมุงหญ้าเท่านั้น ส่วนไม้ปีกนก (เท้า) จะสอดทะลุเสาออกไปรับเชิงชาย

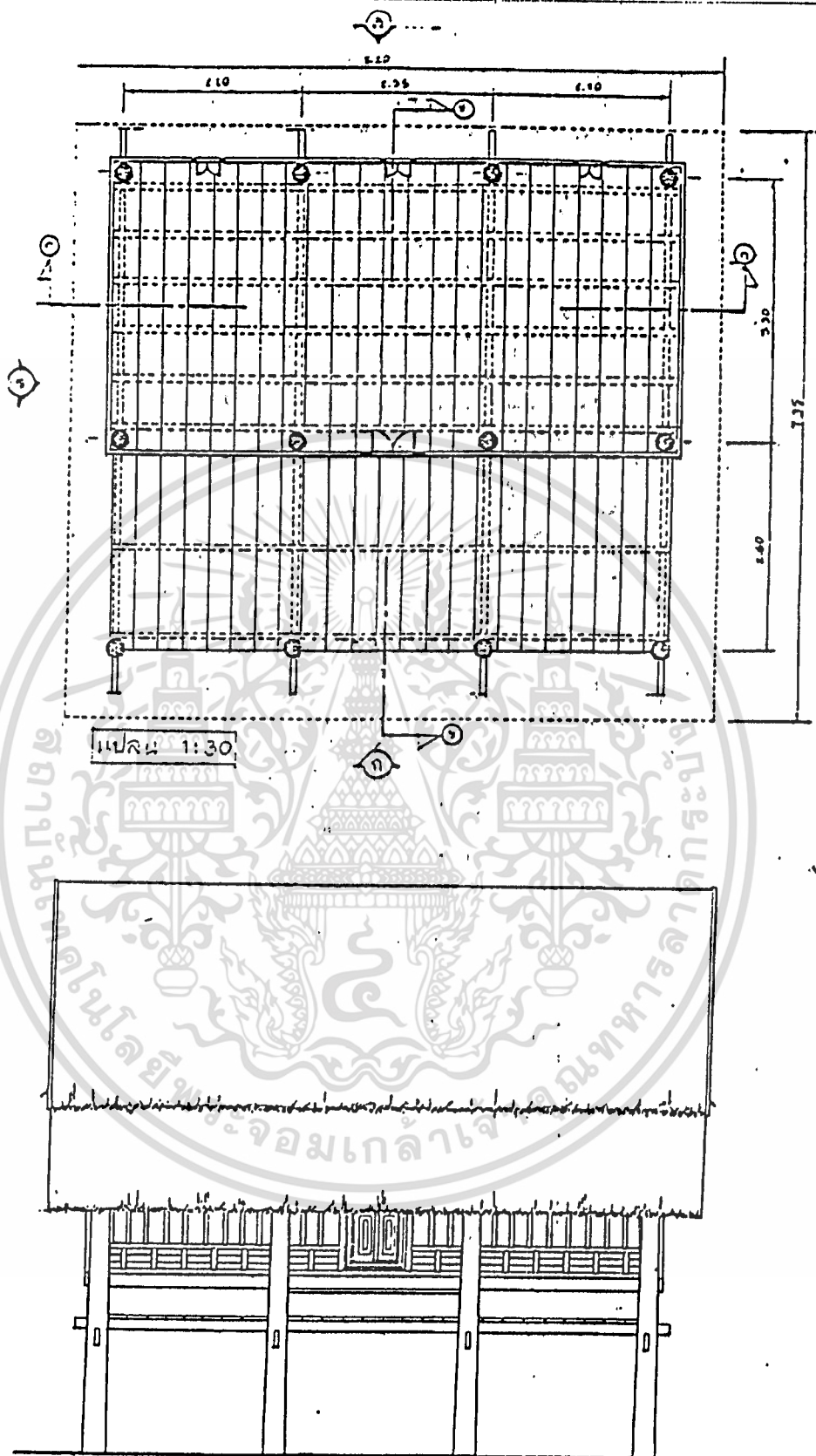
2. ลักษณะฝาผนัง เท้าที่ปรากฏพอแยกได้ 3 ประเภท

2.1 ประเภทฝาดั้ง (หรือฝาสายบัว) ใช้วางแผ่นกระดานฝาทางคั้ง คีเคร่า ขนาด 1 นิ้ว คูณ 2 นิ้ว ปะกัับเฉพาะค้านนอกทุกรอยต่อของแผ่นกระดาน นอกจากนั้นยังยึดเยื้องฝาดั้งให้ดูเหมือนฝาทางนอน โดยการเจาะร่องกระดานฝาทางขวางไปในทางนอนให้เห็นเป็นเส้น ๆ โดยหลอกต นึกว่าเป็นฝานอน

2.2 ประเภทฝานอน เป็นการแบ่งกระดานฝาเป็นช่วง ๆ ไปในทางนอน คั้งเคร่า 1 นิ้วครึ่ง คูณด้วย 3 นิ้ว เจาะร่องให้ปลายกระดานสอดซ้อนกันขึ้นไปจนตลอดความสูงของฝา

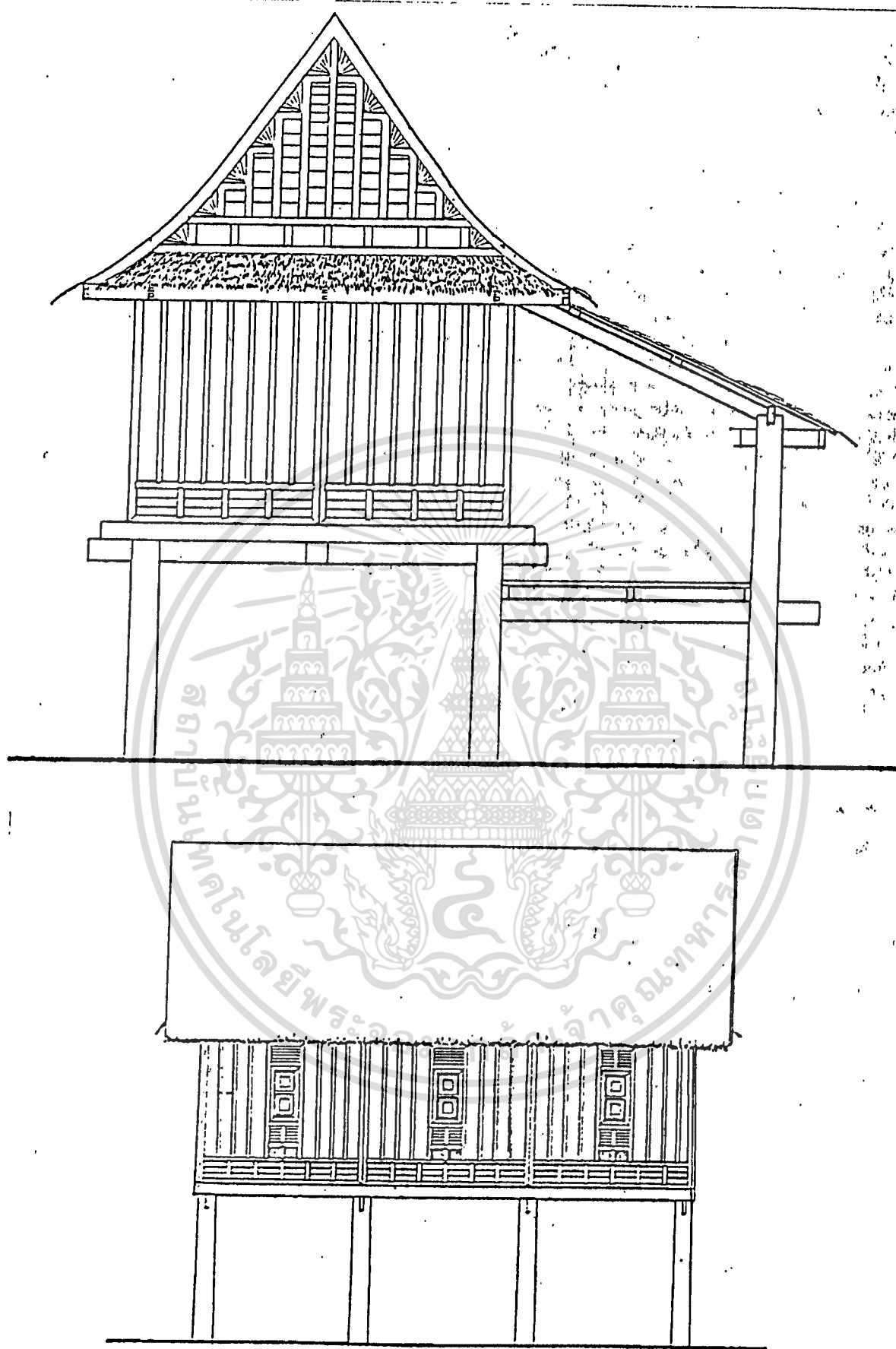
2.3 ประเภทฝารื้อ (หรือฝากรูเซงคำ) ทั้งค้านนอกและค้านใน ปลายไม้ไผ่สอดเข้าไปในเคร่า คั้งไม้จริงขนาด 1 นิ้วครึ่ง คูณ 3 นิ้ว วางห่างกันประมาณ 40 ซม. โดยเจาะร่องให้โค้งรับกับรูปร่างของไม้ไผ่ทั้ง 2 ท่อน ซึ่งหนีบเอาคันทันรื้อไว้อย่างแน่นหนา

เรือนไทยโคราชคามชนบทออกไปมักนิยมใช้ฝารื้อ เป็นส่วนใหญ่เพราะมีราคาถูกและเป็นฉนวนกันความร้อนได้ดี นอกจากนี้เมื่อฝารื้อผู้ก็สามารถซ่อมแซมได้ง่ายและรวดเร็ว

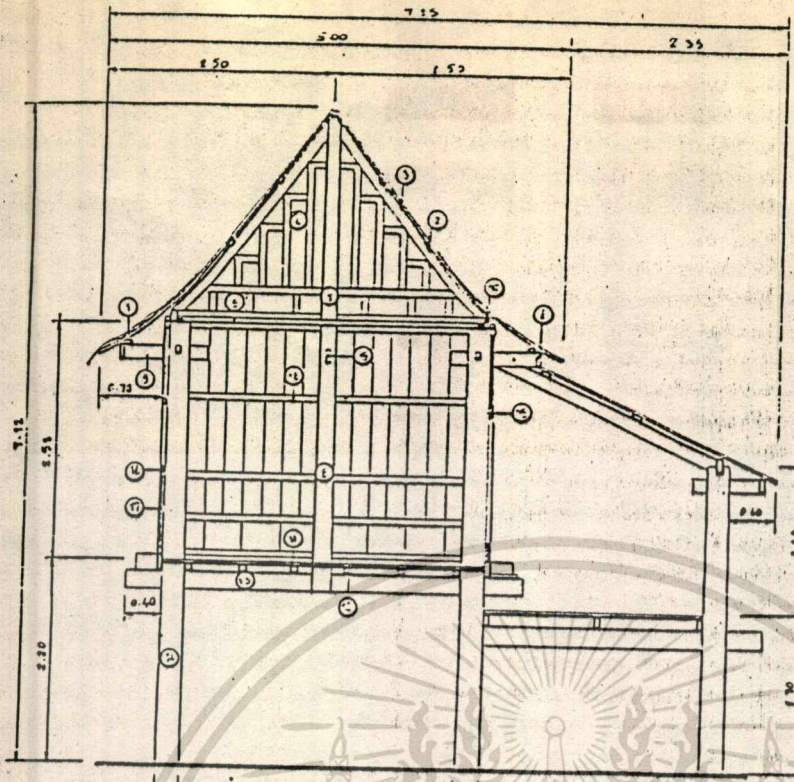
ภาพที่ 4.8 เรือนพักอาศัยของชาวไท-โคราช

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

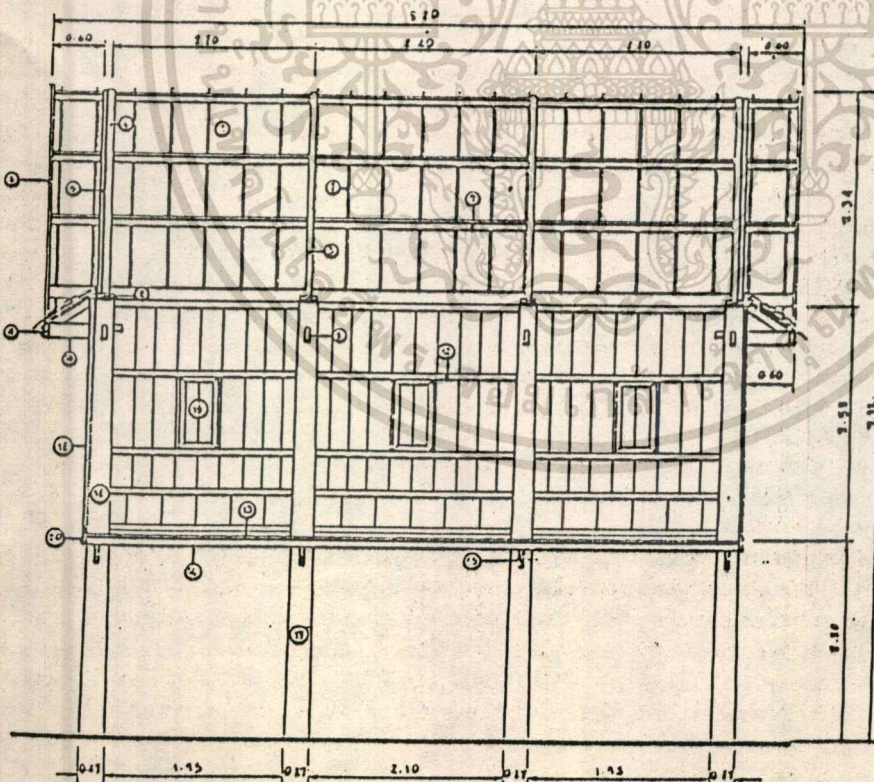
ภาพที่ 4.9 เรือนทักอาศัยของชาวไท-โคราข

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

๑	หลังคาหน้า
๒	แป
๓	ไม้กลอน
๔	ฉับ
๕	ทับ
๖	ไม้กลอน
๗	ใบตอง
๘	เม้าตอง
๙	พากรม
๑๐	ตะเภา
๑๑	ค้ำไม้
๑๒	ภง
๑๓	คาน (ขาง, ตะค)
๑๔	พากรม
๑๕	รวมกันตะค
๑๖	รวมกันคาน
๑๗	เม้าตอง (เม้าตอง)
๑๘	คาว
๑๙	เก้า

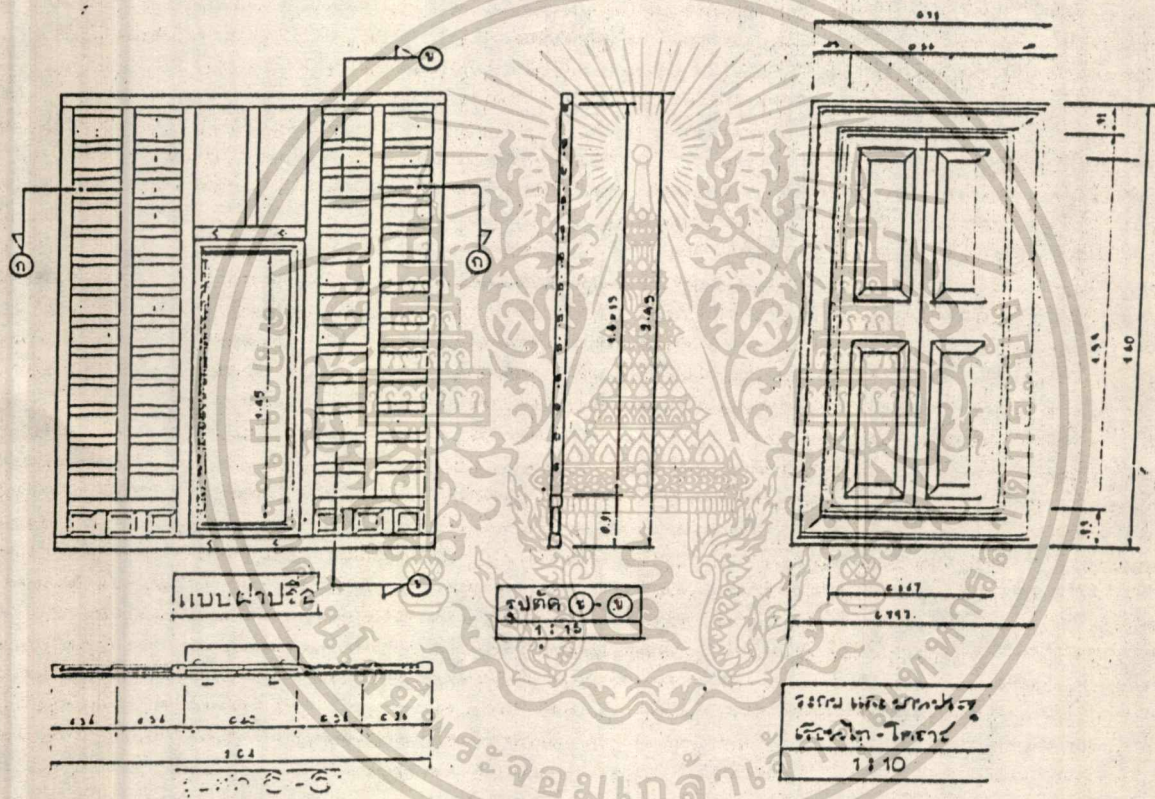
รูปตัด ๑-๒ + ๓๐

๑	หลังคาหน้า
๒	หลังคา
๓	ฉับ
๔	ไม้
๕	ไผ่
๖	ใบตอง
๗	แป
๘	ธอ
๙	เก้า
๑๐	คาน
๑๑	ไม้กลอน
๑๒	คาว
๑๓	ทับ
๑๔	คาง
๑๕	คาน
๑๖	เสาตอม
๑๗	ค้ำ
๑๘	ฝัอง
๑๙	พื้นคาน
๒๐	พวง

ภาพที่ 4.10 เรือนพักอาศัยของชาวไท-โคราช

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.11 เวิ่นพักอาศัยของชาวไท-โคราช

4.3 ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านอีสาน

ก. เครื่องจักสานพื้นบ้าน

จากลักษณะทางชาติพันธุ์แล้วคนอีสานยังมีวัฒนธรรมการบริโภคข้าวเหนียว เช่นเดียวกับประชาชนในภาคเหนือ ถึงแม้ว่าคนอีสานจะบริโภคข้าวเหนียวเหมือนกับภาคเหนือ แต่เครื่องจักสานที่เนื่องด้วยการผลิตบริโภคข้าวเหนียวของภาคอีสานก็มีลักษณะเฉพาะคนที่ต่างไปจากของภาคเหนือ แม้จะใช้ประโยชน์ในการใส่ข้าวเหนียว เช่นเดียวกันก็ตาม

เครื่องจักสานภาคอีสานที่เนื่องด้วยวัฒนธรรมการบริโภคข้าวเหนียวที่สำคัญ และเป็นของภาคอีสาน คือ กระจับข้าว และกองข้าว

กองข้าวและกระจับข้าวอีสานในบริเวณจังหวัดที่เรียกว่าอีสานกลางและอีสาน มีรูปแบบเฉพาะคนที่ต่างกัน โดยมีรูปแบบและวิธีการสานที่เป็นของตนเอง ตามความนิยมของท้องถิ่น ซึ่งยากที่จะสืบสาวไปได้ว่า ใครเป็นผู้คิดค้นแบบและทำมาแต่เมื่อใด ทราบแต่เพียงว่าเป็นแบบอย่างที่นิยมทำกันมาแต่บรรพบุรุษ และทำสืบทอดกันเรื่อยมาจนปัจจุบัน

กองข้าวแบบแรกที่น่ากล่าวถึงคือ กองข้าวที่ใช้กันในบริเวณอีสานกลาง โดยเฉพาะจังหวัดมหาสารคาม ร้อยเอ็ด ขอนแก่น นั้นเป็นกระจับที่มีลักษณะและรูปแบบต่างไปจากกระจับข้าวที่สานด้วยไม้ไผ่ของถิ่นอื่น ๆ คือ กองข้าวนี้ประกอบด้วยส่วน 3 ส่วนคือ ส่วนฐานสำหรับตั้ง ที่ฐานนี้บางทีก็แกะเป็นลวดลายเพื่อความสวยงามไปด้วยส่วนตัวกองข้าวสานด้วยไม้ไผ่ซ้อนกัน 2 ชั้น เป็นรูปคล้ายคอกบัวแต่ขอบสูงชันไปเหมือนโถ โดยมีส่วนฝามีรูปร่างเหมือนฝาชีครอบอีกชั้นหนึ่ง โดยส่วนขอบของฝายจะใช้ก้านตาลเหลาเป็นแผ่นบาง ๆ โกงทำขอบฝาเพื่อความคงทน การสานกองข้าวชนิดนี้จะต้องสานตัวกองข้าวซ้อนกัน 2 ชั้น เพื่อให้เก็บความร้อนได้ดี โดยที่จะสานโครงชั้นในก่อนด้วยลายสองที่กันเป็นแผ่นสี่เหลี่ยมเพื่อให้เกิดมุมสี่มุมสำหรับผูกกับไม้กากบาท ที่เป็นฐานไค้สะกวก เสร็จแล้วจึงสานส่วนต่อขึ้นมาเป็นตัวกองข้าวด้วยลายซีก (ภาษาถิ่นเรียก"ลายกราว") โดยใช้คอกตะแคงเส้นเล็ก ๆ จนไค้ขนาดตามความต้องการแล้วจึงสานตัวกองข้าวก้านนอกครอบอีกชั้นหนึ่งด้วยคอกป็นเป็นลายสองย่น หรือลายสองเวียน เพื่อให้เกิดความสวยงาม โดยที่ตัวกองข้าวที่สานหุ้มนี้ จะต้องสานให้

ใหญ่กว่าตัวแบบภายใน แล้วพับปากก่องข้าวหุ้มกลับเข้าไปภายในเพื่อความเรียบร้อยอีกครั้งหนึ่ง โดยใช้เส้นหวายผูกคาดไว้ภายนอกเพื่อรับขอบของส่วนผิวไปในตัว เมื่อได้ตัวก่องข้าวแล้วจึงทำฐานก้วยไม้ตามแต่จะหาได้เป็นแผ่นไม้กากบาท ไขว้กัน โดยมากจะทำฐานให้ผวยออกรับกับรูปทรงของก่องข้าวก้วย ไม้ฐานนี้จะผูกติดกับส่วนก้นที่มุ่มก้วยหวาย เมื่อได้ตัวก่องข้าวพร้อมฐานแล้วจึงสานฝา ซึ่งมักจะสานก้วยคอกป็นค่อนข้างใหญ่เป็นลายเฉลวหรือลายตาข่าย แล้วแต่จะเรียกโดยสานเป็นรูปคล้ายฝาชี ส่วนที่ขอบของฝาจะใช้ก้านศาลทำเป็นแผ่นโค้งเข้าขอบเพื่อความคงทนเมื่อไค้ส่วนประกอบที่สำคัญพร้อมแล้วจะต้องทำหูสำหรับร้อยเชือกเพื่อใช้สะพายบ่าหรือใช้แขวน จากรูปทรงและวิธีการของก่องข้าวแบบนี้จะเห็นว่าเป็นการสร้างรูปแบบของเครื่องใช้ให้สนองประโยชน์ใช้สอยไค้กั้นนั้นเอง ซึ่งอาจจะวิเคราะห์ไค้ว่าก่องข้าวชนิดนี้มีความสมบูรณ์ทั้งในค่านรูปทรงที่สวยงามและความสมบูรณ์ในค่านประโยชน์ใช้สอย

โดยเริ่มจากส่วนฐานหรือค่นของที่ทำก้วยไม้จริงเป็นรูปกากบาทนั้น เป็นส่วนที่สำคัญที่ช่วยใ้ก่องข้าวทั้งไค้ไค้ไม่ล้มน้่ายแทนที่จะเป็นเพียงฐานธรรมดา ซ่างสานก่องข้าวยังไค้ทำให้มีลักษณะผายออกใ้รับกับรูปทรงของก่องข้าวเพื่อความสวยงามก้วย ส่วนฐานก่องข้าวนี้คงจะไค้รับอิทธิพลทางความคิดมาจากเขียนหมากไม้ของอีสาน เพราะบางครั้งฐานจะแกะเป็นลวดลาย เช่นเดียวกับเขียนหมากไม้ ส่วนรูปทรงของก่องข้าวอาจจะมีอิทธิพลของ "ก่องข้าวขวัญ" ของภูไท ซึ่งเป็นก่องข้าวที่มีรูปทรงใกล้เคียงกันเพียงแต่ก่องข้าวขวัญจุสูงชุกและไค้รับการประดับตกแต่งมากกว่า

ส่วนผาก่องข้าวนี้มีลักษณะคล้ายฝาชีมีความประสานกลมกลืนกับรูปทรงของตัวก่องข้าว จึงนับว่าก่องข้าวสานแบบนี้เป็นก่องข้าวที่สานก้วยไม้ไค้ของชาวอีสานที่มีความงามและมีลักษณะเฉพาะที่มีความสมบูรณ์ในค่านที่น้่าสนใจยิ่ง

นอกจากก่องข้าวแบบดังกล่าวแล้วยังมีภาชนะใส่ข้าวเหนียวอีกแบบหนึ่งที่นิยมใช้กันในบริเวณภาคอีสานเหนือ เรียกว่า "กระต๊อบ" สานก้วยไม้ไค้เช่นกัน แต่รูปแบบและวิธีการสานแตกต่างออกไป คือ เป็นกระต๊อบทรงระบอบคล้ายกระป๋องไม่มีขามีเพียงส่วนตัวกระต๊อบ

และส่วนฝาเท่านั้น วิธีการสานจะสานควยคอกไม้เสี้ยะซึ่งเป็นคอกอ่อน ๆ โดยจะสานเป็นรูปทรงกระบอกให้มีความยาวเป็นสองเท่าของความสูงของตัวกระทืบที่ต้องการเสร็จแล้วจะต้องพับทบกลับส่วนหนึ่งไว้เป็นคานใน ก็จะไค้ตัวกระทืบชนิดนี้จะสานลายคานในและคานนอกต่างกันคือ ส่วนที่จะพับทบกลับไว้คานในจะสานควยลายอ่าวเวียน ส่วนนอกที่ต้องการความสวยงามจะสานควยลายสองยี่น หรือยกคอกเพื่อความสวยงาม ส่วนกันจะคอกสานเป็นแผ่นกลม ๆ ต่างหาก แล้วนำมาวนนิกคอกกับตัวกระทืบภายหลังส่วนฝากระทืบก็จะทำเช่นเดียวกับตัวกระทืบ กระทืบชนิดนี้บางครั้งอาจใช้กานคาสชกเป็นวงทำเป็นส่วนฐาน เพื่อความคงทนควย แต่ถ้าเป็นเล็ก ๆ อาจจะไม่ต้องเสริมฐานก็ได้

กระทืบข้าวเหนียวชนิดนี้ จะเห็นว่ามียุขแบบวิธีการสานต่างไปจากคอกข้าวที่นิยมใช้กันในอีสานกลาง แต่ประโยชน์ในการใช้สอยไม่แตกต่างกัน ยังคงใช้ใส่ข้าวเหนียวหนึ่งไค้ก็เช่นกัน

อย่างไรก็ตามความแตกต่างเหล่านี้ อาจจะมาจากความนิยมของท้องถิ่นแต่ละท้องถิ่นที่ท่าสืบทอดคอก ๆ กันมาแต่บรรพบุรุษนั่นเอง และในปัจจุบันนี้กระทืบคอกข้าวทั้งสองชนิดยังคงรักษารูปทรงและลักษณะเฉพาะถิ่นของคนไว้ได้ก็เพราะผู้สานแต่ละถิ่นมักจะมี ความถนัด และเคยชินที่จะทำตามแบบอย่าง ของตนมากกว่า ที่จะทำเลียนแบบกระทืบหรือคอกข้าวถิ่นอื่น ซึ่งตนเองไม่คุ้นเคยและโดยทั่วไปแล้วการเปลี่ยนแปลงของ เครื่องจักสานพื้นบ้านนั้นเป็นไป ไค้ยาก เพราะผู้สานจะรู้สึกคิดซัดและไม่ชอบทำในสิ่งที่ตนไม่ถนัด ซึ่งจะเห็นไค้ทั่วไปว่าเครื่อง จักสานพื้นบ้านที่แท้จริงนั้นจะเปลี่ยนแปลงไปบ้างก็ เป็นไปอย่างช้า ๆ ซึ่งอาจจะเปลี่ยนแปลงเพียง การเพิ่มสีลัน หรือนำวัสดุสมัยใหม่ เช่น พลาสติกเข้ามาประยุกต์ใช้ประกอบกับเครื่องจักสาน ซึ่งก็เป็นไปตามสมัยนิยมมากกว่าความต้องการที่จะ เปลี่ยนแปลงรูปแบบทั้ง เติมของคน

นอกเหนือไปจากกระทืบและคอกข้าวทั้งสองแบบดังกล่าวแล้วยังมีเครื่องจักสานอื่น ๆ ของภาคอีสานที่มีลักษณะเฉพาะ เป็นของตนเองต่างกันไปคามความนิยมของท้องถิ่น แต่มีเครื่องจักสานอีกอย่งหนึ่งที่น่าจะกล่าวถึงคือ "ตะกร้า" หรือที่ภาษาถิ่นเรียก "กะต๋า" หรือ "กะต๋า"

ตะกร้า หรือ กะต๋าสานด้วยไม้ไผ่ของภาคอีสานนี้มีประโยชน์ในการใช้สอย เช่นเดียวกับตะกร้า กระบุงภาคกลางหรือซ้าภาคเหนือ เป็นภาชนะที่ใช้กันอย่างกว้างขวางในภาคอีสานเพราะใช้ใส่ของได้สารพัดและใช้ไ้ทั้งการหิ้วด้วยมือ หรือจะหามคอนไปควยคานก็ได้ รูปทรงของตะกร้าหรือกะต๋านนี้ต่างไปจากตะกร้าภาคอื่น ๆ โดยทั่วไปกะต๋านนี้จะสานด้วยไม้ไผ่ การเริ่มสานส่วนกันก่อนลายซัค (ลายซัคมี) ด้วยคอกคู้ แล้วค่อย ๆ สานค่อขึ้นมาคานข้างของตะกร้าด้วยลายธรรมดาเรื่อยไปจนถึงส่วนปากของตะกร้า ซึ่งจะไ้ใช้คอกเส้นเล็กเพื่อความแข็งแรงทนทาน ส่วนที่ปากหรือขอบตะกร้าจะใช้วิธีเก็บริมโดยสานซ้อนคอกเข้าในตัวตะกร้า เสร็จแล้วจะทำหูตะกร้า เพื่อให้หิ้วหรือหาม โดยมากจะใช้ไม้ไผ่อีกชิ้นหนึ่งโค้งเหนือปากตะกร้า แล้วผูกปลายทั้งสองเข้ากับตะกร้าตรงขอบ กระจุกหัวภาคอีสานนี้จะมีรูปทรงคล้าย ๆ กันหรือ เหมือนกัน จะต่างกันบ้างก็ด้วยขนาดเล็กลงใหญ่ แต่โดยทั่วไปแล้วจะคล้ายคลึงกัน ตะกร้าหรือกะต๋านนี้มีใช้ในภาคอีสาน ตะกร้าชนิดนี้จะใช้ไ้ทั้งแบบเป็นคู้และใช้หิ้วใบเดียว ตั้งแต่ ผัก ผลไม้ ถ่าน และสิ่งของอื่น ๆ ไปจนถึงใช้เป็นเขียนหมากสำหรับใส่หมาก เรียกว่า "คูลหมาก" หรือบางครั้งใช้ชันท้าทำเป็นคู้ หรือ คูลสำหรับตักน้ำก็ได้ เพราะมีน้ำหนักเบาและทำไ้ได้ง่าย

อย่างไรก็ตามตะกร้าสานของอีสานนี้ถึงแม้ว่าจะเป็นเครื่องจักสานที่มีรูปทรงและลวดลายในการสานง่าย ๆ ไม่ละเอียดประณีตเท่าเป็น เครื่องใช้ในครัวเรือนของชาวอีสานที่ใช้กันแพร่หลายมาก จนถึงอ่าเป็นตะกร้าประจำภาคก็เห็นจะไ้ เพราะจะพบเห็นชาวอีสานหิ้วตะกร้าหรือหามตะกร้านี้ทั่วไป

การผลิตตะกร้าชนิดนี้แต่เดิมคงจะเป็นลักษณะต่างคนต่างทำขึ้นใช้ แต่เมื่อมีความต้องการมากขึ้น จึงมีบางท้องถิ่นทำตะกร้านี้ขึ้นขายเป็นอาชีพ ซึ่งถึ่ทำกันหลายแห่งในปัจจุบัน เช่น บ้านหัวนาคำ อ่าเภอยางนลาค จังหวัดกาฬสินธุ์

นอกจากเครื่องจักสานที่ใช้กันแพร่หลายในภาคอีสานและถึ่ไ้กล่าวว่าเป็นเอกลักษณ์ของเครื่องจักสานอีสานดังกล่าวแล้วยังมี เครื่องจักสานของอีสานหลายอย่าง แต่ส่วนมากจะเป็นเครื่องจักสานไม้ไผ่มากกว่าอย่างอื่นและเครื่องจักสานที่ใช้กันมากในชีวิตประจำวันก็ เป็นพวก

ลักษณะต่าง ๆ เช่น กระจับปี่ ตะกร้า กระจับปี่ เปล่เต็ก เป็นต้น เครื่องจักสานที่จำเป็น
 ต่อชีวิตคืออย่างหนึ่งคือเครื่องมือจับและกักสัตว์น้ำ เช่น ไซ ช้อง กุ่มกบ กุ่มसान เป็นต้น
 เครื่องจักสานที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการเลี้ยงไหมและการทอผ้า เช่น กระจับปี่บั้นผ้าฝ้าย กระจับปี่เลี้ยง
 ไหม เป็นต้น และเครื่องจักสานอีกชนิดหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับขนบประเพณี เช่น เบ็ญหมาก ก่อง
 ข้าวขวัญ เป็นต้น

อย่างไรก็ตามเครื่องจักสานในภาคอีสานนั้นนับเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ที่สำคัญใน
 การดำรงชีวิตอย่างมาก และการทำเครื่องจักสานในภาคอีสานในปัจจุบันก็ยังมีความสำคัญ
 ในหลายท้องถิ่น ทั้งที่ทำเป็นอาชีพโดยตรง และทำเป็นอาชีพรองยามว่างจากการทำไร่นา
 ก็มีไม่น้อย

เครื่องจักสานภาคอีสานส่วนมากเป็นเครื่องจักสานไม้ไผ่แทบทั้งสิ้น ตั้งแต่ภาชนะ
 สำหรับใส่ข้าวของต่าง ๆ พวกกระจับปี่ตะกร้าไปจนถึงเครื่องจักสานที่ใช้จับสัตว์น้ำ เช่น ไซ
 กุ่มसान กุ่มกบ ช้องชนิดต่าง ๆ เป็นต้น

โดยทั่วไปแล้วเครื่องจักสานภาคอีสานจะมีความสัมพันธ์กับอาชีพกสิกรรมภายนอก
 จากเครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น เครื่องจักสานที่ใช้กับการบั้นผ้าฝ้าย การทอผ้า
 การเลี้ยงไหม เป็นต้น

เครื่องจักสานของภาคอีสานทั้งหมดที่กล่าวมาแล้วนี้ เป็นส่วนหนึ่งของเครื่องจักสาน
 ที่มีลักษณะเฉพาะที่ถือได้ว่าเป็นเอกลักษณ์ของเครื่องจักสานอีสาน ไม่ว่าจะวิธีการสาน รูปแบบ
 การสานและประโยชน์ใช้สอย ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เกิดขึ้นตามสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ
 ขนบประเพณีและความต้องการด้านประโยชน์ใช้สอยของชาวอีสานนั่นเอง

ข. เครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านอีสาน

การทำเครื่องปั้นดินเผาเป็นงานหัตถกรรมที่เก่าแก่ที่สุดของมนุษย์อย่างหนึ่ง ดินเผาที่เป็นภาควัตถุในอีสานในปัจจุบันนี้เป็นแหล่งผลิตเครื่องปั้นดินเผามานานนับพัน ๆ ปี ย้อนขึ้นไปในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ จนถึงยุคหินใหม่ โดยได้พบเครื่องปั้นดินเผาในหลุมศพของมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์ที่บ้านนาทึบโนนกกทา ตำบลบ้านโคก อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น และต่อมาในชั้นยุคสำริดหรือยุคโลหะก็ได้พบแหล่งอารยธรรมสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นแหล่งผลิตเครื่องปั้นดินเผาที่สำคัญในภาคอีสาน คือบริเวณบ้านเชียง อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี มีอายุถึงประมาณ 6,000 ปีเศษมาแล้ว ซึ่งแสดงให้เห็นว่าดินเผาอีสานเป็นแหล่งผลิตเครื่องปั้นดินเผาสืบต่อกันมานาน และได้ผลิตสืบต่อกันในสมัยต่อ ๆ มาจนถึงปัจจุบัน จากการขุดค้นในบริเวณบ้านเชียง ได้พบเศษภาชนะเครื่องปั้นดินเผาสมัยลพบุรี สืบต่อมาจากชั้นหินยุคโลหะตอนปลายและพบหม้อดินเผาบรรจุกระดูกเผาไฟอยู่ทั่วไป ซึ่งเป็นประเพณีการเก็บกระดูกใส่หม้อดินเผาฝังไว้ในดินหลังจากประกอบพิธีศพแบบกิจสมัยประวัติศาสตร์ นักโบราณคดีสันนิษฐานว่าเป็นของมนุษย์สมัยประวัติศาสตร์ราวพุทธศตวรรษที่ 13 นอกจากนี้ยังได้พบเครื่องมือสำคัญในการทำเครื่องปั้นดินเผาสมัยประวัติศาสตร์คือ "หินคู" ซึ่งพบเป็นจำนวนมากในแหล่งขุดค้นต่าง ๆ และเครื่องมือหินคูนี้ในปัจจุบันชาวอีสานยังใช้ปั้นหม้อดินเผาอยู่ทั่วไป เช่นการทำเครื่องปั้นดินเผาที่บ้านคำอ้อ ตำบลบ้านเชียง อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี หมู่บ้านโพนขวา และหมู่บ้านผือโปก ตำบลเปือยน้อย อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด และหมู่บ้านอื่น ๆ อีกหลายแห่ง จากหลักฐานที่เป็นเครื่องมือสำคัญนี้ อาจจะสันนิษฐานได้ว่าการทำเครื่องปั้นดินเผาโดยเฉพาะหม้อดินที่ทำกันอยู่ในภาคอีสานในปัจจุบันนี้ อาจจะสืบต่อมาเป็นลำดับจากสมัยก่อนประวัติศาสตร์ สมัยประวัติศาสตร์มาจนถึงปัจจุบัน โดยที่มิได้เปลี่ยนแปลงไปมากนัก ซึ่งถือได้ว่าเป็นเอกลักษณ์และลักษณะเฉพาะถิ่นของเครื่องปั้นดินเผาภาคอีสาน

ดังได้กล่าวแล้วถึงความเป็นมาของการทำเครื่องปั้นดินเผาในดินแดนภาคอีสาน จะเห็นได้ว่าเป็นงานศิลปหัตถกรรมเก่าแก่ที่สืบทอดต่อกันมาช้านาน เชื่อว่ากรรมวิธีและขั้นตอนในการทำที่เป็นไปตามแบบอย่างโบราณโดยมิได้เปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาไปมากนัก ทั้ง ๆ ที่ภาคอีสานในปัจจุบันมีการทำเครื่องปั้นดินเผาในท้องถิ่นต่าง ๆ อยู่อย่างมากมายนับ

ร้อยแห่งก็ตาม แต่จะมีเพียงไม่กี่แห่งที่ได้รับการพัฒนาเปลี่ยนแปลงกรรมวิธีการผลิตและรูปแบบของเครื่องปั้นดินเผาไป ซึ่งส่วนใหญ่การพัฒนาเปลี่ยนแปลงนั้นนำไปโดยคนต่างถิ่นเป็นส่วนใหญ่ เช่น การทำเครื่องปั้นดินเผาที่ด่านเกวียน อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา เป็นต้น ทำให้เอกลักษณ์และลักษณะเฉพาะดั้งเดิมของเครื่องปั้นดินเผาเปลี่ยนไป

การทำเครื่องปั้นดินเผาโดยทั่วไปของภาคอีสานส่วนใหญ่เป็นการทำภาชนะประเภทหม้อน้ำ หม้อข้าว หม้อแกง กระจาด โห แจกั้น ซึ่งเป็นเครื่องใช้สอยที่จำเป็นในการดำรงชีวิตของคนในท้องถิ่น และการผลิตมักเป็นการผลิตขาย แลกเปลี่ยนกันในหมู่บ้านและหมู่บ้านใกล้เคียง ลักษณะการผลิตจะเป็นหมู่บ้านที่มีสภาพแวดล้อมและเป็นแหล่งที่มีวัตถุดิบเอื้ออำนวยให้ เช่น เป็นแหล่งที่มีดินสำหรับใช้ทำเครื่องปั้นดินเผาได้ดี เป็นต้น นอกจากนี้หมู่บ้านที่จะผลิตเครื่องปั้นดินเผามักเป็นหมู่บ้านที่มีการเรียนรู้สืบทอดวิธีการมาจากบรรพบุรุษ และส่วนมากจะทำเป็นอาชีพรองในยามว่างจากการทำไร่ ทำนา ซึ่งเป็นอาชีพหลัก กังนั้นการผลิตเครื่องปั้นดินเผาจึงเป็นลักษณะอุตสาหกรรมในครัวเรือนยามว่างจากอาชีพมากกว่าที่จะเป็นอุตสาหกรรมที่เป็นค้าเป็นสัน เช่นการทำเครื่องปั้นดินเผาภาคอื่น

วิธีการทำเครื่องปั้นดินเผาของชาวอีสานโดยทั่วไปจะเป็นวิธีการโบราณที่สืบทอดกันมาจากบรรพบุรุษแทบทั้งสิ้น และส่วนใหญ่ยังคงยึดถือกรรมวิธีนี้มาจนถึงปัจจุบัน

ขั้นตอนการทำเครื่องปั้นดินเผาของชาวอีสาน โดยเฉพาะเครื่องปั้นดินเผาประเภทภาชนะ มีขั้นตอนความแบบอย่างพื้นฐานที่ใกล้เคียงกันเป็นส่วนมากคือ

กาน้ำสัคหรือวัตถุดิบ จะใช้ดินที่อยู่ใกล้ ๆ หมู่บ้านหรือใกล้แหล่งผลิต ซึ่งอาจจะเป็นดินท้องถิ่น หรือดินตามริมหนองบึง และแหล่งน้ำที่เป็นดินเหนียว มีคุณสมบัติที่พอที่จะใช้ทำเครื่องปั้นดินเผาได้ ดินที่ใช้ปั้นเครื่องปั้นดินเผาตามแบบวิธีพื้นบ้านนี้แม้จะเป็นดินดี แต่ไม่สามารถนำมาทำเครื่องปั้นดินเผาได้ทันที จะต้องนำไปผสมกับ "ดินเชื้อ" ซึ่งเป็นส่วนประกอบสำคัญ ก่อนที่จะนำไปปั้น

กิน เชื้อ เป็นดินผสมระหว่างดินเหนียวหรือดินโคลนกับแกลบมีอัตราส่วนการผสมแตกต่างกันไปแล้วแต่ท้องถิ่น อาจจะใช้แกลบ 2 ส่วนตีก 2 ส่วน เมื่อผสมกันแล้วตากให้แห้ง แล้วนำไปเผาให้สุกบดให้ละเอียดร่อนด้วยตะแกรง ให้ได้ดินละเอียดที่ไม่มีเศษผลอื่น ๆ เจือปน เสร็จแล้วนำดินเชื้อและดินเหนียวไปนวดผสมให้เข้ากัน อาจจะใช้ดินเหนียวมากดินเชื่อน้อย ซึ่งจะเป็นอัตราส่วนเท่าใดก็ขึ้นอยู่กับความนิยมของท้องถิ่น

การนวดดินบางแห่งนิยมนวดบนแผ่นหนังควาย เพราะนวดได้สะดวก ดินไม่ปนกับสิ่งอื่นบนพื้นดินแต่บางแห่งอาจจะนวดบนเสื่อหรือสากที่มีการนวดจะย่ำดินด้วยเท้าไปจนกว่าดินทั้งสองชนิดจะเข้ากันดีจะเหนียวพอที่จะใช้ปั้นภาชนะที่ของการได้

เมื่อได้ดินเหนียวพร้อมที่จะใช้ปั้นได้แล้ว ขั้นตอนต่อไปก็คือการปั้นเป็นภาชนะต่าง ๆ จะเริ่มด้วยการขึ้นรูป โดยการเตรียมดินเป็นก้อน ๆ ให้พอดีกับขนาดของภาชนะที่จะปั้น เสร็จแล้วนำก้อนดินไปวางบนแท่นปั้น ซึ่งส่วนมากจะใช้ท่อนไม้ขนาดใหญ่ มีความสูงขนาดพอดีที่ผู้ปั้นยืนปั้นได้โดยไม่ต้องก้มหลังมากนักการปั้นทั่วไปโดยเฉพาะการปั้นหม้อน้ำ หรือ หม้อข้าวหม้อแกง จะมีวิธีการที่ใกล้เคียงกัน คือ เริ่มด้วยการปั้นส่วนที่เป็นปากก่อน ช่างปั้นจะจับดินส่วนปากด้วยส่วหรือใบสปรก โดยหุ้มดินส่วนที่เป็นปากหม้อแล้วใช้นิ้วมือบีบดินโดยมีใบส่วหุ้มอยู่ แล้วหมุนตัวกดมือให้หมุนไปรอบ ๆ โดยช่างปั้นจะต้องเอนหมุนตัวเอาไปรอบ ๆ แทน แทนที่จะใช้แป้นหมุนอย่างที่ใช้กันในท้องถิ่นอื่น เมื่อปั้นส่วนที่เป็นปากหม้อได้แล้วจะต้องนำไปผึ่งแดดเพื่อให้ดินหมากก่อนที่จะนำปั้นส่วนอื่นต่อไป การปั้นลักษณะนี้ช่างปั้นจะปั้นหม้อหรือภาชนะส่วนที่เป็นปากก่อนนี้ครั้งละม้อ ๆ แล้วนำไปผึ่งแดดไว้บนลานบ้าน เพื่อให้เวลาระหว่างที่คอยให้ดินหมากให้เกิดประโยชน์

เมื่อดินหมากตัวพอที่จะคงรูปอยู่ได้แล้ว จึงเริ่มปั้นส่วนตัวและกันต่อไป ด้วยวิธีการที่ โดยใช้เครื่องมือที่เรียกว่า "ไม้ลาย" เป็นไม้แบน ๆ มีค้ำกลม คีค้ำนอกของหม้อ ส่วนอีกมือหนึ่งจะจับ "หินคู่" ซึ่งเป็นแท่งดินเผา มีรูปร่างเหมือนเท็กหรือที่บคยา ก้อนอยู่ภายใน การที่หม้อหรือการปั้นรูปนี้จะต้องทำหลายครั้ง เพราะดินยังมีความเหลวอยู่ ไม่สามารถคงรูปอยู่ได้ด้วยเนื้อดินบาง ๆ ช่างปั้นหม้อจะต้องใช้วิธีนี้แล้วนำไปผึ่งแดดแล้วนำกลับมาตีใหม่ จน

กว่าจะไ้รูปทรงที่สมบูรณ์ การตีหม้อหรือการปั้นภาชนะด้วยวิธีนี้ ข่างจะต้องมีความชำนาญ จึงจะสามารถตีให้เนื้อภาชนะมีความหนาบางเสมอกัน ซึ่งจะช่วยให้ภาชนะไม่แตกง่ายเวลาเผาเมื่อไ้รูปทรงของภาชนะตามต้องการแล้วอาจจะนำมาตกแต่งเพิ่มเติมเพื่อความเรียบร้อยสวยงาม แล้วจึงนำไปตากแดดให้แห้ง ซึ่งอาจจะใช้เวลา 1-3 วัน เพื่อให้ดินแห้งสนิทก่อนที่จะนำไปเผา

การเผาส่วนมากใช้วิธีการโบราณแบบพื้นบ้าน ซึ่งเรียกว่า "เผาคอก" หรือเผากลางแจ้ง โดยเอาภาชนะที่ปั้นเรียบร้อยแล้ว วางขึ้นด้านบน อาจจะวางบนพื้นดินหรือวางบนเศษไม้กิ่งไม้ที่จะใช้เป็นพื้นที่ไ้ ถ้าเป็นภาชนะประเภทหม้อจะวางคว่ำเอาปากหม้อลง แล้วใช้ฟางวางปิดทับด้านบนแล้วจุดไฟเผา ประมาณ 40 นาที ถึง 1 ชั่วโมง การเผาไ้ถ้าใช้เฉพาะฟางเป็นเชื้อเพลิง มักจะทำให้ภาชนะสุกเฉพาะด้านบนเท่านั้น ด้านในไม่สุก แต่ถ้ายต้องการให้เนื้อดินสุกและแกร่งจะต้องใช้ฟางเศษไม้ช่วยให้ไฟแรงด้วย ภาชนะดินเผาตามแบบวิธีพื้นบ้านของภาคอีสานนี้จะมีเนื้อสีน้ำตาลปนแดงและค่าหรืออาจจะมีสีอื่นตามคุณสมบัติของดินแต่ละท้องถิ่น และการใช้ไฟแรงหรือการใช้ความร้อนสูงมากน้อยเพียงใด

อย่างไรก็ตามขั้นตอนและวิธีการทำเครื่องปั้นดินเผาตามแบบอย่างพื้นบ้านของชาวอีสานนี้ เป็นวิธีที่นิยมทั่วกันมากที่สุดเพราะเป็นวิธีการที่เรียบง่าย ไม่ต้องใช้เครื่องมือมาก และใช้วัสดุในท้องถิ่นเป็นหลัก ส่วนรูปแบบของภาชนะเครื่องปั้นดินเผาไ้ขึ้นอยู่กับความนิยมของแต่ละท้องถิ่น แต่โดยทั่วไปแล้วจะมีรูปแบบง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน และมีความสวยงามเรียบ ๆ อันเป็นคุณสมบัติของชนบท

ลักษณะของการทำเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านอีสานคงกล่าวแล้วเป็นงานศิลปหัตถกรรมที่มีเอกลักษณ์และลักษณะเฉพาะท้องถิ่นที่ยังนิยมใช้กันอย่างกว้างขวางตามหมู่บ้านต่าง ๆ ของภาคอีสาน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการผลิตจำหน่ายในบริเวณใกล้เคียงและมีกำลังผลิตไม่มากเป็นการหารายได้พิเศษของชาวบ้านเป็นอาชีพรองจากการทำไร่นา ข่างปั้นหม้อเหล่านี้ส่วนใหญ่จะมีความชำนาญด้วยการปฏิบัติสืบทอดกันมาจากบรรพบุรุษของตน อันเป็นการอนุรักษ์วิชาการทำเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านที่น่าสนใจประเภทหนึ่งของชาวอีสาน แต่ใน

ปัจจุบันมีการพัฒนาและการส่งเสริมการทำเครื่องปั้นดินเผาอย่างลงไม่ถูกวิธี ซึ่งเป็นการทำลายคุณค่าทางบ้านเอกลักษณ์อย่างน่าเสียดาย ทำให้รูปแบบและวิธีการดั้งเดิมของท้องถิ่นเสียไป สิ่งเหล่านี้จะได้มีการศึกษาและหาแนวทางที่ดีที่ถูกที่ควร เพื่อสงวนเอกลักษณ์และลักษณะเฉพาะถิ่นไว้

ค. ผ้าทอพื้นบ้านอีสาน

การทำเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มของมนุษย์โดยการทำเอาฝ้าย ปอ ไหม มาทอเป็นผืน มีการทำมานานนับพัน ๆ ปี มาแล้ว ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ และได้คิดค้นพัฒนาคุณภาพให้ดีขึ้นตลอดเวลาจวบจนปัจจุบัน

การทอผ้าเป็นงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของไทยอย่างหนึ่งที่มีแพร่หลายอยู่ทั่วทุกภาคของประเทศ และในแต่ละภาคก็มีวิธีการและลักษณะเฉพาะของถิ่นที่สืบทอดกันมาแต่โบราณผืนผืนแตกต่างกันไป

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือภาคอีสานเป็นภาคที่มีการผลิตผ้าชนิดต่าง ๆ การทอด้วยมืออย่างกว้าง ๆ และวิธีการต่าง ๆ ที่ทำกันอยู่ในปัจจุบันและสืบทอดและพัฒนามาจากโบราณเป็นเวลานับร้อยนับพันปีก็ได้

การทอผ้าที่ทำในดินแดนภาคอีสานที่เก่าแก่ที่สุดเห็นจะได้แก่การทอผ้าของคนก่อนประวัติศาสตร์ที่อาศัยอยู่ในบริเวณภาคอีสานในสมัยปลายยุคหิน หรือยุคโลหะ ซึ่งอาจจะมียุคถึง 6,000 ปีมาแล้ว จากหลักฐานทางโบราณวัตถุที่นักโบราณคดีขุดพบ เป็นเครื่องยืนยันว่าได้มีการทอผ้าขึ้นใช้จากฝ้ายและปอในบริเวณชุมชนก่อนประวัติศาสตร์ในภาคอีสาน ดังจะเห็นได้จากเศษผ้าที่ติดอยู่กับเครื่องมือเครื่องใช้โลหะที่ขุดพบในแหล่งโบราณคดีก่อนประวัติศาสตร์ที่บ้านเชียง อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี ได้พบเศษผ้าติดอยู่กับเครื่องมือเครื่องประดับโลหะ เมื่อนำมาตรวจส่องดูด้วยกล้องจุลทรรศน์แล้วจะเห็นได้ชัดเจนว่าเป็นเศษผ้าที่ทำด้วยป่านหรือปอชนิดหนึ่ง โดยทำเป็นลายซิกซิกชนิดหนึ่งที่มีข้ออ่อนข้างหยาบ เหตุที่พบเศษผ้าในเนื้อโลหะดังกล่าวเป็นเพราะประเพณีอย่างหนึ่งของชุมชนก่อนประวัติศาสตร์ คือ ใ้ใช้ผ้าห่อเครื่องมือ เครื่องประดับโลหะแล้วใส่ข้าวเปลือกไว้ข้างในด้วย จากนั้นก็นำไปฝังไว้ใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลุมศพเพื่อเป็นการอุทิศให้ยูจากไป

เศษผ้าของมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์ในลักษณะนี้ที่พบที่แหล่งก่อนประวัติศาสตร์คอนกอก อำเภอกุเวียง จังหวัดขอนแก่น โดยพบชวานเหล็กชนิดคมกว้าง มีเศษผ้า และแถบข้าวตอกอยู่เช่นเดียวกัน ซึ่งแสดงว่ามนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์จะคงรู้จักการทอไร้วาน หรือปอ เพื่อนำมาใช้ทอเป็นเครื่องนุ่งห่มแล้ว

อย่างไรก็ตามการทอผ้าจากป่านหรือปอ คงได้พัฒนามาควบคู่กับอารยธรรมของมนุษย์ โดยที่บางยุคบางสมัยอาจจะมีการถ่ายเทแลกเปลี่ยนเทคนิควิธีการซึ่งกันและกัน เช่นในสมัยประวัติศาสตร์ชาวไทยได้รับอิทธิพลจากการทอผ้าและแบบอย่างของผ้ามาจากอินเดีย บ้าง จีน บ้าง หรืออาหรับบ้าง ซึ่งทำให้เกิดการผสมผสานกันระหว่างรูปแบบของผ้าพื้นเมือง และผ้าต่างชาติ ทำให้เกิดลักษณะใหม่ขึ้นดังจะเห็นได้จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์และจารึกต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน

สำหรับการทอผ้าในภาคอีสานนั้น คงจะมีการพัฒนาและมีวิวัฒนาการเรื่อยมา เช่นเกี่ยวกับการทอผ้าในดินอื่น ๆ แต่การทอผ้าหรือผ้าทอในดินอื่น ๆ แต่การทอผ้าหรือผ้าทอชนิดต่าง ๆ ของภาคอีสานในปัจจุบันมีเอกลักษณ์และลักษณะเฉพาะของท้องถิ่นมาเป็นเวลานาน และลักษณะดังกล่าวนี้เกิดขึ้นจากแรงผลักดันที่อยู่บนพื้นฐานของชนบประเพณีความเชื่อ ศาสนา และวัฒนธรรมของท้องถิ่นเป็นสำคัญ และนอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตของท้องถิ่นด้วย ซึ่งแรงผลักดันและองค์ประกอบเหล่านี้ได้ช่วยให้งานศิลปหัตถกรรมการทอผ้าของชาวอีสานมีคุณค่าทั้งด้านประโยชน์ใช้สอย คุณค่าด้านความงามและศิลปะเป็นที่ยอมรับทั่วไป

ผ้าทอของชาวอีสานที่มีเอกลักษณ์และลักษณะเฉพาะถิ่นเด่นที่สุด ซึ่งแบ่งออกตามชนิดของวัตถุทอมีสองชนิดคือ ผ้าฝ้าย และผ้าไหม ผ้าทั้งสองชนิดนั้นนอกเหนือไปจากการใช้วัตถุทอที่ต่างกันทอแล้ว ยังมีเทคนิคการทอและลวดลายที่แตกต่างกันออกไปอีกมากมายหลายแบบ เช่น ผ้ามัดหมี่ ผ้าซีก ผ้าทางกระรอก ผ้าตีนจก ผ้าแพรวา เป็นต้น

ผ้าซีก เป็นผ้าฝ้ายของภาคอีสานที่มีเอกลักษณ์และลักษณะเฉพาะของท้องถิ่นที่เด่นชัดชนิดหนึ่ง ผ้าซีกเป็นผ้าทอเป็นลวดลายต่าง ๆ ด้วยการใช้ไม้จกช้อนเส้นก้ายให้สอดสานกันเป็นลวดลาย การทอผ้าซีกผู้ทอจะต้องใช้ความสามารถมาก เพราะผ้าซีกมีวิธีการสร้างลวดลายที่ยุ่งยากกว่าผ้าธรรมดาจะต้องใช้เวลาและความละเอียดปราณีตมาก ดังนั้นชาวอีสานจึงถือว่าผ้าซีกเป็นของสูง การใช้ผ้าชนิดนี้จึงต้องใช้ให้เหมาะสมและถูกต้องตามขนบประเพณีของชาวอีสานที่ยึดถือสืบต่อกันมาแต่โบราณ

ผ้าทอของชาวอีสานที่มีเอกลักษณ์และลักษณะเฉพาะถิ่นที่เด่นชัดอีกชนิดหนึ่งคือ ผ้ามัดหมี่ เป็นผ้าไหมที่มีลวดลายแปลกไปจากผ้าทอชนิดอื่น การทอผ้ามัดหมี่เป็นลวดลายต่าง ๆ จะต้องเริ่มด้วยการย้อมไหมให้มีสีเป็นลวดลาย สียกก่อน แล้วจึงทอให้เกิดเป็นลวดลายโดยใช้ไหมเส้นยืนเป็นไหมสีเดียว แล้วใช้ไหมเส้นพุ่งให้มีสีสลับกันเป็นลวดลายที่ต้องการ การทอผ้ามัดหมี่จึงจำเป็นต้องใช้ช่างทอที่มีความสามารถ ความละเอียด ปราณีตไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการทอผ้าซีก

อย่างไรก็ตามทั้งผ้าฝ้ายและผ้าไหมทั้งสองชนิดของภาคอีสานเป็นผ้าที่มีคุณสมบัติพิเศษที่เป็นเอกลักษณ์และลักษณะเฉพาะของถิ่นที่แตกต่างไปจากผ้าของภาคอื่น ๆ นอกจากนี้การทอผ้าและผ้าทอยังมีความสัมพันธ์กับขนบประเพณีและความเชื่อของชาวอีสานมาแต่โบราณกาลด้วย เช่น ชาวอีสานถือว่าการทอผ้าเป็นคุณสมบัติของผู้หญิง หญิงสาวโสดจึงควรมีความสามารถในการทอผ้า ยี่มือในการทอผ้าจะเป็นเส้นห้อย่างหนึ่งของผู้หญิง ที่จะช่วยให้ฝ่ายชายและญาติของฝ่ายชายมองเห็นคุณค่าความเป็นกุลสตรีของผู้หญิง ดังนั้นการทอผ้าจึงเป็นเสมือนหน้าที่คุณสมบัติของผู้หญิง ดังคำกล่าวที่ว่า "กลางคืนมันกลางวันทอ"

นอกจากการทอผ้าจะเป็นค่านิยมของสังคมท้องถิ่นแล้ว การทอผ้าหรือผ้าทอของภาคอีสานยังเกี่ยวข้องกับคติความเชื่ออันต่าง ๆ ของชาวอีสานด้วย เช่น ชาวอีสานเชื่อถือว่าผ้าซีกเป็นของสูง ซึ่งอาจจะเกิดจากการทอที่ยุ่งยากก็ได้ จึงต้องใช้ของบางระมัดกระวังให้คุ้มค่า ผ้าซีกจึงมักจะใช้สำหรับพิธีมงคล โดยมากจะทำเป็นหมอน ผ้าคลุมไหล่ ผ้าโพกศีรษะ ตลอดจนเป็นผ้ากราบพระ ผ้าซีกนี้ชาวอีสานไม่นิยมใช้เป็นเครื่องนุ่งห่มในส่วนที่กว่าเอว

ลงมา เช่น ไข่เป็นผ้าถุง ขึ้น หรือ ผ้าขาวม้า ส่วนมากจะไข่ในส่วนเหนทอเอาขึ้นไป เนื่องจากผ้าซีกเป็นของสูงนี้เองจึงจำเป็นต้องเก็บผ้าซีกไว้ในที่อันสมควร เช่น ห้วนอน บนโต๊ะ ตู้ หรือแขวนไว้ในที่สูง การก้าวข้ามผ้าซีก หมอนซีก เป็นสิ่งที่ชาวอีสานถือว่าไม่สมควร ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง ผู้หลักผู้ใหญ่จึงสอนความเชื่อเหล่านี้แก่เด็ก ๆ ให้อยึดถือสืบทอดกันมา ซึ่งเป็นความเชื่อเกี่ยวกับผ้าของชาวอีสาน

การทอผ้าของชาวอีสานนอกจากจะเกี่ยวข้องกับความเชื่อถือชนบประเพณีแล้วยังเป็นสิ่งจำเป็นต่อวิถีความเป็นอยู่ของประชาชนด้วย เพราะในอดีตนั้นชาวอีสานส่วนใหญ่จะต้องทอผ้าขึ้นใช้เป็นนอภณภายในครอบครัว และใช้เป็นสิ่งของสำหรับแลกเปลี่ยนกับปัจจัยในการดำรงชีวิตอื่น ๆ ด้วย ดังนั้นในอดีตชาวอีสานจึงเริ่มปลูกฝ้ายปลูกหม่อนสำหรับเลี้ยงไหม ภายหลังจากเสร็จจากการทำไร่ ทำนา ซึ่งแสดงว่าการทอผ้าเป็นสิ่งสำคัญที่อยู่ในวงจรชีวิตของชาวอีสานมาแต่โบราณ แต่ในปัจจุบันความเจริญต่าง ๆ ทำให้ชาวอีสานซื้อเสื้อผ้าอาภรณ์ที่ผลิตด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่มากกว่าที่จะทอขึ้นใช้เอง จึงทำให้การทอผ้าซึ่งเคยเป็นส่วนประกอบสำคัญในการดำรงชีวิตค่อยความสำคัญไปมาก

ดังกล่าวดูแล้วว่ามาทอพื้นบ้านของชาวอีสานที่สำคัญนั้นได้แก่ ผ้าฝ้าย และผ้าไหม การทอผ้าทั้งสองชนิดนี้มีวิธีการและขั้นตอนในการทอเป็นไปตามแบบอย่างที่ยึดถือกันมาแต่โบราณอย่างน่าสนใจ

การทอผ้าฝ้ายของภาคอีสานจะเริ่มจากขั้นตอนดังต่อไปนี้

การปลูกฝ้าย ชาวบ้านจะเริ่มปลูกฝ้ายตั้งแต่หลังจากเก็บเกี่ยวข้าวเสร็จแล้ว หรือ บางแห่งอาจจะทำไผ่ฝ้ายพร้อมกับการทำนา การปลูกฝ้ายจะต้องดูแลรักษาต้นฝ้ายไปจนกว่าจะเก็บสมอฝ้ายได้ โดยเก็บสมอฝ้ายที่แก่และแห้งก็แล้วเข้าเครื่องบีบ เพื่อเอาเมล็ดออกเรียกว่า "อ้าว" หรือ "การอ้าวฝ้าย" ซึ่งมักจะทำตอนบ่ายที่มีอากาศร้อน เมื่อฝ้ายถูกบีบเอาเมล็ดออกแล้ว จะต้องนำฝ้ายมาตีกับขี้เถ้าที่รูปร่างคล้ายคันธนู หลังจากตีฝ้ายแล้วจะต้องนำฝ้ายนั้นมาหมุนเป็นท่อน ๆ ยาวประมาณ ท่อนละ 1 ฟุต ซึ่งเรียกว่า "การกรอฝ้าย" เสร็จจากการกรอฝ้ายแล้ว จะต้องนำฝ้ายมาเข้าเครื่องปั่นที่เรียกว่า "หลา" หรือ "โน" เพื่อให้ได้

เส้นฝ้ายหรือใยฝ้าย เรียกว่า "การเส้นฝ้าย" การเส้นฝ้ายนี้ทำให้เกิดประเพณีที่สำคัญของชาวอีสานประเพณีหนึ่งคือ "ประเพณีลงช่วง" หรือการลงช่วง

การเส้นฝ้ายหรือการกรอใยฝ้ายด้วยเครื่องมือนี้ ผู้กรอจะต้องค่อย ๆ ปล่อยใยฝ้ายจากมือให้หมุนไปตามจังหวะการหมุนของเครื่องให้สัมพันธ์กัน ฉะนั้นการเส้นฝ้ายจะต้องใช้ความสามารถและเวลามากซึ่งผู้ทำหน้าที่นี้ได้แก่หญิงสาว ดังนั้นเพื่อความเพลิดเพลินในการทำงานจึงมักนึกเพื่อนบ้านมาทำการเส้นฝ้ายร่วมกันในบริเวณบ้านใดบ้านหนึ่งในเวลาว่างคืนเดือนหงายที่มีแสงจันทร์ พอจะทำงานได้ หรือบางครั้งอาจจะก่อกองไฟขึ้นให้แสงสว่างและความอบอุ่นไปด้วย เมื่อหญิงสาวมาร่วมทำงานกันในบริเวณลานบ้านเป็นจำนวนมาก จึงเป็นโอกาสดีของชายหนุ่มที่จะได้โอกาสมาคุยด้วย บ้างก็หาผืน บ้างก็เป่าแคน ดัดพินและคุยเกี่ยวกับสาวคุยความงา ซึ่งเป็นโอกาสที่หนุ่มสาวจะได้เกี่ยวพาราสักกัน อันเป็นผลพลอยได้ที่เกิดจากการทอผ้าฝ้ายจนเกิดเป็นประเพณีของชาวอีสานขึ้นมา

เมื่อได้เส้นใยฝ้ายแล้ว จะต้องนำกลุ่มฝ้ายที่ได้ไปเข้าหาเจ้าที่สักแล้วเสร็จแล้วนำมาตีด้วยท่อนไม้ให้น้ำเข้าจาวเข้าไปผสมกับเส้นฝ้ายโดยทั่วถึงแล้วนำไปตากให้แห้งเพื่อให้เส้นฝ้ายทนทาน

ต่อจากนั้นก็ถึงการย้อมสีฝ้าย การย้อมสีฝ้ายนี้ส่วนมากถ้าใช้ทอเป็นเสื้อผ้าอาภรณ์โดยเฉพาะขึ้นแล้ว จะย้อมสีคราม ด้วยสีที่ได้จากสีครามของกันตรามเป็นส่วนมาก แต่ถ้าเป็นสีอื่นจะต้องย้อมด้วยวัตถุกับพื้นบ้านอื่น ๆ เช่น สีเหลืองแก่ ย้อมด้วยแก่นขนุน สีจำปาย้อมด้วยกันตรามนี้เป็นวิธีที่นิยมสืบต่อกันมาแต่อดีต โดยใช้กันตรามเข้าแล้วนำน้ำนั้นผสมกับปูนขาวก่อนจึงย้อม ซึ่งจะช่วยให้สีติดดี การย้อมผ้าฝ้ายด้วยสีครามนี้เป็นสีที่นิยมแพร่หลายมาแต่บรรพบุรุษของชาวอีสานเพราะเป็นสีที่เรียบกลมกลืนกับสิ่งแวดล้อมได้เป็นอย่างดี เมื่อได้เส้นใยของฝ้ายที่ย้อมสีเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนสุดท้ายก็คือ การทอผ้าโดยทั่วไปของชาวอีสานจะใช้เครื่องทอผ้าที่ทอด้วยมือ หาก้วยไม้และวัสดุในท้องถิ่นเช่นเคียวจกก็ทอผ้าของภาคอื่น ๆ ซึ่งประกอบด้วย กระจวยหลอก ค้าย ไม้เหยียบหูก แปลงหวีผ้า ในสำหรับมันหลอก กงสำหรับใส่ใจค้าย ฟืม ผังว่าหรับดึงผ้า ส่วนลวดลายในการทอจะขึ้นอยู่กับประโยชน์ใช้สอยและมีฝีมือ

ของผู้ทอ ผ้าฝ้ายของภาคอีสานโดยทั่วไปจะใช้เป็นผ้าชิ้น ผ้าขาวม้า ผ้าซีก และเครื่องนุ่งห่มอื่น ๆ นับว่าผ้าฝ้ายเป็นผ้าพื้นบ้านของภาคอีสานที่เกิดขึ้นจากความคิดสร้างสรรค์ของบรรพบุรุษชาวอีสานที่สามารถตอบสนองความต้องการด้านใช้สอยได้เป็นอย่างดี และยังเป็นผ้าที่แสดงออกถึง ความคิดสร้างสรรค์ในทางศิลปะที่สูงส่งด้วย ดังจะเห็นได้จากลวดลายต่าง ๆ ที่ใช้ทำผ้าซีกซึ่งมีจำพวกมากมายนับร้อย ๆ ลายที่เคี้ยว เช่น ลายดอกจันทร์ ลายประสาธ ลายผักแว่น ลายหมากรุก ลายโคงทรี เป็นต้น

ผ้าไหม เป็นผ้าอีกประเภทหนึ่งที่เป็นงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของชาวอีสานที่มีคุณค่าและมีวิธีการ เป็นของคนเองที่น่าสนใจ

การทอผ้าไหมแต่โบราณนั้นชาวอีสานจะเริ่มตั้งแต่การปลูกต้นหม่อนไว้สำหรับเลี้ยงตัวไหม เพื่อจะใช้ใยไหมมาทอผ้า

การเลี้ยงไหม เป็นอีกขั้นตอนหนึ่งหลังจากที่มีต้นหม่อนเป็นอาหารแล้ว การเลี้ยงไหมมีขั้นตอนยุ่งยากพอสมควร เพราะการดำรงชีวิตของตัวไหมค่อนข้างจะซับซ้อน ผู้เลี้ยงจะต้องคอยดูแลอย่างใกล้ชิดทั้งการให้อาหารและการรักษาตัวไหม เพื่อให้ตัวไหมเจริญเติบโตจนสามารถชักใยเป็นเส้นไหมได้ เมื่อไค้ด้กไหมหรือรังไหมแล้วจะต้องนำไปต้มในน้ำร้อนแล้วจึงสาวเส้นไหมออกมาจากรังไหมเรียกว่า"การสาวไหม"

การสาวไหม จะต้องเอาด้กไหมซักผยจนสุกแล้วไปต้มในหม้อสำหรับสาวไหมโดยเฉพาะ เป็นหม้อที่มีหูทำด้วยไม้ไค้สูงขึ้นไปบนปากหม้อ คล้ายหูหิ้วของตะกร้าอีสาน สำหรับแขวนรอก เนื้อปากหม้อมีไม้เป็นง่ามอีกอันหนึ่งยาวประมาณศอกเศษ เรียกไม้ซิบ มีรูเล็ก ๆ สำหรับร้อยเส้นไหมผ่านขึ้นไปยังรอกการสาวไหมจะค้องสาวเส้นไหมจากรังไหม ผ่านรูไม้ขึ้นไปยังที่เก็บไหม หรือเครื่องสาวรอก การสาวไหมจะค้องใช้ความชำนาญจึงจะค้ได้เส้นไหมเส้นเล็กและเรียบเสมอกัน

เมื่อไค้เส้นไหมคียบแล้ว จะค้องนำไปฟอกและย้อมก้อนจึงจะนำไปทอไค้

การฟอกไหม ถ้าเป็นวิธีพื้นบ้านจะใช้ค่างธรรมชาติเป็นตัวฟอก คือใช้ เครือกล้วยแห้งไปเผาไฟ เอาขี้เถ้าไปแช่น้ำ แล้วกรองเอาน้ำใส ๆ ก็จะได้น้ำค่างสำหรับฟอกไหม น้ำค่างนี้จะช่วยฟอกสีไหมดิบให้ขาว และยังช่วยละลายขี้ไหมที่เป็น นุ่ม เป็นปมตามเส้นไหมให้เรียบ กล้วย

เมื่อได้เส้นไหมที่ฟอกแล้ว ขั้นตอนต่อไปก็คือ การย้อมไหม การย้อมไหมให้เป็นสีสันตามที่ต้องการ การย้อมไหมนี้ถ้าเป็นวิธีพื้นบ้านจะใช้สีที่นำมาจากวัตถุดิบพื้นบ้าน เช่น แก่นไม้ รากไม้ ใบไม้เป็นส่วนมาก เช่น แก้ว แซ่ คราม ยอ ชุนัน เป็นต้น การย้อมสีกล้วยสีธรรมชาติเหล่านี้จะทำให้ไหมที่ย้อมมีสีสันกลมกลืนกันต่าง ไปจากสีวิทยาศาสตร์ซึ่งทำให้ไหมมีสีสดฉูดฉาดก็กั้น จนคุณภาพไม่ดีกลมกลืน แต่สีวิทยาศาสตร์มีความสะดวกในการใช้และทนทานกว่าสีพื้นบ้าน

การย้อมสีเส้นไหมของชาวอีสานนี้ มีวิธีการพิเศษอยู่ประเภทหนึ่ง การย้อมไหมสำหรับทำผ้าหมักหมม ซึ่งเป็นวิธีการย้อมให้เส้นไหมมีรอยค่าง เป็นลวดลายที่ต้องการเวลาทอเป็นผืนผ้า การย้อมไหมหมักหมมจะย้อมด้วยวิธีใช้ เชือกผูกมัดเส้นไหมเป็นกลุ่ม ๆ เป็นช่วง ๆ เพื่อให้สีไม่ติดเส้นไหมตรงส่วนที่ผูกมัดไว้ จะทำให้เกิดรอยค่างบนเส้นไหม (วิธีนี้เหมือนกับการย้อม) หรือมีที่จะนำไปทอเป็นผ้าหมักหมมต่อไป

การทอผ้าไหมก็ใช้เครื่องมือเครื่องใช้ เช่นเดียวกับการทอผ้าฝ้ายนั่นเอง จะแตกต่างกันก็อยู่ที่ลวดลายและความปราณีต ซึ่งจะเป็นไปตามความนิยมของแต่ละท้องถิ่น แก่หลักของการทอโดยทั่วไปก็ใช้หลักของการชักกันของเส้นไหมที่เรียกว่า เส้นยืน และเส้นพุ่ง คล้ายกับการสานลายชักกันเอง แต่การทอผ้าละเอียดกว่าการจักสานมากการทอผ้าผู้ทอจะต้องคัดเลือกไหมที่จะใช้ เป็นเส้นยืนและเส้นพุ่ง เส้นไหมที่ใช้ทอผ้าไหมนี้แต่เดิมจะนิยมสาวและกรอด้วยมือ เส้นไหมจึงมักไม่เรียบมีปุ่มเล็ก ๆ ซึ่งเป็นลักษณะของผ้าไหมที่ทอและทำด้วยมือทั้งหมด อันเป็นเอกลักษณ์และลักษณะเฉพาะของผ้าไหมไทยอย่างหนึ่ง

ผ้าไหมของภาคอีสานนั้น จะทอเป็นผ้าสำหรับใช้นุ่งห่มหลายชนิด เช่น ใช้เป็น ผ้าซิ่น ผ้าโล่ง ผ้าขาวม้า ผ้าสไบ เป็นต้น

การทอผ้าของภ คอีสานคงกล่าวแล้วนี้ จะเห็นว่า การทอผ้าเป็นงานศิลปหัตถกรรม
 พื้นบ้านที่มีความผูกพันใกล้ชิดกับวิถีความเป็นอยู่ของชาวอีสานอย่างมาก นอกจากการทอผ้า
 จะแสดงให้เห็นความคิดในเชิงสร้างสรรค์ และความสามารถทางศิลปะแล้ว ยังแสดงออกถึง
 ความศรัทธา เชื้อถือในศาสนาและขนบประเพณีของชาวอีสานได้เป็นอย่างดี

อย่างไรก็ตามผ้าทอชนิดต่าง ๆ ของชาวอีสานเป็นงานศิลปหัตถกรรมที่ใ้ความ
 สามารถ ความชำนาญ และความละเอียดปราณีตอย่างสูง จึงเป็นมรดกทางศิลปหัตถกรรม
 ที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษที่นำศึกษาค้นคว้า และน่าจะมีการอนุรักษ์แบบแผนพื้นบ้านดั้งเดิมไว้
 ก่อนที่ความเจริญทางเทคโนโลยีจะเข้าไปทำลายเอกลักษณ์และลักษณะเฉพาะถิ่นของผ้าทอ
 อีสานจนหมดไป

บทที่ 5

บทสรุป

5.1 สรุปแนวความคิดในการออกแบบ

1. โถงพักคอย

แนวทางการ
ออกแบบ

- ลักษณะปราสาทหิน ที่คูโอ้อ่า หรูหฺร่า และมีเอกลักษณ์ในตัวเอง
- จากโครงสร้างทางสถาปัตยกรรมเดิมที่เปิดโล่ง การตกแต่งภายในจึงทำให้สอดคล้องไปกับตัวสถาปัตยกรรม โดยนำระเบียบจังหวะของปราสาทหินมาใช้ โดยลดรายละเอียดของลวดลายลงและยังรักษาและจังหวะไว้ และเพื่อให้ผู้มีคุณค่าชั้น จึงใช้หินอ่อน ประดับตกแต่งในส่วนพื้นและเสา ส่วนผนังใช้ไม้ทำสีทำให้โปร่งสบาย คลายความแข็งขรมของบรรยากาศที่เป็นทางการของบรรยากาศโดยรวม และใช้ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยเสริมเพื่อให้เกิดเอกลักษณ์ในตัวเอง

2. คอร์ทพืช

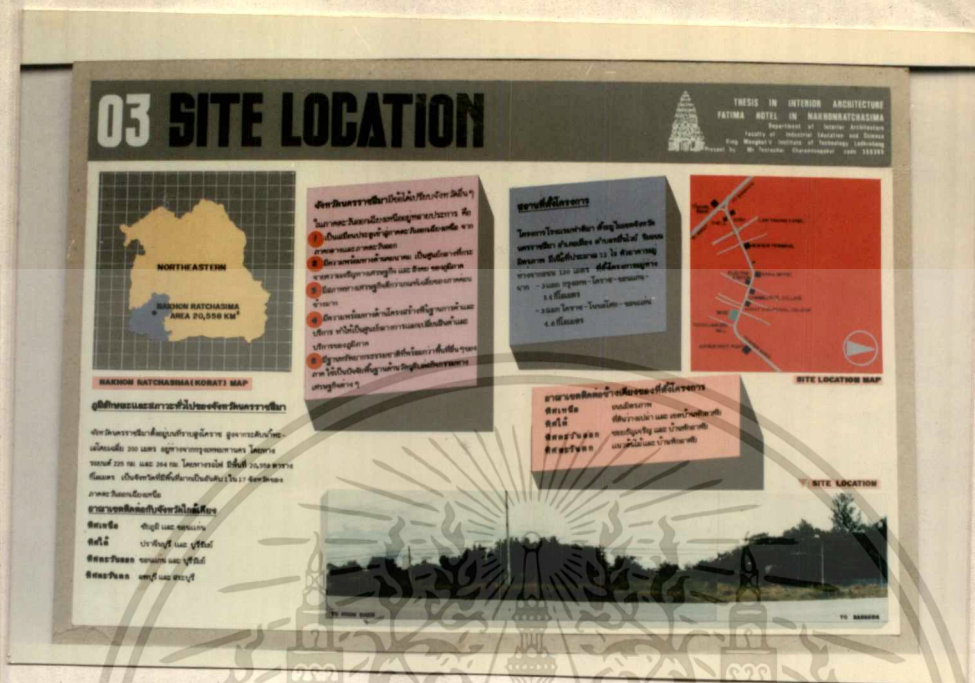
แนวทางการ
ออกแบบ

- ลักษณะผสมระหว่างพื้นบ้านอีสานกับสากล เน้นความโล่งโปร่ง กุ้้นเคย และเป็นกันเอง นำระเบียบของบ้านไทยอีสาน มาใช้ในรายละเอียดต่าง ๆ ของส่วนตกแต่ง
- มีลักษณะที่เป็นพื้นบ้านอีสาน และผนังนำระเบียบฝาหรือมาดัดแปลงใช้พื้นเป็นกระเบื้องดินเผา ทำให้ดูเป็นชาวบ้านมากขึ้น วัสดุคู่ต่าง ๆ ของส่วนตกแต่งใช้ไม้ทำสีธรรมชาติ และใช้ผ้าทอพื้นบ้านมุ้ในส่วนอง แก้วทำให้ช่วยเสริมความเป็นพื้นบ้านยิ่งขึ้น

3๖ ห้องพักแขก

- แนวทางการ
ออกแบบ
- ลักษณะไทยที่เห็นได้ทั่ว ๆ ไป ไม่ทรุทร่า หรือเรียบจนเกินไป และคัดแปลงให้มีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ในตัวเอง
 - ส่วนมากในห้องพักจะใช้วัสดุไม้ทาสีธรรมชาติ นำจังหวะของผ้าบ้านอีสาน มาคัดแปลงใช้ในส่วนตกแต่งต่าง ๆ และนำองค์ประกอบจากเกวียนมา คัดแปลงใช้ในส่วนของหัวเตียง เพื่อให้เกิดเอกลักษณ์ในตัวเอง มีการ เล่นลวดลายผ้าบางบางจุดเพื่อให้ไม่ดูเรียบจนเกินไป

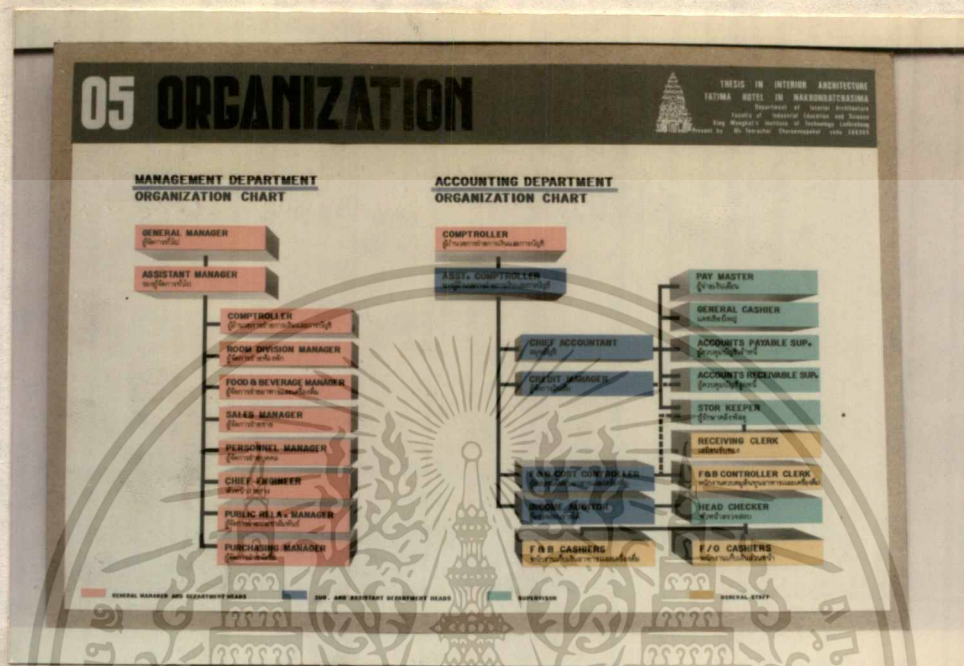

ภาพที่ 5.3 ภาพเวกคอมทงโครงการ

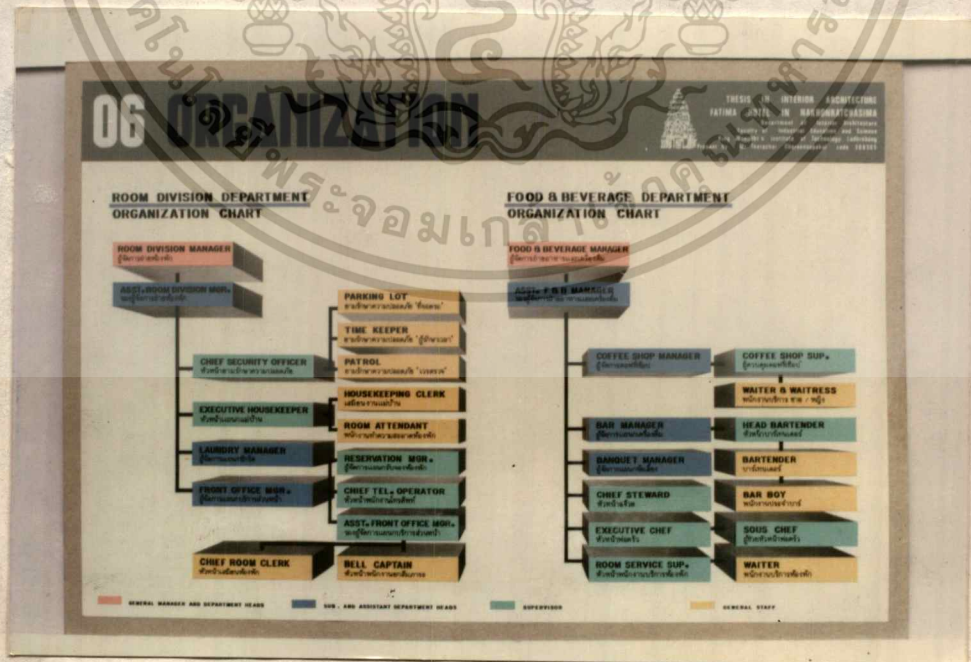

ภาพที่ 5.4 การวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

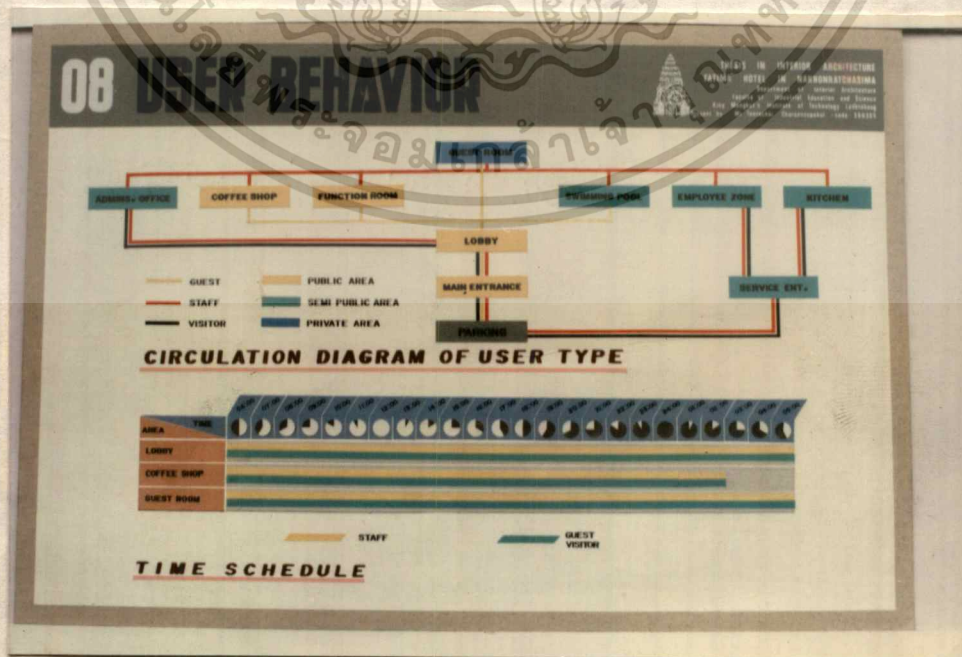
ภาพที่ 5.5 สายการบริหารงาน

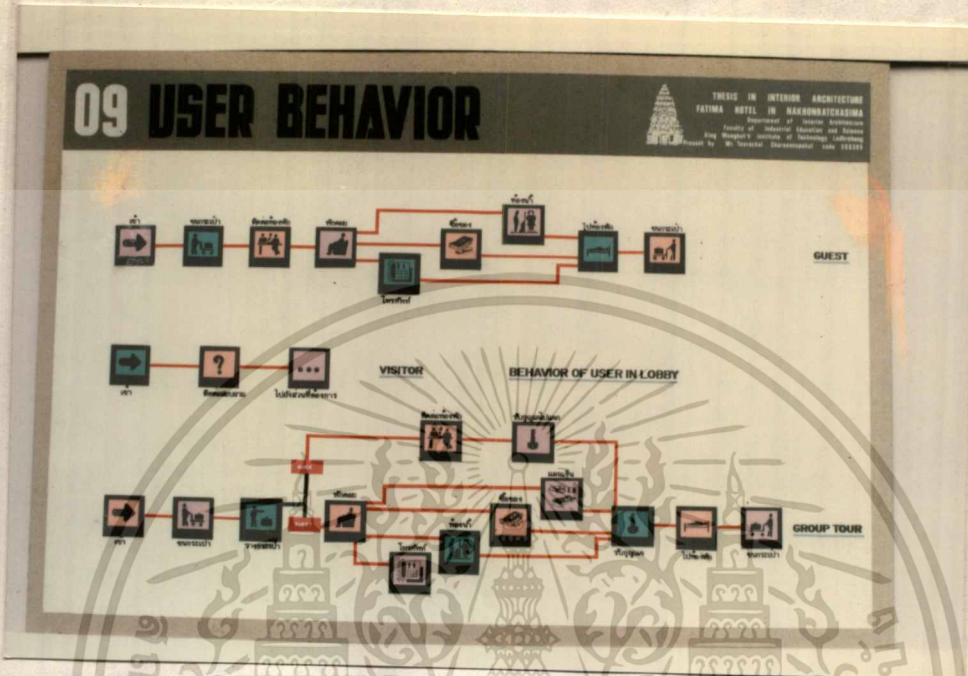
ภาพที่ 5.6 สายการบริหารงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

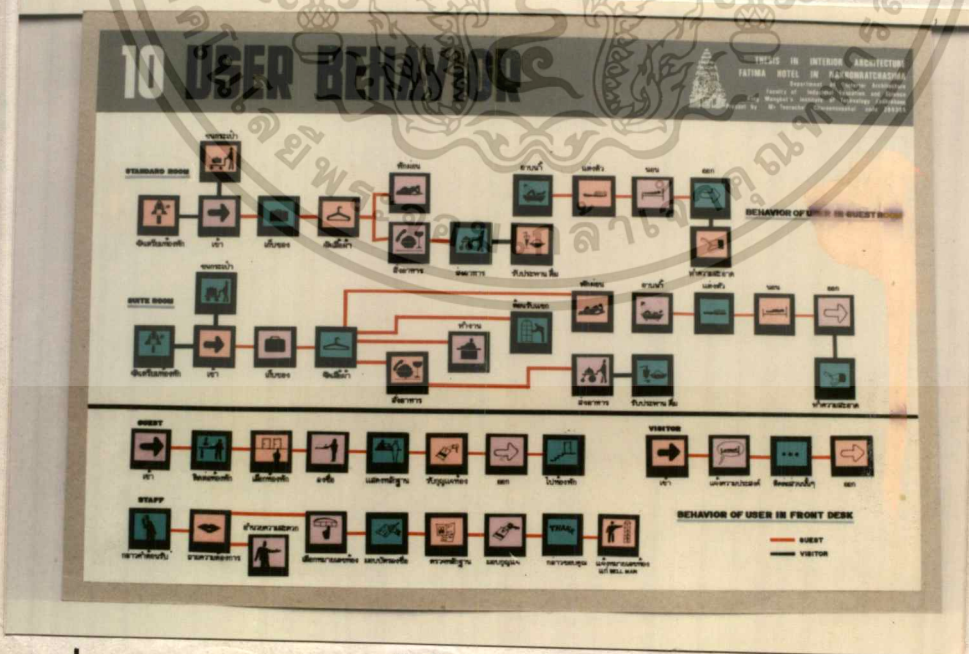
ภาพที่ 5.7 ประเภทผู้ใช้อาคาร

เอกสารนี้ภาพที่ 5.7.8 ขอบเขตการใช้อาคารของผู้ใช้บริการแต่ละประเภท และเวลาเปิดบริการ ไม่ว่าจะเป็นใครทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

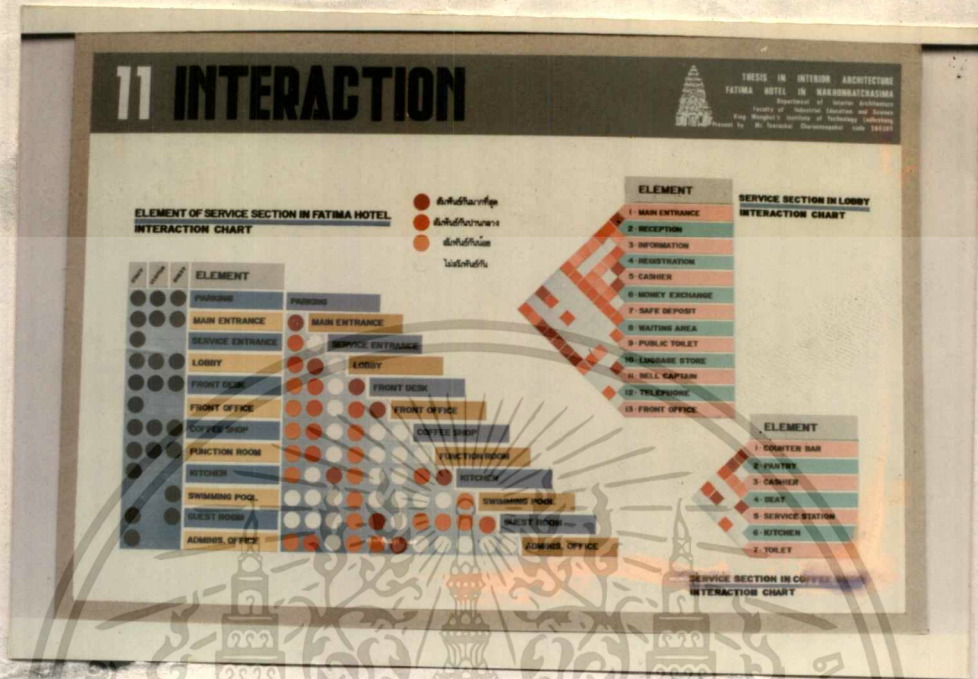

ภาพที่ 5.9 พฤติกรรมของผู้ใช้อาคาร

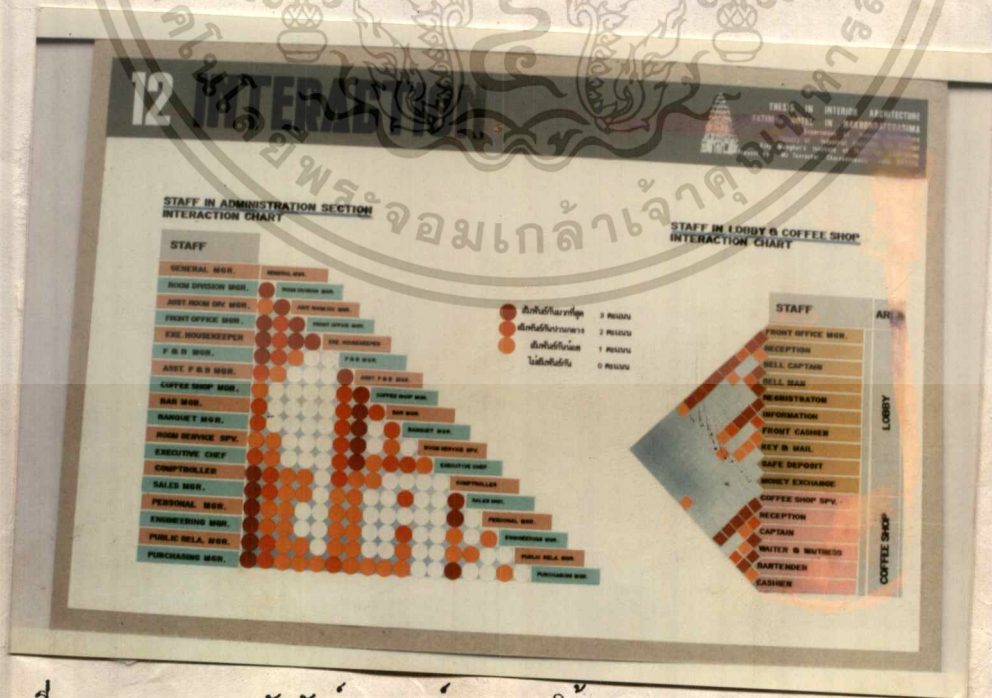

ภาพที่ 5.10 พฤติกรรมของผู้ใช้อาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

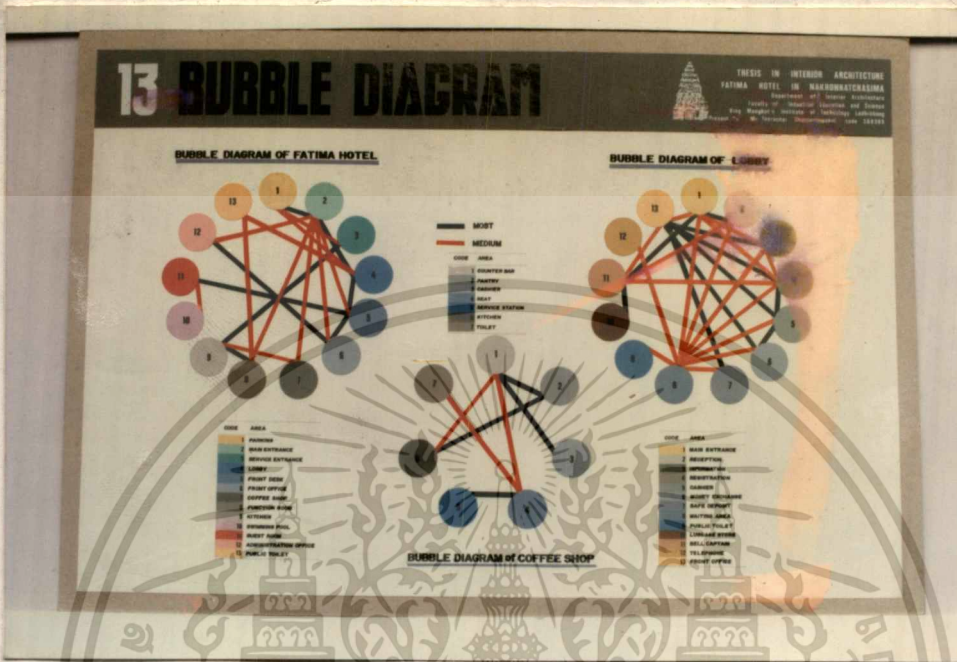

ภาพที่ 5.11 ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบใช้สอย

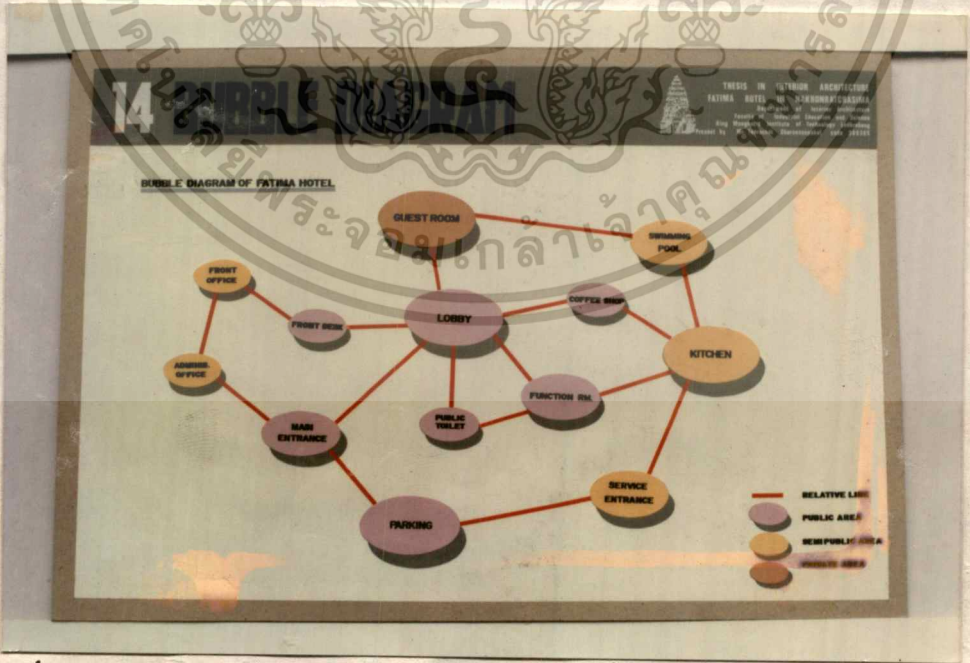

ภาพที่ 5.12 ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบใช้สอย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

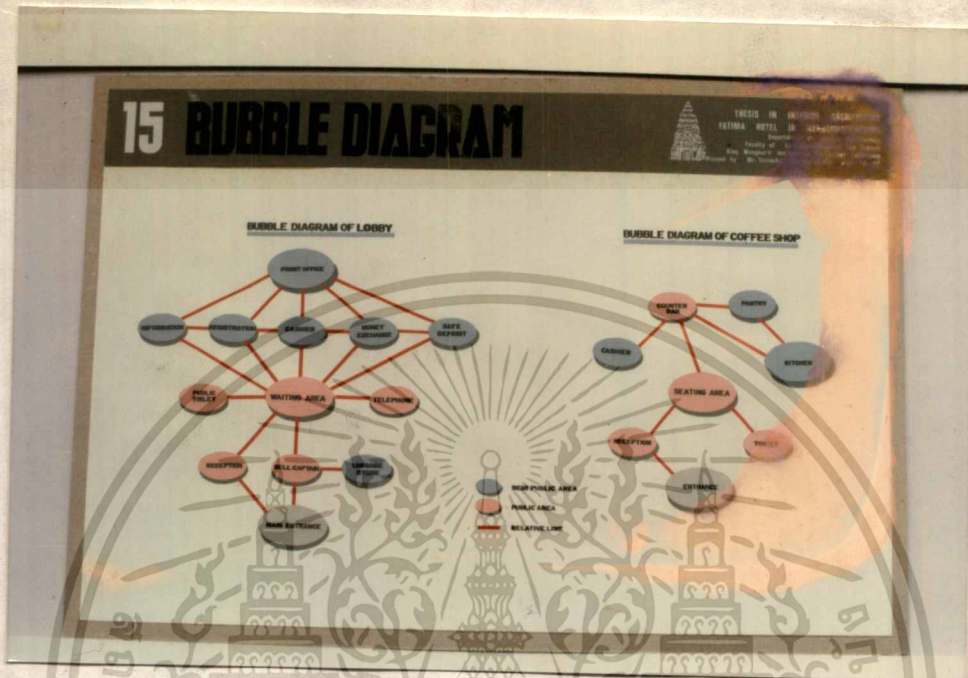

ภาพที่ 5.13 ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบใช้สอย

ภาพที่ 5.14 ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบใช้สอย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.15 ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบใช้สอย

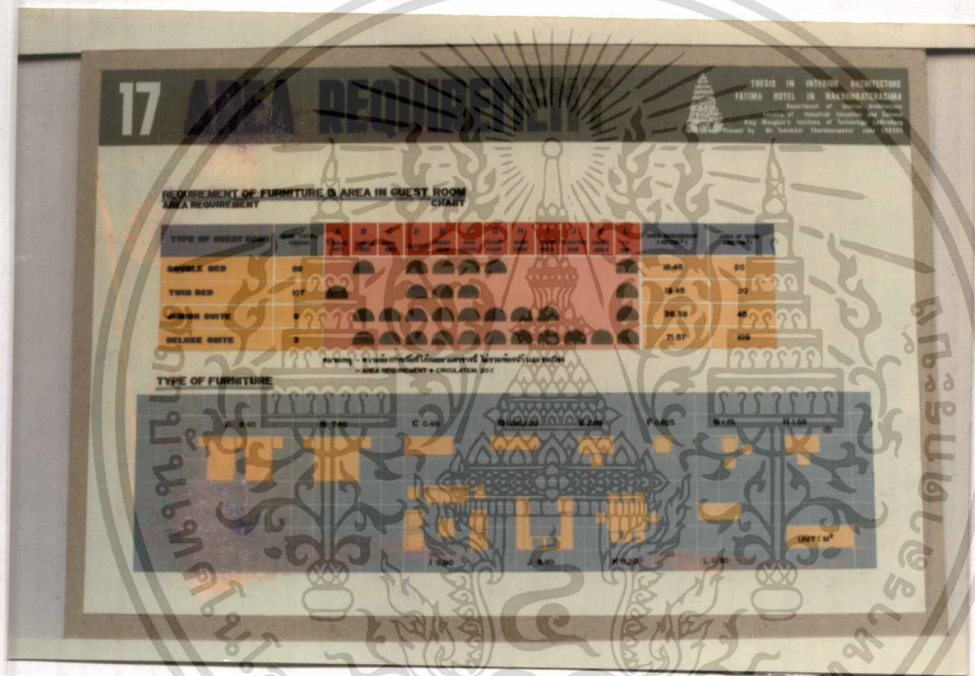
16 AREA REQUIREMENT

AREA REQUIREMENT OF FURNITURE & AREA IN LOBBY & COFFEE SHOP

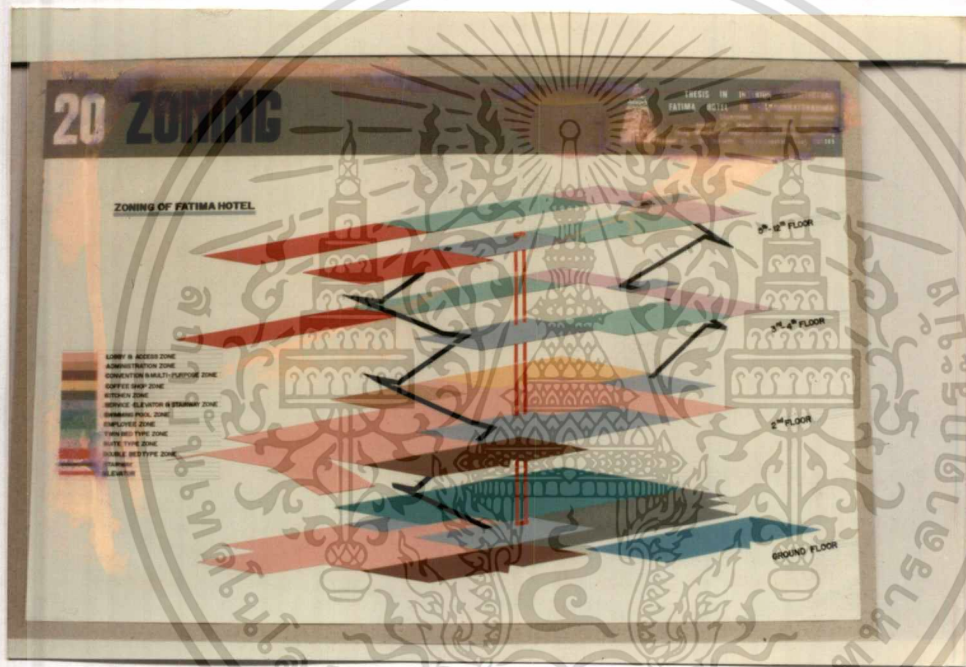
LOBBY					COFFEE SHOP				
ELEMENT	UNIT	CAPACITY	TOTAL AREA	REMARK	ELEMENT	AREA/UNIT	CAPACITY	TOTAL AREA	REMARK
FRONT CLERK	—	3	24.75	พื้นที่ใช้สอยรวมทั้งหมดของพื้นที่ใช้สอย	SEATING	1.5	150	225	พื้นที่ใช้สอยทั้งหมดของพื้นที่ใช้สอย
WAITING AREA	2.2	95	191		SERVICE STATION	1.5	4	6	
PUBLIC TEL.	0.84	4	2.56		CIRCULATION	—	—	42.3	
CHANGE AREA	1.8	90	16.2						
CIRCULATION	—	—	—						
TOTAL AREA				370.51	TOTAL AREA			273.81	

ภาพที่ 5.16 ความต้องการพื้นที่ใช้สอยของแต่ละองค์ประกอบใช้สอย

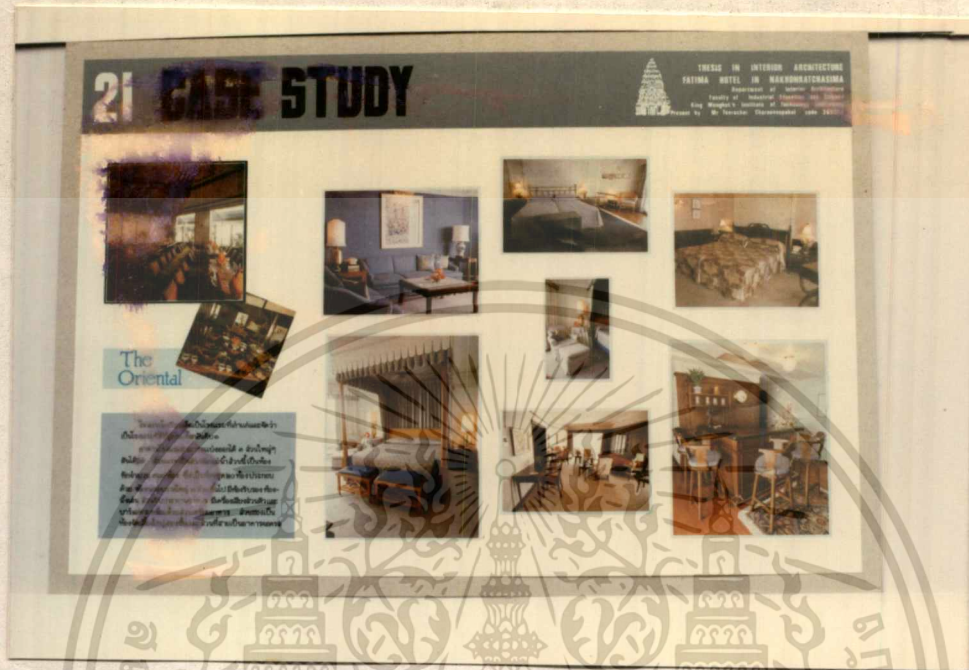
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.21 การศึกษาโครงการเปรียบเทียบ

ภาพที่ 5.22 การศึกษาโครงการเปรียบเทียบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

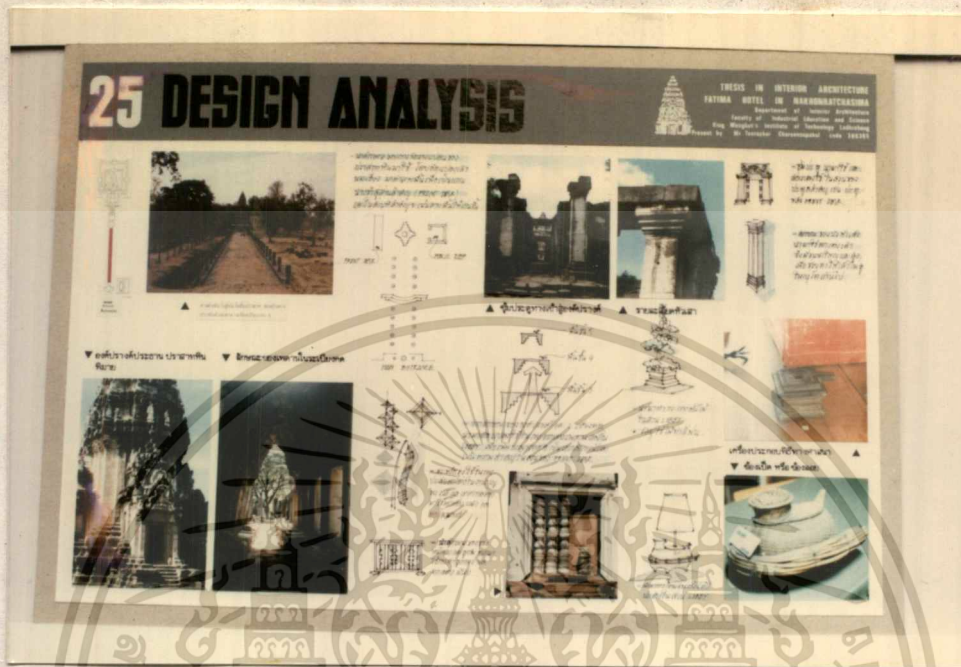

ภาพที่ 5.23 การศึกษาโครงการเปรียบเทียบ

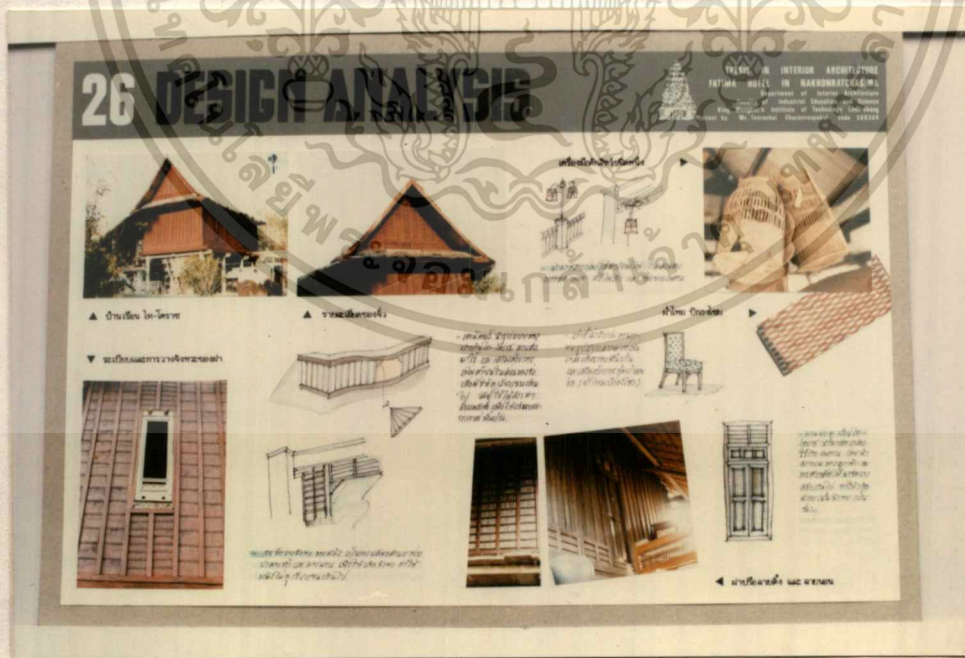

ภาพที่ 5.24 แนวความคิดในการออกแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

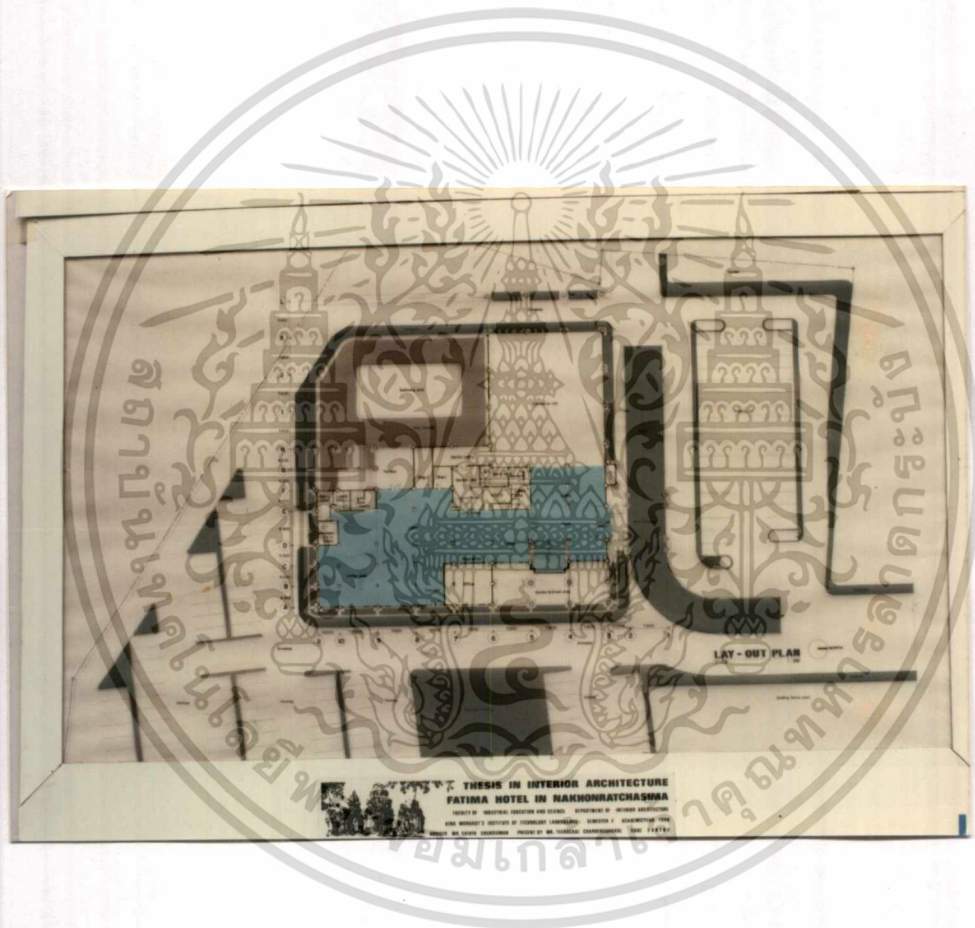

ภาพที่ 5.25 วิเคราะห์การออกแบบและการนำไม้ใช้

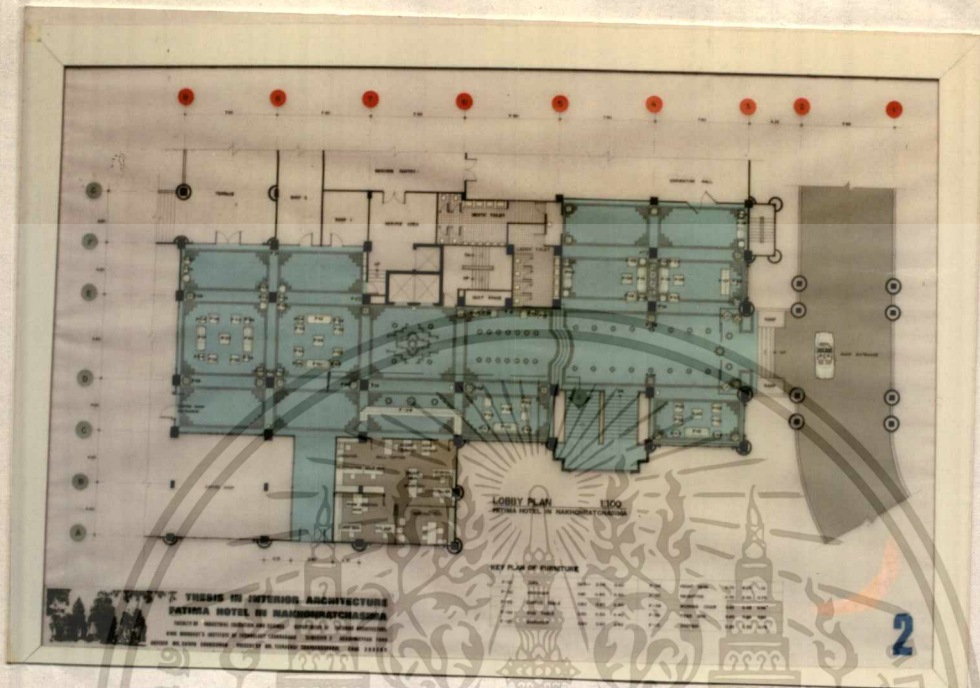

ภาพที่ 5.26 วิเคราะห์การออกแบบและการนำไม้ใช้

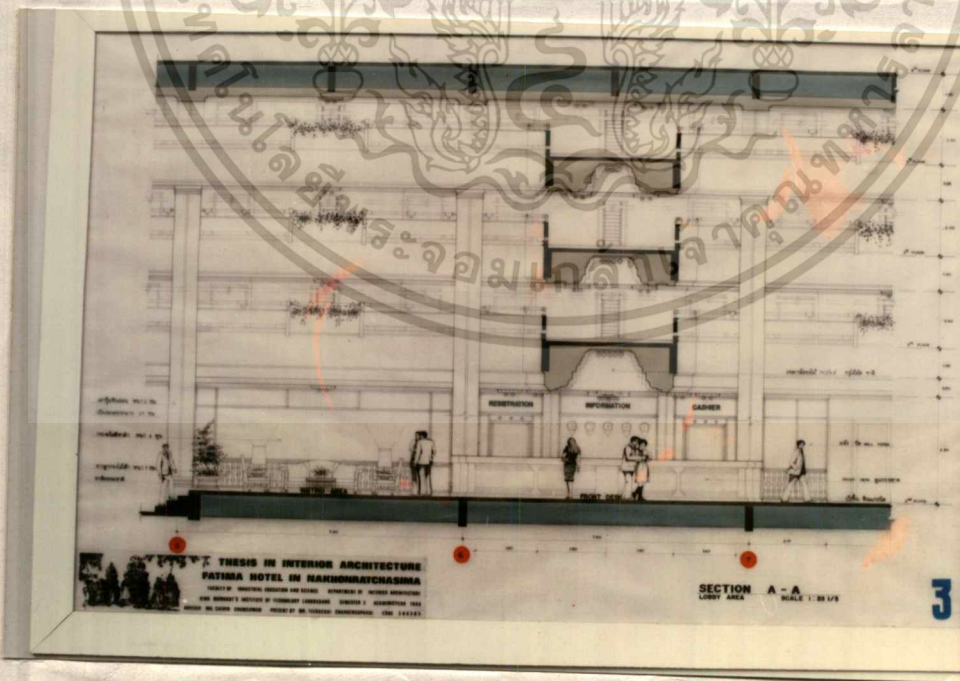
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

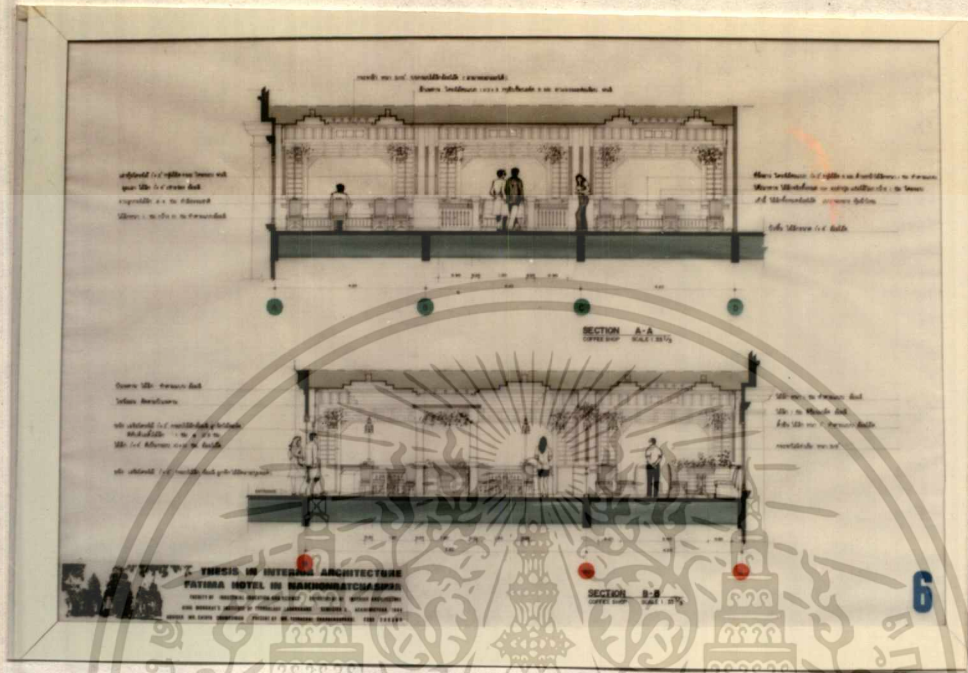

ภาพที่ 5.29 แปลนส่วนล็อบบี้

ภาพที่ 5.30 รูปก้านส่วนล็อบบี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

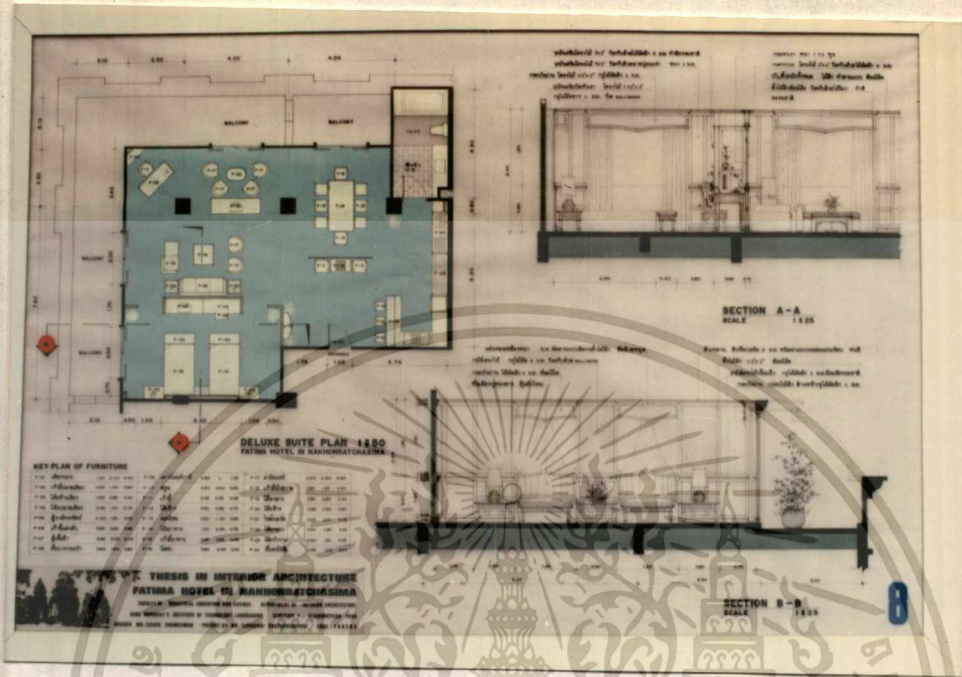

ภาพที่ 5.33 รูปด้านส่วนคอฟฟี่ชอป

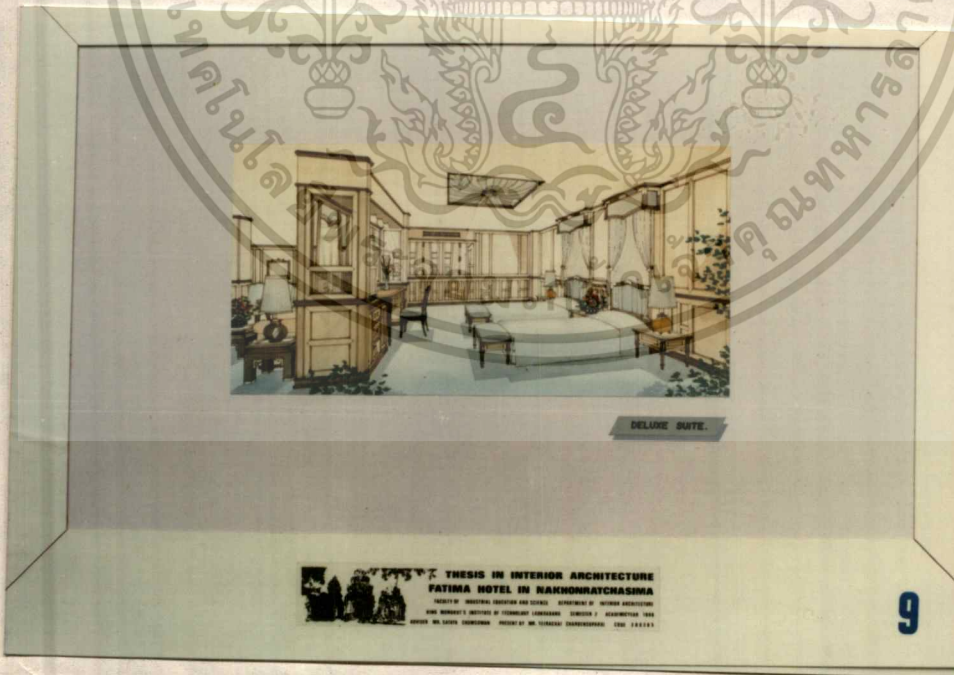

ภาพที่ 5.34 ทัศนียภาพส่วนคอฟฟี่ชอป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

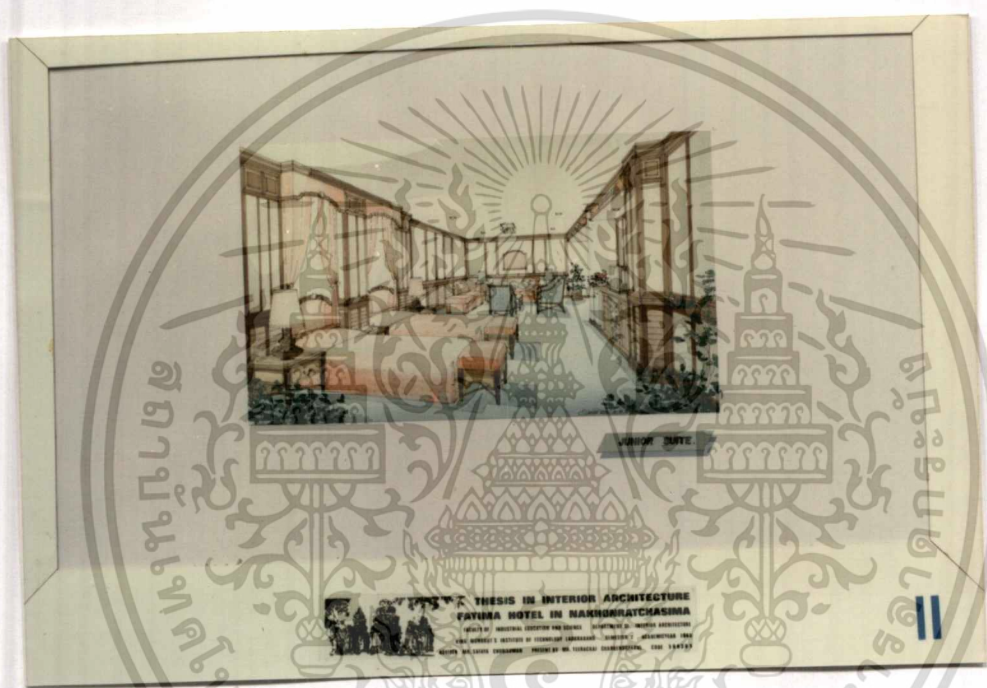

ภาพที่ 5.35 แปลน, รูปกาน ห้องเคอจุกซ์ สวีท

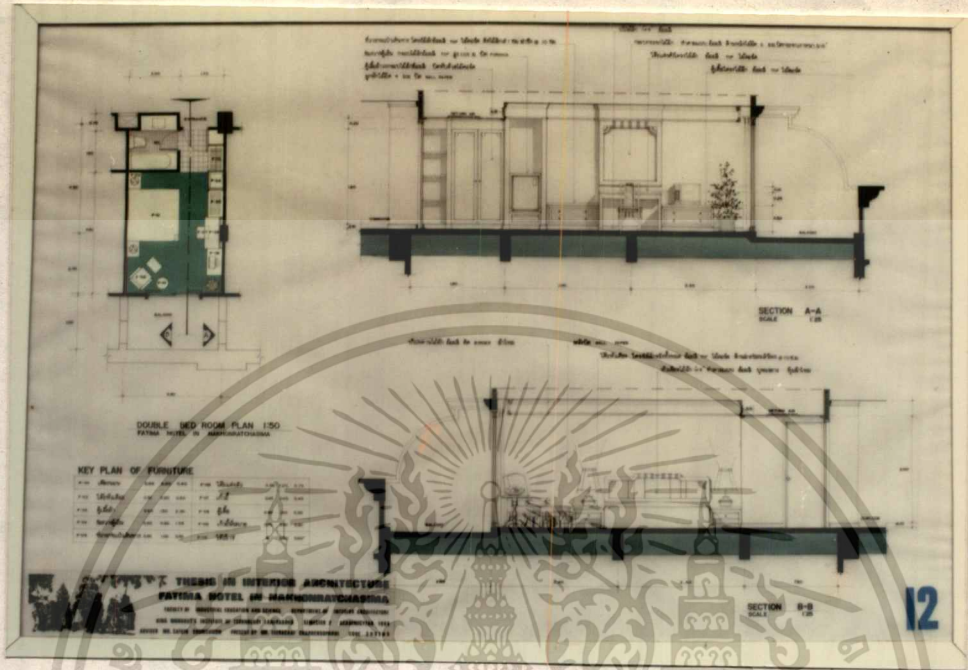

ภาพที่ 5.36 ทศนียภาพห้อง เคอจุกซ์ สวีท

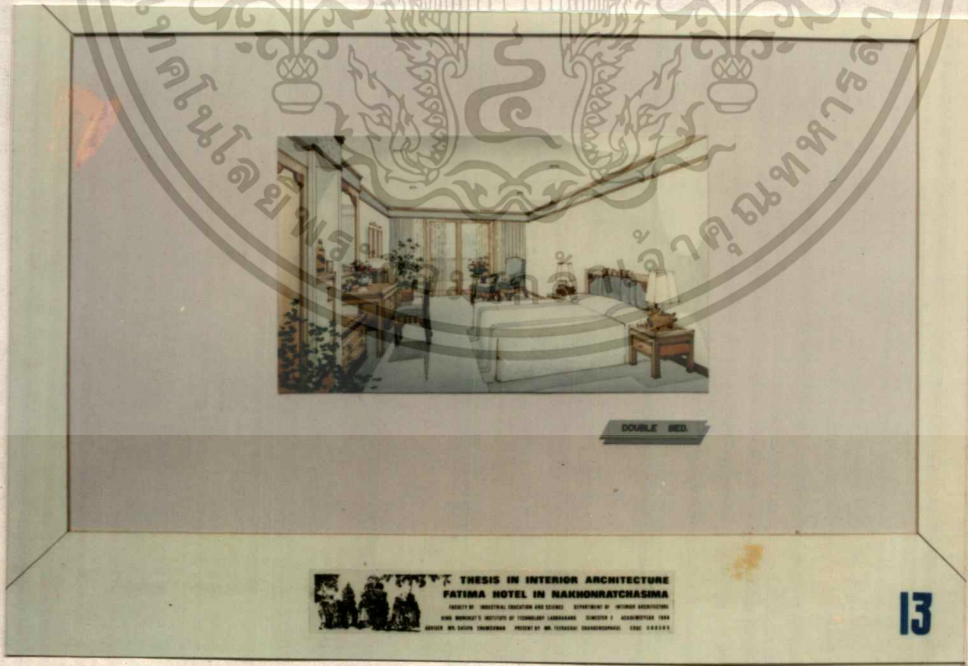
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.39 แพลน, รูปด้าน ห้องกัมเบิล

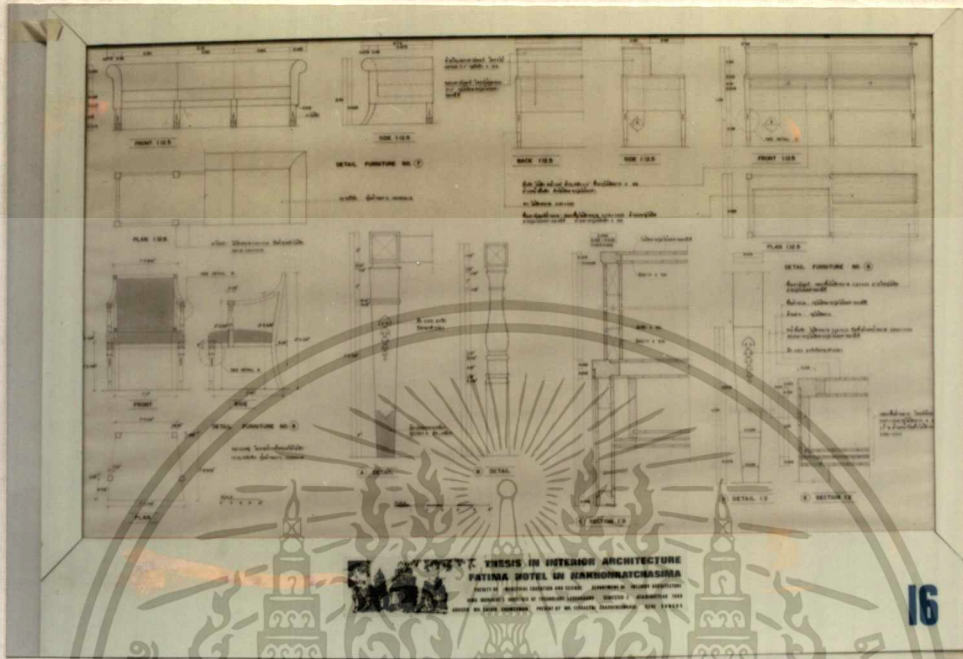

ภาพที่ 5.40 ทัศนียภาพ ห้องกัมเบิล

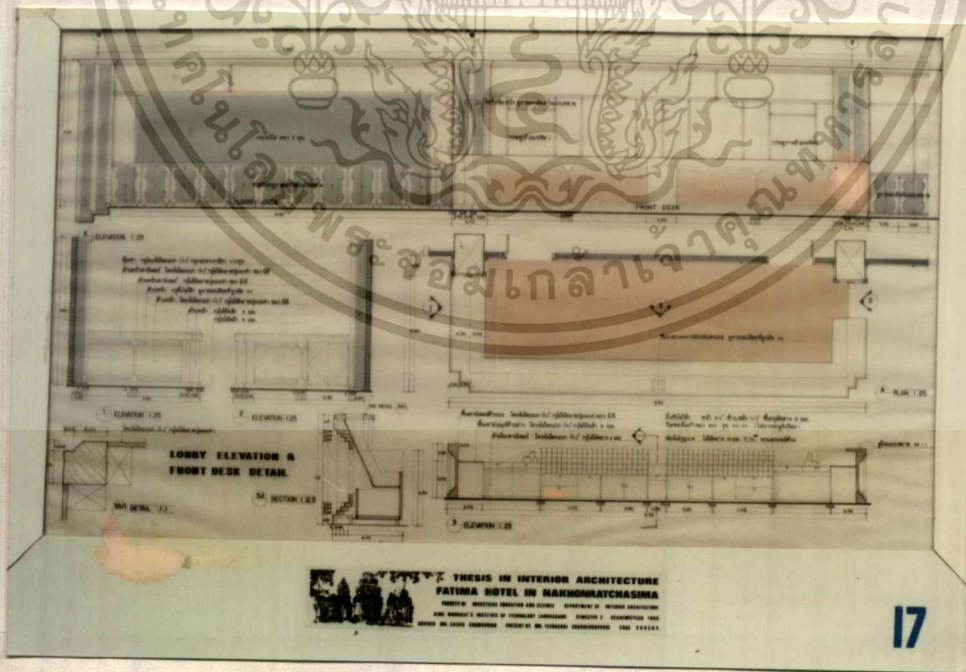
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

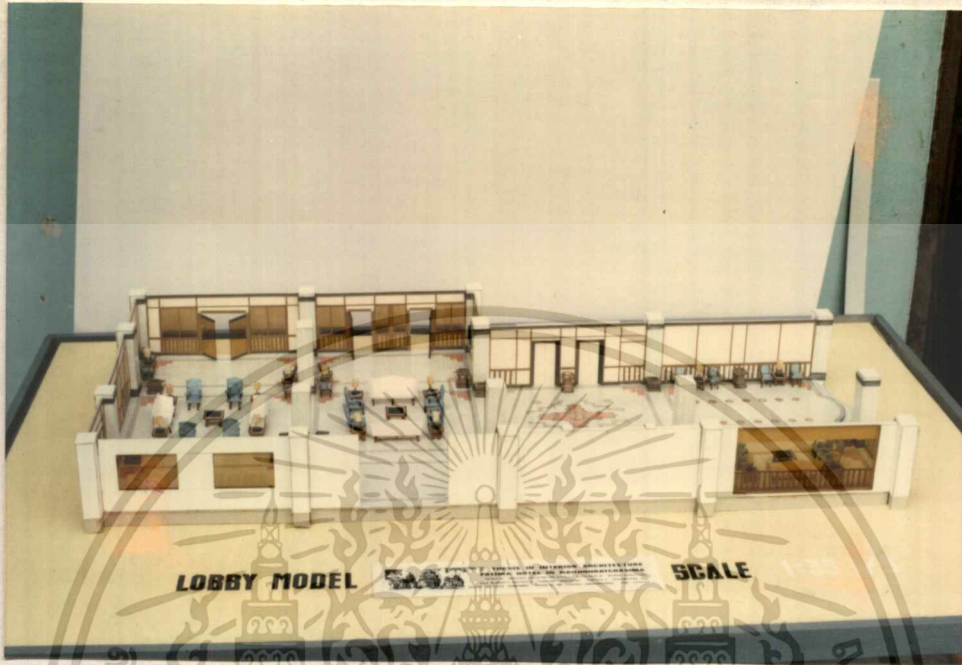

ภาพที่ 5.43 แบบขยายเครื่องเรือน

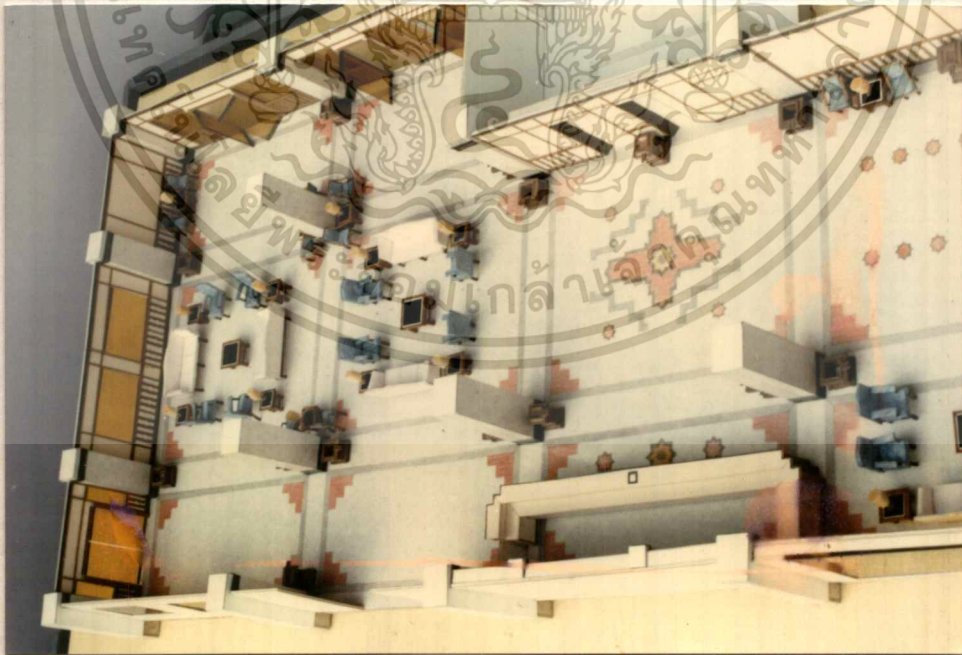

ภาพที่ 5.44 แบบขยายเคาน์เตอร์บริการส่วนหน้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

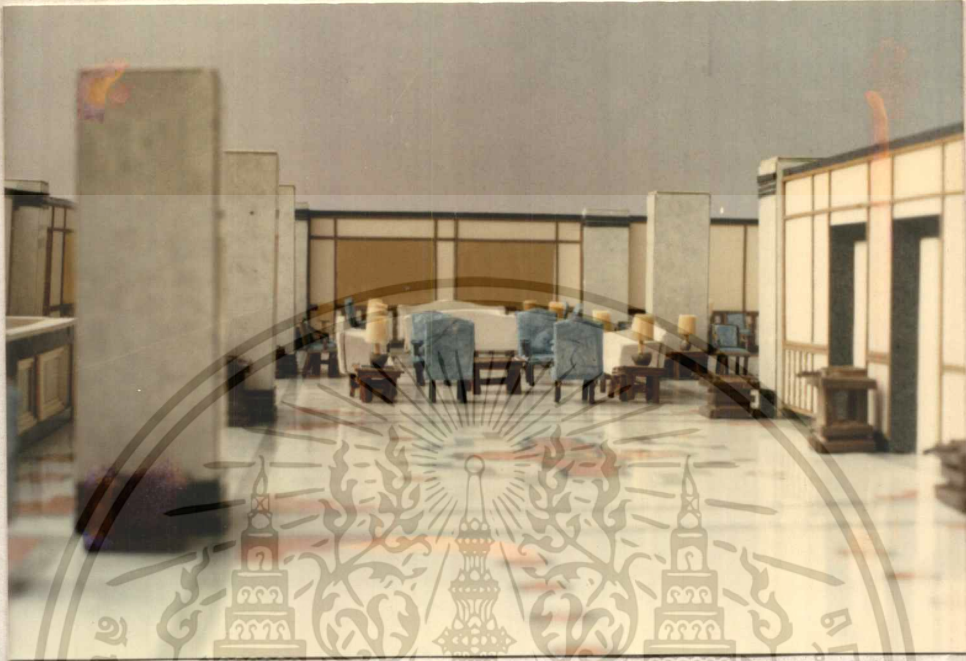

ภาพที่ 5.45 หุ่นจำลองส่วนล็อบบี้

ภาพที่ 5.46 หุ่นจำลองส่วนล็อบบี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

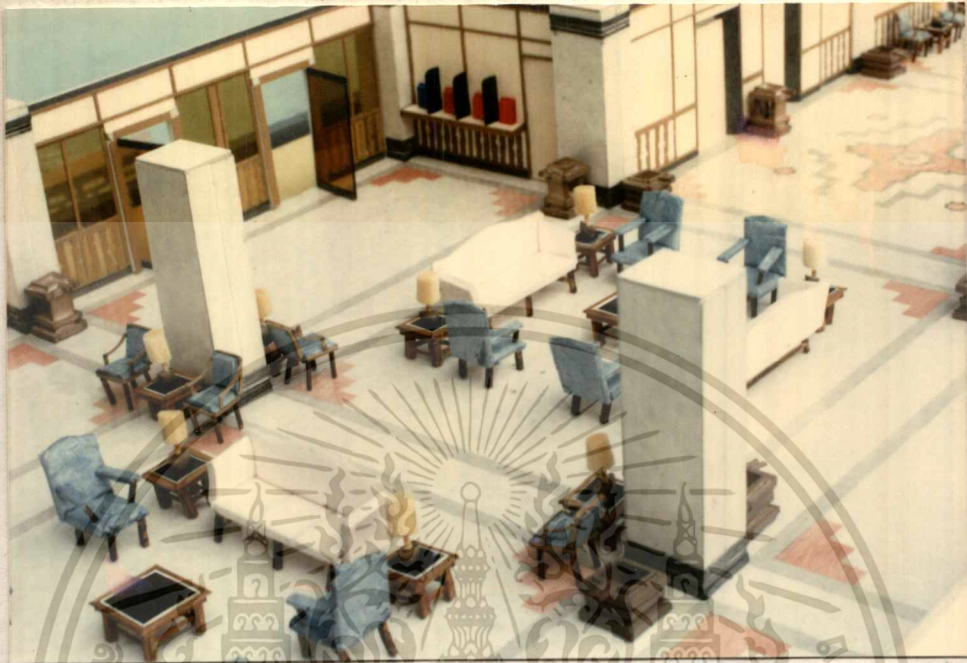

ภาพที่ 5.47 หุ่นจำลองส่วนลิโอบบี้

ภาพที่ 5.48 หุ่นจำลองส่วนลิโอบบี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.49 หุ่นจำลองส่วนล็อบบี้

ภาพที่ 5.50 หุ่นจำลองส่วนล็อบบี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- ปรีชา แดงโรจน์ . การโรงแรม พิมพ์ครั้งที่ 2 ., กรุงเทพฯ .2525
- สมศรี สุกวานิชชานา . งานโรงแรมแผนกต้อนรับ โอเคียนสโตร์ ., กรุงเทพฯ .2527
- สมาคมสถาปนิกสยาม . สถาปัตยกรรมอีสาน ., กรุงเทพฯ .2530
- FRED LAWSON , HOTELS, MOTELS AND CONDOMINIUMS.
LONDON : THE ARCHITECTURAL PRESS 1978.
- JOSEPH & JOHN HANOCK. TIME-SAVER STANDARD FOR BUILDING TYPE.
NEW YORK : LUGREN HILL BOOK COMPANY , 1974.
- JOHN TIECKERA . ARCHITECTS DATA .
NEW YORK : JOHN WILEY & SON , INC.
- SLITH BOUGLAS . HOTEL AND RESTAURANT DESIGN .
LONDON : DESIGN COUNCIL PUBLICATIONS , 1978.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก. วัสดุตกแต่งภายในอาคาร

วัสดุอุปกรณ์

วัสดุตกแต่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการแต่ละชนิดต่างก็มีคุณสมบัติ, ข้อดี ข้อเสีย, ขนาด, สี, การใช้สอยต่าง ๆ กัน ดังต่อไปนี้

1. วัสดุพื้นทั่วไป

1.1 คอนกรีต (ซีเมนต์)

คุณสมบัติ

เป็นวัสดุใหญ่เป็นต้นเดียวกัน เทหล่อแข็งตัวตามแม่แบบ เป็นส่วนผสมของซีเมนต์ น้ำ, รวมกับสารมวลหยาบและละเอียด สามารถรับน้ำหนักกดเพื่อความแข็งแรงที่ดีมาก มีหลายชนิดขึ้นกับส่วนประกอบที่ผสมกันขึ้นมา เช่น ชนิดธรรมดา ชนิดความร้อนค่า เป็นต้น

ความหนา

แล้วแต่ความต้องการ

สี

มีหลายสีแล้วแต่ผสม

ที่ใช้

ใช้งานหนัก

ข้อดี

ทนไฟ และสภาพดิน, ฟ้าอากาศ ราคาพอสมควร มีหลายสี เป็นฉนวนที่ดี หล่อเป็นรูปต่าง ๆ ได้มากมาย ทัดกับอาคารสะดวก

ข้อเสีย

น้ำหนักมาก การหล่อต้องใช้ความหนาและอาจเกิดแตกร้าวได้ถ้าอุณหภูมิเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว

1.2 แอสฟัลท์

เป็นวัสดุที่ทนการสึกกร่อนได้พอสมควร เหนียวดี ทนน้ำดี แต่จะสิ้นอายุเป็นต้นเดียวกัน

ความหนา

ให้หนา 5 - 1 $\frac{1}{2}$ นิ้ว ขึ้นอยู่กับใช้งาน

สี

มีสีแก่จืด เช่น แดง เขียว น้ำตาล ดำ หิ้งฉิวมันและฉิวหยาบ

ที่ใช้

ใช้งานหนักปานกลาง เช่นอาคารสำนักงาน, ทางเข้า

ข้อดี

ไม่เก็บฝุ่น

ข้อเสีย

ไม่ทนกรดด่าง, น้ำมัน

1.3 แมกนีไซต์

คุณสมบัติ

ให้ความอบอุ่น ไม่เก็บเสียง สีน หน่น้ำมัน ไม่ทนกรด ใช้ปูพื้นเป็นผืนเดียวกัน

ความหนา

ประมาณ $\frac{3}{4}$ นิ้ว

สี

มีมากมายสวยงาม

ที่ใช้

ใช้งานหนักมาก ๆ เช่น อาคารอุตสาหกรรม

1.4 หินเกล็ดชัคมัน

คุณสมบัติ

ไม่เก็บเสียง ให้ความรู้สึกแข็ง มักแตกร้าวได้ ใช้ปูเป็นพื้นเดียวกัน

ความหนา

$\frac{5}{8}$ - $\frac{3}{4}$ นิ้ว ความกว้างไม่ควรเกิน 3.60 เมตร

สี

มีต่าง ๆ แล้วแต่สีเมนต์และหิน

ที่ใช้

บันไดภายนอกทั่วไป อาคารพยาบาล ห้องน้ำ โถงทางเข้า งานที่ทานทานมาก ๆ

ข้อดี

ทนทาน ทำความสะอาดง่าย

1.5 กระเบื้องดินเผา

คุณสมบัติ

เป็นกระเบื้องได้จากการเผาดินเหนียว กดลงพิมพ์ เเผาในอุณหภูมิสูงมาก ๆ ทนการสีกร่อนได้ดี ทนแรงอัด น้ำมัน กรด น้ำ แต่ไม่ทนค่าง ไม่เก็บเสียง ให้ความรู้ดีกอบอุ้ม

ขนาด

จักรีส 4" x 4", 6" x 6", 8" x 8", 9" x 12", 12" x 12", 12" x 12", ทกเหลี่ยม, แปกเหลี่ยม

ความหนา

$\frac{3}{4}$ " - $\frac{7}{8}$ " , $\frac{5}{8}$ " , $1\frac{1}{4}$ " , $1\frac{1}{8}$ " , $1\frac{1}{2}$ " , 2"

สี

มีมากมาย

ที่ใช้

ใช้ในงานหนักมาก ๆ อาคารพักอาศัย กร้ว ห้องเตรียมอาหาร ห้องโถง ในบริเวณที่คองการทนทาน แต่อย่าใช้กับที่คองการความเงียบ

วิธีปู

เอาแผ่นกระเบื้องจุ่มน้ำ แล้วปูบนปูนทราย 1 ค่อ 3 ให้หนาอย่างน้อย $\frac{3}{4}$ รอยค่อ ใช้ปูนผสมปูนซีเมนต์ทราย 1 ค่อ 1 ยานแนว

ข้อดี

ทนน้ำดี มีสีหลายแบบให้เลือกมาก ทนการสีกร่อน ใช้ได้ทั้งนั้น ผนังราคาถูก

ข้อเสีย

ไม่เก็บเสียง การขนส่งต้องระวัง ไม่ทนค่าง ถ้าคอนกรีตไม่ค่ออาจแตกง่าย

	1.6 <u>กระเบื้องเคลือบ เซรามิคเคลือบมัน</u>
<u>คุณสมบัติ</u>	เป็นส่วนผสมโพลิเมอร์พิเศษ ซึ่งนำสารหลอมละลายผสมนำกรองแล้วกดพิมพ์ เผาในอุณหภูมิ 1.900 ซ. ให้ความรู้สึกเย็น ทัว ๆ ไป เหมือนกระเบื้องดินเผา
<u>ขนาด</u>	3" x 3", 4" x 4", 4½" x 4½", 6" x 6", 10" x 10", 12" x 12"
<u>ความหนา</u>	3/8", 1/2", 3/4"
<u>สี</u>	มีทั้ง นีคค่าน และครึ่งมันครึ่งก้าน
<u>ที่ใช้</u>	ใช้ในที่ต้องการรักษาความสะอาด ล้างง่าย
<u>ข้อดี</u>	ทนกรด ค้าง ไขมัน สารเคมี รักษาความสะอาดง่าย
<u>ข้อเสีย</u>	ไม่เก็บเสียง ตกกระดจะเป็นรอย บางชนิดผิวหน้าลื่นมัน

	1.7 <u>กระเบื้องกระจก</u>
<u>คุณสมบัติ</u>	ได้จากคัดแผ่นกระจกหนา ๆ เป็นเห็นตามต้องการ ให้ความรู้สึกเย็นทรการสี หรือใสทอสมควาร
<u>ขนาด</u>	17/8" x 17/6"
<u>หนา</u>	9/16"
<u>วิธีใช้</u>	บนซีเมนต์ลาเท็กซ์
<u>สี</u>	ชนิดใส ฝ้า หรือจอรองผิวลายสวยสีต่าง ๆ ได้
<u>ที่ใช้</u>	ที่ตกแต่งประตู หน้า งานหนักปานกลาง ห้องน้ำ
<u>ข้อดี</u>	ไม่ฉีกน้ำ ทนน้ำมัน กรด และค่าง
<u>ข้อเสีย</u>	ไม่เก็บเสียง

	1.8 <u>กระเบื้องหินอ่อน</u>
<u>คุณสมบัติ</u>	ได้จากการคัดแผ่นหินอ่อน ทนงานหนักปานกลางจนถึงหนัก ทนต่อการขัดสี ไม่ เจียบ ให้ความรู้สึกเย็น
<u>ขนาด</u>	มีค่าง ๆ
<u>หนา</u>	2" - 1"
<u>สี</u>	ค่าง... วิวซึกเงา... มีทั้งสีเรียบ และเป็นลวดลายตามธรรมชาติ

<u>วิธีป</u>	ปูนปอร์ตทราย ส่วนผสม 1 ต่อ 3 หน้า $1\frac{1}{2}$ "
<u>ที่ใช้</u>	ใช้ในงานหุ้มทรา ราคาแพงมาก
<u>ข้อกั</u>	ให้ความสง่างาม ผนังสวย
<u>ข้อเสีย</u>	ราคาแพง หายาก ไม่เก็บเสียง และไม่ทนกรด
1.9 <u>แผ่นหินธรรมชาติ</u>	
<u>คุณสมบัติ</u>	ได้จากการเลื่อยแผ่นหินทราย หินปูน หรือหินแกรนิต ใช้ได้ในงานตกแต่งและงานหนัก หินแกรนิตทนน้ำมัน ทนค่าง แต่ไม่ทนกรด มีความทนทานมาก
<u>ขนาด</u>	มีมากอย่างเลือกได้ตามความต้องการ
<u>หนา</u>	$1\frac{1}{2}$ " - 2"
<u>สี</u>	มีสีเทาอ่อน เหลือง น้ำตาลอ่อน ชมพู สีเนื้อ พวกหินแกรนิตที่มีสีต่างกันจนถึงผิวกำมะหยี่
<u>ที่ใช้</u>	งานหนัก งานตกแต่ง
1.10 <u>กระเบื้องหินเกล็ดซึก</u>	
<u>คุณสมบัติ</u>	ทำจากเกล็ดหินอ่อนผสมซีเมนต์ เหนียวทนแรงกดจนกริดแล้วซึกให้เรียบมีความทนทานมาก ไม่เก็บเสียง ดินและซึกเงาได้ ไม่ทนกรดไขมัน น้ำมัน แต่ทนค่าง ให้ความรู้สึกเย็น
<u>ขนาด</u>	6" x 6" หนา $\frac{3}{4}$ " 9" x 9" $\frac{3}{4}$ " 12" x 12" 1", 18" x 18" $1\frac{1}{4}$ ", $2\frac{1}{2}$ " x $1\frac{1}{2}$ "
<u>สี</u>	ผิวที่เป็นหินเกล็ดควรหนาอย่างน้อย $\frac{1}{2}$ " ทุกขนาด ขึ้นอยู่กับสีของซีเมนต์ ขนาดและสีของเกล็ดหิน
<u>ที่ใช้</u>	งานปานกลาง งานหนัก การรักร้างง่าย สะอาด ดูเรียบร้อย ใช้เมื่อไม่ต้องการความเงียบนัก
1.11 <u>บล็อกประกับที่เสียด</u>	
<u>คุณสมบัติ</u>	การออกแบบให้ยึดต่อมุดได้ในตัวโดยไม่ต้องโบกปูน ขนาดความหนา 6 ซม. แข็งแกร่ง รับน้ำหนักรถยนต์ได้ดี ราคาประหยัดกว่าหินซีเมนต์
<u>สี</u>	มี 4 สี คือ สีเทา ธรรมชาติ สีน้ำตาล สีน้ำตาลแดง
<u>ที่ใช้</u>	บริเวณหน้าบ้าน ทางเท้า ลานจอดรถ เกล็ดยางพรมอน ทางเดินสาธารณะ

1.12 วัดเขียนหกวไม่คอรัก

คุณสมบัติ

มีความยืดหยุ่นคืนตัวดี ให้ความรู้สึกอบอุ่น เจริญ ไม่ทนแ่ง ไม่สิ้น ฟูใช้การโดย
ทำให้สม่ำเสมอ ไล่ของอากาศออกให้หมด ควรใช้ดูกลิ้งหนัก ๆ คุ้มได้จากตอน
กลางเข้าไปหาริม

ขนาด

30-70" กว้าง 6" (ชนิดแทน 4"-12" รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส, 36" x 12")

หนา

3-4,5-6.7 มม. (ชนิดแบน $\frac{9}{16}$ " - $\frac{1}{4}$ ")

ที่ใช้

โรงงานหนักปานกลาง อาคารที่ทำงานเล็ก ๆ บ้านพักอาศัย ให้ความเจริญ ไม่
ทนการขัดสี

1.13 แผ่นที่วีซี

คุณสมบัติ

ใช้งานต้องการให้หยุ่นตัวได้ มีความทนทาน เป็นฉนวนดี ใช้งานหนักปานกลาง
ทนน้ำมัน คาง กรด

ขนาด

มีแผ่นโตถึง 90" กว้าง 3-4-6"

หนา

$\frac{1}{16}$ " - $\frac{1}{8}$ "

สี

มีต่าง ๆ กัน เป็นสีในตัว ไม่มีฉาบฉวยประกบสี มีผิวมันหรือคาน

ที่ใช้

ใช้งานหนักมาก

ข้อดี

มีความเหนียว กันความชื้น ราคาถูก เหมาะกับงานตกแต่ง ปะหน้า หน้า ทนความ
เค็มได้ดี

ข้อเสีย

ความร้อนจะทำให้เสียรูป บิดงอแตกร้าวได้

1.14 แผ่นบางธรรมชาติ

คุณสมบัติ

ได้จากยาง มวดสารพวกสีและกัมมันต์ให้ผิวแข็งขึ้น ทนทาน เก็บเสียงได้ดี
ให้ความอบอุ่น เป็นฉนวน ทนน้ำ ไม่ทนน้ำมัน

ขนาด

100" กว้าง 3/6"

หนา

$\frac{1}{8}$ " , $\frac{3}{16}$ " , $\frac{1}{4}$ " ชนิดมีร่องรองหน้าอีก $\frac{1}{8}$ " - $\frac{1}{16}$ "

สี

หลายสี

ที่ใช้

อาคารที่ต้องการความเจริญ ทนทาน

1.15 พรม

คุณสมบัติ

ได้จากวัสดุหลายชนิด เช่น ในขนสัตว์ ฝ้าย โยดิง เศรษฐี ซึ่งแต่ละชนิดมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณสมบัติเฉพาะและราคาแตกต่างกัน

พรมขนสัตว์ สามารถรองรับน้ำหนักได้ดี มีความยืดหยุ่นดีมาก เมื่อถูกเหยียบหรืออัดแน่นสามารถดูได้ความเดิม ไม่เสื่อมคุณภาพ ขนพรมทั้งที่ ถูกความชื้นก็ ให้ความอบอุ่น เป็นตัวนำกระแสไฟ ที่เลวร้ายสีย้อมก็มีความนุ่มนวล ราคาและแบคทีเรียทำลายขนสัตว์ได้น้อย แค่มอครอบกินพรมจากฝ้าย ราคาแพง ดูแลรักษาง่าย ทนต่อซักฟอก เนื่องจากคุณสมบัติที่เยี่ยม นิยมทำพรมเช็ดเท้าหน้าห้องน้ำ

พรมทำจากใยสังเคราะห์ คล้ายขนสัตว์ แต่ราคาถูกกว่า ใยใช้ไคลอน ดูแลง่าย ทนทานดีทนการเปื้อน ไหม้ไฟง่าย ไม่กินตัว

ขนาด มี 2 ชนิด คือ - พรมเต็มห้อง ที่ใช้ปูเต็มห้องแบ่งชายเป็นหลา ๆ
- พรมเต็มเล็ก มีขนาด 9' 12", 5' 7", 4' 6", 2' 3"

ใช้ มีมากมาย สามารถสั่งทำเป็นลวดลายต่าง ๆ ได้
ที่ใช้ สถานที่ที่ต้องการความหรูหรา ห้องที่ต้องการเก็บเสียง ป้องกันเสียงสะท้อน เช่น ห้องประชุม ห้องอัดเสียง เป็นต้น ห้องที่ต้องการความนุ่มนวล เช่น ห้องพักผ่อน อากาศสาธารณะที่ควรใช้คือ ส่วนที่มีคนเข้าไปใช้ไม่มากนัก เช่น ห้องทำงาน ห้องโถงตามโรงแรม ภัตตาคารชั้นหนึ่ง

ข้อดี ช่วยเก็บเสียงที่ แก่การสะท้อน ไม่ฉีกง่าย สัมผัส มีความหรูหรางามในตัว

ข้อเสีย ราคาแพง ทำความสะอาดยาก บางชนิดก็ไฟได้ง่าย

1.16 กระเบื้องยาง

คุณสมบัติ มีทั้งผลิตในประเทศและต่างประเทศ มีหลายชนิด คุณสมบัติทั่วไปเหมือนแผ่นยางชนิดอื่น

ขนาด 6" - 48" เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส 3" x 3"

ความหนา $\frac{1}{8}$ " , $\frac{3}{16}$ " , $\frac{1}{4}$ "

ที่ใช้ ในงานปานกลาง ต้องการความเงียบ

ข้อดี เก็บเสียงได้พอสมควร ทำความสะอาดง่าย ราคาไม่แพง มีสีให้เลือกมาก การติดตั้งไม่สิ้น

ข้อเสีย ร่อนหลุดได้ง่ายเมื่อมีความชื้นสูง เกิดรอยขีดข่วนง่าย ต้องทำความสะอาดอยู่เสมอ

1.17 กระเบื้องเทอร์โมพลาสติก

คุณสมบัติ

มีมวลเคมีเป็นพวกแร่และหยาบโยหิน สีและพวกยึดประสานได้จากตัวเทอร์โมพลาสติก มีพวกยางไม้ (สีอ่อน) หรือพวกแอสฟัลท์สีแก่เป็นเนื้อ ทนแรงกด ไม่น้ำมัน ไซ กรด

ขนาด

$\frac{1}{8}$ - $\frac{3}{16}$ "

สี

มีสีเนื้อในตัวต่าง ๆ กัน มีผิวมัน ๆ ค่อนข้าง

ที่ใช้

แล้วแต่นิกของยาง ชนิดกรรมกาเหมาะสำหรับงานปานกลาง ชนิดพิเศษใช้งานหนักได้

1.18 ขึ้นไม้ ขึ้นไม้ให้ความรู้เกี่ยวกับคุณสมบัติของวัสดุ ใช้งานทนทานดี ยิ่งเก่ายิ่งสวย สามารถแก้ผิวให้สวยงามมากมายหลายวิธี ซ่อมแซมง่าย มีหลายวิธี

- ปูกระดาษ ใช้แผ่นปูฉีกกันตามลอน ขนาดไม้กว้าง 4" ขึ้นไป
- ปูแนวเส้น วางแนวฉีกกัน ขนาดไม้กว้าง 4" ลงมา
- ปูแท่งไม้ ตัดเป็นแท่งให้โค้งขนาดกัน มีความแข็งแรงมาก
- ปูกากะ ปูเหมือนแท่งไม้ แต่เป็นแผ่นบางมาก และปูเป็นลวดลายต่าง ๆ
- ไม้ขัดกันกับพื้นโดยการฉีก
- ไม้ขัดกันกับพื้นโดยการฉีก

คุณสมบัติ

พื้นที่เมื่อปูเสร็จแล้ว มีคุณสมบัติต่าง ๆ มาก ตามความเหมาะสมของสถานที่ แต่อย่างไรก็ตาม ควรใช้คุณสมบัติดังนี้ ทนทาน รักษาความสะอาดง่าย ใช้งานไม่สึกหรอ มีความสบายใจในการใช้ รูปร่างหน้าตาดี ทนทานต่อความชื้น

ข้อดี

เป็นวัสดุที่ง่าย สวยงาม ทนทาน เก็บความร้อนต่ำ

ข้อเสีย

เสื่อมคุณภาพเร็วเมื่อถูกความร้อน น้ำ ลมอากาศ แสงแดด ไวไฟ ต้องผ่านกรรมวิธีกันปลวก

2. วัสดุที่ใช้ทำผนังหรือกำแพง

2.1 ฉาบหรือกำแรงอิฐ

คุณสมบัติ

อิฐเป็นวัสดุก่อสร้างที่เก่าแก่มากรวมตัวกันเข้าอากาศ ผนังที่ก่อด้วยอิฐ มีให้เลือก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มากทั้งชนิด สี ผิวนาน แบ่งเป็น 2 ชนิด

ก. อีฐพวกมีปูนขาวหรือดินปูน เมื่อเผาจะมีสีเหลืองจืด ถ้ามีเหล็กออกไซด์ 2-10 เปอร์เซ็นต์ จะมีสีแดง

ข. อีฐพวกดินเหนียวปนทราย เมื่อเผาจุ่มสีแดง เหลือง หรือแดงแก่ อีฐสามารถนำมาใช้โดยวิธีธรรมชาติหรือทาสีทับ ใช้ได้ทั้งภายนอกและภายใน อาจใช้เป็นตัวตกแต่ง โดยทำอิฐโชว์แนวเรียงอิฐหน้ามันโพลียูรีเทน เพื่อความคงทน

ที่ใช้

ข้อก

ทนต่อหินฟ้าอากาศ น้ำความร้อนต่ำ ทนไฟ บางชนิดกันไฟได้

ข้อเสีย

มีขนาดก้อนไม่ค่อยเท่ากัน เนื้อที่ไม่แน่นซึมโคลง่ายควมปูน

2.2 ผนังหรือกำแพงหิน

คุณสมบัติ

หินเป็นวัสดุที่มีค่าทางความงามสูง มีค่าทางฉนวนความร้อนดี แต่กำลังระหว่างก้อนไม่สม่ำเสมอ และขนาดของก้อนอาจต้องแต่งให้มีผิวราบเรียบ แบ่งได้หลายชนิด ดังนี้

ก. หินแกรนิต เป็นหินอัคนี มีเนื้อแข็งทนทาน ทนน้ำ ซักมันได้ดี มีความหนาแน่นสูง สีส้มถึงแก่ ชมภูถึงน้ำตาลแก่ รับแรงกดได้ 56 กก./ซม.

ข. หินปูน เป็นพวกหินชั้น เกิดจากการนอนตัวของแร่ธาตุ ถ้าส่วนประกอบบริสุทธิ์จะเป็นหินอ่อนแบ่ง 3 ชนิด เกิดจากหอย, ลักษณะเป็นเปลือก, มีเปลือกคล้ายหอยเชลล์จำนวนมาก มีความสามารถรับแรงกดได้ 35 กก./ซม.

ค. หินอ่อน เป็นพวกหินแปร เนื่องจากแรงอัดและความร้อน ผิวนุ่มเป็นมันมีสีมาก รับแรงกดได้ 35 กก./ซม.

ง. หินทราย เป็นพวกหินชั้น เกิดจากการที่ทรายจับเป็นชั้น ๆ มีเมกนีเซียมคาร์บอเนตและซิลิกา ถ้ามีมากจะแข็งแรงมาก ทนทานสูง มีให้เลือกทั้งผิวเนื้อและผิวมีแรงกดได้ 28 กก./ซม.

ข้อดี

แข็งแรงทนทานกับน้ำ เหมาะสำหรับแต่งกำแพงหินเพื่อจัดสวน

ข้อเสีย

ถ้าอุณหภูมิสูงทำให้ร้าวได้ ราคาแพงและค่าก่อสร้างสูง

2.3 ผนังหรือกำแพงก่ออิฐฉาบปูนและอิฐแก๊จ

คุณสมบัติ

ควมกรีกก่อฉาบปูน ใช้ร่างเป็นโครงรับน้ำหนักอาคารที่มีความสูงชั้นเดียว หรือ 2 ชั้น น้ำหนักบรรทุกน้อย ความหนาปูนก่อ 1 ซม. และมีใช้กระเบื้องหรือ อิฐเผากรูเป็นผนังคานในให้เรียบร้อย

อิฐแก๊จรับน้ำหนัก ความหนาของก้อน $3\frac{2}{8}"$ และมีขนาด $5\frac{3}{4}"$, $6\frac{3}{4}"$, $7\frac{3}{4}"$, $11\frac{3}{4}" \times 11\frac{3}{4}"$ ผิวที่รับน้ำหนักมักเป็นแถวร่องเล็กมีพาดค้ำเคลือบ เป็นสารทนความร้อน และให้ ยึดปูนก่ออีกด้วย อาจใส่พวกเหล็กดัดชนิดไม่เป็นสนิมเสริมในรอยต่อเพื่อแข็งแรงขึ้น

2.4 ผนังแผ่นเสนโย เป็นผนังสามารถเคลื่อนย้ายได้

คุณสมบัติ

เป็นส่วนประกอบเนื้อวัสดุคล้ายเสนโยไม้หรือพีชบางชนิด ไม่ยึดหดตัวมาก ราคา ถูก ท่างานได้ง่าย ภัยเสียงได้ดี ทนความร้อน ทนไฟ บางชนิดทนน้ำ ไม้ทน แรงอัด หรือแรงอัดขยาย

ขนาด

12", 18", 24" รูปสี่เหลี่ยม

หนา

$\frac{1}{2}"$, $\frac{3}{4}"$, $\frac{7}{8}"$ ถ้าแผ่นยาว 2' 18", 2' 6" หนา $\frac{3}{16}"$ - $1\frac{1}{4}"$

สี

ต่าง ๆ มีทั้งผิวเรียบมีเส้น เป็นเม็ดคนุน เป็นร่อง บางชนิดมีรูทะลุ

2.5 ผนังแผ่นฮาร์ตบอร์ด

คุณสมบัติ

เป็นส่วนประกอบเหมือนเสนโยเส้นแต่อัดตัวสูง แบ่งเป็น 3 ประเภท

ก. ชนิดปานกลาง ความหนาแน่น 480-800 กก./ม.² ขนาด $\frac{3}{16}"$ - $\frac{1}{2}"$

ข. ชนิดมาตรฐาน ความหนาแน่น 800 กก./ม.² ขึ้นไป ขนาด $\frac{1}{8}"$ - $\frac{3}{16}"$ ทน ความชื้นดี ใช้เป็นเชิงผนัง, ผนัง, ทำฝ้า, ทำเฟอร์นิเจอร์

ค. ชนิดเยี่ยม ความหนา $\frac{1}{8}"$ - $\frac{3}{16}"$ ใช้กาววางเต็มยึดติด หนาดี แข็งแรงมาก ใ้ปูพื้นได้

2.6 แผ่นฉนวนบอร์ด

คุณสมบัติ

ทำจากเศษไม้ผสมกาว ให้ความร้อนและแรงอัดสูง

ขนาด

4' x 4'

<u>สี</u>	มีมากมาย
<u>ข้อดี</u>	แปลงไม่ทำอันตราย ทนไฟ ความชื้น เก็บเสียงดี
<u>ข้อเสีย</u>	ดูกลสี คุคน้ำจะย่อยง่าย กระทบกระแทกหักเป็นรอยได้
	2.7 <u>แผ่นอะเบสคอสเมนต์</u>
<u>คุณสมบัติ</u>	ประกอบด้วยเส้นใยหินกับซีเมนต์ ทนไฟ ทนค่าง ทนกรด ทนความชื้น ทนซึบซ่าน แดงง่าย ทาสีน้ำได้
<u>ขนาด</u>	4' 8 ฟุต 4' 6 ฟุต พวกเก็บเสียงได้ 12", 16" 18" , 24" เป็นสี่เหลี่ยม
<u>หนา</u>	$\frac{3}{16}$ " , $\frac{1}{4}$ " , $\frac{3}{8}$ " พวกเก็บเสียงได้ $\frac{1}{2}$ " , $\frac{5}{4}$ " -10"
<u>ข้อดี</u>	ประหยัดและง่ายต่อการก่อสร้าง
<u>ข้อเสีย</u>	เปราะและแตกง่าย
	2.8 <u>ไม้อัด</u>
<u>คุณสมบัติ</u>	เป็นแผ่นไม้บาง ๆ ทากาวและวางซ้อนกัน 3 ชั้นขึ้นไป โดยวางเสี้ยน มี 2 ชนิด
	ก. ใช้ภายนอก ใช้กาฟอมแมลติไฮด์ ทนน้ำ
	ข. ใช้ภายใน ใช้กาวยูเรียมพอมแมลติไฮด์
<u>ขนาด</u>	4' 8 ฟุต
<u>หนา</u>	4, 6, 8, 10, 19, 20 มม.
<u>ข้อดี</u>	ทึบไม้ น้ำหนักเบากว่าไม้แปรรูป
<u>ข้อเสีย</u>	โค้งงอและแยกแตก ถ้าอยู่ในที่ชื้นและแห้งแล้ง กลางแจ้ง คุกลสีและซึบมันทำให้อายุสั้น
	2.9 <u>กระดาษชานอ้อย</u>
<u>คุณสมบัติ</u>	เป็นแผ่นเนื้อนิ่มใช้กันเสียง กันความร้อน ใช้ทำผนัง ภายใน ไม้ทนน้ำ
<u>ขนาด</u>	4' 6 ฟุต 4' ฟุต 4' 10 ฟุต 4' 12 ฟุต
<u>ที่ใช้</u>	ส่วนใหญ่ใช้กับห้องประชุม หรือห้องที่ต้องการเก็บเสียง
<u>ข้อดี</u>	สามารถเก็บเสียงและความร้อนได้ น้ำหนักเบา มีหลายขนาด ใช้ทำผนังได้

ข้อเสีย

ติดไฟง่าย ถูกน้ำย่อยง่าย

2.10 เซลโลกรีท (ใยไม้อัด)

คุณสมบัติ

ผลิตจากเส้นใยไม้ ผสมปูนซีเมนต์อัดเป็นแผ่นมีรูพรุน น้ำหนักเบา เป็นฉนวนป้องกันความร้อน เก็บเสียงได้ แผลงไม่รบกวน ทนแดดฝน มี 3 ชนิด

ก. แผ่นธรรมชาติ จะเห็นเส้นใยของไม้สานกันไปมา

ข. แผ่นใส่ปูน ใยปูนขาวผสมซีเมนต์ไว้ทับผิวหน้า ฉาบผิวเกือบเรียบลวดลายนูนออกมา

ค. แผ่นฉาบปูน ฉาบเช่นเดียวกับผนังปูนเหมาะทำผนัง

ขนาด

1.00 × 2.00 ม.

หนา

$\frac{1}{2}$ " , 3" , $1\frac{1}{2}$ " , 2" , 3"

ข้อดี

เนื่องจากเป็นเส้นใยผสมน้ำยาป้องกันแมลง เก็บเสียง กันความร้อน ไม่มีทองหรือผง่าย ทนแดด ไข้ ตีตะปูไม่แตก

ข้อเสีย

มีผิวหน้าแข็งอาจแตกได้ เป็นรอยร้าวระหว่างแผ่น

2.11 เซมิงบอร์ด

คุณสมบัติ

เป็นหินไม่อบแห้งผสมกาวยเป็นแผ่นเนื้อ ผลิตโดยวิธีกระด้างทรายกับความร้อน และข้อ ระบายอากาศสะดวก ปลูกไม้กิน

ขนาด

4 × 8 ฟุต

หนา

6 มม.

การใช้

ก่อนทาสี ต้องรองพื้นด้วยแลตเจอร์ ประหยัดสี

ข้อดี

ทนต่อสภาพอากาศ ทอกละปะไม่แตก มีลายสวยงามใช้ตกแต่งประเภทเดียวกับไม้อัด

ข้อเสีย

ไม่ทนน้ำให้ย่อยง่าย มีความอ่อนเปราะ คุกกี้และสิ่งซักมัน

2.12 แอกลูตติกบอร์ด

คุณสมบัติ

เป็นหินไม่อบแห้งผสมกาวยอัดเป็นแผ่นด้วยเครื่องฉีกรองน้ำอัดเรียบ 2 ด้าน เซาะร่องตามแนวนอน ป้องกันเสียงสะท้อน ไม่เป็นเชื้อไฟ ป้องกันความร้อนภายนอก

ขนาด

1.60 × 0.60, 0.60 × 1.20, 0.60 × 2.40 ม.

<u>หนา</u>	10 ซม.
<u>ที่ใช้</u>	ผนังกันห้อง ผนังประชุม อัดเสียง โรงภาพยนตร์ โดยออกติดกับโครงไม้
<u>ข้อดี</u>	เวลาทาสี ผนังด้วยขี้เถ้าจะประหยัดสี
<u>ข้อเสีย</u>	เก็บเสียงดูดเสียงได้ดี ป้องกันความร้อน น้ำหนักเบา ทรูผนัง ทาสีได้ มีความคงทนไม่บิ่นงอ
<u>ข้อเสีย</u>	เห็นรอยต่อ ผนังเยื้องง่าย ดูดเสียง เป็นฉนวนที่เลว

3. วัสดุการตกแต่งผนังและเพดาน

3.1 วอลเปเปอร์ กระดาษติดผนัง เป็นวัสดุที่มีความสวยงาม คงทนได้ 10 ปี สะอาดตา มีหลายแบบมากมาย แบ่งออกเป็นหลายประเภท

คุณสมบัติ

- ก. ประเภทกระดาษล่อน ชนิดไม่เคลือบสีกันน้ำ เหมาะติดเพดาน เพราะดูดซึมน้ำได้ สกปรกง่าย รักษาความสะอาดยาก
 - ข. ชนิดเคลือบสีกันน้ำ เหมาะสำหรับผนัง เพดานทั่วไป สามารถทำความสะอาดได้บ้าง แต่ไม่ควรคิดที่คนสัมผัสบ่อย
 - ค. ประเภทด้านหน้าเคลือบไวน์วูด ด้านหลังเป็นกระดาษ เหมาะติดผนังและเพดาน ทำความสะอาดง่าย ยางที่เคลือบกันการดูดซึมน้ำได้เกือบ 100
 - ง. ประเภทด้านหน้าเป็นพวกหิน , ทางสานห้วยเส้นคล้าย ด้านหลังเป็นกระดาษล่อน เหมาะติดผนัง ไม่เปื้อนง่ายยากแก่การรักษา
 - จ. ประเภทด้านหน้าเคลือบไวท์วูด ด้านหลังเป็นผ้าเหมาะกับงานทั่วไป ติดตั้งผนังและเพดาน รักษาง่าย รื้อออกติดตั้งใหม่ได้โดยไม่เสียหาย
 - ฉ. ประเภทด้านหน้าเคลือบโลหะ ด้านหลังเป็นกระดาษ ราคาแพงกว่า คุณสมบัติสะท้อนแสง มีเงาในตัวทั้งสี่และลายพิเศษ ใช้ในงานต้องการจุดเด่น เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศ
 - ช. ประเภทด้านหน้าเป็นไม้ก๊อก ไม้และวัสดุอื่น ๆ ด้านหลังเป็นกระดาษ เหมาะสำหรับผนังโชว์ซึ่งไม่ถูกสัมผัส เพราะยากแก่การรักษา
- มีสีให้เลือกมากมายทั้งลายคล้าย ความเป็นนิยมนิยมและบรรยากาศ

สี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<u>ข้อก</u>	ช่วยในการตกแต่งให้สวยงามให้ความหรูหรา ป้องกันเสียง ผนังไฟ
<u>ข้อเสีย</u>	ราคาแพง ถูกความชื้นจะยึดยาง ไหม้ไฟง่าย รักษาความสะอาดยาก
	3.2 <u>กระเบื้องต่าง ๆ</u> มีหลายชนิด เช่น
	<u>กระเบื้องเคลือบดินเผา</u> กระเบื้องเคลือบเซรามิก เคลือบมัน กระเบื้องกระจกและโมเสกกระจก, กระเบื้องหินอ่อนและโมเสกหินอ่อน, กระเบื้องหินต่าง ๆ, กระเบื้องไม้คอร์ก รวมทั้งเซรามิกด้วย
	<u>เซรามิก</u> แบ่งออกเป็น 2 แบบ ได้แก่ กระเบื้องดินเหนียวธรรมดา มีลวดลายที่อบในหัวแต่ละแผ่นหรือลายต่อกัน และมูร์ดีเซรามิก แบบนี้มีลวดลายเป็นเรื่องต่อเนื่องกันแต่จะไม่ต่อกันสนิท
<u>คุณสมบัติ</u>	3.3 <u>กระจก</u>
	พิเศษกว่าวัสดุชนิดอื่น มีความสำคัญต่อการสร้างและตกแต่งเป็นอย่างมาก ในการผลิตต้องใช้ความร้อนสูงมาก หลอมเนื้อวัสดุจากสารประสมออกไซด์ของซิลิโคนต่าง ๆ บางชนิด และโลหะคนเหลวเหนียว ไม่ตกผลึก แบ่งเป็น <u>กระจกแผ่น</u> ใช้ทราบโซดาและหินปูนบดผสมกัน เข้าแล้วเข้าเบ้าหลอมผลิต โดยมีรีดเป็นแผ่นจากแม่แบบ คัดขนาดตามต้องการ
	<u>กระจกหน้าต่าง</u> เพิ่มความร้อน จะทำให้กระจกเล็กลง กระจกชนิดแผ่นหนาเหมือนกระจกหน้าต่าง หากการขึ้นผิวด้วยเครื่องมือ แต่ทำการเจาะ, ตัด ก่อนเพิ่ม ลด ความร้อน
	<u>กระจกฉนวนชนิดพิเศษ</u> มีหลายแบบ กระจกเคลือบ สี ทั้งโปร่งแสง, ใส, ฝ้า กระจกผิวขรุขระ
	<u>กระจกโครงสร้าง</u> มีหลายชนิด
	<u>กระจกหลายชั้นซ้อน</u> เป็นชนิดธรรมดา, ชั้นติด
<u>ขนาด</u>	การบรรจุกระจกเข้ากรอบ ขนาดทั่ว ๆ ไป มีดังนี้คือ
	60x 130, 140x 200, 240x 330 นิ้ว
<u>หนา</u>	3/8", 1/2", 3/4"

วัสดุที่อู่ระหว่างตัวแวนกับกรอบ

1. กรอบไม้ ที่ค้ำนอกและค้ำใน
2. กรอบโลหะ
3. กรอบอลูมิเนียม
4. ติ๊กว้ายบัวหลอม
5. ติ๊กว้ายเครื่องหนีบยึด
6. ติ๊กว้ายตะปูควง
7. ติ๊กว้ายของผสม

ข้อดี

มีความโปร่ง ไม้ยู ก่าดั่งสูงรับแรงไค้สม่ำเสมอ มีสีและผิวให้เลือกมาก การนำความร้อนค่า ไม้ใหม่ไฟ กันน้ำฝนและลมปลอคภัยจากเงือรา เหมาะกับสถานที่ต้องการแสดงธรรมชาติ กระจกที่ฉาบฟิล์มซุบสารเคมี อลูมิเนียม จะสะท้อนความร้อน

3.4 พลาสติกคลามีเนค

คุณสมบัติ

ทำความสะดวกง่าย แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ แบบธรรมดาและแบบเคลือบผิว ด้วยโลหะหรือกึ่งโลหะ เช่น ทองแดง

ขนาด

4x 8, 4x 10, 4x12 ฟุต

สี

มีมากมาย ชนิดแผ่นเรียบ และมีลายในเนื้อผิว

ที่ใช่

ผนังที่ต้องการตกแต่ง เช่น ห้องอาหาร คลับ บาร์ห้องโซ้ว

3.5 วัสดุพวกโลหะ

คุณสมบัติ

ต่างกันแล้วแต่นิต ปัจจุบันมีนิยมใช้ตกแต่งและกรุในโครงสร้างโลหะที่ใช้ส่วน ใหญ่มี

เหล็กกล้า ใช้ในงานโครงสร้าง

อลูมิเนียม ใช้ความสง่างาม นำมาใช้กับหน้าร้าน เป็นกรอบกระจกก็ได้ แข็งแรง ทนทาน ไม่เป็นสนิม แกร่ากาแพง

สแตนเลส เป็นโลหะผสม ทนต่อสภาพอากาศทุกชนิด ทำความสะดวกง่าย

ไซ้กรูมิ่ง เสา

บรอนซ์ เป็นโลหะแข็ง ได้รับความนิยมนาน ใช้ในการตกแต่งหน้าร้าน กรูคูณ

ในร้านคหุหรรษา แตราคาแพงและรักษายาก

ตะกั่ว ดีกกร่อนง่าย เมื่อมีการขยายตัวหรือหดตัว

4. สี เป็นวัสดุตกแต่งที่นิยมนานเป็นการตกแต่งที่ง่ายและราคาไม่แพง แบ่งเป็นชนิดทา และพ่น

สีชนิดทา ทำภายในและภายนอกอาคาร ทั้งไม้ เหล็ก คอนกรีต แบ่งเป็น

ก. สีน้ำมัน นิค้าน เป็นสีทาแล้วไม่เป็นเงา เหมาะทาผนังและเพดานภายใน

ข. สีน้ำมันชนิดมัน เป็นสีที่ทาแล้วเป็นเงาใช้ทาในที่ถูกจับต้องบ่อย ๆ เช่น

ขอบประตู หน้าต่าง และวงกบ

ค. สีน้ำพลาสติก ใ้ใช้ก็เพื่อสมควร นิยมทาอาคารที่เป็นตึกกับปูนมากกว่า

ง. สีพลาสติกธรรมดาและสีฝุ่น ใช้ทาทั่วราว เฉพาะงานออกร้านและราคา

ถูก จะเป็นคราบเปื้อนมือจับนอกจากนี้ยังมีสีรองพื้น ทั้งพื้นไม้ ปูน เหล็ก

สีพ่น ใช้พ่นติดกับวัสดุเกือบทุกชนิด มีหลายชนิด ตามคุณสมบัติดังนี้

ก. สีพ่นมิวรัลเท็กซ์ ประกอบด้วยวัสดุทนไฟ โยพลาสต์คิดใช้ในส่วนที่มีเตาไฟ

โรงงานที่ร้อน

ข. สีพ่นคูราเท็กซ์ เป็นสีพ่นสี ทนแดดฝน ไม่ล่อนง่าย ใช้ได้ภายในและภาย

นอก

ค. สีพ่นลูน่าเท็กซ์ , โยลิกเท็กซ์ เป็นส่วนประกอบจากไม้วัสดุเบา ประกอบด้วย

วัสดุทนไฟ ทนร้อนเก็บเสียง เหมาะสำหรับห้องครัวหรือห้องมีความ

ร้อนสูง

ง. สีพ่นคัลเลอร์เท็กซ์ , บอมเท็กซ์ มีความทนต่อแดดฝน ป้องกันรา กระจาย

ไอน้ำ รักษาผิวปูน มีทั้งชนิดทาบและสูกดสี ใช้ได้ทั้งภายในและภายนอก

จิตวิทยาในการเลือกผ้าและสี

การเลือกชนิดและสีของผ้ามาขึ้นควรคำนึงถึงสีสรร ลวดลาย ว่าเหมาะสมกับบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมนั้นหรือไม่ การจึกโดยไม่ได้พิจารณาสิ่งแวดล้อมนั้นแล้ว อาจทำให้ผลงานตกแต่งนั้นผิดเป้าหมายได้ พอจะแยกความรู้สึกที่ได้จากการตกแต่งผ้าชนิดต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. ผ้าไหม จะให้ความรู้สึกมีพิธีการรอง เป็นระเบียบให้ความสง่างามแก่สถานที่
2. ผ้ากำมะหยี่ ให้ความรู้สึกหรูหรา ฟุ่มเฟือย ภูมิฐาน นุ่มนวล มีราคา
3. ผ้าฝ้าย ให้ความรู้สึกอบอุ่น เป็นกันเอง สดุกสนาน
4. ผ้าป่าน ให้ความรู้สึกโปร่งสบาย โรแมนติก
5. ผ้าลูกไม้ ให้ความรู้สึกน่ารัก โรแมนติก
6. วัสดุยางสติกยาง ให้ความรู้สึกเข้มแข็ง แข็งข็ง เป็นทางการน่าเชื่อถือ
7. ผ้าไมไผ่ ให้ความรู้สึกเป็นธรรมชาติ ความสบาย

นอกจากชนิดของผ้าแล้ว เนื้อผายังมีอิทธิพล ให้ความรู้สึกด้วย

1. ผ้าเนื้อหยาบ ให้ความรู้สึกหนักแน่น มีพิธีการรองเป็นพิเศษ สำหรับใช้ในห้องขนาดใหญ่จะรู้สึกอึดอัด ควรใช้ในห้องพักใหญ่
2. ผ้าเนื้อเรียบ ให้ความรู้สึกเบา ผ่อนคลาย เหมาะกับห้องเล็ก ๆ แคบ ๆ

ความรู้สึกในการใช้ผ้าชนิดต่าง ๆ

1. สีเหลือง ให้ความรู้สึกร่าเริง มั่งคั่งสมบูรณ์ ความสุข ความอบอุ่น
2. สีน้ำเงิน ให้ความรู้สึกสงบ ขรึม สุภาพอ่อนตน เยือกเย็น หนักแน่น
3. สีเขียว ให้ความรู้สึกร่าเริง สดชื่น สดใส กระชุ่มกระชวย
4. สีแดง ให้ความรู้สึกตื่นเต้น เร้าใจ สนุก อบอุ่น
5. สีน้ำตาล ให้ความรู้สึกภูมิฐาน น่าเชื่อถือ
6. สีเทา ให้ความรู้สึกเคร่งขรึม สุภาพ ผู้ที่ เรียบร้อย เจียมสังค

7. สีขาว ให้ความรู้สึกน่ารัก อ่อนโยน สะอาด บริสุทธิ์
8. สีม่วง ให้ความรู้สึกในก้านความรัก มีฐานันครศักดิ์

ความรู้สึกในการเลือกใช้ลวดลายเกี่ยวกับผ้า

เส้นแนวกึ่ง ให้ความรู้สึกสูง แข็งแรง มั่นคง น่าเชื่อถือ
 เส้นแนวนอนให้ความรู้สึกกว้าง ความผ่อนคลาย การพักผ่อน ความสงบ
 เส้นเอียง ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวเสมอ ตื่นเต้น แบบลึกลับ
 เส้นโค้ง ให้ความรู้สึกอ่อนนุ่ม เอาอกเอาใจ

จิตวิทยาการใช้สี

ตัวอย่างสีที่มีปฏิกิริยาต่อความรู้สึกของมนุษย์โดยตรง

สีเทา	ให้ความรู้สึกเคร่งครึม สุภาพ ผู้ดี เรียบร้อย เจียมสงบ
สีดำ	ให้ความรู้สึก ลึกลับ มือ ทุกข์โศก น่ากลัว ให้ความแข็งแกร่ง มีพลัง
สีขาว	ให้ความรู้สึกสะอาด บริสุทธิ์ ปราศจากมลทิน เปิดเผย
สีแดง	ให้ความรู้สึกตื่นเต้น เร้าใจ สนุก อันตราย เมื่อบาน ท่อนรับ อบอุ่น รบถวนไม่สบายใจแทรกอยู่
สีเหลือง	ให้ความรู้สึก เบรียว ร่าเริง ตีใจ มีอำนาจ ชักจูง ความมั่งคั่ง
สีแสด	ให้ความรู้สึก มั่งคั่ง สมบูรณ์ ความสวย ความสุขคือร้อน ทำขาย กระตุน ความหวาน ความอบอุ่น กระจกหรือร้อน ร้อน คุ้ร้าย แรงกล้า
สีน้ำเงิน	ให้ความรู้สึกสุภาพ ถ่อมตน หนักแน่น เยือกเย็น สุขุม คงสภาพ มีฐานันครศักดิ์ ลึกลับ มั่นคง
สีเขียว	ให้ความรู้สึก ร่าเริง สดชื่น กระชุ่มกระชวย สุขุม เยือกเย็น สันติ

การศึกษาลักษณะของสี เกี่ยวกับความรู้สึกที่มีต่อสีบางสีละเอียดกว่าเดิมเล็กน้อย

สีแสด

ให้ความรู้สึก มั่งคั่งสมบูรณ์ ขวนลุ่มหลง การใช้สีนี้มากเกินไปจะทำให้เป็นท้วมทึบ สำหรับภายในอาคาร สีแสดไม่เพียงแต่ให้ความรู้สึกตื่นเต้นเท่านั้น แต่ให้ความรู้สึกเร้าใจได้เหมือนกัน นอกจากนี้ยังสามารถจะเป็นภัยทางค่านิยมจิตวิทยาได้ เช่น ดวงไฟสีแสดที่ใช้ในการอักษรูป จะมีความรู้สึกว่าพวกศรีษะและทาลายได้ แม้ว่าจะใช้อย่างถูกต้อง และใช้อย่างเพียงเล็กน้อยก็ตามที

สีเหลือง

ให้ความรู้สึก ว่างโล่งสดใส สีเหลืองอ่อนจะให้ความรู้สึกของความสะอาด ความสว่าง สีเหลืองเข้มมากจะทำให้สมองเกิดความหงุดหงิดได้ สีเหลืองที่มีลักษณะทางสีส้มจะมองดูคล้ายของเข้เทียม และคล้ายกับของเล่นสมัยใหม่ที่ตกแต่งไว้อย่างเรียบร้อย จะใช้ได้เพียงจำนวนน้อย เช่น บานประตู เลื่อนผ้าของเด็ก ซึ่งผนังเป็นสีเทาอ่อน ๆ

สีเขียว

สีเหลืองเนย BUTTER YELLOW ทำให้ห้องที่มีอยู่สว่างขึ้น สีเหลืองเขียว YELLOW GREEN ช่วยในค่านิยมเย็น ไม่ทำให้ดวงตาเวลามอง ไม่ใช่ใกล้เคียงกับสีแสดในจำนวนเท่ากัน สีเขียวให้ความรู้สึกสดชื่นกระชุ่มกระชวยเสมอ และให้พักสายตาได้ โดยธรรมชาติจะใช้สีเขียวเป็นสีที่ส่งเสริมทุก ๆ สีให้ดูสดใสขึ้น สีเขียวสมควรใช้ในการนำความหมายบางอย่างจากสวนต้นไม้ สีเทา สีมอ ๆ หรือสีเขียวแก่มนั้น ส่วนมากจะใช้ได้อย่างมีมากที่เดียวในการเส้นสีพื้น ที่นิยมสำหรับเครื่องเรือนทำด้วยไม้เมเปิลหรือไม้สัก สีเขียวสคิส ให้ความรู้สึกสดชื่น

สีน้ำเงิน	สีน้ำเงินเข้ม ให้ความรู้สึกสงบและลึกซึ้ง น้ำเงินอ่อน เช่น สีน้ำเงินหรือฟ้า มีความสดใสของสีเขียวอยู่ด้วย แม้ว่าจะปราศจากตัวสีเขียวก็ตาม สำหรับผนังและเฟอร์นิเจอร์สีฟ้า และสีที่ใกล้เคียงกับน้ำ หรือสีน้ำเงินที่ใสมากเกินไปจะทำให้เกิดความไม่เบิกบาน สีน้ำเงินอมเขียว ให้ความรู้สึกคืนถิ่น เช่น แสงโอบออด การแพนหางของนกยูง เป็นสีที่มีเสน่ห์ทั้งงาม
สีกลุ่มค่า	เทาขาว เรียกว่าสีเอกรงค์ ไม่ควรใช้รวมกันระหว่างแม่สี (น้ำเงิน เหลือง แดง)
สีขาว	ให้ความรู้สึกสะอาด บริสุทธิ์ ระวังการใช้ในห้องครัวที่เป็นสีขาวทั้งหมด หรือสีขาวทั้งหมดของห้องน้ำ
สีค่า	สีขานี้จะใช้โครงงานระบายสีของความเรียบร้อย สกฉั้น การใช้สีค่าบ้าง ขาวบ้าง ในพื้นที่ร่วมกับสีอื่น ๆ จะทำให้เกิดความกระปรี้กระเปร่า และทำให้เกิดความมีชีวิตชีว่า ร่าเริง เมื่อสีค่าและสีขาวมีความหักกัน นำมาใช้กับสีอื่น ๆ สีเทาสามารถจะใช้เป็นสถานที่พยาบาล เป็นต้น ดังนั้นการใช้สีจึงต้องใช้ให้คล้อยไปกับประโยชน์ใช้สอย

การให้แสงสว่างก็เป็นสิ่งสำคัญ ในห้องมืดอาจใช้สีที่ใสสว่าง จะช่วยให้ห้องดูสว่างขึ้นสำหรับห้องที่สว่างเกินไป อาจใช้สีให้หน่อยลง ช่วยให้ดูสลัวลงได้ ชาวอียิปต์ระบายสีของคนด้วยสีสคเพราะภายในวิหารเป็นสถานที่มืดครึ้ม ความมืดช่วยเปลี่ยนสีสค ๆ ให้จางลงได้เป็นอย่างดี คือ ห้องกว้างมากไปกรือแคบเกินไป อาจแก้ไขให้แคบลงหรือกว้างขึ้นได้ด้วยการใช้สีประเภท

RECEDING ซึ่งเป็น TINT จะดูแคบลง ส่วนสีที่เป็น SHADE จะถูกกว้างขึ้นด้วย

อิทธิพลของสีต่อการตกแต่งภายใน

ปัจจุบันนี้ สิ่งที่มีอิทธิพลและควรคำนึงถึงอย่างมากในการออกแบบตกแต่งภายใน คือ การใช้สี สีจะช่วยเพิ่มความงามให้กับส่วนต่าง ๆ ภายในอาคาร ส่วนใดภายในอาคารที่มีแสงสว่างน้อยสีจะสามารถทำให้ห้องดูสว่างและสะอาดขึ้น แต่ในขณะเดียวกัน ถ้าใช้สีไม่เหมาะสมก็จะทำลายคุณค่าของห้องอาคารลงได้เช่นกัน สีจึงมีอิทธิพลในการบังคับกาลให้เกิดความรู้สึกต่อความเป็นอยู่อย่างมาก นับตั้งแต่เครื่องใช้ เครื่องประดับ ตลอดจนถึงที่อยู่อาศัย อาคารสำนักงาน ขนาดใหญ่ ค่ายเหฺกนี้ สีจึงนับว่าเป็นส่วนสำคัญที่จะขาดเสียไม่ได้

การใช้สีในการตกแต่งภายในของตัวอาคาร จะต้องค้นคว้าศึกษาเสียก่อนว่ามีความเหมาะสมเพียงใด เพื่อที่จะได้ผลงานที่ออกมาสวยงาม มีคุณค่าและสมบูรณ์เหมาะสมกับอาคาร และประโยชน์ใช้สอยมากที่สุด

คุณลักษณะของสี

สีจะมีลักษณะต่าง ๆ ที่สำคัญดังนี้

1. สีที่มีคุณสมบัติสำคัญ 3 ประการ คือมี
2. สีจะช่วยให้เกิดทัศนวิสัยแน่นหนากที่สุด เมื่อนำมาใช้ ดังนี้
 - สีอ่อนตัดกับสีแก่
 - สีสทกิสทกกับสีสทกิส
 - สีอ่อนตัดกับสีเย็น
3. สีที่ตัดกันเองอยู่ตามปกติ
 - สีกำบนพื้นเหลือง
 - สีเหลืองบนพื้นสีกำ
 - สีแดงบนพื้นสีขาว
 - สีเหลืองบนพื้นสีน้ำเงิน
 - สีส้มบนพื้นน้ำทาล
 - สีชมพูบนพื้นดำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. สีสามารถทำให้เห็นว่า เขามาใกล้หรือห่างออกไป ตามปกติสีอุ่น สีแดงส้ม และ สีเหลืองดูแล้วคล้ายกับว่าเขามาใกล้ตัวผู้ดู ในขณะที่สีเย็นคือ สีน้ำเงิน น้ำเงินเขียว และสีม่วง ออห่างจากตัวผู้ดูออกไป

5. สีที่เมื่อเราใช้ในพื้นที่มาก ๆ แล้วไม่น่าคุณนั้น ถ้าใช้แค่เพียงเล็กน้อย จะทำให้ คุณ่าสนใจขึ้น และอาจเสริมความน่าเชื่อถือแก่สีอื่น ๆ ได้ เช่น สีผสมสีฟ้าเพียงเล็กน้อยในพื้นที่เขียว เข้ม

6. เมื่อใช้สีเข้มจึกคู่กับสีอ่อนจึก จะทำให้แลเห็นเด่นและมีชีวิตชีวกว่าใช้สีมีค่าความ เข้มหรืออ่อนใกล้เคียงกันมาก

7. สีที่มีความสกลสีพอ ๆ กัน เมื่อใช้ด้วยกันจะช่วยดึงดูดความสนใจได้รวดเร็ว มักใช้ในการออกแบบป้ายหรือภาพโฆษณา

8. หลักในเรื่องความเด่นของสีมีอยู่ว่า ควรจะต้องมีสีชนิดใดชนิดหนึ่งปรากฏเด่น ชัดออกมามากกว่าเพื่อน จะเป็นสีอุ่นหรือสีเย็นก็แล้วแต่การใช้สีที่ไม่น่าดูอย่างหนึ่งก็คือ แต่ละสี ที่ใช้เป็นปริมาณเท่ากันหมด ถ้าให้เนื้อที่หรือปริมาณเท่ากันหมด ถ้าให้เนื้อที่หรือปริมาณสีเปลี่ยน ไป สีที่ทกแก่ย่อมเด่นกว่า นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับความแปร เปลี่ยนและความสกลสีของสีด้วย

สีที่ใช้ในการตกแต่งภายในส่วนต่าง ๆ ของโรงแรม

ห้องลิโอบบี้

สำหรับสถานที่เช่นนี้ เนื่องจากมีคนมาชุมนุมกันในช่วงโอกาส เป็นจำนวนมาก ดังนั้น SCHEME สีจึงเป็นสีอุ่นและปนสีเบิก- บานใจ นอกจากนี้จะมีการเพิ่มลายลงไปบ้างเพื่อให้ดูงาม ยิ่งขึ้น

ห้องทำงาน

ใช้เป็นที่ทำงานในเวลากลางวันเป็นส่วนมาก อาจจะใช้สีที่มี เนื้อสีเข้มกว่าสีสำหรับห้องนอนก็ได้ โดยทั่วไปเราจะรู้สึก เบื่อหน่ายได้เร็วในสีเข้มและสกลสี ฉะนั้นสีจึงควรเป็นสีที่อ่อน แต่พอควร และถ้าห้องนั้นทำให้เกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายซ้ำซาก สีสกลสีโทนอุ่นจะช่วยให้เกิดความรู้สึกกระปรี้กระเปร่าได้ง่าย ความสกลสีของสีให้มัน้อย ๆ แห่งก็พอสำหรับภายในห้องทำ

งานนั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องรับแขก

โดยเหตุที่ห้องรับแขกเป็นที่ต้อนรับแขก เป็นที่สนทนาปราศรัย ในยามว่าง สีที่ควรจะเป็นสีที่เหมาะสมแก่การจะทำให้จิตใจ เบิกบาน ไม่ควรใช้สีโลกโหดรุนแรงที่มีหลายสีเกินไป เพราะ จะทำให้ TONALITY สีคู่เฉดไป ทั้งผู้ใช้ห้องก็จะรู้สึกอึดอัด สบายใจไม่อาจอยู่ที่การคุยคุย เช่นกัน สีประณีตสำหรับห้อง รับแขก เช่น สีส้มแก่อ่อน ๆ ใช้สำหรับผนังห้อง ใช้สีคราม หรือสีม่วงอมน้ำตาลเข้มสำหรับพรม ส้มแก่สำหรับโต๊ะ เก้าอี้ เช่น เบาะมุนวม เป็นคน สิ่งตกแต่งเล็ก ๆ น้อย ๆ ใช้สีออก ส้มแก่ เมื่อรวมกันทั้งหมดแล้วจะดูเกินงามตา อันที่จริงภายในห้องรับแขกหรือห้องอื่น ๆ มีโครงสีไปหลายสี แต่ทั้งนี้ต้อง คุยให้งามตาและเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย รวมทั้งความรู้สึก ของผู้ใช้สอยห้องด้วย

ห้องอาหาร

เป็นห้องซึ่งใช้เฉพาะเวลารับประทานอาหาร ต้องการบรรยากาศที่สะอาด สดใส สบายตา สีที่ใช้อาจเป็นสีเหลืองอ่อน หรือสีครีม สำหรับผนังไม่ควรใช้สีมืดทึบ เพราะจะทำให้ผู้ใช้ ห้องเกิดความเศร้าซึม ไม่ชวนรับประทานอาหาร แต่ถ้าใช้ ผนังสีอ่อน สดใสจะนำรับประทาน ตกแต่งด้วยผ้าม่านหรือ ถ้วยชามถ้วยสีสด ๆ อาจเป็นฟ้า เข้ม เหลืองส้ม หรือน้ำเงิน ก็ช่วยให้บรรยากาศสดชื่นน่าสนใจยิ่งขึ้นได้

ห้องครัว

เป็นห้องซึ่งต้องการสีที่สะอาดเช่นเดียวกับ เช่น สีขาวหรือ สีครีมอ่อนเป็นห้องที่ใช้ปรุงอาหารซึ่งต้องการสีที่สะอาดเข้า ช่วย ถ้าใช้สีไม่เหมาะสม แม้อาหารจะสะอาดก็ยิ่งทำให้รู้สึก ว่า อาหารนั้นไม่สะอาดเท่าที่ควร อาจมีข้อแย้งว่าครัวเป็น ห้องที่สกปรกง่าย ในเวลาปรุงอาหาร ซอที่เราจึงควรเลือก ใช้วัสดุที่ทำความสะอาดง่าย เช่น กระเบื้องเคลือบ หรือบาง

แห่งเป็น Laminated Plastic ซึ่ง
จะใช้นั่งส่วนหนึ่งด้านหลังของเตสแก๊สปิดกัวยกระเบื้องเคลือบ
สีเข้มแต่เป็นสีที่มีความสะอาด

FAST FOOD

การใช้สีที่ค่อนข้างถึงสีที่สะอาดสดใส เช่นเดียวกับห้องอาหาร
ในบ้านฝึกกันอยู่ที่ว่าร้านอาหารต้องตกแต่งให้ดูทันสมัยและแปลก
ตากว่าห้องอาหารในบ้าน ซึ่งเราใช้อยู่ทุกวันแต่ร้านอาหารมี
ทั้งคนที่เขาเป็นประจำและคนจร เพื่อมาเปลี่ยนบรรยากาศ
และรสของอาหาร ก็นั้นร้านอาหารจึงไม่ควรที่จะจำเจอยู่
ตลอด จูงใจลูกค้าให้เข้ามาอยู่เสมอสำหรับร้านอาหารเขา
ซึ่งมีแค่เครื่องคิมและของว่างเป็นสถานที่ซึ่งมีประชาชนชุมนุม
กันเป็นเวลาว่างชั่วคราว TONALITY

ควรเป็นสีอ่อน และอาจเพิ่มลายทองเพื่อให้ดูงามยิ่งขึ้นก็ได้
สีที่ควรใช้อยู่ในลักษณะที่กลดสีกันจะเน้นน้ำหนักบางก็ส่วน
ตกแต่งหรือเฟอร์นิเจอร์สีสดใส ใช้สีตรงข้ามตกแต่งเป็นที่รอง
จานหรือภาพติดผนังบางแห่ง

ห้องนอน

สำหรับห้องนอนอาจเป็นสีต่าง ๆ กันสุดแล้วแต่นโยบายของ
ผู้ใช้ แต่โดยทั่วไปจะต้องไม่เกิดความเงียบ และค่าของสีไม่
เข้มเกินไปนัก สีเอกรงค์ ควรใช้อย่างยิ่ง เพราะใช้สีเดียว
แต่มีค่าของสีหลายสีและเพิ่มเติมสีอ่อนแก่ของสีอื่น ๆ ที่อยู่
ใกล้เคียงบ้าง แม้จะเกิดเป็นสีกลางขึ้นเป็นส่วนสำคัญใน
SCHEME สีก็ดี แต่อาจได้รับผลประณีตงดงามใช้
สีเดียวกับสีคู่ปฏิบัติของมันให้มีกลางตามส่วนมากและน้อย
เช่น ใช้สีแดงอ่อน ๆ 2-3 ค่าระบายผนังแล้วเติมสีฟ้าให้
เป็นสีกลางมากหรือน้อยลงที่พรมที่ระบายด้วย เหมาะสำหรับ
ใช้กับห้องนอนผู้หญิง จะใช้สีแม่ 2 สี ซึ่งเป็นปฏิบัติที่ค่อนข้างและ
จรรยาวัจนในการใช้สีเข้มของพื้นห้อง ผนังเป็นสีเข้ม แต่พื้น

ห้องน้ำ

ห้องเป็นสีอ่อน จะเกิดเป็นผลทำให้หาวควิกทก ควรจะหลีกเลี่ยงสีเช่นนี้เสีย สีสำหรับห้องนอนไม่ควรใช้สีที่เราอารมณ์นึก เพราะจะทำให้ผู้เข้าไปไม่ได้รับการพักผ่อนอย่างเต็มที่ สีสำหรับห้องน้ำอันเป็นที่อาบน้ำและมีโถส้วมไค้ความคึกมาจากสีเงาอ่อนแก่อย่างประณีตของทะเลหรือน้ำตก สีเขียว พ้าอ่อน เป็นสีที่เหมาะสมแก่สีสำหรับห้องน้ำ ควรใช้สีที่สดชื่นและมีวรรณะเย็น อย่าใช้สีอ่อนแก่ที่เป็นสีทาม หรือใช้โครงงานระบายสีที่เข้ม เพราะจะทำให้ห้องน้ำดูบาคตา และอย่าให้วรรณะสีอุ่น เพราะจะทำให้รู้สึกร้อนแม้จะอาบน้ำอยู่ไค้ทาม อาจใช้สีอุ่นทกแต่งไค้ที่ฝา เช็ดตัวหรือพรม เช็ดเท้าข้างเล็กน้อ ความมีชีวิตชีวาอาจอยู่ทีกระเบื้องปูพื้นและสิ่งทกแต่งเล็ก ๆ น้อ ๆ แม้กระทั่งกระคายชำระก็ควรเลือกสีให้อ่อนนุ่มสะอาททาน่าใช้ เช่นเขียวกัน สำหรับการใช้สีของห้องท่าง ๆ นั้น ก็จำเป็นอยู่ทีคนชอบ เช่นกัน แต่หลักใหญ่ ๆ ในการใช้แล้วมักเป็นทักกล่าวมาแล้ว เพราะในการออกแบทกแต่งภายในจะเป็นเฟอร์นิเจอร์ ฝ้าม่าน หรือสิ่งค้อมท่าง ๆ สีจักเป็นส่งแรกที่ทริงความรู้สึกของคนในการเข้ามาในห้อง เป็นก้าวแรก

ทั้งนี้เพราะสีจะทำให้บรรยากาศภายในห้อง เกิดความรู้สึกการสร้าสรที่ทวงทาคขึ้น โดยที่เราสามารถจะปรับปรุให้สภาพในห้องอันเป็นความบกพร่องทีค้ขึ้นไค้ เช่น การททำห้องใหญ่ให้เป็นห้องเล็กกว่าความจริง ให้ใช้สีเข้มตรงเนื้อทีมาก ๆ หรือห้องทียาวอาจหาสีผนังเป็นทางทามขวางสีเข้ม พื้นปูกระเบื้องอาจเป็นคารางสีค้ำขาว แต่ถ้าห้องแคบทีจะทำให้ถูกว่างทองหาสีอ่อนหรือสีทีสว่าง เพิ่มความสนใจบางครั้งค้วสีมีอในที่เล็ก ๆ หรือใช้ผนังสีขาวทักค้วยสีทีมีชีวิตชีวา

ข. ระบบเทคโนโลยีภายในอาคาร

1. ระบบติดต่อสื่อสารภายใน ภายในนอกทางอิเล็กทรอนิกส์

ปัจจุบันระบบติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกของโรงแรม จะใช้ระบบโทรศัพท์ ซึ่งในปัจจุบันสามารถแบ่งได้เป็น 4 ชนิดคือ

1.1 PRIVATE MANUAL BRANCH EXCHANGE

การโทรศัพท์เข้า-ออก ธรรมดาได้ โดยเชื่อมระบบการติดต่อภายใน เข้ากับระบบการติดต่อภายนอก โดยผ่านพนักงานต่อสาย โดยปกติช่วยการติดต่อจะสามารถติดต่อภายในได้มากกว่า 50 คู่สาย และติดต่อภายนอกได้ 10 คู่สาย โดยใช้พนักงานต่อสาย 2 คน

1.2 PRIVATE AUTOMATION BRANCH EXCHANGE

เป็นการติดต่อระหว่างภายนอกกับภายใน หรือภายในกับภายใน โดยผ่านเครื่องอัตโนมัติ หรือพนักงานต่อสาย เหมาะกับการใช้ในธุรกิจ ส่วนงานซึ่งสามารถติดต่อได้มากกว่า 50 คู่สาย

1.3 PRIVATE MANUAL EXCHANGE & PRIVATE AUTOMATION BRANCH

เป็นระบบการติดต่อสู่บริเวณที่เป็นสาธารณะ โดยแยกเป็นระบบอิสระ โดยมี การกำหนดขอบเขตของการติดต่อเอาไว้ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการบริการเกี่ยวข้องกับสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น การเรียกพนักงาน การบริการรักษาความปลอดภัย การแจ้งสัญญาณเพลิงไหม้

1.4 INTERCOM OR DIRECT SPEECH SYSTEM

เป็นระบบการติดต่อโดยตรงระหว่างคู่สายภายใน ปกติจะสามารถรวมการติดต่อได้เต็มที่ 8 คู่สาย แต่อาจเพิ่มได้ถึง 64 คู่สาย ถ้าเป็นการติดต่อจากห้องทำงานสู่ห้องประชุม

2. ระบบโทรศัพท์ PABX

เป็นระบบที่นิยมใช้ในธุรกิจ เนื่องจากมีการเพิ่มหรือกระจายสายภายในได้มากกว่า ทั้งยังสามารถใช้สายได้ในขณะที่มีการติดต่อเข้าไปในหน่วยงานอื่น ๆ

การนำโทรศัพท์ PABX ไปใช้พิจารณาได้จาก

- ปริมาณการใช้ การติดต่อ จำนวนคู่สาย
- ระบบการติดต่อ ซึ่งสามารถดำเนินไปตามขั้นตอน
- ความต้องการอื่น ๆ

การปฏิบัติการตามหลัก PABX

ในการกำหนดหมายเลขโทรศัพท์ในหน่วยงานต่าง ๆ ส่วนใหญ่จะกำหนดหมายเลขห้องและหมายเลขชั้น เช่น

ห้องหมายเลข 11 บนชั้น 3 : 0311

ห้องหมายเลข 14 บนชั้น 7 : 0714

การหาค่าแห่งของระบบสาย

กว้าง

ลึก

สูง

ขนาดพื้นที่ใช้สำหรับโทรศัพท์/หน่วย 250 มม./34" 850 มม./34" 2100 มม./83"

สรุปผลในการเลือกใช้ระบบโทรศัพท์ PABX

- HIGH RELIABILITY
- SIMPLE MAINTENANCE
- ประหยัดเวลาและราคา ทั้งกับเนื้อที่น้อยในการติดตั้ง และการขยายต่อไปในอนาคต
- สามารถป้องกันการรบกวนจากสัญญาณภายนอกได้
- มี STAND BY BATTERY สามารถจ่ายกระแสไฟฟ้าได้ในกรณีฉุกเฉิน
- มีระบบ LIGHTING PROTECTION ใน MAIN DISTRIBUTION
- การเดินสายโทรศัพท์จากระบบเข้าอาคารแต่ละหลัง สามารถเดินได้โดยท่อร้อยสายเดินฝังใต้ดิน เข้าอาคารในแต่ละอาคารในแต่ละชั้น มีรางเดินสายและ TELEPHONE TERMINAL BOX สำหรับต่อสายและ CHECK สาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การเดินสายโทรศัพท์ จะเดินใต้พื้นในรางเดินสาย และมี OUTLET ทุก ๆ ช่องไฟฟ้าสามารถคิกคังปลั๊กโทรศัพท์ทุก ๆ ห้องที่จัดเตรียมไว้และสามารถวางคู่สายเพิ่มได้โดยง่ายเมื่อมีความต้องการเพิ่มเติม
- สำหรับสายโทรศัพท์ที่ใช้สายมาตรฐานขององค์การโทรศัพท์
- HANDLET ควรเป็น DECORATIVE TYPE หน้าหนักเบา
- สามารถใช้งานร่วมกับระบบ PAGING SYSTEM ได้

3. ระบบปรับอากาศ

ระบบปรับอากาศที่พบทั่ว ๆ ไปมี 3 ระบบคือ

1. ระบบแอร์หน้าคาง
2. ระบบแยกส่วน
3. ระบบซิลเลอร์

หลักการทำความเย็น

วงจรทำความเย็นโดยทั่วไปของเครื่องปรับอากาศไม่ว่าแบบใดก็ตาม จะมีหลักการในการทำความเย็นเหมือน ๆ กันทั้งสิ้น โดยมีอุปกรณ์หลัก 4 ส่วน คือ

- เครื่องอัดความดัน
- ขดท่อระบายความร้อน
- วาล์วลดความดัน
- ขดท่อทำความเย็น

หลักการทำความเย็น คือ วงจรของน้ำยามีอยู่ 2 ภาค ภาคหนึ่งมีความดันสูง อีกภาคหนึ่งมีความดันต่ำ ส่วนของขดท่อที่ระบายความร้อนจะอยู่ในภาคที่มีความดันสูง และส่วนที่ทำความเย็นจะอยู่ในภาคที่มีความดันต่ำ โดยมีคอมเพรสเซอร์คั่นอยู่ระหว่างภาคที่มีความดันต่ำไปยังภาคที่มีความดันสูง และลิ้นลดความดันคั่นระหว่างภาคที่มีความดันสูง ไปยังภาคที่มีความดันต่ำ

น้ำยาก่อนที่จะผ่านลินลอคความดันจะมีสภาพเป็นของเหลวที่มีความดันสูง เมื่อผ่านลินลอคความดันแล้วจะแปรสภาพเป็นผอยน้ำยาที่มีความดันต่ำ เมื่อมีความดันต่ำ มันจะระเหยเป็นไอพร้อมทั้งถูกความร้อนจากไคยรวบเข้ามา ทำให้ส่วนที่ทำความเย็น "เย็น"

ไอน้ำยาหลังจากออกจากส่วนที่ทำความเย็นแล้ว จะไคยคอมเพรสเซอร์จุกแล้วอีก ออกไปกลายเป็นน้ำยาที่มีความดันสูง จะกลันตัวเป็นของเหลวอีกครั้งหนึ่ง พร้อมทั้งคายความร้อนออกที่ส่วนระบายความร้อน

ตัวกลางที่จะมารับความเย็นจากส่วนที่ทำความเย็นสำหรับการปรับอากาศ คือ ลมและน้ำ เช่นเดียวกันตัวกลางที่จะช่วยระบายความร้อนออกจากส่วนที่ระบายความร้อนจะเป็นลมหรือน้ำก็ได้ ส่วนตัวกลางที่มารับความเย็น สำหรับแอร์ระบบสลิต คือ ลม ในขณะที่ตัวกลางของซิลเลอร์เป็นน้ำ (ในการปรับอากาศ ซิลเลอร์ คือระบบการท่น้ำเย็นหมุนเวียน (CHILLED WATER SYSTEM) ในแอร์หน้าต่างและสลิต เครื่องจะทำลมให้เย็นแล้วเป่าเข้าไปในห้องไคยตรง ส่วนซิลเลอร์จะทำให้น้ำเย็นเสียก่อนแล้วจึงส่งน้ำเย็น (ไคยมีมน้ำ) เข้าไปยังเครื่องส่งลมเย็น ซึ่งจะทำหน้าที่ถูกลมภายในห้องเข้ามาผ่านท่น้ำเย็นแล้วเป่าอากาศออกไปเป็นลมเย็นอีกทีหนึ่ง

ซิลเลอร์ชนิดระบายความร้อนด้วยอากาศกับชนิดระบายความร้อนด้วยน้ำ ต่างกันตรงตัวกลางที่มาช่วยระบายความร้อนที่ส่วนระบายความร้อน ชนิดระบายความร้อนด้วยอากาศ มีลมเป็นตัวกลาง ชนิดระบายความร้อนด้วยน้ำ มีน้ำเป็นตัวกลาง น้ำที่มาระบายความร้อนมักนิยมเอาไประบายความร้อนให้เห็นแล้วนำกลับมาใช้ใหม่ ไคยใช้ "คูลลิ่งเทอาเวอร์" ไคยเมื่อส่งน้ำร้อนจากเครื่องไปยังคูลลิ่งเทอาเวอร์ มันจะถูกฉีกให้เป็นผอย ในขณะที่เดียวกันพัคลมของคูลลิ่งเทอาเวอร์จะถูกอากาศภายนอกเข้ามา ให้วิ่งสวนทางกับผอยน้ำที่กำลังตกลง ทำให้น้ำเมื่อตกลงถึงอ่างรองรับที่กั้นถึงเย็นลง นำกลับไปหมุนเวียนใช้ในระบบไคยอีก

3.1 ระบบแอร์หน้าต่าง

อุปกรณ์ส่วนประกอบทั้งหมดจะถูกบรรจุให้อยู่ภายในตู้เดียว เหมาะสำหรับใช้กับห้องที่มีขนาดเล็ก เช่น ห้องนอน ห้องทำงาน มีขนาดตั้งแต่ 0.5 - 5 ตัน เครื่องปรับอากาศชนิดนี้เป็นที่นิยมใช้กันมากในปัจจุบัน

ข้อดี

- มีขนาดเล็ก ติดตั้งง่าย
 - ราคาถูกเหมาะสมที่จะนำไปใช้ตามบ้านเรือน หรือสำนักงานขนาดเล็ก
 - การบำรุงรักษาทำได้ง่าย โดยการถอดเครื่องปรับอากาศลงมาทั้งเครื่อง
- #### ข้อเสีย
- ถูกจำกัดให้ใช้กับห้องที่มีขนาดเล็ก
 - การติดตั้งจำเป็นต้องเจาะผนังเพื่อติดตั้ง ทำให้อาคารขาดความสวยงาม
 - มีเสียงดังกว่าแบบอื่น เพราะอุปกรณ์ทุกอย่างรวมกันอยู่ 4 ในกล่องเดียว

3.2 ระบบแยกส่วน

เป็นเครื่องปรับอากาศที่มีการแยกหน่วยทำความเย็น และชุดทำความเย็นไว้ในบริเวณปรับอากาศ กับหน่วยระบายความร้อน (ชุดระบายความร้อน เครื่องอัดความดัน) ซึ่งเป็นส่วนระบายความร้อนไว้ภายนอกบริเวณเครื่องปรับอากาศ เชื่อมต่อกันด้วยท่อ มักใช้กับห้องที่มีขนาดเล็กจนถึงขนาดใหญ่ เช่นห้องทำงาน สำนักงาน หอประชุมที่ไม่ใหญ่นัก มีขนาดตั้งแต่ 1.5 - 60 ตัน มีการส่งลม 3 แบบ คือ

3.2.1 เครื่องส่งลมชนิดตั้งเป่า ใช้ตั้งกับพื้น

3.2.2 เครื่องส่งลมชนิดตั้งมีท่อลมต่อออกไป แบบนี้สามารถใช้ได้กับห้องที่มีขนาดใหญ่ เพราะสามารถให้ท่อลมจ่ายแอร์ไปความที่ต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไ้ตามต้องการ

- 3.2.3 เครื่องส่งลมชนิดนอน (ค่อท่อลม) จะค่อท่อลมหรือไม่ก็ไ้ ถ้าค่อท่อลมก็สาธาธาจายแอโรไปคามาที่ต่าง ๆ ไ้ เครื่องส่งลมเย้นชนิดนี้จะใช้เมื่อไม่มีที่คั้งพื้น หรือเมื่อคองการให้เครื่องอยู่สูง ระคับที่แขวนอยู่ในช่วง 2-3 เมตร สูงมากก็ไม่คี่เพราะลมส่งจะไปเป่าลมร้อนระคับบน ๆ ลงมา แต่ถ้าค่าเกินไปก็ จะเป่าไ้คนคน

ข้อคี่

- เครื่องเค้นเวียบ เพราะอุปกรณที่ค่อให้เกิกลเสียงถูกจักอยู่ภายนอกอาคาร
- มีขนาดคั้งแต่ขนาดเล็กลงจนถึงใหญ่มาก
- หน่วยทำคความเย้นสามารถออกแบงให้ส่วยจวมเป็นอุปกรณคกแก่งภายใน

ข้อสี่ย

- มีท่อน้ำยาค่อระหว่างหน่วยทำคความเย้นกับหน่วยระบายคความร้อนทำให้คองเจจะฉนังอาคาร
- คความร้อนสามารถแทรกซิมเข้าไปคามาที่ค่าง ๆ ไ้ทำให้ประสิทธิภาพลดลง
- การกระจายอากาศไม่ทั่วถึง

3.3 ระบบซิลเลอร

อุปกรณและองคประกอบค่าง ๆ มีคั้งนี้

- 3.3.1 เครื่องซิลเลอร คื่อ เครื่องทำคความเย้น ประกอบค้วยอุปกรณ 4 ส่วนคื่อ

- คอมเพรสเซอร์มี 2 แบบคือ แบบลูกสูบและแบบหอยโข่งสำหรับเครื่องขนาด 120 ตันขึ้นไป จะใช้คอมเพรสเซอร์แบบหอยโข่งซึ่งราคาแพงกว่า แต่จะช่วยลดการสิ้นเปลืองและสามารถเกิดคอมเพรสเซอร์ไว้ในส่วนทำความเย็น และส่วนระบายความร้อนได้เลย สามารถประหยัดเนื้อที่ได้มาก

- ส่วนระบายความร้อนซึ่งใช้น้ำเป็นตัวกลาง
- ลั่นลดความดัน
- ส่วนทำความเย็นซึ่งใช้น้ำเป็นตัวกลาง เครื่องตั้งทั้งในที่โล่งหรือที่ที่เครื่องสามารถระบายความร้อนออกได้โดยสะดวก

3.3.2 เครื่องเป่าลมเย็น ขนาดเล็กเรียก FAN COIL UNIT

ขนาดใหญ่เรียก AIR HANDLING UNIT หน้าหลักของเครื่องเป่าลมเย็นก็คือ กุกลมภายในห้องเข้ามาจากเครื่องเข้าไปในท่อโดยตรงหรือคอกับท่อลม ซึ่งทำหน้าที่เป็นอุโมงค์ลมให้ลมเย็นวิ่งจ่ายไปตามห้องอีกทีก็ได้

3.3.3 쿨ลิ่งทาวเวอร์ (COOLING TOWER) ทำหน้าที่คล้ายหม้อน้ำในรถยนต์ คือ ระบายความร้อนจากน้ำที่ออกมาจากเครื่อง เพื่อให้เย็นลงจะไค้หมุนเวียนน้ำกลับไปใช้ระบายความร้อนออกจากเครื่องใหม่

3.3.4 ถังขยายน้ำ ทำหน้าที่เป็นถังพักให้น้ำที่ขยายตัว เนื่องจากมีอุณหภูมิสูงขึ้นเวลาเครื่องหยุด (เมื่อเราปิดเครื่อง) และเป็นแหล่งเติมน้ำเข้าระบบเพื่อทดแทนน้ำบางส่วนที่รั่วออกไปที่ปั้มน้ำ หรือที่วาล์วบางตัว ปกติถังขยายน้ำจะตั้งอยู่ในตำแหน่งที่สูงสุดของระบบ โดยควรอยู่ใกล้คานที่ติดตั้งปั้มน้ำ ถังนี้โดยทั่วไปขนาดบรรจุประมาณ 1,000 ลิตร

3.3.5 ปั้มน้ำ มี 2 ชุด ชุดหนึ่งเป็นปั้มน้ำเย็น ทำหน้าที่หมุนเวียนน้ำเย็นระหว่างส่วนทำความเย็นของ เครื่องซีลเลอร์กับเครื่องเป่าลมเย็น อีกชุดหนึ่งเป็นปั้มน้ำร้อน ทำหน้าที่หมุนเวียน ทั้งที่เป็นตัวกลางระบายความร้อน ระหว่างส่วนระบายความร้อนของเครื่องกับ쿨ลิ่งทาวเวอร์

3.3.6 เครื่องกรองน้ำ ทำหน้าที่ปรับสภาพน้ำก่อนนำไปเติมเข้าในระบบ เป็นการช่วยชลออัตราการเกิดตะไคร่ ตะกรัน และการกัดกร่อน

3.3.7 ท่อน้ำ เป็นท่อเหล็กขนานยาวหรือโหม่ทู้กันไม่ให้ไอน้ำมาเกาะท่อซึ่งเย็น หรือหยดเลอะเทอะ หากเป็นเมฆขนาดใหญ่ ควรทำรางน้ำไว้จับไต้ท่อ เมื่อน้ำรั่วหรือเวลาซ่อมจะได้ไม่เกิดปัญหาเรื่องน้ำหยด การเดินท่อจะต้องสามารถทำการบริการดูแลท่อได้โดยสะดวก ฉนวนที่หุ้มท่อโดยปกติจะมีอายุประมาณ 10 ปี แล้วจะเปลี่ยนใหม่

3.3.8 ท่อน้ำทิ้ง ทำหน้าที่นำน้ำจากอากาศที่ถูกดูดกลับเข้าไปในเครื่องเป่าลมเย็น แล้วกลับตัวเป็นหยดน้ำไปทิ้ง อาจเป็นท่อพีวีซี หรือท่อประปา

3.3.9 สารเคมี ใช้เติมเข้าระบบทั้งทางค่าน้ำเย็นและน้ำร้อน เพื่อฆ่าราและตะไคร่ไม่ให้ไปเกาะตัวภายในเครื่อง

หน้าากากจ่ายลม และหน้าากากลมกลับ (ช่องทางออกและช่องทางถูก)

ช่องทางออกของความเย็นจากระบบปรับอากาศ มีทั้งแบบทิศทางเพดาน ทิศผนังและทิศพื้น ชนิดที่มีอุปกรณ์ปรับความควบคุมปริมาณลม เรียกว่า รีเลย์สเทอว์ หรือ "หน้าากากปรับปริมาณลมได้" ชนิดที่ไม่มีอุปกรณ์ปรับควบคุมปริมาณลม เรียกว่า "กริล" หรือหน้าากากปรับปริมาณไม่ได้

1. ช่องทางไหลออกแนวแกน (AXIAL FLOW OUTLET)

ช่องทางออกแบบนี้ให้อากาศที่จะเป่าออกมาไหลออกตามแนวแกนช่องทางออกเข้าไปในห้อง และมีแบบต่าง ๆ ดังนี้ คือ

แบบหัวฉีด (NOZZLE)

หัวฉีด เป็นแบบง่าย ๆ และส่งอากาศได้ไกล และมีข้อเสียน้อยกว่าแบบอื่น ๆ ที่นิยมใช้ในโรงพยาบาล โรงละคร และโรงงาน หัวฉีดจะติดตั้งที่ฝ้าเพดานหรือผนัง

แบบบานเกล็ด พันทก (PUNDA LOUVER)

บานเกล็ดพันทก เป็นทางออกของลมที่สามารถใช้เปลี่ยนทิศทางของลมที่จะเป่าออกไป อาจใช้ปรับปริมาณของลมที่ออกได้มีข้อเสีย คือ มีความต้านทานการไหลของอากาศสูงกว่าแบบอื่น ๆ เมื่อเทียบกับปริมาณลมที่เป่าออก เป็นแบบที่ใช้งานได้แพร่หลาย สำหรับการปรับอากาศในโรงงาน โรงครัวใหญ่ และการทำความเย็นเฉพาะจุด

ค. ช่องทางออกแบบครีป (VAN TYPE OUTLET)

ช่องทางออกแบบนี้จะมีครีปกว้างประมาณ 20 หรือ 25 มม. ติดตั้งอยู่แนวตั้ง แนวนอนหรือทั้งสองแนว แบบที่มีครีปสามารถเปิดมออกได้ในทิศทางต่าง ๆ ได้ตามที่ปรับ ช่องทางออกแบบครีปนี้เป็นที่นิยมใช้กันแพร่หลายในสำนักงานใหญ่ ๆ และบ้านพักอาศัย โดยติดตั้งที่ผนังหรือช่องหน้าต่าง

ง. ช่องทางออกแบบร่องยาว (SCOT TYPE OUTLET)

ช่องทางออกแบบร่องยาวนี้ เป็นร่องยาวที่มีอัตราส่วนความกว้างต่อความลึกสูง และจ่ายลมออกเป็นแนว ช่องทางออกนี้จะติดตั้งที่ผนังหรือที่พื้น ปัจจุบันได้พัฒนาให้รวมเป็นส่วนเดียวกับโคมไฟฟ้าซึ่งติดบนฝ้าเพดาน และเรียกว่า "ช่องทางออกแบบอินทิเกรต" หรือช่องทางออกแบบรวมกันกับโคมไฟฟ้า (INTECKATED OUTLET)

จ. ช่องทางออกแบบรูพรุน (PERFODATED OUTLET)

ช่องทางออกแบบรูพรุนเป็นช่องทางที่ทำด้วยแผ่นที่มีรูพรุนประมาณ 10 % เป็นช่องทางออกที่มีคุณสมบัติในการกระจายลมสูง แต่ก็มีความดังด้วย ช่องทางออกแบบติดฝ้าเพดานและมีรูพรุนเล็ก ๆ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางน้อยกว่า 1 มม. มีพื้นที่รูพรุนประมาณ 3 ถึง 4 % เรียกว่าช่องทางออกแบบฝ้าเพดานโปร่ง (VENTALATION CEILING)

2. ช่องทางออกแบบไหลรอบก้าน (RADIAL FLOW OUTLET)

ช่องทางออกแบบไหลรอบก้าน เป็นช่องทางที่อากาศไหลออกไปเป็นรัศมีโดยรอบมีแบบต่าง ๆ ดังนี้

ก. ช่องทางออกแบบจาน (PAN OR PLAQUE OUTLET)

ช่องทางออกแบบจาน เป็นช่องทางออกรูปกลม หรือสี่เหลี่ยมผืนผ้า ใช้ติดตั้งที่ต่อลมในฝ้าเพดาน แล้วเป่าลมออกมาปะทะกับแผ่นจาน เป็นช่องทางออกที่ออกแบบมาให้ลมที่จ่ายออกมาไหลขนาน และออกไปเป็นรัศมีกับฝ้าเพดาน เป็นช่องทางออกที่มีลักษณะง่าย ๆ สำหรับในการทำความสะอาด ช่องทางออกแบบนี้สามารถใช้งานได้ดี ส่วนสำหรับในการทำความสะอาด อุณหภูมิร้อนจะค้างอยู่ในระดับฝ้าเพดาน เพราะเบากว่า ทำให้มีความแตกต่างระหว่างอุณหภูมิในส่วนบนและส่วนล่างของห้องมาก

ข. ช่องทางออกแบบหัวจ่ายติ๊กผ้า (CEILING DIFFUSER)

หัวจ่ายติ๊กผ้า เป็นช่องทางออกที่คิดแปลงแบบจาน ช่องทางออกแบบนี้มักเป็นแหวนหรือพวยขนาดต่าง ๆ กันมาประกอบเข้าด้วยกัน เป็นแบบที่ใช้ติ๊กตั้งตรงช่องของท่อลมในผ้า หัวจ่ายลมแบบนี้จะดูดลมในห้องใกล้ ๆ กับผ้า และกระจายลมที่จ่ายออกไปโดยรอบอย่างทั่วถึง

3. ช่องทางดูด (SUCTION INLET)

ช่องทางดูดมีใช้กันอยู่เพียง 2-3 แบบ แบบที่ใช้กันมากมีแบบแผ่นรูพรุน (PERFORATED PLATE TYPE) และแบบมีแผ่นครีบทายตัว (FIXED VANE GRATING TYPE) สำหรับแบบที่ใช้ติ๊กมานั่งในโรงภาพยนตร์มักเป็นแบบรูปเห็ด (MUSHROOM TYPE INLET)

ช่องทางดูดมักจะติดตั้งผ้าเพดาน หรือนั่งของห้องและในบางครั้ง ก็ติดตั้งที่บานประตูหน้าต่างโดยให้อากาศไหลผ่านตามทางเท้า ผ่านกริลหรือช่องที่เจาะในบานประตูหรือหน้าต่าง

การออกแบบท่อลม (AIR DUCT DESIGN)

การจัดแบบท่อลม (AIR DUCT ARRANGEMENT)

ท่อลมคือ ท่อที่อากาศที่คลมของเครื่องปรับอากาศถูกส่งผ่านไปยังช่องทางออกหรือท่อจากช่องทางดูด หรือท่อจากช่องอากาศภายนอกถูกดูดเข้ามาไปยังเครื่องปรับอากาศ

การจัดแนวท่อลมระหว่างเครื่องปรับอากาศกับช่องทางออกหรือช่องทางเข้าของห้อง อาจแบ่งเป็น 2 แบบดังนี้ คือ

1. ระบบท่อลมประธาน (TRUNK AIR SYSTEM)

เป็นระบบที่ท่อลมประธานต่อระหว่างเครื่องปรับอากาศกับช่องทางออก ระบบนี้เป็นระบบที่นิยมใช้กันมากที่สุด เพราะเมื่อเทียบกับระบบอื่นๆแล้ว ระบบนี้เป็นระบบที่ออกแบบและติดตั้งได้ง่าย ใช้เนื้อที่น้อย และราคาคิดตั้งถูก

2. ระบบทอลมเฉพาะหัวจ่าย (INDIVIDUAL AIR DUCT SYSTEM)

เป็นระบบที่ทอลมต่อระหว่างเครื่องปรับอากาศ และหัวจ่ายแต่ละหัว เป็นระบบที่นิยมใช้กับเครื่องปรับอากาศแบบตู้ที่ติดตั้งไว้ที่กลางห้อง เป็นระบบที่สามารถควบคุมปริมาณของอากาศที่แต่ละหัวจ่ายได้ที่จุดใกล้เครื่องปรับอากาศ แต่ระบบนี้ค่าติดตั้งแพง และต้องการพื้นที่สำหรับติดตั้งท่อมาก เพราะท่อหลายท่อ

3. ระบบทอลมวง (LOOP AIR DUCT SYSTEM)

ระบบทอลมวง เป็นระบบที่มีทอลมต่อโยงระหว่างทอลมประมาณ 2 ท่อ เป็นระบบที่สามารถปรับสมดุลปริมาณของอากาศที่ช่องทางออกที่ใกล้ปลายทางหรือการขาดอากาศ เป็นระบบที่นิยมใช้กันในโรงงานและบ้านอยู่อาศัย แต่ระบบนี้ไม่ควรนำไปใช้ที่ภาวะความร้อนของเครื่องปรับอากาศกลางวัน อาทิ หางบ้านตะวันตก/ตะวันออกของอาคาร หรือ หางบ้านใต้/เหนือของอาคาร

การปรับอากาศภายในโรงแรม

โรงแรมเป็นอาคารที่ประกอบด้วยอาคารปรับอากาศในหลาย ๆ ชั้น ซึ่งแต่ละส่วนจะมีเวลาของความต้องการใช้แตกต่างกันออกไป ได้แก่ บริเวณสาธารณะ เช่น ทางเข้า ห้องโถง ห้องอาหาร ห้องประชุม ฯลฯ และบริเวณห้องพักแขก

สำหรับห้องพักของแขกนั้น ระบบการปรับอากาศจะต้องเป็นแบบที่สามารถควบคุมภาวะอุณหภูมิ และความชื้นตามความต้องการของแต่ละห้อง ทั้งนี้ แต่ละห้องจึงจะต้องมี FAN COIL UNIT แยกเป็นอิสระแต่ละห้องไป เพื่อจะเปิดการทำงานได้เมื่อไม่มีแขกใช้ห้องระบบที่นิยมใช้กันและเหมาะสมที่สุดสำหรับห้องพักแขกในโรงแรมใหญ่ ๆ จึงเป็นระบบ CHILLED WATER SYSTEM ที่มีอุปกรณ์ควบคุมอุณหภูมิ หรือ THERMOSTAT ติดตั้งไว้สำหรับปรับอุณหภูมิภายในห้อง โดยมักจะต่อเชื่อมกับสวิทช์ของพัดลมใน FAN COIL UNIT พัดลมที่ใช้งานโดยทั่วไปจะมีความเร็ว 3 จังหวะ

สำหรับ FAN COIL UNIT เฉพาะของแต่ละห้องนั้น ลักษณะที่เป็นมาตรฐานที่นิยมคือ แขนงไว้ใต้อ่างเพดานเหมือนบริเวณทางเข้าอันเป็นจุดที่ติดตั้งง่าย และกระจายลงใต้ทั่วถึง ปริมาตรของอากาศเบื้องต้นเป็นปริมาตรที่จำเป็นสำหรับห้องน้ำและห้องส้วม

ความจริงแล้ว เครื่องปรับอากาศแบบ "แอร์หน้าต่าง" ก็สามารถเข้ากับห้องรับแขกได้ เพราะสามารถปิด - เปิด ควบคุมได้โดยอิสระแต่ละห้อง แต่จะมีปัญหายุ่งยากในเรื่องการบำรุงรักษา เสียงบคนวนอันเกิดจากเครื่อง ปัญหาความสวยงามของตัวอาคารและซึ่กจำกัดความสามารถของเครื่อง

สำหรับบริเวณสาธารณะ เช่น โถง LOBBY LOUNGE ห้องอาหาร บาร์ ห้องประชุม ฯลฯ มีพื้นที่ใหญ่มาก และเวลาการใช้งานแตกต่างกันไป ควรแบ่งเขตความความประสงค์ในการใช้ โดยหลักการก็ยังคงเป็น CHILLED WATER SYSTEM โดยแต่ละเขตมีเครื่องเป่าลมเย็นขนาดใหญ่ หรือ AIR HANDLING UNIT บรรจุในห้องเครื่องที่เก็บเสียงใ้การส่งลมเย็นทำโดยการต่อท่อจาก AIR HANDLING UNIT กระจายส่งลมเย็นไปยังหัวจ่ายแต่ละจุด ซึ่งติดตั้งอยู่ที่บริเวณห้อง การควบคุมอุณหภูมิและความเร็วของพัดลมก็อยู่ในส่วน AIR HANDLING UNIT นั้น นั่นเอง

4. ระบบป้องกันอัคคีภัย

ใช้ระบบ PRE - SIGNAL NON-CODE เป็นไปตามมาตรฐาน โดยการทำงาน ของระบบ จะสรุปได้โดยย่อ ดังนี้คือ

1. แผงควบคุมจะมี GRAPHIC ANNUNCIATOR เพื่อแสดงตำแหน่งต่าง ๆ ในโรงแรมที่สัญญาณแจ้งจุดเกิดเพลิงไหม้ทำงาน จะถ่วงเวลาช่วงหนึ่งสำหรับผู้ควบคุมตรวจสอบได้แน่ใจว่าเกิดเพลิงไหม้จริงหรือไม่ ถ้าเกิดเพลิงไหม้จริงก็สามารถกดสวิตซ์ให้กระดิ่งเตือนภัยทำงาน โดยมี 2 จังหวะ คือ

- ขั้นแรกกระดิ่งจะดังบริเวณใกล้เคียงที่เสียงต่อการเกิดอันตราย เพื่อให้ผู้คนในบริเวณอื่นแตกตื่น

- ชั้นที่สอง เมื่อเกิดเพลิงไหม้รุนแรงยากแก่การควบคุมแล้ว ก็สามารถให้ระกึ่งกึ่งทั่วบริเวณ

2. แผนงควบคุมที่ระบบสื่อสาร ทักค่อค้วววจาระหว่างผู้ควบคุมในห้องควบคุมกับพนักงานดับเพลิง โดยพนักงานดับเพลิงสามารถพกเครื่องรับโทรศัพท์ทักค้วและนำไปเสียบเข้ากับเต้ารับโทรศัพท์ของระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ และพูดทักค้วกับผู้ควบคุมเพื่อสั่งงานให้ดำเนินการดับเพลิงใค้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ที่แผนงควบคุมจะมีไฟสัญญาณ แจ้งข้อข้อข้องของวงจรแจ้งสัญญาณแต่ละวงจร เช่น สายบางช่วงของวงจรหลุดหรือชำรุด นอกจากนี้ยังมีไฟสัญญาณแจ้งข้อข้อข้องเนื่องจากกระแสไฟฟ้าสลับจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคหรือไฟฟ้ากระแสตรงจากแบตเตอรี่

4. มีตัวแจ้งสัญญาณ แบ่งออกเป็น 3 ชนิด คือ

- HEAT DETECTOR จะทำงานโดยอัตโนมัติ เมื่ออุณหภูมิบริเวณนั้นสูงขึ้นอย่างรวดเร็วหรือสูงขึ้นถึงจุดกำหนด โดยจะติดตั้งในส่วนของห้องพักแขกและบริเวณทั่ว ๆ ไป
- SMOKE DETECTOR ซึ่งจะทำงานโดยอัตโนมัติเมื่อเกิดควันในบริเวณนั้น โดยจะติดตั้งในห้องที่สำคัญ ๆ เช่น ห้องควบคุม เป็นต้น
- MANUAL STATION ทำงานเมื่อคนที่เห็นเหตุเพลิงไหม้ กดหรือกึ่ง เพื่อส่งสัญญาณไปสู่ห้องควบคุม ติดตั้งบริเวณหนีไฟหรือทางออก

นอกจากนี้ยังมีเครื่องกับเพลิงฉุกเฉิน ติดตั้งในส่วนโถงทางเดินทุกชั้นของอาคาร

5. ระบบไฟฟ้าที่ใช้ในโรงแรม

ระบบไฟฟ้าของโรงแรม ค่อสายไฟฟ้าจากสายเมนหลักของการไฟฟ้านครหลวง โดยจะมีองค์ประกอบดังนี้

1. มีแผนงสวิทซ์แรงสูง หม้อแปลงไฟฟ้า แผนงเมนสวิทซ์แรงต่ำ ประกอบเข้าค้วกันเป็น UNIT SUBSTATION โดยใช้หม้อแปลงชนิด DRY TYPE CASTSESIIN ซึ่งกินเนื้อที่น้อยสะดวกต่อการบำรุงรักษา และสามารถติดตั้งในห้องธรรมดา ไม่ต้องใช้ในห้องที่พิเศษ

2. มีเครื่องกำเนิดไฟฟ้าไว้สำรอง กรณีไฟฟ้าจากการไฟฟ้ายังขัดข้อง ซึ่งมีสวิตช์อัตโนมัติสามารถเกินเครื่องได้เอง และจ่ายไฟในส่วนที่สำคัญ ๆ เช่น ไฟแสงสว่างทางเดิน ลิฟท์ ห้องเย็น ห้องครัว

3. สายไฟซึ่งใช้เดินในช่องเดินท่อเป็นแบบ BUS DUCT ซึ่งสะดวกต่อการแยกสายเข้าแผงประจำชั้น แต่ละชั้นกินเนื้อที่น้อย ทำให้ไม่สิ้นเปลืองเนื้อที่ในช่องของระบบ

4. ในห้องพัก ระบบแสงสว่างออกแบบให้สามารถ เปิด-ปิด ได้ด้วยสวิตช์เมนคัมที่หัวเตียงและประตูห้อง เพื่อความสะดวกของผู้ใช้ห้อง และยังสามารถเปิด-ปิดแยกแต่ละส่วนได้

5. วงจรย่อยที่แยกเข้ากับห้องพัก ใช้วงจรอิสระแต่ละห้องไม่ปะปนกัน ดังนั้นในกรณีไฟฟ้าในห้องใดห้องหนึ่ง เกิดขัดข้องก็สามารถแก้ไขได้ง่ายโดยไม่กระทบกระเทือนห้องข้างเคียง

6. ระบบการให้แสงสว่างภายในโรงแรม

ส่วนทางเข้าใหญ่ (MAIN ENTRANCE & ENTRANCE FOYER) การให้แสงสว่างบริเวณโถงทางเข้าใหญ่ ควรมีความสว่างมากพอสมควร เพื่อให้คูโอรุทรา เป็นการเน้นและให้ความรู้สึกเชื่อเชิญ

ลักษณะของการส่องสว่าง ควรเป็นแบบสาคส่องสว่างต่ำ โดยตำแหน่งของดวงไฟไปอยู่เหนือศรีษะ ผังไม้กั๊กกันสาคกันฝน (CANOPY) หรือถ้าดวงไฟติดผนังหรือเสา ควรติดดวงไฟอยู่ในตำแหน่งสูงและมีการส่องสว่างกระจายโดยรวม

บริเวณนี้ไม่ควรใช้ไฟซ่อนหรือไฟท้อย ที่มีความวิจิตรลวดลายมาก เพราะภายนอกอาคารจะมีฝุ่นมาก กุลรักษายาก ลักษณะของโคมไฟและการห้อยต่ำจะทำให้ดูสกปรกง่าย ไม่เหมาะสำหรับทางเข้าใหญ่ ซึ่งเป็นส่วนหน้าของโรงแรม

โถงต้อนรับและพักคอย (LOBBY)

ควรให้มีแสงสว่างพอประมาณ โดยมีการเน้นความสว่างเป็นพิเศษ ในบางจุดซึ่งมีความสำคัญ หรือมีความต้องการความสว่างเป็นพิเศษ เช่น ส่วนเคาน์เตอร์ โต๊ะทำงาน ที่อ่านหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ มอร์กแจ่งข่าวสารของโรงแรม ตู้โชว์ ร้านค้า บ้ายบอกทิศทางและสัญลักษณ์ต่าง ๆ

หลักการให้แสง ใช้ทั้งแบบ DIRECT และ INDIRECT LIGHT การให้แสงโดยรวมของ INDIRECT LIGHT นั้น เพื่อให้แสงกระจาย กระทบฝ้าเพดานแล้วสะท้อนกลับกระจายแสงไปทั่วทั้งห้อง จะทำให้เกิดความรู้สึกอบอุ่น นุ่มนวล และไม่ทำให้เกิดเงา การปล่อยให้เพดานมีเงาเกินไป จะทำให้ไม่รู้สึกปลอดภัยและลึกลับเกินไป ไม่เหมาะสำหรับโถงพักคอย

- ในส่วนเคาน์เตอร์ธุรการด้านหน้า ควรเป็นแบบติดเพดาน ผึงในเพดาน ให้ลำแสงส่องลงข้างล่าง ช่วยให้มีความสว่างบริเวณเคาน์เตอร์ และบริเวณทำงานของพนักงาน ควรระวังไม่ให้ลำแสงพุ่งเข้าสู่สายตากุณ

- ส่วนโถงนั่งพักคอย อาจใช้แสงสว่างจากโคมไฟหลายประเภทประกอบกัน การใช้ไฟแต่ละดวงที่มีการส่องสว่างน้อย เมื่อรวมกันแล้วให้ความสว่างที่พอเหมาะจะทำให้ดูสวยงามและหรูหรา แต่จะต้องไม่ให้ดูร้อนและสว่างจ้าเกินไป สำหรับโคมไฟตั้งโต๊ะต้องไม่กระจายแสงออกด้านข้างมากกระทบสายตากันที่นั่งโซฟา

- บริเวณโทรทัศน์ ควรมีความสว่างเพียงพอสำหรับอ่านและเขียนได้ แต่ต้องไม่สว่างมากไปจนขาดความเป็นส่วนตัว

- บริเวณห้องน้ำสาธารณะ ทางเดินเข้าออกของห้องน้ำควรให้แสงสว่างที่น้อยพอเห็นหนทาง เพื่อไม่ให้ดูประเจิดประเจ้อ แต่ไม่ควรให้มืดเกินไปเพราะจะทำให้รู้สึกลึกลับส่วนที่ต้องให้ความสว่างมาก คือ บริเวณกระจกส่องหน้า อ่างล้างมือ

โถงพักผ่อนและบริเวณเครื่องกั้น (LOUNGE)

ควรให้มีแสงไฟอ่อนนุ่มนวลกว่าโถงต้อนรับ - พักคอย เพื่อให้ได้บรรยากาศสงบ และเป็นการพักผ่อน ก่าดังส่องสว่าง โดยทั่วไปควรจะค่อนข้างต่ำ ควรมีการให้แสงสว่างเป็นจุด ๆ

บริเวณเคาน์เตอร์ผสมเครื่องดื่ม ควรมีแสงสว่างพอที่จะทำให้ พนักงานผสมเครื่องดื่มทำงานได้อย่างสบาย

ทางสัญจรทั่ว ๆ ไป (CIRCULATION SPACE)

ในโรงแรมส่วนใหญ่โดยทั่วไปมีการใช้โถงทางเดิน ทางสัญจรต่าง ๆ ตลอดทั้งวัน เวลาที่มีการสัญจรค่อนข้างน้อย คือ หลังเที่ยงคืนถึงเช้านั้น เพื่อการประหยัดการแบ่งการให้แสงบริเวณทางสัญจรเป็น 2 วงจร คือ

1. MAIN LIGHTING ในส่วนที่ได้รับแสงธรรมชาติโดยตรง ควรให้แสงไฟตั้งแต่ดวงอาทิตย์ตก จนถึง 24.00 น.
2. POLICE LIGHTING เป็นการให้แสงสว่างในช่วงเวลาตั้งแต่ 24.00 น. - 6.00 น. หรือ 7.00 น. ก่าดังส่องสว่างจะน้อยกว่าการให้แสงปกติ เนื่องจากวัตถุประสงค์หลักใช้เพื่อความปลอดภัยและสะดวกในการสอดส่องดูแลสถานที่เท่านั้น

การให้แสงสำหรับสัญจร ปริมาณความสว่างใช้เพื่อให้มองเห็นหนทาง ชัดเจนความมืด ซึ่งจะทำให้เกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัย แต่ไม่ควรสว่างจ้าหรือสวยงาม วิจิตรพิสดาร จนหม่นความสำคัญของส่วนอื่น ๆ ภายในอาคาร แต่อย่างไรก็ตาม ความสว่างน้อยที่สุดไม่ควรต่ำกว่าเทียน

หลักการให้แสงสว่างในส่วนทางสัญจร

- ส่วนที่มีการเปลี่ยนระดับในการสัญจร ต้องการความปลอดภัย ควรจะให้แสงสว่างนุ่มนวล เช่น บริเวณบันได บันไดเลื่อน ทางเดินที่สูงต่ำ หน้าประตู หน้าลิฟท์ ทางเดินบริเวณสะพาน

- ควรให้ความสว่างโคนเน้นปลายทางเป็นสำคัญ โดยให้หน้าบริเวณจุดจุดหมายมีความสว่างมากกว่าทางเดินที่นำไป เป็นการเน้นความสำคัญและนำสายตา
- ทางแยก หัวมุมทางเลี้ยว หรือบริเวณสิ่งของที่วางอยู่ต้องให้สว่างมากขึ้น
- ป้ายนำทางหรือป้ายชื่อแสดงบริเวณต่าง ๆ ควรมีการส่องสว่างให้อ่านเห็นได้ในระยะไม่ต่ำกว่า 5 เมตรโดยประมาณ
- ไม่ควรใช้การออกแบบแสงสว่าง ในส่วนสัญจรทำลายความเด่นของส่วนสำคัญอื่น ๆ ในอาคาร
- ในบริเวณทางสัญจร โดยเฉพาะที่ซึ่งไม่ได้รับแสงธรรมชาติ การใช้หลอดไฟ FLUORESCENT จะทำให้ประหยัดได้มาก เหมาะแก่การใช้งานซึ่งมีระยะเวลาานติคต่อกัน แทนที่จะทดลองทั้งวัน

โถงทางเดินหน้าห้องพัก (GUEST ROOM CORRIDORS)

แสงไฟในส่วนโถงทางเดินหน้าห้องพักแยก ควรเป็นแสงไฟซึ่งก่อให้เกิดบรรยากาศโดยอบอุ่น น่ารักสบาย และสงบเงียบเป็นส่วนทั่ว แต่มีความสว่างเพียงพอที่จะสามารถมองเห็นหมายเลขห้องและกุญแจได้อย่างสะดวก

การติดตั้งที่เหมาะสม ควรมีระยะระหว่างดวงไฟไม่เกิน 2 เท่าของความสูงระหว่างพื้นถึงเพดาน โถงทางเดิน และหากเป็นไปได้ สวิตช์ไฟสำหรับโถงทางเดินควรอยู่ใกล้ห้องประตูทุกแยกเพื่อที่จะหาได้ง่าย

จะต้องมีระบบการให้แสงสว่างฉุกเฉินในโถงทางเดินแต่ละชั้นด้วย สำหรับในกรณี ไฟฟ้าปกติเกิดเหตุขัดข้องและดับลง

ภักตาคารและคอฟฟี่ชอป

การให้แสงสว่างภายในภักตาคารเป็นส่วนสำคัญมาก โดยมีผลในการสร้างสรรบรรยากาศ โดยเฉพาะภักตาคารระดับสูง แสงโดยรวม ๆ จะค่อนข้างสลัวพอสมควร แต่บริเวณ

โต๊ะอาหารก็ควรมีความสว่างเพียงพอที่จะให้แขกอ่านเมนูอาหารได้โดยไม่ลำบาก และในส่วน
เคาน์เตอร์ใช้งานต่าง ๆ ก็ควรจะมีแสงที่พนักงานจะปฏิบัติหน้าที่อย่างสะดวก โดยปกติภัก
ทการมักใช้แสงจากหลอด INCANDESCENT ก็อาจใช้ใน FLUORESCENT ก็ได้โดยเลือก
โชนสีซึ่งไม่ก่อให้เกิดความไม่น่าดูของสีของอาหาร in COFFEE SHOP

การให้แสงรวม ๆ ติดตั้งกับฝ้าเพดาน ไฟกิ่งตามผนังหรือเสา บริเวณเคาน์เตอร์
มักใช้แสงหลายชนิดปะปนกันแล้วแต่ลักษณะการออกแบบประโยชน์ใช้สอย หากติดตั้งระบบการ
ให้แสงซึ่งสามรถปรับแสงให้จ้าขึ้นหรืออ่อนลงได้ก็จะเป็นการดี

ครัว (KITCHEN)

การให้แสงไฟสำหรับครัวนั้น มักมีปัญหาซึ่งไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้อยู่เสมอ เช่น
การสะท้อนแสงของวัสดุที่ใช้ในครัว เช่น พวกโลหะผิวมันประเภทสเตนเลส การให้แสงอาจ
ใช้ไฟแบบ FLUORESCENT หรือ INCANDESCENT ซึ่งมีพื้นที่ให้กำเนิดแสงกว้าง ให้แสงสว่าง
กระจายไปทั่ว ๆ ห้อง แต่แสงจากหลอด FLUORESCENT นั้นว่าประหยัดและมีความสว่างเหมาะ
สำหรับใช้ในครัว โดยเลือกใช้สีของแสงไฟซึ่งไม่เปลี่ยนสีของอาหาร

บนส่วนของครัวยังต้องใช้แสงไฟเฉพาะเป็นพิเศษ เข้าบริเวณเครื่องตัด-หั่น ใน
ส่วนเครื่องเนื้อ เครื่องสับ- บด และผสมอาหาร ใน HOOD เหนือบริเวณปรุงอาหาร บริเวณ
ล้างภาชนะด้วยซามและโต๊ะตรวจเช็คของ

ลักษณะของวงโคมซึ่งเหมาะในการติดตั้งภายในครัว ไม่ควรมีพื้นผิวทังและ
ความขรุขระ ซึ่งจะทำให้เป็นที่จับเกาะของฝุ่นและคราบเขม่าควันต่าง ๆ

ห้องพักแขก (GUEST ROOM)

การให้แสงสว่างภายในห้องพักแขก มีความต้องการในความจำเป็นใช้สอยดังนี้

1. แสงสว่างทั่วไปภายในห้องพัก
2. แสงสว่างบริเวณโต๊ะเขียนหนังสือ

3. แสงสว่างบริเวณกระจกและโต๊ะแต่งตัว
4. แสงสว่างบริเวณหัวเตียงสำหรับการอ่านหนังสือ
5. แสงสว่างบริเวณอ่านหนังสือใน EASY CHAIR
6. แสงในตู้เสื้อผ้า
7. แสงภายในห้องน้ำ

การให้แสงสว่างทั่วไปภายในห้อง จำเป็นในกรณีที่ห้องพักมีขนาดกว้างใหญ่ จนแสงจากจุดสำคัญต่าง ๆ กระจายไปไม่ถึงถึงรวมถึงโดยทางเข้าใกล้ประตู ควรเป็นแสงจากเพดาน

การให้แสงบริเวณหัวเตียงที่เหมาะสม คือ โคมไฟติดผนังเหนือจุดที่นอน หรือโคมไฟข้างหัวเตียง (ถ้าเป็นเตียงคู่ต้องติดตั้งทั้งสองข้างเตียง) โคมไฟข้างหัวเตียงประเภทติดผนังและปรับตำแหน่งได้ มีข้อดีในจำนวนเนื้อที่น้อยและดูแลรักษาง่ายกว่าโคมไฟตั้งโต๊ะ ข้อควรระวัง คือ ในห้องที่แสงสว่างบริเวณหัวเตียงต้องไม่รบกวนในกรณีแขกเข้านอนไม่พร้อมกัน

การใช้แสงสว่างบริเวณโต๊ะทำงาน และโต๊ะแต่งตัว โคมไฟประเภทติดผนัง (WALL BRACKETS) นั้นถือว่าเหมาะสมอีกเช่นกัน เนื่องจากสามารถเลือกตำแหน่งติดตั้งได้ง่าย และไม่เกะกะ หรืออาจใช้โคมประเภทเคลื่อนย้ายได้ เช่น โคมไฟตั้งโต๊ะ โคมไฟตั้งพื้น

ตารางแสงสว่างที่จำเป็นสำหรับการใช้งานในสถานที่ต่าง ๆ กัน หน่วยเป็นฟุต/กำลังเทียน

ร้านอาหาร-คอฟฟี่ชอป บาร์ ในทึคลับ .

โต๊ะเก็บเงิน	50 ฟุต/กำลังเทียน
ห้องครัว	70 ฟุต/กำลังเทียน
ห้องอื่น ๆ	30 ฟุต/กำลังเทียน

ชนิดของโคมและการกระจายแสง

1. DIRECT	-แสงส่องลงข้างล่าง 90-100% ส่องขึ้น 10%
2. INDIRECT	-แสงส่องลงข้างล่าง 10% ส่องขึ้น 90-100%
3. SEMI - DIRECT	-แสงส่องลงข้างล่าง 60-90% ส่องขึ้น 10-40%
4. SEMI - INDIRECT	-แสงส่องลงข้างล่าง 10-40% ส่องขึ้น 60-90%
5. GENERAL DIFFUSE	-แสงส่องลงข้างล่าง 40-60% ส่องขึ้น 40-60%

LIGHTING METHOD

1. การใช้วงโคมติดเพดาน (CEILING MOUNTED FITTING)
2. การใช้วงโคมห้อยลงมา (SUSPENDED OR PENDANT FITTING)
3. การใช้วงโคมติดผนัง (WALL BRACKETS)
4. การใช้วงโคมซ่อน (CEILING RESESES UNITS)
5. การใช้วงโคมตั้งโต๊ะ-พนัก (FORTABLE FITTING)